

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Tabori

Cez slovensko zemljo je v letošnji pomladi zavel nov val navdušenja in veselja; zgenile so se temeljne plasti v globinah, da na taborih dajo duška svojemu tolikoletnemu molku in da spregovore besedo, ki naj vzbudi zavest slovenstva v najširših množicah. Prežete z idejo notranje nujne samorasti iščejo svojo lastno podobo ter tej podobi, vzbujeni in organsko oblikovani, postavljajo pravo mesto in obliko v jugoslovanskem kulturnem in političnem svetu. Narod rase iz sebe in govori svojo govorico, ki jo ume samo človek, z vso rasti rastoč iz slovenskih tal: zato je narod odklonil in bo odklonil vedno vse svoje krive preroke ter bo instinktivno sledil samo njim, ki gredo z njim. Nihče ne more prevariti njegovega nagona in sam se nikdar ne moti: tudi če odpovedo dnevna politična gesla, bo narod šel svojo pot in živel dalje svoje življenje, najtesneje spojeno s tradicijo in svojo kulturo, ki jo je zgradil z napornim najboljšim moči preko stoletij. Vsa današnja evropska javnost je spoznala resnico, da ima zdravo, silno in trdno moč samo tisti, kateremu jo narod da in ki mu jo najširše množice priznajo. In če je lažni liberalizem gradil na malomeščanstvu, ki se je pod vplivom nedomačih težej in pod masko kulturnega naprednjakarstva vedno bolj oddaljeval od živih studencev svoje narodne tradicije, z lahkoto menjajoč i narodnost i vero, prilagodevajoč se vsakemu pihu odkoderkoli, naslanjajoč svojo nadvlado na moč oblasti in nasilja, hoče v nasprotju z njim rasti prava demokracija iz dna, iz živih, nepokvarjenih množic. V teh množicah, potnih od dela nad domačo zemljo, ki ljubijo svojo vero, svoj jezik, svoj grunt, svoje sosedo, svojo faro, svoj občin, svoj okraj, svojo deželo in svojo državo nad vse in so pripravljani za te vrednote stopiti tudi v boj, ki terja kri, v teh množicah je zasidrana prava slovenska volja. In ta hoče živeti svoje lastno življenje, ne po receptih niti z desne niti z leve, temveč svoje, resnično slovensko življenje, ter ga kulturno najbolj razgibanega in izobraženega vključiti v taki obliki v širšo domovino, da si zagotovi največji razmah svojih lastnih tvornih sil, kulturnih, religioznih in gospodarskih. In ta volja kliče k sebi množice, prav kot bojni klic iz časa kmečke pravde, ki še ni minila: »Le vkup, le vkup!« ter zbira narod v taboro, da manifestira svoje prebujenje in težnjo: živeti, živeti in rasti vedno močnejše proti soncu, ki vstaja na obzorju.

Se ni dolgo, ko je vsa ta težnja ljudskih plasti, da se pokaže v množici, manifestirajoči za svoj organski pogled na svet in položaj, bila v kali zatirja ter je veljala za protidržavni akt, ki je vodil v ječe. Toda čas je prinesel svoje in zrahljal verige ter sprostil ljudstvo voljo, da kliče po svoji prosveti, po svojem uveljavljenju v javnem življenju. Odprl mu usta za krepko besedo. Dolga leta je narod »galtal« gnev v sebi, poslušajoč le vedno ene lajajoče klice priliznjencev moči, ne priznavajočih in ne poznavajočih prave narodne svojskosti. Iz diktature ene stranke in ene organizacije, iz umetno sestavljenih parad, stopamo počasi v položaj, ko se je formira naše javno življenje v znamenju prediktatorske demokracije. Zdaj niso dovoljeni samo ene vrste taborice, ene vrste ljudske prosvete in ene vrste javnih nastopov in uniform, temveč se poleg prejšnjih že zbirajo množice v znamenju drugih kulturnih gesel. Če je predhodna temna doba naše nove zgodovine zapovedovala manifestirati za unitarizem in integralno jugoslovanstvo, in to ob molku najosnovnejših in vedno živih slovenskih narodnih plasti, ko je prepovedovala najsvetejših in najglobokajših ime te naše skupnosti, izraz »slovenski narod«, zatirajoč kakršnikoli pojav te naravne samorodne težnje, nosijo današnji tabori, ki jih slovensko ljudstvo prireja v novem navdušenju širšem Slovenije, prav manifestacijski poudarek tega izrazitega slovenstva, svoj čas prepovedanega in krščenega za zaničljive protidržavni separatizem. Ti tabori so resnični izraz globoke povezanosti z narodom, z njega največjimi moralnimi, religioznimi in tradicionalnimi svetinjami, so pa obenem tudi najvišji dokaz državnostnosti slovenskega ljudstva, ki ve docela dobro — rečeno svetopisemsko — da mora prostovoljno dati cesarju kar je cesarjevega. To je pravo jugoslovanstvo, ki hrepeni po resničnem skupnem življenju slovenskega, hrvaškega in srbskega elementa v prijateljsstvu, v katerem ne bo medsebojnih zlorabljanj. Počasi stopamo v to fazo pravega in edino državnostnega jugoslovanstva, v katerega vodi pot samo preko izrazitega slovenstva in samo preko do skrajnosti razvitih slovenskih notranjih sil prav po besedah kralja: »Slovenec naj ostanejo dobri Slovenci, Hrvati in Hrvati in Srbi Srbi.« Lep dokaz te težnje je v naši strnjenosti, ko predstavniki svetne oblasti in cerkvene in naše ljudstvo od meščanstva do najširših plasti stoje ramo ob ramo na teh taborih, kjer se ljudstvo pripravlja, da po svoji podobi oblikuje javno življenje in sebe, povečajo tako notranjo raznolikost, silo in bogastvo cele države. V močnejših Slovincih bo močna tudi Jugoslavija! — to je geslo teh taborov, po katerem hočejo Slovenci čuvati Jugoslavijo.

Močna in silna mora biti zavest Slovencev, močno in silno mora biti bistvo slovenstva samega. In močno in silno bo, če bo kulturno. In kultura se kaže v izobraženosti in pravi naprednosti, rastoči iz pozivljene samozvesti, poglobljene religioznosti, iz občutljive etičnosti in socialnega sožitja v ljubezni in spoštovanju do malega človeka in do slehernika, ki je pomoči potreben. Slovenstvo se mora poglobiti v človečanstvo in v njem iskati svojih novih in svežih sil. Kultura srca in uma v najtesnejši sintezi z narodno samozvestjo naj bo geslo teh taborov. In to najtesnejše zlitje je dano v krščanstvu, katerega je sprejel naš narodni genij v podobi katolištva, ki je bistvo in najgloblje dno naše kulturne rasti.

In ko se na teh taborih budi znova v življenje naša katoliška prosveta, smo veseli, da dobiva drugačne oblike, kot jo je imela pred svojo nasilno ukinitvijo. Tedaj je še vse preveč živel iz lahкости čitalniških taborov, ko se je važnost polagala na veselico, ki je bila glavna

Španski škofje o razdejanjih komunistične revolucije

Pastirsko pismo 43 škofov, ki je strašna obtožba boljševizma
20.000 cerkva porušenih, 40% duhovnikov umorjenih

Španski škofje so izdali skupno pastirsko pismo o državljanski vojni v Španiji. Podpisali so ga: dva kardinala, 6 nadškofov, 35 škofov in 5 kapiteljskih vikarjev (upraviteljev škofij, kjer škof še ni imenovan). Pastirsko pismo je naslovljeno na vse škofo katoliškega sveta in obravnava vse, kar je a špansko državljansko vojno v zvezi, s stališča krščanske morale.

Kdo je zakonita vlada

V uvodu ugotavlja pastirsko pismo, da je državljanska vojna omajala osnove socialnega življenja in spravila v nevarnost tudi obetov španskega naroda. Španski škofje so to državljansko vojno od prvega početka obžalovali, kajti »vojna je vedno zelo veliko zlo«. Včasih pa je vojna za obnovo pravice neizbežna. Cerkev te vojne ni hotela, je ni lekala in se takoj postavila na stran zakonite oblasti, da ji pomaga pri delu za javni blagor. — Toda neovrgljivo dejstvo je, da je zakonita oblast vse svoje pravice predala revolucionarnim množicam že davno pred 18. julijem 1936. Demokracija svoboda se je morala umakniti samovolji. Pri državnih volitvah leta 1936 so imele desničarske stranke več kot pol milijona glasov več, kakor levičarske. Zaradi krivičnih razveljavljenj poslanskih mandatov pa so desničarji dobili 118 poslanskih mest manj kakor levičarji. Zakonitost novega parlamenta je bila torej takoj od prvih začetkov dvomljiva, javni blagor pa zelo ogrožen že pred izbruhom državljanske vojne.

Pastirsko pismo se potem v vseh podrobnostih bavi s trditvijo, da »bi se brez upora vojaštva mir v Španiji nikakor ne bil motil«. Španski škofje trdijo, da je prav nasprotno res. V poletju 1936 ni bilo nobenega drugega izhoda: ali prepustiti komunizmu, da razruši vse, ali pa se dvigniti k splošnemu uporu. Danes je zgodovinsko dokazana resnica, da je istočasno z uporom vojaštva izbruhnil na levičarje tudi upor komunistov in anarhistov. Prvotne zakonite vlade torej ni bilo več.

Razdejanja

Pastirsko pismo potem v podrobnostih navaja vsa razdejanja komunistično-anarhistične revolucije, razdejanja, ki v zgodovini nimajo primer. Nad 20.000 cerkva je bilo popolnoma porušeni, 40% duhovnikov v po revoluciji razdejanjih škofijah je umorjenih. Po nekaterih škofijah je ubitih 80% duhovnikov. Številni oni, ki so bili na razne načine do smrti mučeni ali umorjeni samo zaradi tega, ker so se pri znanli za katoličane, dosega 300.000. — Velika večina med njimi je bila umorjena brez vsake sodbje. Komunistična revolucija je skrunila grobove in pokopališča. Bila je nečloveška in barbarška. Uničila je več stoletij kulturnega dela in kršila najbolj osnovne človečanske pravice. Bila je protišpanska in protikršćanska. Mučnikov je na tisoče. Sovražstvo proti Kristusu in Materi božji se je razvilo v blaznost.

Nacionalno gibanje

Nato prehaja pastirsko pismo na opis »nacionalnega gibanja«, o katerem pravijo, da je ljubezen do domovine okrepila in španskemu ljudstvu vrnila zopet ljubezen do bližnjega. Nacionalno gibanje je vzpostavilo zopet red in mir. Povsod je krščansko življenje vzcvetelo k novemu življenju. Takšen položaj v onem delu Španije, ki je pod oblastjo nacionalnega gibanja, je jamstvo za to, da bo novi režim v Španiji režim pravičnosti in miru. Španska državljanska vojna ni nikakoli vojna med dvema razredoma, nikakoli vojna med revnimi in bogatimi in tudi ne vojna proti demokraciji. Če kdo voditelje nacionalne fronte obremenjuje z izgrede, kot so jih zakrivilo vodje ljudske fronte, je to neresnica. Vsaka vojna povzroča obžalovanja vredne izgube. Toda komunistična in anarhistična revolucija je ubijala zaradi ubijanja in je rušila zaradi rušenja samega.

Dunajska vremenska napoved: Toplo, čez dan večja oblačnost in številne krajevne nevihte.
Zagrebska vremenska napoved: Stalno, topleje, pričakovati je lokalno poslabšanje vremena.
Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno vreme v vzhodnih in južnih krajih, kjer utegne biti tu pa tam tudi nekaj dežja. Drugod jasno. Toplota brez posebne spremembe.

privlačnost prireditve in na veseloigro lahkega značaja, ki je uspelava prebujajočega se človeka. V »hejslovanstvo« so izzvenevale napitnice, ki so ostale le prazne besede... besede... Danes pa vidimo, da se ljudstvo resnično zbira k smislu tabora, h govorom, ki jih je tako pogrešalo v času babilonske zapuščeniosti in hoče s slastjo in strastjo odrešujoče besede, ki bi mu dala upanje in zagotovilo lepše bodočnosti. Ne napitnice in veselice, temveč podkrepitev vere v slovenstvo išče ljudstvo na teh zborih, ki so mu oznanilo delavnih dni, v katerih mu bodo vodniki po svojih besedah in njegovih volji lajšali nositi materialno in moralno tragedijo malega naroda.

Toda ne kličejo samo ti tabori slovenske izobraženosti, povezane s srčnim utripom s svojim narodom, temveč tudi vsa široko odprta prosvetna društva vpijajo po predavateljih, organizatorjih in kulturnih delavcih: njihve so zornice in zrahljane, kje ste, da vržete vanje plodna semena?

„Milodar resnice“

Španski škofje prihajajo do zaključka, da bosta zavladata pravičnost in mir v Španiji le takrat, če se bo po vsem ozemlju uveljavilo nacionalno gibanje. Od svetovnega javnega mnenja španski škofje na koncu svojega ganljivega pastirskega pisma ne zahtevajo nič drugega, kakor »milodar resnice«, kajti obrekovanje in laž sta danes marsikje že to dosegli, da španski cerkvi niti tega nočejo več priznati, da je bila žrtev preganjanja. Naj katoliški svet javno pričuje za resnico.

Vatikan in Franco

„Odnosaji so isti kot so bili“

Rim, 7. avgusta. TG. Na podlagi vesti, ki jo je raznesla »United Press«, je inozemski tisk razglasil, da je Vatikan priznal vlado generala Franca

v Španiji. Ta vest ne odgovarja dejstvu. Trenutno so med Vatikanom in vlado generala Franca samo pogajanja za ureditev medsebojnih odnosov. Pogajanja uspešno napredujejo. Dokler uradna pogodba ne bo objavljena, ni mogoče govoriti o kakšnem »priznanju« in se lahko samo to ugotovi, da so »odnosaji med Vatikanom in nacionalistično Španijo ostali isti, kakor so bili.« Dosedanje poluradno Francovo zastopstvo pri Vatikanu bo ostalo naprej v službi, medtem ko bo Vatikan kakor doslej tudi v bodoče zastopan pri Francovi vladi po nadškofu kardinalu Goma y Thomas. Vest »United Press« brzkone izvira od tega, da je prišel v Salamanco msgr. Antonucci, papeški nuncij v Albaniji. Poročevalec te časopisne agencije je mislil, da prihaja že kot novi nuncij, med tem ko ima potovanje msgr. Antonuccija izključno človekoljubno poslanstvo. Vatikan je in ostane še nadalje zastopan tudi pri španski vladi v Valenciji, ker stoji na stališču, da ni nobena politična oblast, ampak da mora čuvati svoje katoliške vernike povsod, kjer koli se nahajajo.

40 milijonsko armado bo mobilizirala Kitajska Ogromni nakupi orožja v Ameriki

Nanking, 7. avgusta. AA. (Havas) Kitajska vlada pripravlja obsežne ukrepe za vpoklic pod orožje vseh moških med 18. in 45. letom starosti. V svojem manifestu, nabitim na vseh javnih mestih, poudarja vlada, da mora biti vsakemu Kitajcu v čast, da pomaga kot vojak svoji domovini. Z vojske 40 milijonov mož bo Kitajska mogla odbiti vse napade, odkoderkoli bi prišli.

Washington, 7. avgusta. AA. (DNB) Po uradni statistiki preteklega meseca je Kitajska kupila pretekli mesec največ vojnega materiala v USA. Kitajci so kupili v Ameriki za 203.000 dolarjev vojaških letal, za 17.000 dolarjev pušk, revolverjev in potrebnih za civilna letala. Japonska je pa prejšnji mesec kupila v Ameriki vojnega materiala za 203.000 dolarjev, in sicer za 92.000 dolarjev vojnih letal, za 97.000 dolarjev pa motorjev in civilnih letal.

Mehika je kupila v Ameriki za 205.000 dolarjev vojnega materiala, v prvi vrsti letalskih motorjev in drugih letalskih potrebščin.

Sangaj, 7. avgusta. AA. (Havas) V Sangaj je prispel iz Dairena po daljšem bivanju v Tienčinu japonski poslanik Kvages. Mislijo, da bodo razgovori, ki jih je pričakovali med njim in odločujočimi kitajskimi krogi, dali posebno priložnost za preprečitev vojne. Najbrže nankingska vlada ne bo odnehal od svojega stališča, da se upre vsaki kršitvi suverenosti pravic, in bo zahtevala, da se ima na severnem Kitajskem obnoviti status quo, kakršen je vladal pred 7. julijem.

Japonski listi v Sangaju so slej ko prej črnogledi zastran možnosti sporazuma.

Pred odhodom iz Taočinga, je japonski poslanik Kvages izjavil poročevalcem listov, da je stanje na severnem Kitajskem nenavadno težko, vendar pa ni izgubil upanje, da bi se dal doseči nekaj sporazuma.

Tienčin, 7. avgusta. c. Vse japonske čete so danes zapustile mesto. Japonsko vojaško poveljstvo izjavlja, da se je to zgodilo iz strateških razlogov.

Na vrsti je - Dimitrov Stalin se je zakadil v vodstvo Kominterne

London, 7. avgusta. TG. Tukajšnji »Star« poroča iz Moskve, da je pri »ščšenju«, ki ga Stalin nadaljuje na vseh področjih javne uprave, sedaj prišel na vrsto tudi generalni tajnik Kominterne Dimitrov, znan iz berlinskega procesa proti požigalcem parlamenta. Dimitrov je veljal za najbližjega Stalinovega prijatelja in sodelavca. Zadnje čase se je baje uprl proti pretiranemu preganjanju, kot se je izrazil, boljševiški vodji, ki jih je Stalin brezobzirno odstranil. S tem se je Stalinu zameril in je postal sumljiv. Tudi se je preveč vtikal v sovjetsko zunanjo politiko, čeprav je po rodu Bolgar. Sovjetsko politiko v Španiji je dejansko on vodil in tako sovjetsko vlado spravil v neprimerno. Z Dimitrovim vred bo baje aretirani tudi večje številno najvišjih funkcionarjev Kominterne.

Podpredsednik Ukrajine zapri

Moskva, 7. avgusta. Kakor poroča »Pravda«, je bila skupina »trockistov, nemških in japonskih vohunov«, ki je delovala na severno-kavkaški železnici, postavljena pred izredno vojaško sodišče in ustreljena. List imenuje pet vodilnih osebnosti od ustreljenih, in sicer Bruada, Majevski, Burstaj, Ljapin in Maljuk.

V Ukrajini nadaljujejo z aretacijami. Aretirana sta bila med drugim tudi dva člana Politbiroja, Katajevič in Selekas. Selekas je bil podpredsednik ukrajinskega sveta ljudskih komisarjev. Oba sta obtožena, da sta vršila protirevolucionarno propagando. Istočasno se je pričela čistka tudi v zvezi komunistične mladine v Ukrajini. Skoraj vsi vodilni možje ukrajinskega radia so bili odtavljani in aretirani, prav tako velik del vodilnih časnikarjev v Ukrajini.

Aretacije se vrše tudi v armadi. Tako je bil ustreljen general Gamelin, šef političnega vodstva kitajskega vojaškega okrožja. Z njim vred je bilo aretiranih večina članov ukrajinskega vojaškega sodišča. »Izginitel« je tudi vodja anglo-romanskega oddelka v zunanjem ministarstvu v Moskvi, Aleksij Reimann. Poklican je bil na policijski komisariat od tedaj ni za njim nobene sledi.

Mesečna plača 200 rubljev — ena obleka pa 2.400 rubljev

Moskva, 7. avgusta. Državne blagovnice so objavile oficijelne seznam cen, po katerih bodo prodajale blago. Iz teh cen je mogoče razbrati življenjsko višino sovjetskega prebivalstva. Po tem

seznamu stane moška srajca 40—45 rubljev, obleka 600—2400 rubljev, platneni čevlji 180 rubljev, usnjati čevlji 250 rubljev, kilogram boljšega svinjskega mesa 20 rubljev, limona 2 rublja in pol itd. Nasproti temu pa znašajo mesečne plače inženirjev 600—900 rubljev, kvalificiranega delavca 300 do 450 rubljev, nekvalificiranega delavca 200 rubljev.

Nova ofenziva brezbožnikov

Londonski list »Daily Herald« poroča iz Moskve, da se je okrepila brezbožniška propaganda v Rusiji. Kot priprava najsluži izsoljanje nad 1000 »misijonarjev«, ki imajo tečaj v Moskvi in ki bodo delali brezbožniško propagando po novih vidikih. V bodoče bo v vsakem večjem kraju osnovana postojanka z več propagandisti, ki naj širijo brezbožništvo med prebivalstvom. To se komunistom zdi radi tega potrebno, ker ruska mladina ne kaže nič več posebnega zanimanja za brezbožništvo.

Neurath in Blomberg v Avstrijo „na oddih“

Dunaj, 7. avgusta. b. Jutri prisko nemški znanji minister von Neurath na počitnice na svoje posestvo v Vorarlbergu. Trenutno se mudi v Vorarlbergu tudi nemški državni tajnik v zunanjem ministertvu g. Schmidt, ki pa se jutri vrne na Dunaj. Čez par dni pa se g. Schmidt zopet vrne v Vorarlberg, kjer se bo sestal z nemškimi zunanjim ministrom, ako medtem ne bo odpotoval zaradi kake nujne zadeve v Berlin.

Danes so se tukaj razširile tudi vesti, da bo prišel nemški vojni minister maršal von Blomberg na zdravljenje v Bad-Gastein. Dalje se trdi, da se bo maršal von Blomberg sestal pri tej priliki s šefom avstrijskega generalnega štaba maršalom Janssonom. Vojno ministrtvo o tem sestanku ne ve ničesar.

Svetovni rekord v skoku

Stockholm, 7. avgusta. AA. V tukajšnjem stadionu je Američan Walter postavil nov svetovni rekord. Skočil je v višino 2.08 m.

Tri trgovske ladje bombardirane pri Alžiru

Angleži dolžijo nemška letala, ki so v službi Franca

London, 7. avgusta. b. Tri španska bojna letala v povelju »Mon Givov« so 7. avgusta ob 10. uri osvojili tri trgovske ladje »British Corporate«, »Parik« in »bil 35 milij od Algeria« in je plul proti Gibraltarju. Ni znano, kaj je vozil. Letala so spustila na parnik okrog 40 bomb, ne da bi ga zadela. Poveljnik parnika je videl, da grozi ladji skrajna nevarnost in dal povelje, naj se od posadke reši, kdor se more. Toda še preden je mostvo moglo spustiti čolne v morje, so se letala spustila čisto nizko ter s strojnimi napadom nad dolgo obdobjevala ladjo. Kroglo so pobili in ranile vse moštvo.

Sinoči so neznana letala napadla italijanski parnik »Mon Givov« skoraj na istem kraju, kakor angleško ladjo. Letala so iz majhne višine spustila na ladjo dve bombi, ki sta se razleteli ena kakih 50 m od parnika, druga pa 10 m. Drobni bomb so zadeli poveljnika ladje Solarija in mu prestrelili pljuča. Zadet je bil tudi neki holandski kapitan, ki je potoval na ladji kot opazovalec po nalogu odbora za nevarnost. Temu je eksplozija zlomila roko. Ladja je z vso naglico plula proti alžirskemu pristanišču, kjer so ranjenca oddali v pristaniško bolnišnico.

Skoraj ob isti uri so letala bombardirala francosko trgovsko ladjo »Djebel Amour«. Za tem so jo obdajale s strojnimi in iz kakih 100 krogel zadelo poveljniški most, ne da bi bil kak moč od posadke ranjen. Ko je bil napad končan, je posadka zbrala vse izstrelke, ki so letali po krogu, da bodo lahko služili pri preiskavi.

Pristaniško poveljstvo v Alžirju je zaradi teh napadov prepovedalo vsem ladjam, da bi odplule iz luke, preden ne bodo prizadete države ukrele vse potrebno za varnost plovbe proti Gibraltarju in preden se ne dožene, kdo je povzročitelj teh nepričakovanih napadov.

Napad na tri trgovske ladje v Sredozemskem morju je izzval veliko vznemirjenje v Londonu. Politični ljudje podčrtavajo, da v tem slučaju napadalec ne morejo trditi, da so parniki bili v španskih teritorialnih vodah. Posebno je zanimivo, da so se napadi izvršili tedaj, ko je odbor odložil svoje delo, ker je ugotovil, da napetost v španski zadevi popušča.

»Daily Herald« poroča iz Alžerje, da je ugotovljeno, da je angleški parnik napadlo trije nacionalistični letala, ki so metala bombe nemškega izdelka. Ko so začele padati bombe na parnik, je kapitan naročil mornarjem, da naj se vsakdo skrije, kamor se more. Tedaj so se letala spustila zelo nizko in obdajala poveljniški most z ognjem iz streljane. Na srečo ni bil nikdo zadet. Parnik »British Corporate« je vozil veliko količino bencina iz perzijskega zaliva v Anglijo. Kmalu nato je prišel na pomoč italijanski parnik »Mon Givov«, letala pa so tudi njega napadla. Na vest o napadu so se v Alžirju dvignili francoski bombardierji, pa niso nikogar več našli, ko so prišli na kraj dogodka. V Alžirju vlada veliko razburjenje, častiki posameznih družb so odredili svojim parnikom, da v tistem delu ne smejo voziti brez spremstva vojnih ladij.

Alger, 7. avgusta. c. Kapitan italijanskega parnika »Mongoiac Franco Solari« je jutraj umrl v neki kliniki v Alžirju. S parnika so ga smrtno ranjenega prepeljali v kliniko, kjer pa je kmalu izdihnil. Zadelo ga je več krogel iz streljane.

Slovenska katoliška družina kupuje in uporablja dopisnice sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo Din 1.—.

Minister dr. Krek

na šentiviški obrtni razstavi

St. Vid nad Ljubljano, 7. avgusta.

Marljivo šentiviške obrtnike, ki so letos privedli že četrto razstavo, so v prvem tednu počastili s svojim obiskom že nekateri odličniki. »Pond.« Slovencec je poročal o lepem nagovoru g. bana dr. Natlačenca, danes ob četrta in 5 pa je obiskal razstavo tudi minister g. dr. Miha Krek. Sprejela sta ga predsednik g. Vrbovec in pa šolski upravitelj g. Hladnik, ki sta mu razkazala vso razstavo. G. minister se je podrobno informiral za vsak oddelek razstave in izrazil priznanje šentiviškemu obrtnikom k njihovim krasnim izdelkom. G. minister se je z vsakim obrtnikom razgovarjal ter popraševal po delovnih pogojih, po cenah izdelkov in po možnosti prodaje. G. minister se je na razstavi zadržal dobro uro, na kar je odpotoval v Kamnik.

Šentiviška obrtniška razstava je deležna prav živahnega obiska. Predvsem prihajajo na razstavo dekleta, ki želijo stopiti v zakonski stan in poizvedujejo po cenah lepih jedilnic, spalnic in kuhinjskih oprem. Prihajajo seveda tudi starši bodočih ženitev in nevest. Do sedaj je bilo sklenjenih na razstavi že nekaj dobrih kupelj, pričakovati pa je, da bo proti koncu razstave še več zanimanja. Nekateri mojstri so že do sedaj, ko imamo komaj teden dni razstave, prodali razstavljeno pohištvo dvakrat, trikrat in še večkrat.

Obiskovalce razstave opozarjamo, naj shranijo vstopnice. Vsaka vstopnica je namreč opremljena s tekočo številko. Ena izmed teh števil bo na koncu razstave izrežana in srečen lastnik dobi — popolno kuhinjsko opremo!

Šentiviški razstavi so obljubljeni tudi drugi visoki obiski v najbližjih dneh, o teh obiskih bomo pa še poročali.

Angleški protest v Palmi

London, 7. avgusta. c. Angleška admiraliteta je dobila od generalnega konzula v Alžirju uradno poročilo, da je bil parnik »British Corporate« napaden 30 milj vzhodno od Algerja. Po znakih na letalih je sklepali, da so bila to nacionalistična letala. Angleška vlada je že poslala ostro noto nacionalističnemu poveljstvu v Palmi.

Franco prodira v Huenco

Pariz, 7. avgusta. Nacionalistične čete prodirajo dalje na fronti pri Teruelu in so prišle v bližino mesta Salvagane in provinci Huenco. Tudi čez gorovje Mulca de San Juan so nacionalisti prodri v nizino in skušajo nasprotniku odrezati umik.

Konec „nevmešavanja“

Ob kruh je 600 „nadzornikov“

London, 7. avgusta. b. Svetnik urada za kontrolo španskih meja g. Hammings je izjavil častnikarjem, da je finančna kriza prav za prav najbolj torpedirala celotno kontrolno delovanje nad Španijo. Od 37 držav sta doslej svoje obveznosti pokrili samo dve državi in sicer Francija in Anglija. Anglija je uradnike doslej plačevala samo iz predumov. Sedaj pa tudi angleška vlada zatrjuje, da to ni več mogoče. Ako v teku današnjega dne tudi druge države ne izpolnijo svojih obveznosti, se bo moralo 1. septembra odpustiti 600 kontrolnih uradnikov, ker tudi Francija noče prevzeti same nase tako ogromnih finančnih obveznosti. Drugim državam so bili razposlani že večkrat opomini, vendar pa na te opomine sploh niso odgovorile. Rusija in Nemčija sta bili edini, ki sta objavili poravnavo obveznosti, vendar pa je tudi pri teh dveh državah ostalo zgolj pri obljubi.

Stranka in država

v Francovi Španiji

Salamanca, 7. avgusta. General Franco je podpisal odlok, ki ustanavlja novo državno stranko, ki se imenuje »Phalange Española Tradicionalista y de las Juns«. Odlok ugotavlja, da je ta stranka podlaga za novo špansko državo. Španski tradicionalisti, to so karlisti, so povezani s falangisti kot nosilci nacionalne revolucije v enotno stranko. Stranko sestavljajo aktivni člani in pripadniki. Aktivni člani so vsi tisti, ki se podrežjo strankarski disciplini in ki so bili 20. aprila 1937 člani Falange ali pri karlistih, dalje generali, štabni oficirji, častniki in podčastniki armade, mornarice in zračnih čet in taki, ki jih je Franco sam sprejel v pokret. Glede pripadnikov določa odlok, da bodo po petih letih na predlog stranke mogli postati redni člani. Ako jih stranka po petih letih ne opozna za vredne, da bi bili v stranko sprejeti, potem tudi njihova pripadnost ugasne.

Stranka si je ustvarila sledeče oddelke: zunanji urad, poduk in vzgoja, tisk in propaganda,

ženski oddelek, socialni oddelek, delavske organizacije, mladinske organizacije, pravni odsek, politični odsek, prometni in upravni odsek in informativna pisarna.

O milicijskih pravi odlok, da v miru, kakor v vojni opravljajo službo falangistov, oziroma da so v službi stranke proti notranjim in zunanjim sovražnikom. Poveljnik milicijskih je voditelj narodnega gibanja.

Kar se tiče del. organizacij, je dolžnost stranke, da ohrani sindikalne strokovne organizacije in da jih usmeri v nacionalno skupnost. Stalno zastopstvo narodnega sveta naj oskrbi politični odbor in naj sestoji iz 12 članov, od katerih jih 6 imenuje narodni svet, 6 pa voditelj narodnega gibanja. Prvi narodni svet bo ves imenovan od generala Franca. Narodni svet se sestane vsaj enkrat v letu in sicer 17. julija. Voditelj stranke general Franco ima v stranki absolutno avtoriteto; ima tudi pravico imenovati svojega naslednika.

Drobne domače in tuje

Na čast kraljici Mariji in kralju Karolu

Belgrad, 7. avgusta. Na čast Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vel. romunskemu kralju Karolu je bilo južno Primorje snoči lepo razsvetljeno. Na vseh gričih so v prvih večernih urah zagoreli na čast visokim gostom veliki kresovi.

Osebnosti

Belgrad, 7. avgusta. m. Za predstojnika mestne policije v Celju v VI. skup. je imenovan Stefan Körner, predstojnik iste policije v VII. skup.; za okr. podnačelnika VI. skup. v Osijeku je imenovan Karl Ferluga, okr. podnačelnik VII. skup. istotam; za pomožnega tajnika VII. skup. pri banski upravi v Ljubljani Leposlav Ceplak, pisar VIII. skupine istotam; za glavnega arhivarja VII. skup. pri okr. načelstvu v Novem mestu Alojzij Rozman, upravno-pisarniški uradnik VIII. skup. istotam; za glavnega arhivarja VII. skup. pri okr. načelstvu v Mariboru desni breg Alojzij Podkubovšek, upravno-pisarniški uradnik VIII. skup. istotam; za glavnega arhivarja VII. skup. pri okr. načelstvu v Ljutomeru Maks Pogruje, upravno-pisarniški uradnik VIII. skup. istotam; za glavnega arhivarja VII. skup. pri okr. načelstvu v Ljubljani Kamilo Kratochvil, upravno-pisarniški uradnik VIII. skupine istotam; za glavnega arhivarja VII. skup. pri banski upravi v Ljubljani Ignacij Zima, upravno-pisarniški uradnik VII. skup. istotam.

Prestavljen je Luka Potočnik, višji finančni tajnik V. skupine, z zetske finančne direkcije v Podgorici za višjega tajnika v finančnem ministertvu v Belgradu.

in ga zabodel z nožem. Ko je Gojski spoznal nevaren položaj, je skočil v potok in nato celo uro stal do vrata v vodi in čakal toliko časa, dokler se ni prepiral, da roparskih napadalcev ni več, ker so pobegnili, ko je mimo prišel neki pasant. Gojski se je s težavo privlekel do neke hiše, kjer je dobil prvo pomoč, naslednjega dne pa so ga odpeljali v pujsko bolnišnico. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in je upati, da bodo drzne roparje čimprej prijeli.

Plavalne tekme na Iliriji

Državno prvenstvo juniorjev v plavanju

Na kopališču »Ilirijec« je včeraj tekmovalo okrog 200 juniorjev od 8 klubov iz vse države. Kakor smo pričakovali, je »Ilirijec« častno zastopala naš plavalni šport in verjetno je, da bo tudi jutri, ko bodo tekmovalci nastopili v končnih borbah, pokazala še boljše uspehe kot danes. Rezultati tekmovalca so bili sledeči:

50 m prosto: Prvi predtek: 1. Mitrovič (Jug) 0,20, 2. Deklevič (Jadran E) 31,2, 3. Margetič (Sever) 31,2. — Drugi predtek: 1. Klein (ZPK) 30,1, 2. Pestevšek (Ilir.) 30,3, 3. Kujundžić (Sever) 31,9. — Tretji predtek: Srbojič (Jadran) 30,8, 2. Friedrich (Ilirija) 31,8, 3. Subotić (Jadran E) 32,8. — Četrti predtek: 1. Fussmann (ZPK) 31,2, 2. Puhar (Jadran) 31,2, 3. Grahalič. — Peti predtek: 1. Ciganović (Jug) 30,5, 2. Skarpa (Ilirija) 30,5, 3. Drezga (Jadran E) 30,8. — Šesti predtek: 1. Stakula (Jug) 27,6, 2. Karaman (Jadran) 31,1, 3. Vidović (Jadran E) 34,0. — Sedmi predtek: 1. Defilipis (ZPK) 28,9, 2. Kurtini (Viktorija) 29,0, 3. Lasič (Jug) 31,4. — Osmi predtek: 1. Zigurski (Sever) 30,1, 2. Belan (ZPK) 30,6.

100 m prosto: Prvi predtek: 1. Beara (Jadran) 1,17, 2. Radica (Jadran) 1,27, 3. Orlić (Jug) 1,41, 4. — Drugi predtek: 1. Fine (Ilirija) 1,28, 2. Šuljić (ZPK) 1,34, 3. Radonić (Jug) 1,34, 8. — Tretji predtek: 1. Krmpotić (Viktorija) 1,23, 2. Boršić (Viktorija) 1,26, 3. Dular odstopil. — Četrti predtek: 1. Petrošić (Jadran) 1,20, 2. Ožegović (Jadran) 1,30, 6.

50 m prosto juniorke: Prvi predtek: 1. Beara (Jadran S) 34,6, 2. Radonić (Jug) 41,3, 3. Krkoč (Sever) 41,8. — Drugi predtek: 1. Jakaša (Jadran) 38,7, 2. Petković (Sever) 40, 3. Martin (Ilirija) 40,6. — Tretji predtek: 1. Boršić (Viktorija) 37,2, 2. Fine (Ilirija) 37,2 (v mirnem teku), 3. Dular (Ilirija) 47,1. — Četrti predtek: 1. Petrošić (Jadran S) 34,5, 2. Radica (Jadran S) 36,6, 3. Krmpotić (Viktorija) 37. — Peti predtek: 1. Šuljić (ZPK) 39,8, 2. Orlić (Jug) 41,5.

100 m prosto juniorji: Prvi predtek: 1. Polić (Viktorija) 1,26, 2. Ninčević (Jadran S) 1,29, 1, 3. Bratinović (Jadran S) 1,32,8. — Drugi predtek: 1. Tori (Ilirija) 1,28, 4, 2. Lasič (Jug) 1,29, 5, 3. Jaklič (Ilirija) 1,40,3. — Tretji predtek: 1. Ružić (Viktorija) 1,28, 2, 2. Csekeliš (ZPK) 1,28, 3, 3. Biber (Ilirija) 1,30,8. — Četrti predtek: 1. Puljo (Brdjanin) 1,28, 2, 2. Parač (Sever) 1,30, 3. Marić (Ercegnovi)

1,37,8. — Peti predtek: 1. Binder (Ilirija) 1,22, 2. Bijelić (Sever) 1,25, 3, 3. Zerjav (ZPK) 1,31,2. — Šesti predtek: 1. Steger (Jug) 1,30, 2. Bašić (Jadran S) 1,33,5. — Sedmi predtek: 1. Marković (Sever) 1,32,3, 2. Radman (Jadran E) 1,34,6.

100 m hrbtno juniorji: Prvi predtek: 1. Schell (Ilirija) 1,18, 2. Klein Ante (ZPK) 1,20. Drugi predtek: 1. Perlet (Jadran Split) 1,22,5; 2. Bakasun (Jadran) 1,22,4; 3. Pestevšek (Ilirija) 1,23,2. Tretji predtek: 1. Drobnič (ZPK) 1,21,4; 2. Lasič (Jug) 1,25,8; 3. Petković (Sever) 1,28. Četrti predtek: 1. Bijelić (Sever) 1,21,3; 2. Harinski (ZPK) 1,28; 3. Frančević (Jadran) 1,31,8. Peti predtek: 1. Negovetič (Viktorija) 1,21,2; 2. Ciganović (Jug) 1,28,8; 3. Tiran (Ilirija) 1,34. Šesti predtek: 1. Krstić (Sever) 1,27,8; 2. Mrdjen (Jadran) 1,30,2. Sedmi predtek: 1. Belan (ZPK) 1,18,8; 2. Miklave (Ilirija) 1,30,8.

100 m prsno juniorke: Prvi predtek: 1. Orlić (J.) 1,38,6; 2. Petković (S.) 1,45,4; 3. Šipos (Galeb) 1,52,2. Drugi predtek: 1. Binder (Ilirija) 1,41,2; 2. Jakaša (J.) 1,49,6; 3. Knejo (Jug) 1,49,8. Tretji predtek: 1. Verner (Ilirija) 1,38,2; 2. Loos (ZPK) 1,52,4; 3. Bachleitner (Sever) 2,02,2. Četrti predtek: 1. Fine (Ilir.) 1,38; 2. Carderlić (Vikt.) 1,44.

4x50 m prosto juniorji. Prvi predtek: 1. ZPK (Klein Saša, Klein Miki, Belan, Defilipis) 1,58,4; 2. Sever I. (Kujundžić, Paljić, Bijelić, Zigurski) 2,04,8; 3. Sever II. (Skrem, Petković, Doraslovac, Margetič). Drugi predtek: 1. Jug I. (Mitrovič, Bašić, Ciganović, Stakula) 1,59; 2. Ilirija I. (Zižek, Pestevšek, Schell, Skarpa) 2,04; 3. Ilirija II. (Skapin, Berlić, Hodalić, Hudnik) 2,10.

Tretji predtek: 1. Jadran Split I (Karaman, Drazga, Puhar, Tresić) 2,03,4; 2. Jadran E (Subotić, Zanetović, Vidović, Doklešić) 2,04,6; 3. Jug II (Zižek, Lasič, Sornstein, Grbavič) 2,04,8. Četrti predtek: 1. ZPK II. (Bašić, Zeckel, Ivković, Fussman) 2,05; 2. Jadran II. (Bonačić, Kuzmanović, Bratinović, Božić) 2,07,2.

200 m prosto jun.: I. predtek: 1. Stakula (Jug) 2,35,3; 2. Karaman (Jadran) 2,42,8; 3. Skapin (Ilirija) 2,46,1. Drugi predtek: 1. Schell (Ilirija) 2,32,4; 2. Bašić (ZPK) 2,49,9; 3. Kuzmanić (odstopil). — Tretji predtek: 1. Kurtini (Viktorija) 2,32,8; 2. Baica (Jug) 2,38,6; 3. Capalia (Jadran E) 2,59,4. Četrti predtek: 1. Puhar (Jadran S) 2,40,2; 2. Klein Ante (ZPK) 2,43; 3. Frančević (Jadran) 2,43,4. Peti predtek: 1. Pestevšek (Ilirija) 2,42,1; 2. Subotić (Jadran E) 2,54,2; 3. Grbavič (Jug) 2,57. Šesti predtek: 1. Defilipis (ZPK) 2,28,2; 2. Žižek (Jug) 2,30.

100 m hrbtno juniorke: Ker se je za to disciplino javilo malo tekmovalk, se bodo jutri vršile končne borbe.

3krat 100 m mešano juniorji: Prvi predtek: 1. Ilirija (Schell, Binder, Skarpa) 3:55,2; 2. Jadran II (Bakasun, Bratinović, Paraman) 4:06,4; 3. Ilirija II (Miklavc, Tori, Skapin) 4:18,2. — Drugi predtek: 1. Jug I (Ciganović, Lasič, Stakula) 4:00,9; 2. ZPK II (Drobnič, Zerjav, Klein) 4:02,6; 3. Jadran E 4:25,6. — Tretji predtek: 1. Viktorija (Negotović, Polić, Kurtini) 3:51,5; 2. Jadran II (Perleta, Ninčević, Tresić) 3:59,8; 3. Jug II (Oriental, Steger, Žižek) 4:07,5. — Četrti predtek: 1. Sever (Bijelić, Parač, Zigurski) 4:00,2; 2. ZPK (Belan, Csekeliš, Fussman) 4:00,4.

Waterpolo. V waterpolu je zmagal dubrovniški Jug nad Ilirijo s 5:0 (2:0), splitski Jadran pa je z zagrebškimi ZPK igral samo neodločno 0:0; Ilirija je zmagala proti belgrajskemu Severu z 9:2 (4:3), ZPK pa proti Jadranu E s 6:1 (3:0).

Skoki juniorjev z deske: 1. Rojina (Ilirija) 43,96 točk, 2. Rajčević (Jug) 40,44, 3. Sadar (Ilirija) 35,16, 14. Selan (Ilirija) 33,52, 5. Paternuš (Ilirija) 23,52.

Skoki seniorjev s stolpa: Nastopila je samo Krzanova (Ilirija), ki je dosegla 24,24 točk.

Pred nastopom mraka se je tekmovaljevali zaključilo. Jutri pa bodo odločilne tekme, ki bodo določile državnega prvaka juniorjev v plavanju.

Novi prvaki Slovenije

Včeraj dopoldne in popoldne so na prostoru športnega kluba Ljubljane bile lahkoatletске tekme za prvenstvo Slovenije posameznikov. Novi slovenski prvaki so postali tile atleti: Tek na 100 m: Gabrček (P) 11:7. — Tek na 400 m: Gabrček (P) 51:8. — Stafeta 4 krat 100 m: ASK Primorje (Nabernik, Gabrček, Skušek, Kovačič) pred Ilirijo v času 46,4. — Met diska: Kajfež (P) 38 m. — Met kopja: Orehek (I) 45,47. — Tek na 1500 m: Kotnik (I) 14:12,4. — Skok v višino: Bratovž 165 m. — Troskok: Bratovž 12,62 m. — Desetboj: Kosec Miloš (P) 4336 točk.

Doseženi rezultati so prav lepi in dokazujejo napredek slovenskih lahkoatletov; najboljši pa je rezultat mladega Kotnika na 1500 m, ki se je z njim približal državnemu rekordu.

Šah v Stockholmu

Stockholm, 7. avgusta. AA. DNB: Izid mednarodnega šahovskega turnirja: CSR: Švedska 3:1, CSR: Norveška 3:1, Jugoslavija: CSR 2 in pol: 1 in pol, Švedska: Danska 3:1, Nizozemska: 1: Litva 3:1, Anglija: Islandija 3 in pol: pol, Litva: 1: Letonska 3 in pol: pol, Švedska: Nizozemska 2:2, Norveška: Danska 2 in pol: 1 in pol, Poljska: 1: Jugoslavija 2 in pol: 1 in pol, CSR: Argentina 2:2, Poljska: Madžarska 2:2, Jugoslavija: Danska 3 in pol: pol, Nizozemska: Norveška 2 in pol: 1 in pol, Litva: Estonska 2 in pol: 1 in pol, Italija: Islandija 3:1.

in pravi narodi, vsak s svojo lastno narodno kulturo. —

Drobne vesti

Belgrad, 7. avgusta. m. Davi je bil v katoliški cerkvi Kristusa Kralja v Krunski ulici slovesen rekvijem za pokojnika Stefanom in Pavlom Radičem. Rekvijemu je prisostvovalo članstvo tukajšnjega hrvaškega kluba in Napredkove organizacije.

Zagreb, 7. avgusta. b. O polnoči so zagrebški natakariji soglasno sklenili stavko, ker so se vsa pogajanja za zvišanje mezd razbila. Zaradi tega se opaža v kavnarnah velik nered in pomanjkanje potrebe.

Praga, 7. avgusta. c. Kentaki vojvoda se je danes z vojvodinjo vozil skozi CSR na poti v Jugoslavijo. Kentaki vojvoda in vojvodinja bosta prenočila na Dunaju.

Praga, 7. avgusta. b. Uradno poročajo o odprtvi nove tehnične visoke šole v Košicah, ki bo nosila ime Stefana Baniševiča. Šola bo imela 100 učencev, ki bodo študirali na nemški jezi. Obtoženec je bil na splošno začudenje oproščen.

Roparji v Halozah

Eno uro do vrata v vodi iz strahu pred roparji

Bednja v Halozah, 7. avg.

V četrtek zvečer se je 51-letni kočar Andrej Gojski vračal iz Ptuj, kjer je na tamkajšnjem sejmu za svojega zeta prodal tri krave za 4500 din. Ko je že nastopila noč, so ga pri Leskovcu na osamljenem kraju napadli trije neznanci. Eden izmed njih mu je poskušal iz žepa potegniti listnino, kar pa se mu ni posrečilo, ker se je napadeni branil na vse kriplje. Drugi napadalec je ustavil voz, tretji pa je Gojskega s topim predmetom udaril po glavi

Biseromašnik kanonik Iv. Sušnik

Biserna av. maša! Šestdeset let mašnik — to je izredna milost v človeškem življenju, dodeljena le malokateremu duhovniku. To odliko je podelil Bog povsod znanemu in priljubljenemu kanoniku ljubljanskega stolnega kapitlja Ivanu Sušniku. Njegov biserni jubilej ni samo milost za prezaletnega gospoda jubilanta, ki v čvrstem zdravju nenehno deluje, prožen in čvrst, ves vprežen v delo od zgodnjega jutra do pozne noči, izvršuje obče koristna dela, ampak je velika milost za skoraj neštete njegove prijatelje in vse, ki so deležni njegovega dobrodelnega delovanja.

Ivan Sušnik se je rodil dne 21. decembra 1854 v zelo ugledni meščanski družini v Škofji Loki. Po odličnih gimnazijskih in bogoslovniških študijah je bil dne 27. julija 1877 posvečen v mašnika. Tri leta je služboval kot kaplan v Radečah pri Zidanem mostu, potem pa 7 let kot duhovni pomočnik in 6 let kot župnik v Selcih nad Škofjo Loko. Njegovo nad vse požrtvovalno delovanje v hrbovitih selški župniji je posebno častno zapisano v kroniki ljubljanske škofije. Duhovnik po božji volji je bil Ivan Sušnik ljudstvu vselej in povsod na razpolago. Ni bilo tako temne in viharne noči, ne meter visokih snežnih zametov, ki bi ga le količak motili na njegovih poteh k bolnikom po več ur oddaljenim od župne cerkve. Zlasti velik vpliv je pridobil v javnosti kot izredno izobražen duhovnik. Posebno se odlikuje po svojem znanju v naravoslovju in matematiki. To svoje temeljito znanje je uporabljal v korist naroda, med katerim je živel. Navajal je ljudi, da so znali izrabljati vodne moči, delal je načrte za turbine pri mlinih in žagah in napravil oenitke za praktično urejene kmetijske hiše. Vodilno je sodeloval pri napravi manjših vodovodov. V selški dolini, kakor tudi v okolici Škofje Loke sploh, je veliko vodnih naprav, ki so bile izvršene po njegovem nasvetu in pod njegovim vodstvom.

Vpliv Sušnikovega delovanja na mladega dr. Kreka

Med onimi, ki so imeli priliko ob blizu opazovati njegovo vzorno delovanje, je bil mladi dr. Ivan Ev. Krek. Bil je v letih, ko je bil Ivan Sušnik župnik v Selcih, dijak, potem bogoslovec in končno gojencec zavoda za višjo duhovsko izobrazbo Avguštinca. Prav v istem času 15. maja 1891 pa je izšla znamenita okrožnica Leona XIII. »Rerum novarum«, v kateri so razglasila socialna načela v korist delavskim etanomom v smislu večnih krščanskih rešnic. Dr. Krek je videl, da isto, kar sv. oče naroča izobražencem, kako naj pomagajo ljudstvu, že leta in leta neumorno in požrtvovalno izvršuje župnik Ivan Sušnik v selški župniji. Dr. Krek si je zastavil ogromno nalogo, da dvigne večnih krščanskih rešnic. Dr. Krek je videl, da isto, kar sv. oče naroča izobražencem, kako naj pomagajo ljudstvu, že leta in leta neumorno in požrtvovalno izvršuje župnik Ivan Sušnik v selški župniji. Dr. Krek si je zastavil ogromno nalogo, da dvigne večnih krščanskih rešnic. Dr. Krek je videl, da isto, kar sv. oče naroča izobražencem, kako naj pomagajo ljudstvu, že leta in leta neumorno in požrtvovalno izvršuje župnik Ivan Sušnik v selški župniji.

Ivan Sušnik kanonik v Ljubljani

Dne 31. decembra 1891 je bil Ivan Sušnik imenovan za kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja. Ker je bilo tedaj pomanjkanje duhovščine, je ostal še eno leto kot župnik selške župnije. Po preselelitvi v Ljubljano se je predvsem posvetil dušnopastirskemu delu v ljubljanskem mestu. Ljubljanci, ki hodijo ob nedeljah zgodaj na deželo, opravljajo svoje verske dolžnosti, da se udeležijo sv. maše, ki jo kanonik Ivan Sušnik daruje že leta in leta ob 4. zjutraj v ljubljanski stolnici. Osebe, ki pričajo v delavniških zgodaj svoja opravila, si izprošijo blagoslov zanje pri sv. maši, ki jo daruje g. kanonik ob pol 5. zjutraj. Vsi, ki potrebujejo tolažbe, jo najdejo pri njem v spovednici. Zlasti mnogi dijaki so si ga izbrali za svojega duhovskega voditelja, in veliko je število odličnih ljubljancev, posebno javnih kulturnih delavcev, ki so v zadnjih 40 letih našli tolažbo in moč v najtežjih urah, v boleznih in pri pripravi na večnost, pri priljubljenem spovedniku Ivanu Sušniku. Zlasti pa pridobiva kanonik Ivan Sušnik blagoslov ljubljani in vsemu našemu narodu v svojih neprestanih molitvah pred evharističnim Zveličarjem. Naj si bo ura molitve v etolnici ob nedeljah in praznikih ob pol 5. popoldne ali ob 8. zvečer, oziroma pozimi ob 7. naj si bo v četrtki ob 8. do 9. naj si bo pri nočni molitvi pred prvim petkom v zgodnjih jutranjih urah, vedno je med molilci kanonik Ivan Sušnik.

Jubilantovo delo v dobrodelnih organizacijah in v KTD.

Neprestana molitvena in spovedniška delovanja kanonika Ivana Sušnika so bila vedno uspešna. Komaj bi mogel biti pred 42 leti

v odboru za oškodovane po ljubljanskem potresu leta 1895, potem v dr. Krekovem delavskem stavbinskem društvu, v Vincencijevi in Elizabetini družbi, ki skrbita za ubožce v mestu, v Podpornem društvu za duhovnike ljubljanske škofije, ki mu je z veliko požrtvovalnostjo in trudoljubivostjo sezidal hospic pri Sv. Duhu v Bohinju, v vzgojnem zavodu Marijanišču, kjer je pomagal prostu Andreju Kalanu pri zgradbi konvikta za gimnazijce in učiteljske. Zelo uspešno je njegovo delovanje za napredek dobrega tiska. Kot dolgoletni podpredsednik Katoliškega tiskovnega društva je sodeloval pri velikih podjetjih Jugoslovanske tiskarne in knjigarne, zlasti je mogočna starba Jugoslovanske tiskarne prav njegova zamisel.

Kanonik Sušnik 24 let predsednik Vzajemne zavarovalnice

Kdo more dovolj oceniti trud in delo, ki ju je vložil s pomočjo večšega in agilnega uradništva povzdignil v najbolj ugledni zavod v Jugoslaviji. Že od začetka — od leta 1899 — deluje pri Vzajemni zavarovalnici. Bil je član pripravljalnega odbora, pozneje član ravnateljstva in sedaj že 24 let vodi zavarovalnico kot predsednik. Doživel je, da ima zavarovalnica kot močen, soliden in ugleden zavarovalni zavod nad 100.000 članov.

Pozabiti ne smemo velikega dela in truda, ki ga je vložil kanonik Ivan Sušnik v to, da je po-

Kanonik Sušnik — ljubitelj ved

Če se znanec malo dalje pomudi pri g. kanoniku, pride pogovor kar sam od sebe na razne znanstvene zadeve. In če ima obiskovalec čas, odkrije g. kanonik stekleni zvonec s svojega velikega mikroskopa in razlaga ter razkazuje strmečemu gostu zanimivosti sveta, ki so prostemu očesu nevidne. S police jemlje škatljo za škatljo, v vsaki je cela množica mikroskopskih preparatov, ki jih je sam naredil. Z veliko ljubeznijo se potaplja v skrivnosti mikrokosmosa. Cela vrsta knjig in revij v njegovi sobi pričča, s kakim zanimanjem sledi izsledkom naravoslovnih ved, ki proučujejo življenje drobčenih bitij in razlagajo sestav vsega živga. Od bakterij in alg pa do prezevov raznih vrst lesa in tkanin se odkriva očesu opazovalca. Če hočeš vedeti, kakšno obleko nosiš, je treba žrtvovati le par nitk in g. kanonik jih razvije in mikroskop mu pokaže, koliko je v blagu volne in koliko bombaža.

Kar pa je za g. kanonika najbolj značilno pri njegovem opazovanju s mikroskopom, je tehnična stran mikroskopiranja. Najbrž nobeden znanstvenik v Ljubljani, četudi ima vsak dan opravka s mikroskopom, ne pozna tako natančno svojega aparata, ne zna preoditi tako točno njegovih fine, ne ume toliko metod za doseg čim večje vidnosti, povečave in jasnosti, kakor to zna g. kanonik. Optiko pozna kot najboljši strokovnjak v teoriji in praksi. Opravka je že imel z vsemi znanimi optičnimi delavnici v Evropi. Tudi v načinu, kako se najbolje priredijo in ohranijo mikroskopski preparati, je g. kanonik pravi mojster in bi bil marsikateri univerzitetni inštitut lahko zadovoljen, če bi imel tehnično tako izvržbeno moč.

Velika ljubezen do optičnih aparatov je pripeljala g. kanonika do tega, da se je že davno pečal z najrazličnejšimi instrumenti. Bil je eden prvih foto-amaterjev. Posebno ljubezen pa je gojil do astronomskih daljnogledov, ki so mu odkrivali pogled v veličastvo zvezdnega neba. Vse svoje življenje je bil zvest opazovalec nebesnih pojavov. Kar mu je daljnogled pokazal in kar je astronomija novega izsledila, to je potem g. kanonik razkrival poslušalcem pri poljudnih predavanjih v naših društvih. Obiskal je tudi zvezdarno v Parizu. Toda ni ostal le pri občudovanju nebesnih čudev, temveč je svoje znanje praktično uporabil. Njegovo veliko znanje višje matematike ga je usposobil za to, da je reševal tudi razne astronomske naloge. S sekstantom in teodolitom je meril višino nebesnih teles in računal lokalni čas. Družninska pratika je njegovo delo. Za njo tudi določa vreme po Herschloveh ključu. Ko mu je nekoč prijatelj očital, da je za ta in ta dan naredil tako slabo vreme, je odgovoril g. kanonik: »Zakaj mi pa nisi že lani povedal, kdaj boš rabil lepo vreme!«

Najljubši predmet g. kanoniku je pa fizika, posebno pa mehanika. Ko je bil še župnik v Selcih, je mnogim posestnikom izračunal, kako naj napravijo kolesa, da bo čim bolj izrabljena vodna moč. Dajal je nasvete pri uvajanju strojev, pri napeljavi vodovodov. Baval se je mnogo s problemom turbine in skonstruiral model, ki ga je tehnika šele pozneje odkrila. Ker pa g. kanonik ni bil zaslužkar, ampak je študiral take stvari le iz osebnega zanimanja, ni dal svojih zamisli patentirati in je zamudil možnost velikega zaslužka. Tako se je zgodilo tudi še v drugih evtareh. Izredno zanimanje je imel g. kanonik tudi za orožje. Že kot dijak je bil dober

strelca našim izobraževalnim, strokovnim in karitativnim društvom s raznovrstnimi predavanji, ki jih je imel skoraj nešteto v teku 45-letnega bivanja v Ljubljani. Znaša so zlasti njegova predavanja o zvezdoznanstvu, ki so imela vedno veliko hvaležnih poslušalcev. Mnogo predavanj je bilo tudi objavljenih v listih, katerim je kanonik Ivan Sušnik pošiljal tudi sicer poljudno znanstvene članke, zlasti v prejšnjih letih, »Domu in svetu«, »Slovenec« in »Domoljub«. V tem listu je objavil tudi svoj čas več načrtov in osnutkov za praktično urejene kmetijske hiše. V »Družinski praksi« oskrbuje ves čas, odkar izhaja, astronomični del.

Ako se končno ozremo samo na stavbe, katere je naš biseromašnik vodil kot predsednik ali podpredsednik raznih organizacij, za katere je zbral gnotna sredstva ali jim dal zamisel, n. pr. mogočna stavba Jugoslovanske tiskarne, konvikt za gimnazijce in učiteljske v Marijanišču, palača Vzajemne zavarovalnice, stanovanjske hiše Vzajemne zavarovalnice ob Stadionu itd., ali nam ne kličejo vse te stavbe v jubilatovemu imenu: »Exegi monumentum aere perennius« — »postavil sem si spomenik trajnejši od bronze« (Hor. Od. 30, 1). Duhovne dobrine pa, ki so s temi stavbami v zvezi in z njimi označene in za katere moramo biti hvaležni jublatu, so pa neprecenljive in znane samo Bogu. Vsemožni naj ohrani biseromašnika do skrajnih mej človeškega življenja, da nam bo s svojo molitvijo zadobil še obilnega blagoslova in s svojimi deli osrečeval naš narod.

strelec in navdušen lovec. Kot tak se je začel pečati z vprašanjem tehnične izpopolnitve orožja. Ko je nekoč obiskal vojni muzej na Dunaju in razlagal soobiskovalcem delovanje raznih delov topov in razne vrste orožja, je paznik naredil opazko: Gospod je gotovo rezervni artiljerijski častnik?

Značilen za g. kanonika je izredno dober spomin. Čeprav je poteklo nad 60 let od njegovega šolanja, zna vendar še naštet najrazličnejše stvari, ki se jih je učil v gimnaziji. Tak spomin in naravna bistrost mu je omogočila, da se je poglabljal v tako različne znanstvene panoge. Povsod ga je pa najbolj zanimala praktična, tehnična stran. Ko se je po maturi odločil za semenišče, bi lahko rekli: »Cerkev je pridobila izvrstnega duhovnika, znanost pa izgubila izvrstnega inženjerja.«

Kot praktičen duhovnik, ki skrbi za svoje farane, se je g. Sušnik, ko je bil župnik v Selcih, mnogo posvečal tudi študiju zdravilstva. Ob nedeljah so prihajali k njemu ljudje iz njegove obsežne fars in iz sosednih župnij in mu pripovedovali o svojih boleznih in nadlogah. G. župnik pa jim je dala homeopatska zdravila in jim dajal nasvete. Neke noč so se v Selcih stekli fantje in so enemu odsekali nos, da je samo še na mali koži visel na obrazu. Ker bi bilo do zdravnika v Loki predalet in za ranjenca usodno, so fanta peljali kar v župnišče in g. župnik se je lotil operacije, prišel proč vseci nos in tako reši svojega farana grde nakaze.

Še mnogo bi se dalo povedati o študijah g. kanonika, vse pa bi pričalo o njegovi ljubezni do stvarstva, veliki delavnosti in pomoči do bližnjega, to je o lastnosti, ki g. jubilanta tudi kot duhovnika visoko dvigajo nad povprečnost.

— Pri saptju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Frans-Josef grenčice«.

Desetletnica Rafaelove družbe

II. slovenski izseljenski kongres v Ljubljani

Pokroviteljstvo je prevzel voditelj slovenskega naroda notranji minister Dr. Anton Korošec

Še nekoliko dni in praznovali bomo 10-letnico obstoja Družbe sv. Rafaela, ki naj položi temelje novemu delu in novi skrbi za versko, narodno in gospodarsko reševanje naših slovenskih izseljencev po širnem svetu. Desetletnico ne bomo namreč praznovali v obliki kakih slovesnosti in proslav, temveč v polaganju temeljev za novo, krepko delo za izseljence. Kaj bi se hvalili, kaj bi se proslavljali, ko pa smo še tako malo dosegli, ko pa je med našim narodom tu doma še tako malo razumevanja za ogromno važnost dela in skrb za naše izseljence, ko so naši izseljenci še tako malo oskrbljeni z najpotrebnejšimi sredstvi, ki naj nam jih rešijo versko, narodno in gospodarsko, ko se nam pravkar pred našimi lastnimi očmi utapljajo in potaplajo narodno, ko nam tisoč tona v valovih brezverstva, odpada od vere, ker nimajo svojih dušnih pastirjev, ki bi skrbeli za nje, in ko tisoč radi tega ginejo tudi moralno in gospodarsko. Še vedno se tu doma tako malo zavedamo, da so naši izseljenci na tujem mi, prav mi sami, da se z njimi potapljam mi sami, naš narod.

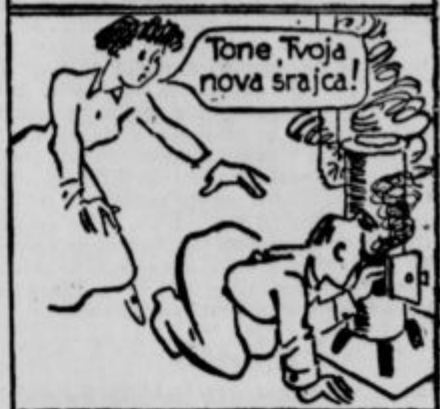
Zato naj ima proslava 10-letnice Rafaelove družbe samo ta namen, da prebudi narod tu doma tudi k temu delu, k tej zavesti svetih dolžnosti do svojih izseljencev.

Zbrali se bomo 22. avgusta skupaj z izseljenci, ki bodo ta dan od blizu in daleč prihajali domov, na Brezjah, pri Mariji, pri Materi slovenskega naroda in molili, veliko molili in prisrčno prosili za naše na tujem in za njeno materinsko pomoč pri tako velikem misijonskem delu Rafaelove družbe za rešitev stotisočev naših na tujem.

Dne 23. avgusta se bomo pa sešli v Ljubljani pri skupnem zborovanju v slavnostni dvorani banke uprave, kjer bomo ustanovili slovenski izseljenski zbornico, nekaj izseljenski parlament, za zastopstvo izseljenskih organizacij tu iz domovine in organizacij izseljencev iz tujine. Ta zbornica naj potem krepko prime za novo delo za naše izseljence tu doma, da prebudi ves narod k zavesti svojih svetih dolžnosti do njih in med izseljenci za njih sodelovanje pri našem delu za njih koristi, za njih versko in narodno reševanje. Zato se zaupno obračamo v imenu Družbe sv. Rafaela na ves narod in prav lepo vabimo vse izseljenske organizacije širom sveta, da se priglasiijo za pristop k tej zbornici. Vabimo vse slovenske župnije in občine, da pošljejo k zborovanju svoje zastopnike, da bodo iz zbornice ponesli emisel za to novo delo vsak v svojo občino in župnijo.

Da, pridimo skupaj 22. in 23. avgusta! Veliko delo nas kliče skupaj, veliko delo nas kar sili, da se združimo.

Taki so moški

To je tisto dobro SCHICHTOVO MILO JELEN

Na Brezje vabimo vse Slovence, ki se namajo za naše izseljence, ki imajo koga od svojih kje na tujem.

V ponedeljek na zborovanje v dvorani banke uprave pa vabimo:

1. Delegate naših izseljenskih organizacij vse Slovenije in organizacij, ki imajo v svojem programu tudi skrb za izseljence;

2. delegate vseh organizacij naših izseljencev po širnem svetu, ki so pristopile k izseljenski zbornici;

3. vse gg. župnike in župane naših slovenskih župnij in občin; ako sami ne morejo, smo hvaležni, ako pošljejo svojega zastopnika, ki se mora pa izkazati s pooblastilom, podpisanim od župnika oziroma župana in potrjenim uradnim pečatom.

4. vse slovenske častnike in literate, ki bi hoteli sodelovati pri delu za naše izseljence.

Na svidenje 22. avgusta na Brezjah in 23. avgusta v Ljubljani!

Spored proslave

Dne 22. avgusta:

a) Ob triletni na 7. zjutraj prvi pozdrav izseljencev na Jesenicah. Z Jesenic se peljejo izseljenci do Lesc, iz Lesc pa z avtobusi na Brezje.

b) Ob pol 9. slovensen sprejem izseljencev na Brezjah.

c) Ob 9. sv. maša na prostem (če bo slabo vreme v cerkvi), ki jo bo daroval mariborski knezoškof prezbiterij g. dr. Ivan Jožef Tomažič. Med sveto mašo nagovor ljubljanskega nadškofa prevzisenega gospoda dr. Gregorija Rožmana.

d) Po sveti maši pozdravi izseljence predsednik Rafaelove družbe g. p. Kazimir Zakrajšek.

e) Pozdravi visokih predstavnikov države in cerkvene oblasti naših izseljencev.

f) Govor voditelja Slovencev notranjega ministra g. dr. Antona Korošca.

g) Pozdravi izseljencev iz Francije, Belgije, Holandije, Nemčije, Avstrije, Egipta, Južne Amerike, Severne Amerike in Kanade.

h) Pozdravi izseljenske mladine.

Dne 23. avgusta.

Ob 9. dopoldne bo drugi slovenski izseljenski kongres v dvorani banke uprave v Ljubljani.

a) Pozdravi naših državnih in cerkvenih oblasti.

b) Pozdravi voditeljev naših rojakov v tujini.

c) Ustanovitev »izseljenske zbornice« in ureitev njenega pravilnika o bodočem poslovanju.

d) Slučajnosti.

Drobne novice

Zopet naliv in toča

Velike Lašče, 6. avgusta. Med nalivi, ki so se letošnje poletje razlili nad našo dolino, moremo šteti med najhujše one, ki se je sinoči razvil nad Laščami. Malo po šestih se je iz temnih, grozečih oblakov vila ploha, ki je v hipu preplavila vse ceste, kmalu pa se je dežju primešala sicer drobna, a tem bolj gosta toča. Uničila je pridelke v nekaj sto metrov širokem pasu v vaseh Volake, Velika Slevica, Kot, segla je do vasi Grebeni in Vintarji v županiji Sv. Gregor. Zlasti so prizadeta polja južno od Volake, Velike Slevice, Kota, kjer so ajda, proso, fižol popolnoma uničeni, kuruza je razcefrana, sadje je obtočeno, deloma na tleh. Zalosten je pogled na opustošene njive in vrtove. Pota, zlasti stranska, so razdrta in zelo poškodovana.

Koledar

Nedelja, 8. avgusta: (12. pobinkostna nedelja). Cirijak, Lark in Smaragd, mučenci; Miro škof. Ponedeljek, 9. avgusta: Janez Vianney, epovnavalec, Peter Fab.

Osebnosti

Iz duhovniške službe. Za častnega konzistorialnega svetnika je bil imenovan g. Vojteh Hybašek, profesor škof. klas. gimnazije na zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. — Umeščen je bil na župnijo Ihan g. Franč Smit, župni upravitelj na St. Urški gori. — Podeljene so bile župnije: Duple Antonu Hafnerju, kuratu drž. ženske kaznilnice v Begunjah; Krka Francu Jeraša, župniku pri Sv. Trojici nad Cerknico; Devica Marija v Polju g. Janezu Kete, župniku in dekani na Vrhniki. — Imenovani so bili: Franc Hitič, kaplan v Gorjah, za kurata drž. ženske kaznilnice v Begunjah, Silvester Skebe, kaplan v Višnji gori, za upravitelja župnije St. Urška gora in Viktor Švigelj, župnik na Blokah, za ekokurendo-upravitelja župnije Sv. Trojica nad Cerknico. — Premišljeni so bili: Ludovik Čepon, kaplan v Smledniku, za prefekta v zavod sv. Stanislava v St. Vidu; kot kaplani: Franc Čampa iz Zagorja v Smartno pri Litiji, Ignacij Kunetelj iz Vel. Lašč v Zagorje, Martin Gorše iz Škocijana pri Mokronogu v Sv. Križ pri Kostanjevici, Milan Kopusar iz Dobrnice v Višnji gori, Ivan Pavlin iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Litiji, Franc Mate iz St. Jerneja v Podzemelju in Ivan Fink z Bleda v St. Jernej. — Nameščeni so bili: semeniški duhovniki kot kaplani: Marko Mihelič v Vel. Laščah, Ignacij Bergler v Dobrniči in Franc Soukal na Bledu.

Iz sodniške službe. Sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Celju g. Kazimir Modic je postavljen za sodniškega pristava pri okrajnem sodišču istotam.

Poročila eta se dne 4. t. m. v frančiškanski cerkvi g. inž. Karel Kranj in gđ. Milena Novak. Mlademu paru obilo sreče!

Poročila eta se v Poljanah pri Novem mestu gđ. Elizabeta Koštialova in g. Sorzi Picsek. Nevesta je hčerka našega odličnega elovničarja prof. R. Koštiala, ženin pa je iz ugledne novomeške rodbine. Mladima Novomeščanom prav iskreno čestitamo!

Poroka. V soboto zvečer eta se poročila v ljubljanski stolnici gospa dr. Mira Kuralt, zdravnica na drž. ženski polikliniki v Ljubljani in gospod dr. Niko Vovčina, zdravnik v umobolnici na Studencu. Iskreno čestitamo!

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3628

Dr. Frane Dergane
le. primarni kirurg, št. 1. p.
Ordinira: 11.—1.

Predavanje o nadškofu dr. A. B. Jegliču bo imel jutri, v ponedeljek, 9. avgusta, v ljubljanski radijski oddaji postavi v okviru nacionalne ure ob 19.30 g. ravnatelj Jože Jagodica.

Razpisane župnije. V Škofijskem listu je razpisana župnija Vrhnika, na novo pa eta razpisani župniji Mokronog in Stari trg ob Kolpi. Prošnje do 6. septembra 1937.

Dva velika koncerta bo priredil pevski zbor pevovodij, in sicer 17. avgusta na Jesenicah, 18. avgusta v Radovljici. Zbor je pokazal pri svojem zadnjem koncertu izvrstne zmožnosti. Kritiki so ga vsi laekavo ocenili in ga všteli med naše najboljšje zборе. Na oba koncerta že sedaj opozarjamo.

Spomenike, grobnice, kapele cerkvena dela, obloge v mar-morjih izberete po nizki cen pri kamnoseško kiparskem podjetju

Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ - LJUBLJANA

Vodstvo študijske ekscurzije v Francijo 20.—31. julija t. l. (šp. kl. Planina) ni doslej o izletu v Pariz še nisesar objavilo, niti ni raznih objav kakorkoli inspiriralo. Nekateri sodbje o razmerah v deželah, po katerih smo potovali, smatramo celo za pretirane, ako že ne krivične. Je pa umljivo, da človek, ki jezika in razmer tuje dežele in miljeja, v katerem žive drugi narodi, ne pozna, kaj lahko zapade nerazpoloženju nasproti nepoznanim drugorodnim razmeram in se da nagniti do krivičnih sodb. Mi smo n. pr. v lepi Franciji res doživeli nekatere neprijetnosti in škode, ki pa izvirajo bolj iz našega nepoznanja razmer, jezika in narave tega naroda, kakor iz slabe volje. Mislim, da smo dolžni vsi Slovenci in Jugoslovanci preko malenkostnih ali zgolj navideznih in subjektivnih diferenc odločno in vztrajno sodelovati z našim kulturnim in političnim vodstvom za globite v utrditev prijateljskih odnošajev do Francije in Francozov, ki so skozi dolgo dobo in v najtežjih časih pomagali naši domovini do svobode in rasti. — Kar temu dobremu razmerju utegne škoditi, moramo zavračati, čeprav z nekoliko samozatajo. Zabavljanja, izvirajoča iz subjektivnega gledanja in ozkega obzorja, spadajo bolj v kot gostilne, kakor v javnost. — Ljubljana, 6. avgusta 1937. — Jernej Hafner, voditelj študijske ekscurzije.

Casnikarji v po toči poškodovanih kraji. Banske uprava je povabila ljubljanske dopisnike belgrajskih listov, da si ogledajo po toči in povodnji poškodovane kraje. Ker pa je bilo v avtomobilu še prostora, eta se zadnji hip pridružila še dopisnik »Slovenec« in »Hrvatskega dnevnika«, ki pa

nista bila vabljena. Toliko na lozadevno pisanje »Jutrac«, iz katerega se da sklepati, da se je žutilo prizadeto, ker njegov zastopnik ni bil vabljen.

Krona vsakega kosila

je kozarec Rogaške Slatine.

Rogaška Slatina

Zahvala. Prireditveni odbor za kmetaki tab-
bor v Kotljah se na tem mestu zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k njegovemu uspehu. Zahvala gre najprej požrtvovalnim igralcem igre »Kmetaka oveste«, samim domačinom, ki so ob največjem poljskem delu prevzeli težko nalogo, da se nauče dolgih in težkih vlog. Zahvala režiserju g. Gošiču, članu belgrajškega gledališča, gospej Nešičevi, ki je veliko pomagala pri režiji in je dajala brezplačno mineralno vodo vsem igralcem (bilo jih je 50), in prirediteljem gđ. Vidi Kuharjevi, ki je požrtvovalno pomagala pri vajah, g. Čehnerju Avgustu, ki je brezplačno dal na razpolago vse potrebne lesa za oder in sedeže. Zahvala vsem drugim dobrotnikom, ki so drugače z darili in z delom pripomogli do uspeha. — Kuharjev Anzej.

Javna zahvala.

Podpisani se tem potom zahvaljujemo gospodu dr. VIDMAR-ju, zdravniku v Hrovniku, za veliki trud, ki ga je imel s pokojno mojo nečakinjo Marijo Roglič skozi vso dobo njene bolezni. Zastavil je vse moči in bil vsak čas pripravljen pomagati. Bog plačaj!

Hrastnik, dne 5. avgusta 1937.

JANEZ SAFRAN

V uršulinskem samostanu v Ljubljani ee letos začno duhovne vaje za učiteljice 16. avgusta zvečer. Vodi jih bo gospod dr. J. Kraljič.

Gg. duhovnikom, ki potujejo v Split, ee sporoča, da morejo dobiti poceni prenočišče oz. stanovanje za dalj časa pri zlatomašniku don Franu Torre, Split, Plinarska 21.

Požar. Včeraj popoldne, malo po 3, je na Gornji Slivnici gorelo pri Koprivcu (Zupančiču), družini z 10 otroki. Uničeno je vse, hiša in gospodarsko poslopje. Zgorela eta tudi dva teleta in prašiči. Ogenj so zaneli, kakor pravijo, otroci.

Mesto venca na grob odvetnika dr. Bratkoviča Alojzija, je darovala Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu Dijaškemu podpornemu društvu v Ljubljani 100 din. Najlejša hvala!

Dr. Ivan Hubad

zobozdravnik v Škofji Loki

ne ordinira od 6. avgusta do 21. avgusta

»Pevca« zadnje številke smo razposlali, posamezne glasbene priloge pridejo v torek ali eredo. »Pevcu« so priložene položnice z označeno vsoto, ki jo je ta ali oni naročnik še dolžan; nekatera naročnika sega celo za dve, nekaj celo za tri leta nazaj. Prosimo, naj nam vsakdo čimprej poravnava naročnino, če ni mogoče vsega naenkrat, pa vsaj primeren del. Po 20. avgustu bomo začeli tirjati na stroške zamudnikov. Zameri pojdejo na njihov račun. Pevska zveza je z največjimi žrtvami »Pevca« vzdržala; zahtevana naročnina je le odškodnina za to, kar smo s težavo dali. Do tega imamo pravico in prosimo in zahtevamo torej — svoje. Uprava.

Duhovne vaje za gg. duhovnike bodo v Domu duhovnih vaj v Ljubljani, Zrinjskega 9: od 16. do 20. avgusta; od 23. do 27. avgusta; od 13. do 17. septembra; od 18. do 22. oktobra. Začetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina za ves čas 120 din. — Vodi bo duh. vaje o. Pate S. J.

Daleč je francoski Lard — zato poromajo 11. septembra vsi častilci lurske Marije e posebnim vlakom v slovenski Lurd — Rajhenburg in v Zagreb. Tudi čudodelni Materi božji v Sinj in k Mariji od Zdravja (prekrasno, letos dozidano svetišče v Splitu) bo marsikdo šel z romarskim avtoizletom po sončni Dalmaciji; z ladjo na prekrasni otok Hvar! Navodila pošilja brezplačno »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Vaše zdravje čuva

„LASTA“ SLADNA KAVA

Izlet v Postojnsko jamo in na povratku k slavnostnemu odkritju spomenika kralja Aleksandra I. na Rakeku dne 5. septembra 1937. Posebni vlak: odhod iz Ljubljane ob 7.10, povratek v Ljubljano ob 22. — Bajna razsvetljava in velike prireditve v jamskih prostorih. Velika slavnost v obmejnem Rakeku. — Znižana vozšina od Ljubljane do Rakeka in nazaj 21 din (otroci izpod 10 let 11 din). Vozšina od Rakeka do Postojne in nazaj, vstop v jamo in k jamskim prireditvam skupni potni list 45 din (otroci izpod 14 let 30 din). Prijave se sprejemajo v pisarni »Združenja železniških uradnikov v Ljubljani«, Masarykova cesta, hotel Miklič, I. nadstropje, soba št. 125. Nadaljnja potrebna navodila objavimo v ljubljanskih jutranjih listih 3. septembra 1937.

Prepovedan tisk. Službene novine št. 176 objavljajo, da je državno pravdnostno v Zagrebu prepovedalo prodajati oziroma razširati letak z naslovom »Hijene zagrebačkog podzemlja (iz dnevnika jedne animir dame)« dalje št. 31 tednika »Selički dom«; št. 66 mesečnika »Smotra slovenske politike«; št. 21 tednika »Mlada Hrvatska«; št. 418 časopisa »Hrvatski dnevnik« in brošuro »Crvena Hrvatska«. Vse je bilo tiskano oziroma izhaja v Zagrebu.

Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerodnem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Slovenska kuharica. Priredila S. M. Felcica Kalinšek, učiteljica na gospodinjstvi šoli. Osmo izpolnjena in pomnožena izdaja. Izdala in založila Jugoslovanska knjižnarna v Ljubljani, 1935. — Str. 728, cena v platno vezani knjiži je 160 din. Osmo izdaja! Ali je treba boljše priporočila? Stotisoč izvodov te knjiže je že slo med naše slovenske gospodinjice in se je bilo po njej tako povpraševanje, da je bilo treba nove naklade, čeprav je stara komaj pošla. Ta naklada je n. pr. za 50 strani obsežnejša, ter popolnoma nanovo opremljena s slikami, ki jih je tudi znatno več. Obsega skoraj 200 novih receptov. Izkušena pisateljica pazno sledi vsemu modernemu napredku kuhinjske umetnosti, ki začenja n. pr. vedno bolj ceniti

zelenjave. Zato ima samo v tem razdelku nad 30 novih receptov, podvojeno je poglavje o serviranju, enako je razširjeno poglavje o jedilniških itd. Skratka: to ni goli ponatis prejšnje izdaje, temveč čisto nova prireditev. Brez te »Slovenske kuharice« ei res ne moremo misliti danes nobene slovenske kuhinje.

Prekrasni izleti »Putnika« Maribor z novimi luksuznimi avtokari: Avgust: 11. do 12. Graz, vključno vizum 110 din; 14. do 15. Mariazell, vključno vizum 200 din; 15. Kočevje, glavna skupščina Ciril-Methodove družbe 150 din; 15. do 21. Visoke Tatve (ČSR), popoln aranžman 2000 din; 15. do 22. Dolomiti, München, Grossglockner, popoln aranžman 2.100 din. — Pavšalno potovanje na Jadran: 4. do 19. septembra: Makarska, vožnja z železnico in parnikom, popoln aranžman 1.500 dinarjev. — Izkoristite redko ugodno priliko, prijavite se takoj za užitekopolne izlete! Prospekti, informacije in prijave »Putnika« Maribor.

Nesreča na cesti. Z Jesenic so včeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico 20 letnega delavca Alojzija Zavrznika, ki ga je na cesti povozil avtomobil ter mu strl nogo.

Hubertus milo, res domače, slovensko milo!

Starši ste v skrbeh za svoje hčerke, kam bi jih dali v šolanje, da bi bile moralno in telesno zdrave in krščansko vzgojene. Vsem tem skrbem more priti na pomoč Uršulinski konvik v Škofji Loki, ki je že davno preizkušen vzgojni in učni zavod za deklice vseh starosti. Poleg ljudske in meščanske šole ima tudi posebni trgovsko-gospodinjstki tečaj, ki traja eno leto in nemiški tečaj ter kmetijsko-gospodinjstvo šolo. Upati pa je, da bo dovoljena še kakšna nova šola, ki bo ustrezala višji izobrazbi deklic. Prospekt dobite pri vodstvu Uršulinskega konvikta v Škofji Loki, ki ima prekrasno lego, obdano z zdravim gorenskim zrakom.

Gospodinjat v vednost. Nad 90 preizkušenih navodil in receptov za kuho, vkuhanje in sušenje sadja, pripravljane sadnih sokov itd. dobite za 3 dinarje v knjižnici Kuhaj varčno in dobro. Plačljivo tudi v pisarniških znamkah v upravi Vigredi, Ljubljana Masarykova 12, Vzajemna zavarovalnica.

Sprejem dijakov in dijakov v znano trgovsko učilišče »Christof učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Ravnateljstvo daje v pisarni vse informacije za vpis v enoletni trgovski tečaj in razpošilja brezplačno nove prospekte in izvestja. — Interesanti naj pišejo ponje.

Zveza bojnikov je otvorila svojo lastno pisarno v Kolodvorski ulici št. 25 v Ljubljani, kjer bodo člani skupin prejeli razna pojasnila, zlasti za velike slovesnosti dne 29. avgusta t. l. na Brezjah. Začasno lahko obiščejo zvezo člani skupin od ponedeljka, dne 9. t. m., ob delavnikih od 3 do 5 popoldne in ob nedeljah od 9 do 11 dopoldne v zgoraj navedeni pisarni.

V »Službenem listu« kraljevske banke uprave dravske banovine od 7. t. m. je objavljen »Pravilnik, kako se oddaja zasebnikom pravica prodajati železniške vozovnice«, dalje »Izmenjava ratifikacijskih instrumentov z Madžarsko glede konvencije o pravnem postopku s proizvodnimi in transportnimi podjetji«, »Izmenjava ratifikacijskih listin za trgovinski sporazum med Kraljevino Jugoslavijo in Anglijo«, »Popravek v uredbi o izpremembah in dopolnitvah uredbe o medicinskih fakultetah«, »Popravek v uredbi o minimalnih meddabih in »Objava banke uprave o pobiranju obinskih davčin v letu 1937/38 v obliki Trebeljevo«.

Ne odlašajte več s prijavo za izlet z modernim avtokarom od 14. do 15. avgusta na Grossglockner. — Prijave sprejema izletna pisarna **M. OKORN, LJUBLJANA, HOTEL »SLON«** Telefon št. 26-45.

Razstava kozje živine in obenem plemenski sejem bo na dan sv. Roka, dne 16. avg. 1937 ob 9 dopoldne na dvorišču gostilne Kralj v Mengšu. Obenem bo tudi ocenjevanje živali e podelitvijo denarnih nagrad, v kar je prispevala tudi kr. ban. uprava. Vsak rejec mora imeti za svoje živali živilski potni list in polo o kontroli molže. Vabimo na udeležbo in na ogled razstave. Odbor.

Kočevski dijaški dom sprejema gojence srednješolske kočevske realne gimnazije kot doslej. Pišite po prospekt.

Ne odlašajte več s prijavo za izlet na Grossglockner, ki bo od 14. do 15. avgusta. Prijave sprejema pisarna do 9. avgusta, Ljubljana, Hotel Slon, telefon št. 26-45.

Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj »Hermes« dnevno. Zahtevajte prospekt! — Maribor, Zrinjskega trg 1. Absolventi z malo maturo imajo posebne ugodnosti.

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in el. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Preselitev uradov KDE. Kranjske deželne elektrarne v Ljubljani so se preselile na Erjavčovo cesto 12. Vošnjakova vila, kjer imajo svoje urade v I. nadstropju.

Turistični avtobusni izleti v Opatijo—Sušak za 70 din. Informacije Putnik, Gajeva ulica 3, telefon 24-72.

Gorica—Sveta gora—Trst: romarska avtoizleta 14. do 16. in 18. do 20. avgusta. Prijavite se takoj za brezplačna pojasnila na naslov: »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Pozor radi vpisovanja! Izбира šole je največjega pomena za vse življenje! Vpišite radi tega svoje otroke v Legatov enoletni trgovski tečaj, ki je splošno znan vedel svojih izbornih uspehov! Pojasnila in šolski program brezplačno. Vpisovanje vsak dan, tudi ob nedeljah, Maribor, Vrazova ul. 4. Lastni dijaški internat.

Krapiške Toplice. Da se omogoči bolnikom cenejšo zdravljenje še v teku poletja, ne samo v jeseni, se lahko dobijo znižane pavšalne kure po posebnih cenah in sicer od 55 do 65 din po izbiri sobe, počeni s 25. avgustom t. l. Državni, banovinski in občinski uradniki in upokojenci uživajo poseben popust. Kopališki avtobus čaka redno na postaji Zabok, vozni listki veljajo za brezplačen povratek. Vsa pojasnila in prospekte daje kopališka uprava.

Izgubljen denarnica — Zidani most. Prosim povrnitev dokumentov in fotografij. Denar obdrži. Josip Zidanšak, načelnik banovine, Banja Luka.

Bivši vojakom! Dne 20. januarja 1917 se je pri večernem vlak v smeri Karlovac—Ljubljana ponesrečil na postaji v Kandiji neki vojak. Vel ti isti vojak, ki jih je kaj znano o tej nesreči, se najvljudneje naprošajo, da sporoče svoj naslov na Invalidi, pošto ležeče, Novo mesto. Stroški se povrnejo!

Po ekscurziji v Pariz

Naše potovanje — študijska ekscurzija — v Pariz itd. je za nami. Videli smo toliko lepega in zanimivega, da nam bo ostalo v spominu vse življenje. Šele sedaj, ko smo se prespali, nam polagoma prihaja v spomin vse, karkoli smo doživeli. Krasne gore, jezera, morje, razkošna letovišča, vele mesta, mogočne ladje, umetnine in kulture narodov, vele mestno življenje, svetovna in kolonialna razstava itd., vse to ni šlo mimo nas v filmu, temveč smo vse to videli in doživeli sami v tem kratkem času našega potovanja. Polagoma, kakor v sanjah, se nam zbujajo spomini na Innsbruck, Zürich, Pariz, Lisieux, Le Havre, Trouville, Versailles, Luzern, Bürgenstock, Milano, Padova, Benetke itd.

Hvala Bogu, mnogo smo videli, marsikaj doživeli, vendar se nam zdi po vsem tem glavno, da smo se vrnili zdravi in nepoškodovani.

Ni lahko potovati s tako veliko skupino nad 700 ljudi, kakor je bila naša. Marsikaj je bilo treba nekoliko potpeti, čakati kljub dobri organizaciji, to pa predvsem zaradi tega, ker je bilo tu pa tam postavljeno marsikaj na glavo. Danes je bilo dogovorjeno in določeno tako, na licu mesta pa je bila stvar postavljena ravno obratno. Hočeš nočeš, treba se je bilo prilagoditi razmeram, ker so drugi tako ukazovali. Marsikateri dogovori niso držali, kar je večina itak ugotovila. Milan in Benetke so bile s tuji prenapolnjene, situacija se je menjavala vsako uro. Sicer pa smo tudi v Parizu, kljub nekaterim nepravilnim in tamkajšnjim razmeram, katerih naši ljudje niso vajeni, videli mnogo lepega in zanimivega.

Devalvacija franka tik pred odhodom, za nas udeležence — vis-major —, nas je neprijetno presenetila; ako bi ne bilo vsestranske previdnosti, bi ekscpedicije v Francijo skoraj onemogočila.

Najlepše utise smo brez dvoma odnesli iz Švice. Krasota dežele, čistota, vljudnost, postrežljivost itd., so nas v resnici presenetile. To je imela priliko še prav posebno ugotoviti predvsem ona skupina, ki ji ni bilo dovoljeno prestopiti meje Italije kljub našim intervencijam tako v Ljubljani, kakor tudi v Parizu in Luzernu.

Vsem, ki ste si medsebojno in tudi nam na na potu ali kjerkoli pri raznih neprilikah in vsem ogromnem delu programa pomagali, da se je potovanje srečno izvedlo in smo se vrnili med svoje vse zdravi, iskrena hvala! Iskrena hvala tudi za priznanje za požrtvovalno delo, ki ste nam ga dali s pisnimi zahvalami.

Posebno se zahvalimo g. svetniku kr. jugoslovanskega poslanstva v Parizu, ki je zastopal odtodnega g. poslanika, za njegovo naklonenost in usluge v korist naše ekscurzije; naučenemu ministru francoske vlade za olajšave pri obisku muzejev in g. dr. Grgi Montanju, sodniku jugoslovanskega presbira v Parizu, ki je v vseh ozirih izredno spretno in požrtvovalno popeševal naše interese v Franciji.

Pozdravljeni! — Vodstvo.

PS.: One, ki so nam na potu iz Milana do Padove in Benetk plačali po 10 lir za vožnjo s posebnim ladjom v Benetkah, ki pa nam ni bila dostavljena, vljudno prosimo, da nam sporoče sedanji točni naslov, ako žele, da jim povrnemo razliko 15 din, kolikor so nam preveč plačali. Enako prosimo izletnike, ki smo jim dali brez naplačila v Benetkah listke za vožnjo in kopališče, da nam pošljejo po 10 din. Prosimo, pošljite na naslov: Jože Hvale, Ljubljana, Miklošičeva 10.

Stari trg pri Ložu

† Marija Rom. Dne 6. avgusta smo spremlili na zadnji poti Marijo Rom. Mnogo prijateljev se je poslovilo od nje. saj ga ni v dolini in daleč izven nje ki bi ne poznal Rjavčkove matere. Tako smo jo imenovali vsi. Polnih 20 let je vodila gostilno »Kmetijske združbe« v Starem trgu. »Lačne je treba nasiti, žejne napojiti, pijance zapoditi«, to je bilo geslo pokojne matere. Ni ga bilo reveda, ki bi ne prejel kruha, mnogokrat celo kosilo od nje. Celo njeno življenje je bilo posvečeno delu in skrbi zadrage, zlasti njena kuharska sposobnost je naklonila zadrugi vedno obilo gostov. Pa tudi na novih mašah in vseh boljših »ohceti« niso mogli opraviiti brez Rjavčkove matere. Poznala ni zahrbitosti, ampak je odkrito povedala vsakemu, kar mu je šlo. »Nič ne dobiš, saj iz tebe gleda, kar domov se poberi. Kadar ga boš potreben, takrat priditi« tak sprejem je doživel vsak, kdor se je prikazal pred njo v nesigurnem, dvomljivem stanju. Ubogal jo je vsak, ker je poznal njeno odločnost, ki je odtehtala dva moška.

Bila je deležna mnogih težav, ki jih je prenašala s pravo kraško vztrajnostjo. Razni nabožni listi so ji bili v tolažbo, iz njih je črpala moč za težke dni. Bila pa je tudi naročnica »Domoljuba« in zvesto je prebirala »Slovenca«. Vse njene do-brote, katerih so bili deležni prav vsi, naj ji stotero poplača On, v katerega je verovala in upala.

Trbovlje

Vrnili so se otroci s počitniške kolonije ob morju. Ni res, da je ob priključitvi zadnjih volitev v rudarske uprave II. ekscpedicije in Bratovsko sklad-nico celo dr. Reisman vpil: »ne maramo kontrole«. Res je, da dr. Reisman ob priliki teh volitev sploh ni govoril o kaki kontroli in zlasti ni rekel »ne maramo kontrole«. Res je, da je ob priliki teh volitev »Slovenec« dopisnik poročal iz Trbovelj, da je tako govoril urednik Viktor Eržen, a je »Slovenec« nato popravil to trditve kot neresnično. Res je, da zato tudi dr. Reisma na ni mogel nihče raz-galiti, posebno tudi ne »hujše«, tudi ne član Glin-šek, ker za to ni imel nikakega povičja. Dr. Avgust Reisman.

Prebivalstvu dravske banovine!

Letošnje poletje so toča in druge ujme uničile v mnogih krajih dravske banovine skoraj vse poljske pridelke. Do sedaj je prizadetih 10 srezov. V nekaterih krajih je bilo neurje tako silovito, da so uničeni vsi posevki. Sadno drevje je popolnoma okleščeno. Uničena je zlasti koruza, krompir, proso in ajda, ponekod tudi pšenica, rž, ječmen in oves.

Poleg razdejanja na poljskih sadežih, v sadonosnikih in vinogradih je povzročila toča ponekod tudi na stavbah ogromno škodo. Pobila je mnogo šip in razbila na strehah opeke. Vihar je razkrival strehe in podiral kozolece. Nalivi so uničili in razrili ceste in pota, tako da je promet po teh krajih otežkočen.

Škoda je ogromna. Do sedaj je uradno ocenjena na približno 60 milijonov dinarjev. To je tako obšuten udarec za naše kmetско gospodarstvo, da se bodo posledice še dolgo občutile.

Naše kmetско prebivalstvo je obupano. H kraljevski banski upravi prihajajo žim dalje številnejše prošnje, iz katerih je razvidna silna beda prebivalstva poškodovanih krajev. Prizadeti so najbolj ravno oni predeli banovine, v katerih živi najrevnejše prebivalstvo.

Kraljevska banska uprava bo iz svojih sredstev, kolikor so ji na razpolago, skušala vsaj malo olajšati gorje. Naprošena je tudi kraljevska vlada, da podpre poškodovane kraje.

Ta sredstva pa ne bodo zadostovala za pokritje najnujnejših potreb. Zato je dolžnost vsakogar, da priskoči v tej veliki stiski na pomoč našemu kmetu, ki sicer ne prosi nikoli podpor.

Radi žim uspešnejše izvedbe pomožne akcije sem odredil poslovanje posebnega osrednjega pomožnega odbora, ki bo posloval pri tukajšnji kraljevski banski upravi. Ta odbor bo zbiral sredstva in jih nato razdeljeval med poškodovance v prizadetih krajih.

Pozivam zato vso našo javnost, zlasti pa gospodarske kroge, da priskočijo na pomoč našemu kmetu. Potrebna je izdatna in hitra pomoč. Poleg denarnih podpor so dobrodošle tudi podpore v živilih, obleki in tudi v živinski krmu.

Vsa sreska načelstva imajo navodila glede načina zbiranja podpor. Zato naj zlasti tisti, ki nameravajo prispevati v naravi, prijavijo svoje podpore pristojnemu sreskemu načelstvu. Denarne podpore pa se naj nakazujejo Hranilnici dravske banovine v Ljubljani za račun osrednjega pomožnega odbora za po toči oškodovane kraje.

Ban:
Dr. Natlačen s. r.

Po razbičani slovenski zemlji

Naša dežela, ki je obdana na eni strani od visokih gora s mrazim podnebjem, na drugi strani pa se približuje goriskim območjem pokrajinam, je vedno izpostavljena vremenskim neizvedam. Toda je reden gost naše dežele. Ne mine poletje, da bi časopisje ne poročalo, kako je ledeno zrnje uničevalo polja in vrtove v tem ali onem predelu naše domovine. Tudi poplave delajo leto za leto veliko škodo. Po hudih nalihih pridre s gora silne množine vodovja, ki uničujejo ne le polja in travnike, ampak neredko tudi hiše in gospodarska poslopja. Vsako leto gre škoda, ki jo v naši deželi naredijo vremenske neizvede, v visoke milijone.

Vendar so taka neurja navadno omejena na majhen okoliš. Terenska členovitost naše zemlje je vzrok, da neurja zavzemajo navadno tako majhen obseg, da naše celotno gospodarstvo nastalo rano lahko brez posebnih težav zaceli.

Ko so letos konec julija prihajala dan za dnem obupna poročila o toči, viharjih in povodnjah z Dolenjske in s Štajerske, je marsikdo mi-

slil, da se je v teh krajih dogodilo le to, kar se leto za leto dogaja po drugih predelih dežele. Marsikdo je mislil, da so ta poročila le običajno tarnanje, nastalo prvi trenutek po neizvedi, da pa v resnici ne bo tako hudo. Toda, kdor bi letošnje katastrofo po teh vidikih precej, bi delal napačno. Nesreča, ki je letos zadela dolenjskega in štajerskega kmeta, je tako velika, da niti najstarejši ljudje ne pomnijo kaj takega. Obseg uničenega ozemlja je ogromen. Toča in vihar, deloma tudi povodnji so gospodarili tako hudo, da je v širši okolici Dobrepolj, Žužemberka, Novega mesta in Buč pri Kozjah uničeno dobesedno vse, kar zemlja rodi, okoli Sv. Križa pri Kostanjevici pa je silna povodenj razdejala vinograde, uničila polja, podirala ceste in rušila hiše, gospodarska poslopja in mostove.

Skupina ljubljanskih, zagrebških in belgrajških časnikarjev, ki jih je vodil minister v p. dr. Kulovec, si je sredi preteklega tedna, 10 dni po katastrofi, ogledala najbolj prizadete kraje.

Kako bi bila lepa vožnja s avtomobilom po plodni Dolenjski in zeleni Štajerski. Sem pa tja je bilo še videti, kakšna je ta dežela, kadar njen sad v miru zori: kot gozd visoka koruza, glavno upanje kmeta, ima po dva, tri stroke, že natrpene s mlečnim zrnjem. Zelene njive krompirja obetajo

bogat pridelek. Fižol je boboten in poln, da se lomijo preklje pod njim. Proseni in ovseni lati se pod klenim zrnjem pripogibajo k tlom. Širokoperna ajda že sil v reze in kmalu bodo zapele čebele nad njo. Travniki in senožeči so polni dehtčega sena. Cela narava je polna bujnega zelenja, ki mu letošnje mokro leto daje še posebno bujnost.

Dobrepolje

Toda, kako nagla sprememba. Še nekaj sto metrov drči avtomobil po beli cesti od Ponikev proti Dobrepoljam, kar se zdi, da smo se iz srede poletja preselili v pozno jesen. Zelenja ni več. Drevje moli prazne okleščene veje v zrak. Polje je pusto, golo, rjavo, kakor tja po Vseh svetih, ko je kmet pobral z njiv zadnje zelinate storže in jih skril pred naletavajočim snegom. Že davno so minili dnevi groze, a še vedno je dovolj jasno videti, kaj se je pripetilo Dobrepoljam. Polja so prazna. Kaj naj dela kmet na njih? Tu pa tam je na novo preorana njiva, posejana z repo. Repa je še edini up udarjenega kmeta. Vse je na strehah. Saj je toča stolkla samo v dobrepoljski občini 170.000 opek. Stavbe so premočene od vrha do tal. Seno je bilo treba znositi na prosto in zopet sušiti. Perilo, obleka, pohištvo, vse je premočeno in plesnivo. Saj je voda skozi razbita okna drla v potokih v stanovanja. Ljudstvo je obupano. Kakor bi prišli od pogreba, hodijo s povešenimi glavami okrog svoje nesreče. Ubogi kmet.

Žužemberk

Vozimo se naprej! Iz pozne jeseni zavozimo zopet v bujno poletje. Ponosno faro Krko je Bog pogledal s prijaznim očesom. Vihra se je iz ognila. Ledeni oblaki so ubrali bližnjico preko Korinja na Zagradec in sproti uničevali vse, kar je bilo pod njimi. Proti Zagradcu zavije cesta zopet v poškodovane kraje. Korak za korakom je videti, kako se nesreča veča. Drugo ognjišče nevihte je bil Žužemberk s svojo okolico. Ponovi se ista slika kakor v Dobrepoljah. Polja so stolklena v tla. Gnili peclji koruze mole za ped visoko iz tal. Vinogradi, ki se tu začnajo, so zbiti tako, da ne vidi človek zelenega peresa v njih. Debelo točo je tu nesel silen vihar čisto vodoravno. Zato so v splošnem strehe bolj malo treple, pač pa so zdrobljene vse šipe po oknih na zahodni strani stavb in je podrtih veliko kozolcev, ki so bili naloženi z ozimnim žitom. Zalosten je pogled na sicer tako lepo pokrajino ob zeleni krki. In Krka! Umazane valove je razlila po otavi in travnikih, jih pokrila z blatom in tako uničila večini kmetov edino drugo košnjo, ki jo imajo.

Zdrčimo po cesti naprej. Sledovi neurja pojemajo. Vihra je divjala povprek preko trebskega in sadinskega polja proti Ajdovcu. Tudi tu je napravila silno škodo. Zlasti ljudje objokujejo razdejanje v znameniti Borštni gori in v sosednjih vinskih gorah, ki nudijo revnemu kmetu edini pridelek, katerega je mogoče spraviti v denar. Krasna so polja v topliški kotlini. Kar oddahne se oko, ko zagleda zopet zelenje in zdravo rast. Toda to traja le malo časa. Nevihta se je zopet približala naši poti.

Novo mesto

Od Ajdovca so drveli pogubonosni oblaki preko gozdov in sesuli svojo ledeno težo nad rodovitno novomeško okolico. Župana iz občin Preča in Smihel—Stopiče sta nam podrobno opisovala silno razdejanje nevihte, ki je imela pri Težki vodi svoje tretje središče. Ta žalostni kraj smo si podrobno ogledali. Šipe po oknih so vse drobne. Pod strehami kupi zdrobljene opeke. Vsaj polovica opeke je uničena. Polja in vrtovi so goli, kot bi jih pravkar zapustili roji kobilice, ki ogledajo vse zelenje v živo zemljo. Zalostno štrle okle-

Vzgoji svojega otroka tako, da zjutraj, zlasti pa zvečer čisti zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

ščene veje sadnega drevja v zrak. Veje, drobnejše od prsta, je toča zbila z dreves. Mlado drevje je po debli razsekano do belega lesa. Ljudje imajo ozimno žito po kozolcih. Ogledali smo si vzorne nasade na Kmetijski šoli na Grmu. Dasi tu toča ni najhuje gospodarila, smo se vendar lahko na vseh vrstah kultur prepirali, kaj naredi ledena kepa, težka četrt kg, ki pade z vso silo izpod neba na rastlinje.

Kostanjevica-Sv. Križ

Vozimo se po državni cesti dalje. Sledovi toče pojemajo, toda prišli smo v pokrajino, kjer je teden pozneje napravila nenadna povodenj, posledica silnih nalihi, veliko razdejanje. Na visoki steni Gorjancev, ki zapirajo lepo Krško polje proti jugu, so se nabrale silne vodne množine, ki so kot divji hudourniki nenadoma prihrumele v dolino in rušile vse, kar jim je bilo na poti. Razmočena zemlja se je v velikanskih plazovih trgala s pobočij in drsela v doline. Z njo so šli celi gozdovi, vinogradi, pašniki, ceste in pota, poslopja. Močno so udarjene fare Brusnice, St. Jernej, Kostanjevica. Najhuje pa je razdejanje v občinah Kostanjevica in Sv. Križ pri Kostanjevici. Ljudje se niti zavedli niso, kaj utegne biti, ko je bilo že največje zlo tu. Nekaj ur je bilo kakor iz šaka, ko so se v Črneči vasi nad Kostanjevico in v Sutni že valili hudourniki s hribovov v dolino, so izginili celi vinogradi. Najgroznejša pa je slika v Sutni. Stopiš v vas, Ceste razrite, jarki so jih prekrili včasih tudi do tri metre globoko. Okrog hiš je še polno vode. Potoček Sušica, pohleven in majhen, se je v noči spremenil v hudournik, ki je trgal in rušil vse, na kar je zadel. Tinetu Gramcu je voda odtrgala sprednji del bajte, okrog pa raztrgalo zemljo, da bo treba hišo podreti, in so čimkarji še videli dve hiši, v kateri je vdrla voda in nanesla do enega metra in pol ilovice in blata. Sušica je odnesla 15 mostičkov. Hlude je valila s seboj in z njimi butala ob bajte. Vsa polja, njive in travniki so raztrgani, kakor bi po njih orali. Trave ne vidiš. Le pesek, blato in kamenje. Sredi noči so se ljudje z muko rešili iz valov, ki so silovito naglo vdrali v hiše. Čevljar Miler Aloja je komaj rešil družino, pa spet hitel metati poseljnino na peč, dokler ga ni voda zalila do prs. Klical je na pomoč, da so mu morali sosede skozi streho vroči vrvi in ga potegniti iz majajoče se hiše.

Buč

Brežiški okraj je ostal skoraj nedotaknjen. Hitro smo zdrčali skozi rodovitna bujna polja in pod vznožjem vinskih goric ter zavili v hribovje kozjanskega »pragovca«. Skromni so kraji, mimo katerih drčimo. Polja je malo. Le sadovnjaki so obširni in lepi. Do tal se pripogibajo jablane, obložene s plemenitim sadom. In na sončnih legah se v smeri proti Bizeljcem vrsti vinska gorica za gorico. Od Kozjega zavijemo visoko gori v hribe proti Bučam. Prijazna, nekaj ur dolga in uro široka kotlina je pred nami. Toda, kakšen je pogled na ta kraj nesreče. Če smo prej v Dobrepoljah, Žužemberku in Novem mestu iskali razrazov, kako bi prav označili grozoto razdejanja, smo morali vendar priznati, da tako, kakor tukaj, razdejanje ni nikjer vidno. Pokrajina ima vprav mrtvaško lice. Nikjer, kamor seže oko, ne vidiš ne zelenja, ne sence. Tu je celo gozdno drevje zgubilo svoje listje. Z gričev doli se belijo uničeni vinogradi. Trte so sešekane in razcefrane v drobno. Polja gola kot miza. In sadonosniki! Ni jih več! Nad 200 vagonov najplemenitejšega sadja, ki sploh nima tekmeča, bi šlo letos v denar. Večina sadja je bila že prodanega, kmetje so že dobili znatne zneske na račun. Danes ne vidite na drevesu ne sadu, ne listja. Stara drevesa, ki jih vihar ni polomil ali s korenino izruval, so vsa okleščena, mlado drevje pa do korenin obeljeno, da ga bo treba posekati. Za več let naprej je vse uničeno. Ljudje pripovedujejo, da je nevihta prihrumela nenadoma in s tako silo, da so bili vsi zmedeni in so se šele potem, ko je bilo vse končano, zavedli, kaj se je zgodilo. »Na sodni dan ne bo hujše,« je vzdihnil mož, stoječ sredi prazne njive. In solza se je utrla po njegovem ogorčnem licu.

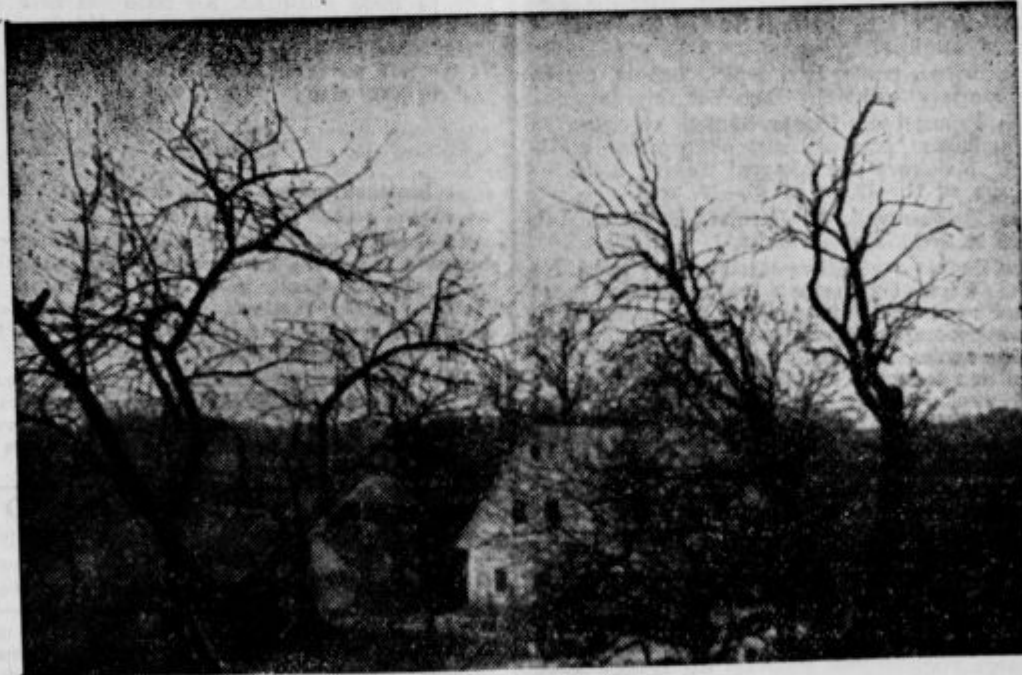
Gorje ti, ubogi kmet, gorje!

Še od drugod prihajajo poročila o neizvedah. Pohorje je uničila toča. Po Slovenskih gorah in proti Prekmurju so divjale vode in poplavljele polja in travnike, toča je padala po kamniškem kotu in v Poljanski dolini. Vendar je najhuje razdejanje, res prava katastrofa, bilo v gori omejenih krajih.

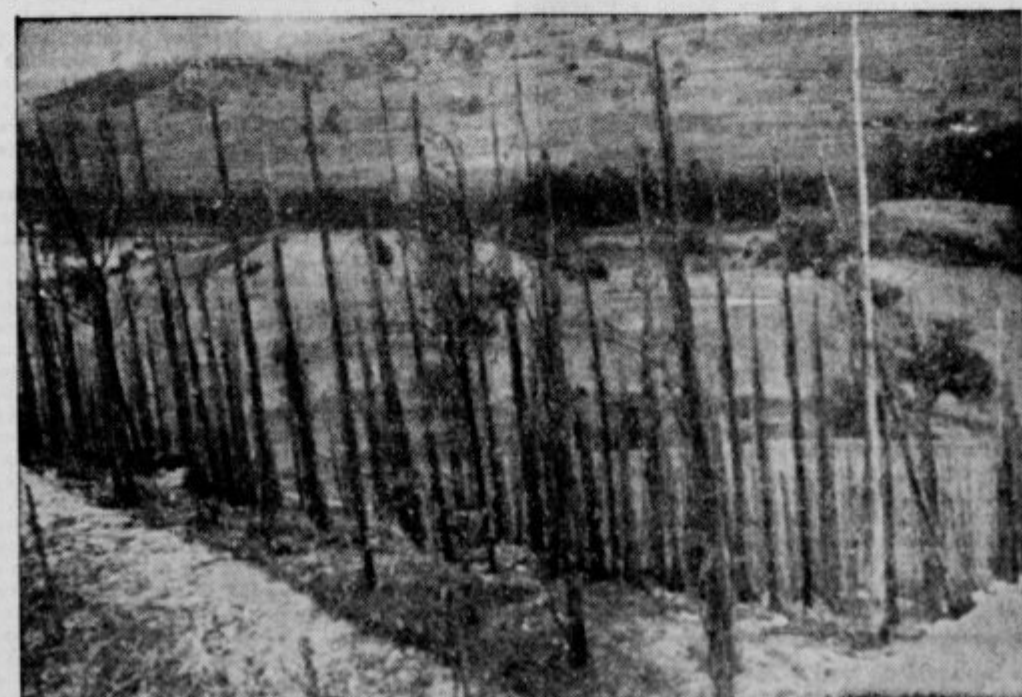
Pomagajmo!

Ti kraji so najrevnejši. Tudi v času največje prosperitete in pri najboljših letinah jih moramo prištevati med pasivne kraje. Koruza in krompir je tu glavno hranivo, zlasti pa koruza, ki je letos povsem uničena. Letos pa je samo v teh občinah napravila toča nad 32 milij. din škode.

Upravičeno sedaj poziva cerkevna in državna oblast vsa dobra srca, da pomagajo lajšati gorje svojim trpečim sobratom. Storimo vsi svojo dolžnost po geslu: Pomagaj bližnjemu, ki je v nesreči tako, kakor bi želel, da ti pomaga bližnji, ako boš v nesreči ti!

Po toči okleščeni sadovnjak

Vinogradi so uničeni za več let

Sodba v prihovski zaloigri

Dr. tožilec v Celju g. dr. D. Rus nam je poslal k štanku pod gorajim naslovom, ki smo ga objavili v nedeljo, 1. avgusta, naslednji popravek, ki ga objavljamo, čeprav ni bil pravilno dostavljen:

1. Ni res, da je izven tega harmoničnega okvira ostal edini državni tožilec, ki je kakor svetopisemski prerok Balaam blagosloviljal, kar bi moral grajati.

Res je namreč pač nasprotno, da je državni tožilec doledno vztrajal v polnem obsegu na vloženih obtožbi soper prvo skupino 15 obtožencev Reja Slavka, Dugina Viktorja, Brajkoviča Slavka, Bunca Jojipa, Klajnsčeka Franca, Kodriča Franca, Markeža Vinka, Mlinarja Ivana, Paravana Antona, Primca Filipa, Primca Mirka, Renarja Miroslava, Siliča Ivana, Stancorja Draga in Urbančiča Ludvika ter zahteva njih obsodbo zbog zločinov iz §§ 154/II, 206/I in 178/II kazenskega zakona, ki predpisuje za taka kazniva dejanja robijo do dvajset let.

2. Zato ni res, da je šele predsednik senata skušal spraviti državnega tožilca nazaj v okvir s nekako tako razumljenimi besedami: »Ali po tem svojem govoru sploh še vztrajate pri obtožbi?« Res je namreč zopet samo to, da je državni tožilec v svojem govoru na osnovi neizpodbitnih dokazov izvajal, da se druga skupina šentlenarčih obtožencev Goriška Milana, Belgotta Ivana, Korošca Mirka, Kranjca Ivana in Neuvirta Feliksa dejansko ni vdeležila napada na avtobus ljubljanskih akademikov, veld česar je na podlagi § 3 k. p., na katerega je istotako prisegel in ga je tudi on po službeni dolžnosti vezan uvaževati, obtožbo glede teh petih obtožencev zbog zločinov iz §§ 206/I in 178/II k. z. umaknil, vztrajal pa je doledno na obtožbi tudi soper to skupino obtožencev v smeri § 154/I k. z., ki predpisuje za same udeležence mnogote do pet let strogega zapora.

Res je tudi to, da je senatni predsednik sam v obrazložitvi oprostitelne dela sodbe izrecno naglasil, da je bila pot državnega tožilca za umaknitev obtožnice v smeri zločinov iz §§ 206/I in 178/II k. z. glede te druge skupine obtožencev povsem pravilna.

3. Tudi ni res, da je šele dr. Ogrizek prav na koncu obravnave državnega tožilca s svojim silnim govorom potisnil nazaj v okvir, kamor spada.

Nasprotno je res, da so izvajanja dr. Ogrizka kot zastopnika Dolinarjevih staršev veljala vsem branilecem, ki so prikazali vzroke in motive kaznivih dejanj obtožencev s pravilnim zaključkom, da bi do tragične smrti Dolinarja Rudolfa in do tega procesa nikoli ne prišlo, ako bi se tudi on v družbi nad 60 ljubljanskih akademikov ne bil udeležil demonstracij proti Petru Živkoviču v Mariboru. Res je tudi, da je dr. Ogrizek dal slovesno zagotovilo, da se taki slučajji ne bodo več dogajali.

V Celju, dne 6. avgusta 1937.

Dr. D. RUS,
državni tožilec.

Srebrni mašniški jubilej duhovnega vodja westfalških Slovencev g. Tendsunderna

10. avgusta bo praznoval g. svetnik Tendsundern svoj srebrni jubilej mašništva. Skoro se mi zdi predrzno, da bi podrobno opisal vse njegovo delo za izseljence, katero vrši ves čas svoje službe, ker ne bom zmogel niti približno podati jasne slike vsega, kar je njegova večera roka izgradila njemu in prid. Skoro si ne morem misliti Westfalških Slovencev brez njega. No, pa saj njegovo delo pozna tudi domovina in ga pozna tudi pri nas vsak pomembnejši Slovenec.

Zanimiv je njegov arhiv, v katerem najdeš marsikaj, kar je ostalo do danes večini Slovencev prikriti, a bi marsikateremu odprlo oči in bi občudoval njegovo požrtvovalno delo.

Vse njegovo delovanje od prvih početkov je v tesni zvezi s Slovenci. Rodil se je 23. febr. 1890 v Gronau na holandski meji, kjer je hodil v gimnazijo. Teologijo je dovršil v Münstru. Zanimivo je, kaj ga je napotilo, da se je začel zanimati za Slovence. Ko je bil še bogoslovec, je münsterski škof na pobudo misijonarja Kosterja, ki se je obrnil na ordinariata s prošnjo, naj se nekateri bogoslovci uče slovenščine, sporočil to prošnjo bogoslovcem. Priglasila sta se dva: Tendsundern in Hülsmann. Münsterški škof je nato pisal škofu Jegliču, naj omogoči bivanje dveh bogoslovcev v Sloveniji. Tako je že leta 1910 obiskal g. Tendsundern Slovenijo. Pri dekanu Lavriču v Vipavi se je prvič seznanil s slovenskim jezikom. 10. avgusta 1912 je bil posvečen za duhovnika kot najmlajši med posvečenci istega leta. Še v tem letu je odšel drugič v Slovenijo k dekanu Lavriču. Tu se je seznanil z g. Ketejem (sedaj dekanom na Vrhniki) in g. Natlačenom (sedaj banom Dravske banovine), ki sta takrat študirala in bila prav tako pri g. Lavriču na počitnicah. G. Kete je bil njegov prvi učitelj slovenščine. Zanimivo je omeniti, da je imel g. Tendsundern prvo pridigo v slovenskem jeziku pri neki podružnici blizu Ipave na praznik Vseh svetnikov, v Logu pa je prvič spovedoval v slovenščini. Dne 16. januarja 1913 je prišel g. Tendsundern v Gladbeck na svojo prvo uradno službo. Od tega dne dalje se prične njegovo delo za naše izseljence. Naj omenimo samo par pomembnejših datumov. Med vojno se je mnogo trudil za podporo ženam, katerih možje so bili pri vojakih. Leta 1919 so na njegovo pobudo prvokrat praznovali Jugoslavijo. 18. maja 1919 je g. Tendsundern prvokrat pokazal zborovalcem zemljevid Jugoslavije. Znano je tudi njegovo delo, da dobe izseljenci svojega zastopnika v Düsseldorfu. Leta 1920 so naši izseljenci prvokrat na zelo slovesen način praznovali praznik Zedinjenja. Mnogo se je naš jubilar tudi trudil pri merodajnih osebah v domovini za pravice izseljencev in pravično vzajemno delovanje med Nemčijo in Jugoslavijo. Od leta 1926 do 1928 je poučeval izselniške otroke slovenščine. V letu 1928, 1931 in 1932 je organiziral obisk mladine v domovino, z odraslimi pa se je peljal v letih 1922, 1927 in 1935. Leta 1921 je ustanovil zvezo kat. društev. Koliko društev je ustanovil in koliko pomembnih stvari bi še lahko omenili, toda vse to bi bilo preobširno.

V letu 1928 je bil premeščen v Hövel. Dasi je danes precej vstran od Slovencev, vendar ni opustil dela zanje. Še ves gori za Slovence in vedno poudarja, da je najbolj srečen, kadar je med njimi. Zanimiv je njegov dom. Vse, kar je v njem, spominja na Slovence in na lepo slovensko zemljo. Skoro se mi zdi, da je njegov dom koček Slovenije, v kateri je bivanje tako prijetno.

Slovenski izseljenci bodo zato z radostjo praznovali njegov jubilej. Zanje bo to praznik, saj menda še nihče ni toliko let žrtvoval zanje. Tako bomo 10. avgust praznovali izselniški Slovenci s ponižno prošnjo, da nam Bog ohrani dobrega prezesa še mnogo let, njemu pa oljubljamo svojo zvestobo.

Nekaj o cerkveni konkurenci

Da se prepričati, da je potrebno, bognajše šempeterških župljanov in tudi drugih ljudi, povzročeno po poslavno neutemeljenih razlagah, objavljamo sledeče strokovno pojasnilo, sestavljeno po višjem upravnem uradniku, ki nam na podlagi zakonitih določil obrazloži izvedbo cerkveno-konkurenčne obravnave in plačevanje cerkveno-konkurenčnih dolič:

Pri določanju prispevka za rimekokatoliške župne cerkve je ločiti dva štadija:

1. ugotovitveni in 2. izvršitveni štadij. V prvem štadiju sodelujejo kot stranke le cerkveno predstojništvo, zastopniki župne občine in eventualno patron. V zakonu je sicer odredeno, kaj je župna občina; toda zastopstvo te župne občine je poverjeno zastopstvu politične občine. In če se župna občina razteza na več političnih občin, potem jo zastopajo občinske zastopstva vseh prizadetih političnih občin. V tem štadiju se po edinec vobče ne more pojaviti kot interesirana stranka (§ 36 zakona z dne 7. maja 1874, drž. zak. št. 50 in min. naredba od 31. decembra 1877).

V drugem, izvršitvenem štadiju pa se po pravo-močno ostvarjeni načelni obvezi porazdelje doklade na posamezne davkoplačevalce po upravnih občinah. Merilo za višino prispevka posameznih davkoplačevalcev je davčni predpis na neposrednih, dokladam podvrženih direktnih davkih.

V tem postopanju bi zavezanec ne mogel izpodbijati s pritožbo le višino prispevka, ne pa upravičenosti v načelu. Za pritožbo velja predpis §-a 143 zakona o mestnih občinah, odnošeno §-a 135 zakona o občinah, naj bi tudi plačilni nalog bil izgotovljen od davčne uprave, ki je v tem slučaju le pooblaščenec pristojne občine.

Prispevek zavezanecem odmerja, priobčuje in izterjuje pristojna upravna občina (§ 11 febr. zakona z dne 20. julija 1863 št. 12 v zvezi z naredbo ministertva za uk in bogoslužje z dne 31. decembra 1877, drž. zak. št. 5 ex 1878), ki pa sme to odmero, priobčitev in izterjavo poveriti pristojni davčni upravi (razpis dravske finančne direkcije v Ljubljani št. 52127 II. od 9. julija 1934).

Pripravki faranov in takozvani forenzov za potrebe rimekokatoliških župnih cerkva niso davki, ampak doklade, bodisi v obliki enkratnega prispevka ali pa — radi lažjega plačevanja — na nekaj let porazdeljenega. Potreba, višina in način pobiranja te doklade so ugotovili z odločbo pristojne upravne oblasti; v tem slučaju je bilo okrajno načelstvo v Ljubljani odredeno z odločbo višje oblasti, da to odločbo izda. Ni nobenega zakonitega predpisa, ki bi zahteval, da mora pobiranje te doklade odobriti še finančno ministertvo, ker to ni davek v ponavljajoči se obliki, ampak le enkratni prispevek. Čim je prispevek pravomočno določen, pa naj bi je plačilo istega porazdeljeno na obroke, se zavezanec ne more več umakniti plačilu, čeprav bi prestal biti pripadnik župne občine. Pri onih poslopljih, ki so začneno opo-

Ljubljanske vesti

1 Okrašena stolnica. Stolnica se je včeraj za biserno mašo kanonika Sušnika, ki bo danes, odela v svečano zunanost. Stolnica je okrašena z zelenimi venc, raz cerkvena stolpa pa vihrajo državne in papeževе zastave. Nad vzhodom v stolnico je v venci okrašen napis: »Molite bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna Bogu«, poleg pa sta letnici 1877 in 1937. Ljubljana se pripravlja, da bo na čim bolj svečan način praznovala tako redko slovesnost, kakor je biserna maša.

Dr. V. Stacul ne ordinira do 27. avgusta

1 »Detektiv Moglac pride drevo ob pol 9 na Rokodelski oder, Komenskega ulica 12, kjer bo zabaval gledalce z vestnim izsledovanjem političnega zločinca in z vdano pokorščino svoji ženi Eleonori. Da bo vsak lahko dobil vstopnico za večerno predstavo na vrtu Rokodelskega doma, osiroma v slabem vremenu v dvorani, bo blagajna poslovala tudi dopoldne od 10.—12. v Rokodelskem domu. Naj nihče ne zamudi nocojnje predstave!

1 Enoletni trgovski tečaj pri trgovskem ssemu svedu v Ljubljani, Kongresni trg 2. Vpisovanje se vrši od 10. avgusta dalje od 9—12 in 3—6. Vse informacije daje vodstvo zavoda.

1 Zadušnica za pokojnim Stjepanom Radičem. Svečana sv. maša zadušnica za pokojnim voditeljem Hrvatov Stjepanom Radičem bo v ponedeljek ob 7 zjutraj v frančiškanski cerkvi. Pel bo frančiškanski cerkveni zbor. Vabijo se vsi v Ljubljani živeči Hrvati, kakor tudi vsi prijatelji, da se udeležijo zadušnice.

Dr. Schweiger Drago ne ordinira do 30. t. m.

1 Novosti s Trga. Včeraj je bil ljubljanski žilvski trg izredno dobro založen in tudi kupčija je šla gladko od rok, ker gospodinjje še premorejo nekaj drobiža. Izredno mnogo je na trgu lubenic, to je velikih okusnih jedilnih buč, ki jih dovajajo po večini kmetje iz bosanskega Posavja, Srema in Vojvodine. Razmeroma pozno pa so se pojavile na trgu rdeče maline.

1 Kino Kodoljevo, tel. 31-62. Danes ob 4, 6 in pol 9. »Pod težko sumnjak« Kenj Mainard in tri predigre. Cene znižane.

1 Dr. Kallay, zobozdravnik-specialist, ne ordinira do 22. avgusta.

Danes koncert godbe „SLOGA“ pri Čišnovarju na Dolenjski cesti

1 Regulacija Aškerčeve ulice. Načrti regulacije Aškerčeve ulice se bližajo ureditvi. Veletrgovca Ivan Jelačin na Emoneki cesti je prodal mestni občini ljubljanski od svojega posestva vl. št. 4 k. o. Krakovsko predmestje več sveta in sicer parc. št. 50/2 stavbišče, na kateri se nahaja hiša št. 6 na Emoneki cesti, stara stavba, v izmeri 463 m² in parc. št. 84/4 vrt v izmeri 325 m². Kupnina znaša 400.000 din. Kupljeni svet rabi mestna občina za regulacijo Aškerčeve ulice, ki bo modernizirana vezala Čojzov graben s Mirjem.

Mariborske vesti

1 Izgubil se je žepni notes pri razglednem stolpu na Pohorju dne 5. avgusta. Najditelj naj ga odda kapetanu Tjabin, Ruše.

1 »Sofra« pregledne kartoteke, štamplije, eigrne štamplije, pisalni stroji! Sedaj Gregorčičeva ulica 24, Maribor.

1 Svileno perilo, letni jopiči, klobuki, čepice, najugodnejše v konfekciji Jakob Lah, Maribor.

1 Primarij dr. Franjo Radšel, specialist za pljučne bolezni, je otvoril zdravniško prakso v Mariboru, Majetrova 15. Röntgeni Telefon 25-16. — Ordinira od 11.—12. in od 15.—16. ure.

1 Zobozdravnik dr. Dernač, Stolna ul. 1-II, telefon št. 27-20, zopet ordinira.

1 Današnje prireditve Mariborskega tedna. Na igriščih Rapida in Maribora ves dan finalne tekme za teniško prvenstvo dravske banovine in za prvenstvo Maribora, ob 11. do pol 1. promenačni koncert na razstavišču, ob 3. pop. mednarodne tekme v skokih z deske in s stolpa na Mariborskem otoku, ob 3. mednarodna gorska motociklistična dirka na Pohorje s štartom na Reki, ob 12. do 8. promenačni koncert na razstavišču, ob 6. na igrišču SK Železničarja med mariborskim Rapidom in SK Orientom s Sušaka, ob 20. »Sen kresne noči« v mestnem parku in od pol 9. do 10. promenačni koncert na razstavišču.

1 Novo bogoslovje so pričeli zidati. Ta teden so zaključili prostor in izvršili vse predpriprave, v ponedeljek pa bodo pričeli s kopanjem temeljev. 1 Seznami davčnih osnov za pridobitine za leto 1936 so na vpogled davčnim zavezancem v vložišču mestnega poglavarstva, Rotovžki trg 1, soba št. 7, do 16. t. m. med uradnimi urami od 8. do 12.

1 Kršćanska ženska zveza priredi v nedeljo, dne 1. avgusta romanje k Dev. Mariji v Pušavi. Odhod s prvimi jutranjim vlakom. Povratak z opoldanskim vlakom. Vabljeni članice, člani in prijatelji, da se romanja v čim večjem številu udeležijo.

1 Novice z Mariborskega otoka. Čeprav letošnje poletno vreme ni naklonjeno mariborskim kopalcem, je obisk na otoku večji ko lanske leto, kar čuti zlasti blagajna mestne občine, ki ima na vstopnih večje dohodke, kakor jih je imela lani. Zelnja kopalcev, da bi se na otoku zgradil nov bazen za segrevanje vode, se bo uresničila prihodnje leto, ko bo občina tak bazen v resnici zgradila.

1 Davčni odbor bo zasedal od 17. do 30. avgusta. Seje se prične vsakokrat ob devetih dopoldne.

1 Nesreča otroka. 10 letni viničarjev sin Jožef Sehtel iz Racer dvora se je igral okoli hlovod in si pri tem zlomil desno roko. Prepeljali so ga v bolnišnico.

1 Vlom v kino Union. Dva vlomilca sta z dvoriščne strani vlomila v predalec kina Union in pretaknila vse prostore in prestale, kjer sta upala najti kaj denarja. V trenutku, ko sta se spravila na železno blagajno, ju je pregnal uslužbenec kina Josip Tašner. Vlomilca nista ničesar odnesla, pač pa sta pustila nekaj sledov, ki bodo policiji olajšali zasledovanje.

1 Dela na Pralja Petra trgu gredo h koncu. Dosedaj so delavci izvršili tlakovalna dela cestišča,

šena zgradarine, tvorijo podlago za odmero prispevka davčna osnova (§ 2 zakona z dne 31. dec. 1894, drž. zak. št. 5 ex 1895) ne pa višina davka, ki so sedaj plačuje.

1 K večerni plavalni tekmi: »Ilirija« — »Finmana« dne 12. t. m. priredi »Putnik« avtobusni izlet na Reko. Cena vožnji in potn. listu din 120. Člani »Ilirije« imajo popust. Informacije v biletarnicah »Putnik«.

1 Združenje krojačev, krojačice in sorodnih obrtov v Ljubljani priredi dne 24. avgusta ekskurzijo po Gorenjskem in ogled tekstilnih tovarn. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri z avtobusom izpred hotela Union. Prijave za ekskurzijo pri združenju ali pri predsedniku g. Močetu, Cesta v Rožno dolino številka 12 do 19. avgusta 1937.

1 Herman Rakovec, ki je osumljen samoposkodb, ni bil nikdar član pododbora združenja četnikov v Ljubljani, še manj pa odbornik ali kak vodja. Tako nam poroča združenje četnikov, pododbor Ljubljana.

1 Dentist Kos Kare, Ljubljana do 30. avgusta ne ordinira.

Advokat

dr. Vlado Grossmann

je preselil svojo pisarno v Ljubljani v

Tavčarjevo ulico št. 2/II.

Telefon št. 38-33.

1 Okoli gradnje »Slonac«. Stari hotel »Slonac« izredno naglo podirajo in kmalu ne bo več sledu za starim poslopjem. Na sosednem posloplju, ki je tudi last g. Koritnika, se je pokazala letnica 1663, toda vprašanje je, kaj naj bi ta letnica pomenila. Ni verjetno, da bi bila sosedna hiša toliko stara. Bolj verjetno je, da je ta letnica pomenila reklamo za neko trdko, ki je bila pred kakšnimi 60, 70 leti v teh poslopljih in ki je kazala, kdaj je bila ta trdkva ustanovljena, podobno kakor se še danes postavljajo nekatere trdkve, na primer lekarne, kdaj so bile ustanovljene, čeprav so sedaj v modernih hišah. Hotel »Slonac« je sedaj dobil že vhod v novo moderno garažo s Prešernove ulice, obenem pa se je trafika, ki je bila začasno nastanjena ob vhodu v hotel, zopet naselila v Prešernovo ulico, toda ne v isti lokal, ker je tam sedaj vhod v garažo, pač pa v sosedni lokal, ki je bil napravljen iz prejšnje veže. Lokal je seveda zgrajen popolnoma moderno in udobno.

1 Kopalnice pri »Sloncu« ostane zaradi snajenja do preklica zaprte. Rezanje kurjih očes se pa izvršuje tudi nadalje.

1 Albin Hlebs, o katerem smo poročali, da je bil osumljen sodelovanja pri zadnjih vlomih na Vrhniki, je bil že pred tednom dni izpuščen iz preiskovalnega zapora in je bilo proti njemu ustavljeno kazensko postopanje, ker se je izkazalo, da pri zadnjih vlomih ni bil prav nič prizadet.

1 Nesreča na Marinem trgu. Včeraj v opoldanskim urah se je na Marinem trgu pripetila huda prometna nesreča. Neki voznik je s svojim pravilniškim podrl 65-letno bivšo služkinjo Antonijo Pirnatovo s Poljanske c. 17. Voz ji je zlomil desno nogo ter ji poškodoval glavo in roke.

1 Nočno službo imajo lekarne: V nedeljo mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Gartus, Moste; v ponedeljek: mr. Sušnik, Marjan trg 5; mr. Kural, Gospoševska c. 4 in mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

Celje

1 Sestanek za matere bo drevo ob 7 v kapelici šolskih seester. Vabljeni vse!

1 Gasilci — Celjsko mestno poglavarstvo je skupno z odborom za obrambo pred napadi iz zraka priredilo protiplinsko razstavo, ki je priključena celjski razstavi. Gasilec priporočamo, da si razstavo, ki bo odprta do 15. avgusta t. l. ogledajo. — Gasilek župa Celje.

1 Huda nesreča dninarice. Venko Terezija, 43 letna dninarica iz Skalce pri Konjicah je padla pred dnevi s skednja 10 m globoko. Pri padcu si je zlomila hrbtenico in se močno poškodovala po glavi. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

KINO METROPOL
prinaša danes zadnjičkrat ob 16.15, 18.15, 20.30 »PESEM OTOBUZE« (Das Lied klagt an). Ob 10 in 14 matineja »Kdo je kdo« (Wer ist wer?)

1 Smrtina kosa. V celjski bolnišnici je umrl dne 6. avgusta 59 letni rudar v pokloju Leopold Turnšek, etanujoči na Krekovi cesti. V petek je umrl Feliks Svetlin, zlatar, Cesta na Grad. — V Miklošičevi ulici je umrla zasebnica gospa Josipina Hünnerbein, stara 82 let. — N. p. v. m. l.

1 Posetilec dnevi prireditve prostovoljne Gasilek čete na Babinem, ki bo ob 3 popoldne na prijaznem senčnatem vrtu g. Janič. Sodeluje celjska železničarska godba.

1 Cvetličarna Bračič opozarja vse obiskovalce celjske razstave na bogato izbiro svežega cvetja in vencev.

1 Šivalne stroje, tehnično izpopolnjene, znamke Haid & Neu razstavlja na celjski razstavi trgovina Josip Uršič, Celje, Narodni dom. Cene nizke in ugodni plačilni pogoji.

1 Hitro prijet tat. V petek, 6. t. m. zvečer ob pol šestih se je eplazil akorzi okno pri Oroznovih v Medlogu neznan moški in ukradel iz omare v stanovanju novo moško obleko in raznega drugega blaga ter perila, fotoaparat in 8700 din v gotovini. Vse skupaj je pobasal v ruho, si odklenil vrata in zbežal po cesti v Savinjsko dolino. Kake pol ure pozneje je prišla domov domača hčerka in našla večna vrata odklenjena, zato je stopila za hišo in vprašala očeta, ki je sedel na vrtu, zakaj je pustil večna vrata odprta. Oče je zagotavljal, da je ta vrata dobro zaprl, nato pa stopil v hišo, v kateri je bilo vse v neredu. Takoj sta bila na jasnem, da je bil tat v hiši in sta o tem obvestila sosede. Eden izmed sosedov je povedal, da je videl tujca e culo, ki je prišel iz Oroznove hiše, obenem pa ga tudi opisal kakšen da je bil. Sosedje so se podali takoj na razna pota, eden izmed njih, Verbošek, pa se je peljal po cesti v Savinjsko dolino. Med Levcem in Petrovčami je dohitel tatu, ki pa že ni imel več cule. Tata je prijavil takoj orožništvu v Zalec, ki ga je aretiralo. Tat je itali-

Vojnik pri Celju

Pasijon. Naši farni igralci se z vnuemo pripravljajo na veličastno prireditev Drabosjakovega »Pasijona«, ki ga je pred kratkim izdala v priredbi g. Kureta Založba Ljudskih iger. Pomembna bo slavnost zato, ker bo v sodobni uredski obdelavi ta »Pasijon« sploh prvič v Vojniku igran. Način vpriporitve bo pa še posebno zanimiv in poseben nov. Igra sama, v kateri bo igralo 150 igralcev, bo na njeni g. Zganerja, 200 m pod cerkvijo Device Marije sedem zalosti, ki je bila pred kratkim blagoslovljena. Igra bo trajala dve uri. Na prostoru že rastejo jeruzalemske stavbe: Pilatov dvor, Kajfeževa, Herodova, Anova palača, dvorana za zadnjo večerjo. Drugi del igre bo spreved, križev pot, ko vsi igralci spremljajo Kristusa s križem obložene na Kalvarijo k Devici Mariji. Med sprevedom sreča Jezus žalostno Mater, Veroniko in druge žene, mu Simon pomaga križ nositi in večkrat pade pod križem. Tretji del, križanje, bo pri Devici Mariji, kjer bo pripravljen zvočnik. Skoro polovica fare bo mogočnemu koncu Jezusovega življenja lahko sledila kar od doma. Ko bo Jezus izgovoril besede »Dopolnjeno je«, bo zvonilo v spomin na to, da smo po Kristusovem trpljenju in smrti bili odrešeni. Prireditev bo v soboto, 14. avgusta ob 8 zvečer in na praznik Marijinega Vnebovzetja ob pol 9 popoldne. Na praznik bo predstava končana okoli 9, tako da bo ustrezno tistim, ki nameravajo priti od daleč. K tej pasijonski pobožnosti vabimo vse, ki so dobre volje, »da bodo tudi notranje igri sledili«. Vstopnina za kritje stroškov je običajna. Če bo kaj čistega dobička, bo ta za splošne farne potrebe. Po sedanjem zanimanju je soditi, da bo prireditev privabila velike množice ljudi tudi iz oddaljenih krajev.

Odrski delavci, ki še nimate prepotrebne strokovne knjige »Igrski vodja«, jo lahko še naročite pri avtorju: Petančič Davorin, kaplan, Vojnik pri Celju.

Hrastnik

Karitativna zveza iz Ljubljane je sprejela na svoje stroške v počitniško kolonijo v Kaštel Stafilici tudi delavske otroke iz Hrastnika. Dečki, 10 po številu, so se vrnili v ponedeljek, zdravi in veseli. Mame in veliko število otrok jih je radovedno čakalo na kolodvoru, da vidijo njihove zagorele obraze. V četrtek se je odpeljal 9 deklet tudi na stroške Karitativne zveze iz Ljubljane v isto kolonijo, da se okrepijo na morju. — V nedeljo ob 8 zvečer je Ljudski oder iz Trbovelj priredil v nabito polni Logerjevi dvorani prekrasno igrano »Misterij sv. maše«. Ljudstvo je napeto sledilo prepleti razlagi sv. maše. Pred prireditvijo je imel slovesne večernice g. novomašnik Lojze Kurent, ein rudarja iz Trbovelj. Solze so igrare vsem v očeh, ko je delavski novomašnik dvignil svoje roke in blagoslovil trpine delavce in vsa delavskega naselbino. — V eredo in četrtek so se pripeljali na obisk naši delavci izseljenci iz Francije. Na kolodvoru jih je sprejela rudarska godba. Ganljivo je bilo srečanje s etarši in domačini, ko se že več let niso videli. Tudi mi jim kličemo: Dobrodošli!

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja danes ob 3 popoldne in ob pol 9 zvečer in ponedeljek ob pol 9 zvečer dvojni program: šlager film preteklega sezone »ZETEV« s Pavlo Vesely in Atilom Hörbigerjem. Potem kriminalni film »Lov na ljude«, v glavni vlogi Jany Cooper in pes Rin-Tin-Tin. Poleg tega še Foxov žurnal.

Celjska razstava

Celje, 6. avgusta.

V času, ko prihaja v lepo Celje nešteto letovščarjev na oddih, so celjski trgovci, obrtniki in industrijalci pripravili prijetno presenečenje. V prostorih narodne šole so priredili razstavo svojih izdelkov, ki je nad vse pričakovanje sijajno uspeša in mora zadovoljiti tudi najbolj iznajdljivi okus. Videti je, da so razstavljalci mnogo žrtvovali, da se jim je posrečilo vse tako lepo pripraviti. In na svoj trud so lahko tudi ponosni! Od vseh strani prihajajo zelo laskave ocene. Razstavo je obiskalo tudi mnogo tujcev, med njimi več ugodnih predstavnikov drugih razstav. Zlasti se zanimajo tujci za pohištvo, ki je posebno lepo zastopano. Tudi ostale panoge so prav častno zastopane.

Razstava bo odprta do 15. avgusta vsak dan od 8—19. Za zabavo skrbi lepo urejen veselilni prostor, ki je odprt do 2 zjutraj in poln raznih senzacij. Obiskovalci imajo polovično vozino na vseh naših železnicah. Zahtevajte na odhodni postaji rumeno legitimacijo K 13. Na odhodni postaji kupite cel vozni listek, ki velja z žigosano legitimacijo za brezplačni povratak.

Nova tovarna na Posavju

Videm ob Savi, 6. avg.

Zadnji čas se je pojavila novica, da bo tu na Vidmu zrasla tovarna. To namerno moramo pozdraviti ne samo z ekonomskega, ampak tudi s socialnega stališča. Kako malo tovarn se stoji ob progi od Zidanega mosta do Zagreba! Pri nas pa, ki so nahajamo tako rekoč šele na začetku modernega gospodarskega razvoja, mora iti težnja za tem, da se nastajanje velikih mest in izrazitih industrijskih krajev prepreči ali vsaj zadrži v pravih mejah. Zato naj bi se industrija kolikor mogoče porazdelila po deželi, kjer bodo delavci lahko vsaj v prostem času živeli zdravo podeželsko življenje v neposrednem stiku z naravo. Samo tako nam bo namreč uspelo preprečiti nastanek velikih množic pravega industrijskega proletariata z vsemi neugodnimi posledicami in težavami, ki so s tem združene. Poseben čen se delavcem olajša in omogoči, da si lahko pridobijo tudi primeren kos zemljišča in si na njem postavijo svoj lastni dom, bi na ta način lahko preprečili in odstranili večji del slabih posledic modernega industrijskega razvoja. Zato pa, četudi šele v začetku, pozdravljena bodoča tovarna sredi obsavske industrijske oaze!

Še druga novica se širi sem od krške strani. Slišati je, da je splošna želja mnogih okoliških občin, da se meštanska šola v Krškem pretvori v gimnazijo, češ da so učencem in učenkam vrata iz meštanske šole zaprta za nadaljni študij; na drugi strani pa meštanska šola, ki sprejema brez vsakega izpita otroke, pripadajoče najrazličnejšim slojem (obrtnikom, uradnikom, kmetom) ne more usmeriti svojega učnega načrta tako, da bi odhajali iz meštanske šole po enotnem tipu vzgojeni in izobraženi absolventi. Je sicer nedaleč od Krškega novomeška gimnazija, a sorazmerno v bližini Krškega je še več meštanskih šol. Kaj pa bo v resnici z željo onih, ki hočejo vsaj nižjo gimnazijo imeti v Krškem, bo seveda pokazala bodočnost.

Slovensko ljudstvo taboruje

Dekliški dan na Betnavi

Dekleta lavantinske škofije Betnava pri Mariboru se pripravljajo, ete tudi ve pripravljene?

Spori: Na predvečer 14. avgusta ob 19 otvoritev, procesija z Najsvetejšim, s svečami v parku.

V nedeljo 15. avgusta: obhajilo sv. mašo ob pol 7 bo daroval Prevzvišeni. Po sv. maši skupno zborovanje, potem stanovsko razdeljena zborovanja za kmečka dekleta, za delavke, za inteligentke. Po popoldanskem odmoru in razvedrilu skupno zborovanje z večernicami in sprejemom prve elite deklet Kat. sekcije.

Mariji v veselje moramo storiti vse, da bo dekliški dan čim lepše uspel!

S seboj prinesite kozarec, brisačo in splošno skupno prenočišče.

Kmečki tabor v Ormožu

Kmečka zveza priredi na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta, v Ormožu velik kmečki tabor za ormoški sodni in sosednje okraje. Po dosedanjih prijavah in pripravih sodeč bo tabor izvenel v mogočno manifestacijo slovenske kmečke zavesti.

— V soboto zvečer bodo zagoreli po vinskih gričih naše Priekije kresovi in zagrmeli možnarji kot znanilci manifestacije kmečke stanovske misli.

— V nedeljo ob 8 zjutraj bo zbiranje udeležencev tabora na vseh cestah pred Ormožem, ki bodo na dano znamenje od vseh strani naenkrat vkorakali v Ormož. Pričakovati je, da bo ob ugodnem vremenu samo okrašenih voz okrog 100. — Ob 9 bo na glavnem trgu sv. maša, po maši pa zborovanje, na katerem bodo govorili načelnik Kmečke zveze Brodar Janes iz Hraštja pri Kranju, podnačelnik Janžekovič Alojz, priekši rojak dr. Voršič iz Ljubljane ter drugi govorniki. — Po zborovanju razhod. — Taboraki znaki so na razpolago pri Otrajni kmečki zvezi v Ormožu 44, listom so na razpolago lepaki. Pohitite z naročilom.

Kmečko-prosvetni tabor v Velenju

Prihodno nedeljo, dne 15. avgusta, bo velik dan pod goro Ojliko — v lepem Argu Velenja. Tabor kmetov bo in tabor fantov, dveh silnih armad, ki bočeta pokazati tudi pri nas, da sta katoliški slovenski in jugoslovanski.

Stotine in stotine prijav prihaja dnevno od vseh strani, od Konjic in Zaleca in Gornjega grada in Prevalj. Po vseh treh dolinah, šaleški, mislinjski in savinjski, že vabijo lepaki na naš dan, ki se bo začel na predvečer s kresovi.

Dopoldne ob 9 bo sprejem gostov na zbirališču ob kolodvoru, potem sprejeto na zborovalni prostor, kjer bo ob 10 sv. maša s pridigo. Če bo dež, bo sv. maša v cerkvi. Sledilo bo zborovanje. Govorili bodo gg. Brodar in Puš iz Ljubljane in možnaki župan Jošt. Zbor se zaključi s pesmijo.

Popoldne pa bo prav tam športnogimnastični nastop fantov iz šaleškega in sosednjih okrožij z govorom njihovega voditelja.

V Boštanju

Z združenimi močmi smo v treh mesecih pozidali nov društven dom blizu cerkve, ki je prav ličen. Ta dom hočemo blagosloviti slovesno na dan tabora. Vabimo vse zavedne somišljenike.

Spori: 22. avgusta dopoldne ob 9 sprejem gostov ob savskem mostu, ob 10 sv. maša v cerkvi. Po maši tabor pred cerkvijo, kjer govorita g. nadzornik Petje iz Krškega in g. Peršuh iz Ljubljane. Popoldne ob pol treh litanije, nato telovadni nastop naših in posavskih fantov in mladcev. Ves čas igra godba iz Radne. Potem prosta zabava. Za jed in pijačo bo poskrbljeno pri domu.

V Gornji Radgoni

V nedeljo, dne 22. avgusta, bo v Gornji Radgoni Prosvetni tabor za ljubomerski okraj. Vabimo vse prijatelje in vsa društva da se tabora polnoštevilno udeležijo!

Spori tabora je naslednji: Dopoldne: ob 9 in 9.30 sprejem gostov, nato obhod po trgu. Ob 10.15 sv. maša s pridigo na prostoru poleg občinske hiše, nato prosvetno zborovanje.

Popoldne: ob 14 pete sv. litanije v cerkvi sv. Petra, ob 15 telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov ljubomerskega okrožja.

Po telovadni prosti zabavi s sodelovanjem raznih pevskih zborov.

Prosvetni tabor za vrhniško dekanijo

združen s proslavo 30 letnice domačega prosvetnega društva bo dne 21. in 22. avgusta t. l. v Dolenjem Logatcu pod pokroviteljstvom prevz. škofa dr. Rožmana in ministra dr. Korošca.

V soboto, 21. avgusta zvečer ob 8 gledališka predstava »Naša kri« na prostem.

V nedeljo, 22. avgusta ob 8 zbirališče pred Kmetijskim društvom, ob pol 9 sprejeto skozi Dolenji Logatec, ob 9 sv. maša na prostem pred župno cerkvijo. Cerkevni govornik g. dekan Kete z Vrhnike. — Ob 10 prosvetno zborovanje, govornik župnik Jerina, odvetnik Marolt in prosvetni šef I. Dolencec.

Popoldne ob 2 večerice, ob 3 javna telovadba na Kramarjevem igrišču, po telovadbi na vrtu Kmetijskega društva velik pevski koncert, nato pestra ljudska zabava.

Ta tabor naj pokaže, da smo Notranjci pravi katoliški Slovenci in da so zločini nad evharističnimi križi obupna dejanja posameznih odpadnikov.

Udeležite se velikega

prosvetnega tabora v Ptuj

dne 19. septembra 1937

Kdaj ste elegantni?

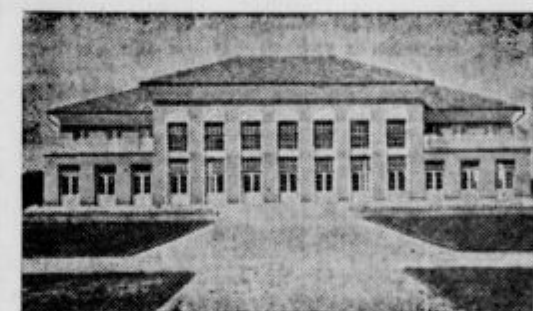
Čisto preprosto: kadar dober okus izpopolni modo! Radi tega se tudi nosi k vsakemu čevlju primerno nogavico. Večja izbira nogavic ni danes noben luksuz več — kajti volnene ali svilene nogavice, ki se po vsakem nošenju operejo v blagi peni milnih lusk LUX, so bolj trpežne in se lepo priležejo k nogi.

ZA VSE BOLJŠE STVARI

Radensko kopališče je najboljša naše kopališče

Znamenita zdravilna Radenska z rdečimi srci! Stirjevočniki motijo tišino med vilami in v parku. Sezona je na vršku. Gostje so nerazdružljivi od svojih čaš. Čudovita je moč radenske zdravilne vode. V vsej srednji Evropi ni močnejšega ogljikovega kopališča. Sedemnajst vrelov se nahaja v Radenskem okraju in vsak ima drugačno vodo. Prav v tem pa leži vrednost in uspeh lečenja, ki se lahko individualizira. Drugačno vodo potrebuje bolnik na srcu, drugačno sklerotik, ali nervoznik in tako dalje.

Značilnost Radenske je bogastvo mineralov, ki jih vsebuje. Saj je zdravilna moč vode zavisna prav od števila mineralov. In v tem oziru so Radenci na prvem mestu. Se vedno odkrivajo nove minerale v njej in vprašanje je, ali bo sploh kdaj mogoče točno določiti, kaj je prav za prav tisto, kar tako blagodejno vpliva na bolnika. Mogoče je to vse kaj drugega, kot si mi mislimo — ali ne delujejo tu tajinstvene sile matere zemlje, katerih nikdar ne bomo mogli prav spoznati?

Ali nam niso znane vse kemične sestavine mleka in vendar nam ga ni mogoče umetnim potom narediti. Tako je tudi z mineralno vodo. Zdravniki pravijo, da je delovanje mineralne vode zato tako dobro, ker minerali niso v vodi raztopljeni, temveč se nahajajo v koloidnem stanju, ravno tako kot v krvi. Radi tega jih pa tudi ni mogoče narediti umetnim potom. Saj se kljub mnogoterim poizkusom učenjakov do danes ni še posrečilo ustvariti življenja. So to tajne, v katere nam danes pač še ni mogoče prodreti.

Za vsako boljko raste trava, pravi hrvaški pregovor. Zdi se, da danes medicina veliko bolj upošteva ta pregovor, saj tudi pri njej opažamo povratek k prirodi. Danes zdravniki bolj cenijo različne čaje, kakor pa umetna zdravila. Saj je čaj, voda sorodnejša krvi, dočim so zdravila nekaj tujega organizmu.

V preteklem letu je bila dograjena moderna »Terapija«, ki se odlikuje z vodovodom s tekočo mineralno vodo. Kaj takega menda nikjer v Evropi ni. Ne samo da gosti pijejo zdravilno vodo in se kopeljejo v njej — tudi umivajo se vsak dan z njo, saj druge vode sploh ni. Skoraj paradoksalno se sliši, da v Radencih ni vode. Namreč navadno, sladke vode. Tudi vodnjaki po kmečkih hišah vsebujejo kislavo vodo.

Središče vsega sezonskega življenja je Zdravilni vrelci, ki se nahajajo med »Terapijo« in Radenskim domom. To je glavna Radenska žila. Ona bje v taktu zvočnika, ki je nad vrelcem.

Na terasi vile Louise, kjer ves popoldan pripeka sonce, so postavljeni veliki rdeči sončniki. Ob Slatinskem domu cvetijo rože. V avli »Terapije« sta dva okena — za sobe in za kopeli. Sto sob je na razpolago samo v »Terapiji«. Sto sob s tekočo mineralno vodo, z vso udobnostjo in mirom, ki si ga bolnik lahko zaželi. Na zidu v epruvetah so majhni kamni, — kamni, ki so se jih bolniki iznebili brez operacije. To dela radenska mineralna voda.

Trije zdravniki stalno ordinirajo, v posebnem laboratoriju se vsak dan analizira seč.

Vsak bolnik dobi kopel, ki je potrebna samo njemu. Ta potrebuje mineralno kopel, oni železno, tretji zopet ogljikovo. Prav tako je s pitjem vode: ta potrebuje več železa, oni več joda. Spričo tolikovrstnih vrelcev se lahko ustreže vsakemu posebej.

Zdravilišče je tudi dobro preskrbljeno z najmodernejšimi zdravniškimi aparati. Za modrimi zavesami v enem izmed oddelkov »Terapije« se nahaja ultravioletna luč, solux, tonisator, elektriziranje, najmodernejši avtoaparat za masažo, enterokleaner za čiščenje kopeli i. t. d.

Gosti imajo na razpolago igralno sobo, čitalnico, kjer dobijo poleg najrazličnejših časopisov tudi leposlovna dela; v parku je urejeno tenis igrišče, rusko kegljišče; zdravilišče ima lastni ton kino, letos je pa tudi dovršena nova kavarna.

Ob robu parka se nahajajo tri restavracije — normalna, brezalkoholna in dietična. V posezoni lahko prebijejo za sedemsto dinarjev 10 prijetnih dni v Radencih. Videli boste, kako izvira Radenska, »ona prava« z rdečimi srci, ki je zdrave in uživanje in ki se sama ponuja!

Dr. Jože Jakša

od 8. do 29. avgusta ne ordinira

Dobrotnikom misijonarjev!

Iz Pariza smo dobili sporočilo, da se pripravljajo nov misijonar-Slovenec na apostolsko pot v daljno Kino. Sedaj sicer še živi v materni hiši lazaretov v Parizu g. Drago Pokorn, a pridno izrablja svoj čas v to, da se izpopolnjuje v jezikih, ki so nujno potrebni vsakemu misijonarju, ko se pripravlja na apostolsko pot. A že v pričetku septembra t. l. bo odplul iz Marseillesa v družbi treh misijonarjev in 6 usmiljenk na daljno pot, da zadošči notranjemu klicu in se posveti ter daruje svoje življenje za širjenje kraljestva božjega ter ustvarjanju krščanske kulture med onimi najbednejšimi, ki so danes najbolj izpostavljeni nevarnostim, katere pretijo celim masam in narodom posebno poganskim — komunizmu.

Prav tako smo lahko ponosni, da je med nami Slovenci še vedno dovolj močnih in idealnih ljudi, ki so pripravljeni na vse, samo da rešijo pogubljeno nešteto ljudi. Med temi idealnimi novomisljenci je danes tudi naš novomisljenik lazaret Drago Pokorn. Odploval bo na Daljni vzhod, kjer bo označjal Kristusov nauk, pomagal bednim poganom in jim prinašal pravo krščansko kulturo, ki jih ne bo samo duševno rešila, pač pa jih bo dovedla tudi do stopnje ščelave.

Odšel bo novi misijonar na svoje novo delovno polje, a vsi Slovenci naj mu pri tem pomagajo, da mu bo pot olajšana in ne bo prebridek elovev od domovine. Lahko smo prepričani, da bo vse, kar bomo storili za širjenje kraljestva božjega, Bog bogato povrnil.

Misijska pisarna v Ljubljani si je nadelala nalogo, da plača novemu misijonarju pot na Kitajsko, ki bo veljala 5400 franc. frankov, ali približno 8000 dinarjev. Zato se obrača na vse prijatelje in dobronike misijonarjev in jih prav lepo prosi, da naj prispevajo vsaj z majhnim darom.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo za dar, ki ga bodo doprineeli k potnim stroškom našega novega slovenskega misijonarja Pokorna.

Misijska pisarna v Ljubljani, Semeniška ulica 2/II.

Spomenik kralju Aleksandru na Rakeku

Ko so že v mnogih krajih naše države zgradili trajni spomeniki na blagopokojnega kralja Aleksandra, je bil naša Notranjska še vedno brez vidnega znaka hvalečnosti in ljubezni ljudstva do svojega nepozabnega pokojnika. Ves logaški okraj nima še likovnega spomenika, ki bi naj za vedno izpričeval nam in tujcem, da živi na tej obmejni zemlji, ki je navidezno mrka po svojih temnih in hladnih gozdovih ter zagledana vase v čudovita skrita podzemeljska stvarstva, živ, delaven in v ljubezni do svoje zemlje in do svoje države neomahljiv rod. Ljubezen notranjskega ljudstva do teh svetlinj pomeni več kot običajno opevano rodoljubje.

Da šč Notranjska viden izraz temu svojemu žustvovanju, se je ustanovil na Rakeku, v središču logaškega okraja, meseca Julija 1936 odbor, ki je sklenil, da odkrijejo Notranjci v slogi spomenik blagopokojnemu kralju Zedinitelju, prvemu čovrju naših meja. Kot najprimernejši dan za odkritje je odbor določil 5. septembra 1937, t. j. dan pred petnajsto rojstno letnico njegovega sina, našega mladega kralja Nj. Vel. Petra II. Vsa Notranjska brez razlike stanu in mišljenja je z velikim razumevanjem spremljala odboreve napore, ki so šli za tem, da dobimo enega najlepših spomenikov v Sloveniji. Odbor je že od vsega začetka določil prostor za spomenik pred železniško postajo na Rakeku in naprosil inž. Maksa Strenarja, arhitekta iz Ljubljane, da načrtno preuredi tako zvano »Zvezdo« v primeren park. Istočasno je naprosil odkor akad. kiparja I. Sajovca, da izvrši osnutek za spomenik sam. Obema je njiu prizadevanje v polni meri uspelo. Kipar Sajovic je s tem spomenikom kralja v nadnaravni velikosti ustvaril eno svojih najboljših del, kar mu tudi strokovna kritika že priznava.

Tako bo 5. septembra 1937 dan Notranjcev. Vsa Notranjska bo poročala k odkritju spomenika svojem velikemu in nepozabnemu kralju. Ob pol 4 popoldne se bo pričela svečanost, ki bo ostala vsem v trajnem spominu. Ves obširni program odkritja bo pravočasno objavljen v časopisju.

DOLENJSKE TOPLICE

Železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organičnih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Izredno nizke sezonske cene: za 10 dni 700 din. Polovična vožnja. Avto zveza iz postaje do kopališča. — Pojasnila daje uprava.

Zborovanje ljubljanskih bogoslovcev

Počitniško zborovanje ljubljanskih bogoslovcev je postalo že kar tradicionalno. V polnem številu so se letos zbrali od 4. do 7. avgusta pri Mariji na Brezjah, da se tu pod Marijinim okriljem poglabljajo v sodobna vprašanja in v luči večnih katoliških načel spoznajo njih rešitev. Program zborovanja se je strnil v dve točki: komunizem — Katoliška akcija. V posameznih govorih se je naglašala nevarnost ljudsko-frontaške miselnosti (g. kanonik Simenc), obravnaval problem »kulturnega bojišča« (tov. Dolinar), katoliške tiska (g. dr. Ahčin, g. inž. Sodja) ter končno program in lastnosti katoliškega socialnega gibanja, Katoliške akcije (g. dr. Zdešar, tov. Glavač).

Ljubljanski bogoslovci so s to lepo uspešno prireditvijo dokazali, da pravilno razumejo problematiko časa, ki nam narekuje ne morda kakšno polovičarstvo ali vsestransko načelno popuščanje, ampak celotni in brezpogojni katoliški program.

Slovenski bogoslovci!

Velik je naš čas, je rekel naš nepozabni vladika. Vse polno gibanj vstaja v našem času in naša dolžnost je, da jim posvetimo vso svojo pozornost. Da bomo lažje spoznali ta gibanja in zavzeli do njih pravo stališče, se bomo zbrali na veliko počitniško zborovanje bogoslovcev na Brdcah pri Mozirju v času od 23. avgusta zvečer do 27. avgusta zjutraj. Obravnavali bomo vprašanja, ki morajo zlasti zanimati bogoslovce.

Referate so blagovoljli prevzeli možje, ki uživajo radi svojega znanstvenega delovanja vse splošno priznanje, katerih imena so nam dovolj močno jamstvo, da bo zborovanje doseglo svoj namen. Program bomo pravočasno priobčili v »Slovenec«. — Oskrbovalnina je minimalna, da bi s tem omogočili čim večjo udeležbo. Znaša samo 15 din za ves čas. Po zborovanju bo skupen izlet na Creto.

Gradnja nove ceste Vransko-Zadrebška dolina

Ze dobrih štirinajst dni pojejo kopate in krampi nedaleč od trga ter pripravljajo teren za prepotrebno cesto, ki so jo ljudje v svoji hudomušnosti nazvali »volilno cesto«. To cesto so namreč naši politični nasprotniki »gradili« ob ljubljani pred vsakimi volitvami. Njihov glavni »šlager« je bila cesta čez Lipo. Dobro se še spominjamo Jevtičevih petomajskih volitev, ko je bilo vse že »določeno«, da se začne gradnja te ceste takoj po končanih volitvah. Zato ljudje sploh niso več verjeli, da bo kdaj pred enim dnevom prišlo do gradnje te slavne ceste. Toda doživeli smo prijetno presenečenje. Novi občinski odbor, v katerem so sami delavni možje, se je odločil, da bo zastavil vse svoje moči in se do skrajnosti potrudil za končno realizacijo te ceste. Možje so delali na tihem, dokler niso dosegli uspeha. Seveda ima pri tem glavno zaslugo banovina, ki je odobrila načrte, in okrajni cestni odbor, ki se je tudi zavzel za to prepotrebno javno delo. Okrajni cestni odbor in banovina eta dala na razpolago za zdaj 175.000 din, da se je delo lahko pričelo. Ljudje so se silno razveselili, ko so videli, da gre tokrat zares, četudi ni na vidiku nobenih »volitev«. Okrog 50 domaćinov je dobilo pri delu zaposlitev. Delo tudi lepo napreduje in bosta letos do oktobra, četudi je teren na nekaterih mestih težaven, dograjena najmanj dva kilometra.

Učiteljske spremembe v Sloveniji

Premesčeni so naslednji učitelji(-ice):

Majhen Aleksander iz Sv. Miklavža (Ptuj) v Ptuj.
Majhen Ivana iz Sv. Miklavža (Ptuj) v Ptuj.
Lavrin Katarina iz Rajhenburga (Brežice) v Črnomelj.
Njegovan Avgusta iz Drašič (Črnomelj) v Metliko (Črnomelj).
Toplak Valerija iz Urbana (Ptuj) v Ormož (Ptuj).
Podboj Ljudmila iz Rečice ob Savinji (Gornji grad) v Laško.
Šušteršič Frančiška iz Moravč (Kamnik) v Rajhenburg (Brežice).
Strava Milan iz Dobrne (Celje) v Vransko (Celje).
Zupan Danica iz Gor. Lendave (Murska Sobota) v Vitanje (Konjice).
Zupan Ana iz Gor. Lendave (Murska Sobota) v Vitanje (Konjice).
Vidmar Miroslav iz Marenberga (Dravograd) v Trbovlje (Laško).
Pavlič Marjan iz Rovt (Logatec) v Trbovlje, Vode (Laško).
Sabadin Bogomila iz Križevcev (Ljutomer) v Gor. Radgono (Ljutomer).
Kocuvan Milan iz Dobja (Šmarje) v Gor. Radgono (Ljutomer).
Krebelj Ana iz Hotize (Dol. Lendava) k Svetemu Lenartu v Slov. goricah (Maribor l.).
Rus Ana iz Tinj (Maribor d. breg) v Studenice (Maribor d. breg).
Mazaj Josip iz Kuzme (Murska Sobota) k Sv. Lovrencu na Poh. (Maribor d. breg).
Veljak Miroslav iz Vitanj (Konjice) v Dravograd.
Jordan Jože iz Ige vasi (Logatec) v Guštanj (Dravograd).
Škarabot Marija iz Brega (Ptuj) v Marenberg (Dravograd).
Kunst Angela iz Križevcev (Murska Sobota) v Rogatec (Šmarje).
Firm Štefanija iz Makol (Maribor d. breg) v Rogatec (Šmarje).
Venturini Oskar iz Čemšenika (Kamnik) v Senovo (Brežice).
Venturini Jožica iz Vojnika (Celje) v Senovo (Brežice).
Blejec Julijana iz St. Ruperta (Laško) v Videm (Brežice).
Zigon Ljudmila iz Dobja (Šmarje) v Zabukovje (Brežice).
Medveč Anton iz Čadreja (Krško) v Catež (Brežice).
Podjaveršek Antonija od Sv. Vida (Ptuj) v Novo cerkev (Celje).
Medved Alojzija iz St. Petra (Novo mesto) v Gornj. Celje (Celje).
Zorko Valerija od Sv. Jurija v Slov. gor. (Maribor l. breg) k Sv. Pavlu pri Preb. (Celje).
Vilfan Henrik iz Šmartna v Rožni dolini (Celje) v Kalobje (Celje).
Makue Bogdana iz Stogovcev (Ljutomer) v Staro lipo (Črnomelj).
Lorbek Maks iz Zvenavlj (Murska Sobota) v Sevnico ob Dravi (Maribor l. breg).
Horvat Božidar od Sv. Antona v Slov. g. (Maribor l. breg) k Zg. sv. Kungoti (Maribor l. breg).
Čulk Leopoldina iz Slatke gore (Šmarje) v St. Ilj. v Slov. goricah (Maribor l. breg).
Katič Marija od Sv. Lenarta v Slov. gor. (Maribor l. breg) v Laporje (Maribor d. breg).
Kolnik Elizabeta iz Turnišča (Dol. Lendava) v Limbuš (Maribor d. breg).
Zavac Marija iz Lehna (Maribor d. breg) k Sv. Miklavžu (Maribor d. breg).
Lužnik Franc iz Trtkova (Murska Sobota) v Gornjo Lendavo (Murska Sob.).
Jazbec Štefanija iz Svetin (Ptuj) v Tišino (Murska Sobota).
Pavlin Pavla iz Pertoč (Murska Sobota) v Tišino (Murska Sobota).
Štubelj Marija iz Canjkove (Murska Sobota) v Krog (Murska Sobota).
Hari Deneš iz Fokovec (Murska Sobota) v Križevce (Murska Sobota).
Lavrč Marija iz Bolža (Novo mesto) v Mali Slatnik (Novo mesto).
Leder Mirko iz Črne (Dravograd) v Šmihel pri Žužemberku (Novo mesto).
Leder Nada iz Tepanja (Konjice) v Šmihel pri Žužemberku (Novo mesto).
Primožič Alojz iz Poljan (Novo mesto) v Vavto vas (Novo mesto).
Potrč Ema iz Hajdine (Ptuj) k Sv. Urbanu (Ptuj).
Roje Jože iz Zuzma (Šmarje) k Sv. Marku (Ptuj).
Nedeljko Hilda iz Turnišča (Dolnja Lendava) k Vel. Nedelji (Ptuj).
Vrbnjak Klara iz Tržišča (Krško) k Sv. Andražu (Ptuj).
Klehofer Friderika od Sv. Bolfenka (Ptuj) k Sv. Lenartu (Ptuj).
Jerše Danijela iz Zagradca (Novo mesto) na Dobrovo (Radovljica).
Donik Anton iz Škalskih Cirkovcev (Slovenjgradec) v Šmartno (Slovenjgradec).

Pokorn Elizabeta iz Prihove (Konjice) v Sovodolj (Škofja Loka).
Turk Ida iz Zavodnja (Slovenjgradec) na Trato (Škofja Loka).
Regvat Janko iz Dobja (Šmarje) k Sv. Petru pod Sv. gorami (Šmarje).
Cverlin Agneza iz Dobja (Šmarje) v St. Vid pri Planini (Šmarje).
Božič Amalija iz Orešja (Brežice) v Štrekļevce (Črnomelj).
Babič Josip iz Dobrovnika (Dol. Lendava) v Melince (Dol. Lendava).
Kovač Genovefa od Sv. Benedikta v Slov. goricah (Maribor l. br.) v Črno (Dravograd).
Kogej Emilija iz Kuzme (Murska Sobota) v Prevalje (Dravograd).
Kobolt Rudolf iz Selnice (Maribor l. br.) v Prevalje (Dravograd).
Pichler Vera iz Marenberga (Dravograd) v Vuhred (Dravograd).
Viher Miroslav od Sv. Jederti (Laško) v Skorno (Gor. Grad).
Višner Ludvik iz Cankove (Murska Sobota) v Moravče (Kamnik).
Petrič Franc iz Petešovec (Dol. Lendava) v Sela (Kamnik).
Pele Otilija iz Stare vasi (Brežice) v Dol. vas (Kočevje).
Cotman Alojzij iz Starega trga (Črnomelj) v Zreče (Konjice).
Cotman Vida iz Starega trga (Črnomelj) v Zreče (Konjice).
Potokar Rafaela od Sv. Križa (Litija) v Olševke (Kranj).
Boje Bogomila iz Moravč (Kamnik) v Podbrezje (Kranj).
Rodič Valerija iz Stopič (Novo mesto) v Križe (Kranj).
Kuharič Martin iz Trboj (Kranj) v Voklo (Kranj).
Debeve Boris iz Senovega (Brežice) v Mavčice (Kranj).
Debeve Angela iz Senovega (Brežice) v Mavčice (Kranj).
Šašek Alojzij iz Božekovega (Črnomelj) v St. Janž (Krško).
Lepšina Josipina iz Nove Stifte (Gor. Grada) v Boštanj (Krško).
Fister Franc iz Cajnerjev (Logatec) k Sv. Križu (Krško).
Fister Štefanija iz Cajnerjev (Logatec) k Sv. Križu (Krško).
Mohorič Jožefa od Sv. Bolfenka v Slov. gor. (Ptuj) na Polico (Litija).
Mrak Branislava iz Sv. Barbare (Ptuj) v Veliki Gaber (Litija).
Bricej Julija iz Zg. Ponikve (Celje) v Izlake (Litija).
Kumej Danila iz Smuke (Kočevje) v Jurklošter (Laško).
Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško).
Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško).
Švarc Ivan od Sv. Miklavža (Laško) v Razbor (Laško).
Šuc Eleonora iz Kala (Laško) v Reko (Laško).
Stante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okolica).
Kropivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuj (Ptuj) v Zažar (Ljubljana o.).
Kariš Olga iz Kapee (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec).
Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec).
Samsa Gabrijela iz Doboveca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec).
Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. breg).
Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje).
Levstik Ljudmila iz Strug (Kočevje) v Dolenjo vas (Kočevje).
Štrukelj Zofija iz Predvdora (Kranj) v Trzin (Kamnik).
Gašpari Štefanija iz Dola (Ljubljana okol.) v Gor. Pirniče (Ljubljana o.).
Cezilnik Marija iz Blagovce (Kamnik) v Radomlje (Kamnik).
Drovenik Marija iz Šmarji (Ljubljana okol.) k Dev. M. v Polju (Ljubljana o.).
Pečovnik Stanislav iz Tišine (Murska Sobota) v Fram (Maribor d. br.).
Štrus Franc iz Doline (Dolnja Lendava) v Blagovico (Kamnik).
Štrus Ana iz Doline (Dolnja Lendava) v Blagovico (Kamnik).
Rauter Janez iz Kapee (Dolnja Lendava) v Dolino (Dolnja Lendava).
Pevc Bogdana iz Moščancev (Murska Sobota) v Predvdor (Kranj).
Hrast Natalija iz Blagovice (Kamnik) na Brdo (Kamnik).
Strniša Josipina iz Podsrede (Brežice) v Bianco (Brežice).

Baje Angela iz Cateža (Novo mesto) v Zaplano (Ljubljana okol.).
Praznik Marija od Sv. Tomaža (Ptuj) v Selnico ob Dravi (Maribor l. br.).
Terčak Stanislav iz Marenberga (Dravograd) v Selnico ob Dravi (Mar. l. br.).
Terčak Bogomira iz Marenberga (Dravograd) v Selnico ob Dravi (Mar. l. br.).
Pečnik Leopoldina iz Selnice ob Dravi (Maribor l. br.) na Homec (Kamnik).
Kajž Albina iz Odrancev (Dolnja Lendava) v Marenberg (Dravograd).
Stare Kristina iz Loškega potoka (Kočevje) v Javorniški Rovt (Radovljica).
Robida Marija iz Kostrevice (Litija) v Dol (Ljubljana okolica).
Vozel Marija iz St. Lamberta (Litija) v Kostrevice (Litija).
Zikero Helena iz Serdice (Murska Sobota) v Olševke (Kranj).
Šušteršič Justina iz Črmošnjice (Novo mesto) v Limbuš (Maribor d. br.).

Ptuj

Izlet dekliške osnovne šole na morje je zelo lepo uspel. Otroci so si ogledali Zagreb z vsemi zanimivostmi. Bili so v Bakru in na Sušaku ter se vrnejo v ponedeljek ponoči. Prosimo cenj. starše, da pridejo po otroke.

St. Peter pri Novem mestu

Počitniška kolonija Salezijanskega mladinskega doma v Kodeljevem hodu; že nekaj let med nas letovat. Svoje redno bivališče ima pri gradu Otočec. Letos je teh mladih izletnikov 80 in se prav dobro počutijo v prosti naravi. Le kopanja bo letos manj kakor prejšnja poletja. Čeprav imajo Krko pred nosom, je ne morejo po želji izrabiti, ker pogosto dežuje skoro neprestano vznemirja in grdi njeno naravo.

Spominu umorjenega akademika Dolinarja smo se oddolžili minulo nedeljo s komemoracijo, ki jo je priredila tukajšnja krajevna organizacija JRZ. Govor, petje, zborna deklamacija — vse to je navzoče zgrabilo tako, da so se do ganjenosti raznežili moški nič manj ko ženske. Na koncu so pri sliki zaklanega Rudolfa vsi svedeno prisegli, da se hočejo po njegovem zgledu za slovensko skupnost borovati in žrtvovati.

Še eno novico bi radi zapisali. Zabeležili bi to, kar se je nedavno zgodilo pri hmeljniški zidnici sredi grčevskih vinogradov. O, to bi bila novica, ki bi jo s slastjo brali! Pa kaj, če bi jo zapisali mi, ko bi jo prejeli zbrali v Ljubljani... Zato ne bomo pisali, pač pa svetujemo: Kogar pripelje pot v naš kraj, naj ne pozabi vprašati: »Kaj fletnega se je pripetilo pred tedni tam gori v vašem Grčevju — pri hmeljniški zidnici...?«

Radomlje

Pri nas smo pred enim letom ustanovili lastno pevsko društvo »Edinost«, ki si je postavilo za svojo nalogo gojiti lepo našo pesem, poleg tega pa nameravamo ustanoviti za mladino še pevsko in glasbeno šolo. V nedeljo, dne 15. t. m. nastopi to društvo prvič na koncertnem odru samostojno. Poleg domačega društva nastopijo tudi druga pevska društva iz okolice z izbranimi pevskimi točkami.

Iz Julijske krajine

Kdo bo bodoči škof tržaški? O tem se veliko govori in ugiblje na Tržaškem in tudi v ostali Jul. krajini. Tudi »Slovenec« je o tem že pisal. Sedaj smo zvedeli z zelo verodostojnega mesta, da ima največ upanja postati tržaški vladika mons. Saverni, mestni dekan in župnik v mestni bolnišnici ter glavni asistent Katoliške akcije v Trstu. Znan je tudi, da je mons. Saverni ožji prijatelj bivšega upravitelja goriske nadškofije mons. Sirotića. Rod mons. Savernija izvira iz Kranjskega, kjer se je svoj čas imenoval Završnik. Naši sosede so lahko ponosni, da je njihova zemlja rodila že toliko odličnih mož.

Popravek. Hudomušni tiskarski škrt je v zadnjem »Ponedeljškem Slovincu« eno zakuril. Novi župnik na Colu, ki ga je ustoličil sam gorški nadškof, se ne imenuje Anton Zbogor, pač pa Anton Zagar.

Podpora za gozdoznanje. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo v Rimu je odločilo, da bo dajalo podpore tudi zasebnikom, ki gozdoznanje pustote ali obnovijo propadle gozdove. Pogozditi se mora vsaj en hektar zemljišča. Delo se izvrši pod nadzorstvom gozdnih oblastev, ki dajo brezplačno tehnično pomoč, semena ali sadike; ta zemljišča so oproščena zemljiškega davka za 40 let, če gre za visoko debelni gozd, za 15 let, če se tiče nizkega gozda. Država daje posebno podporo in eicer največ v znesku dveh tretjin stroškov, ki so določeni v pogodbovalnem načrtu. Prošnje naj se vložijo na deželno poveljstvo gozdne milice.

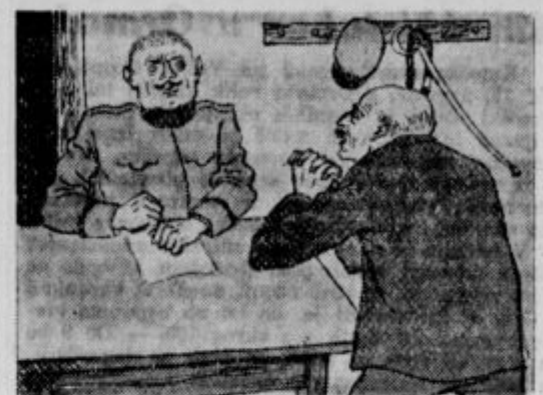
Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Že se je mlado jutro s srebrno roko in zvonko prepevajočimi ptički prijemalo s planin, ko je stari Jernač ves utrujen prisopihal do trga, ki je bil oddaljen debele tri ure od vasi.

Naravnost proti orožniški postaji je zavil in kot kraška burja planil čez prag pred orožniškega stražmojstra Škrbino, ki je dostojanstveno sedel za mizo in nekaj čakal po papirju. Jernač mu je začel razburjeno opisovati svojo nočno dogodivščino, toda s tako zmedenimi besedami, da vrli stražmojster nazadnje ni vedel, ali je Jernač okradel cigane ali cigane njega. Prodirljivo je uprl svoje srepe oči vanj, si močno zavihal krute brke, ježno udaril s svinčnikom po mizi in zažmrel:

»Torej vrag vas razumi, jaz vas ne! Ali mislite, da so uradne osebe zato tu, da bodo poslušale babje čenče?« Pokazal je z opšicim svinčnikom predse in velel: »Torej sedite!«

Jernač je preplašeno obmolknil in se ozrl, da bi se pokoril ukazu.

»Torej ali bo kaj? Zakaj ne sedete?« je nestrpno zaklical stražmojster Škrbina.

»Ne morem,« je pohlevno povedal Jernač. Stražmojster Škrbina je znova srdito udaril s svinčnikom po mizi in zarohnel:

»Zakaj pa ne? Ali mislite, da vas bom na kolensih prosil? Sedite, vam rečem!«

»I, kam pa?« si je dovolil vprašati Jernač in plašno strmel vanj. »Saj nimam stola.«

Stražmojster Škrbina je sprevidel, da se je v svoji uradni vnmemo prenačil. V zadregi si je zavihal brke, zabundal nerazumljive besede predse, potem pa je rekel z nekoliko prijaznejšim glasom: »No, potem pa stojte in odgovarjajte samo to, kar vas bom vprašal. Red mora biti. Torej kako se pišete?«

»Peter Jernač,« je ponižno odgovoril Jernač, čeprav je v njem vse kipele.

»Rojeni?« je važno vprašal vestni in natančni stražmojster.

»Ja, rojen sem bil,« je zmeden prikimal Jernač.

»Da bi vas kolkjal,« je spet zažmrel stražmojster. »Kdo vas je pa vprašal, ali ste bili rojeni ali ne? To nas nič ne briga. Kdaj ste bili rojeni, to nas briga.«

Ko mu je Jernač povedal tudi to in še marsikaj, kar je zanimalo prijaznega stražmojstra Škrbino, je bilo zasliševanje končano.

»Zdaj pa lahko greste,« je rekel stražmojster in mu z opšicim svinčnikom vljudo pokazal vrata.

»Ali jih boste ujeli?« je še ponižno vprašal Jernač.

»Brez skrbi!« je samozavestno odgovoril stražmojster in si krvoločno zavihal brke. »Kogar se mi lotimo, ta nam ne uide.«

Zahvala

Vsem, ki so pospremili na poslednje počivališče našega očeta, brata, svaka in strica

Alojza Primca

bodi tem potom izrečena najlepša zahvala. V prvi vrsti se zahvaljujemo preč. duhovščini, pobr. pevskemu društvu »Zarja« za prekrasne žlotosinke, Krščanski ženski zvezi za spremstvo in šopke, Gasilskemu društvu in naraščaju, Gostilniškemu zadrugi in Sokolu za častno spremstvo ter g. Matiji Volkju za ganljivi nagrobni govor. Vsem, ki so nam osebno izrazili svoje sožalje ali z venci in šopki počastili spomin pokojnika — iskrena hvala!

Katarina Prime v imenu svojih otrok in ostalega sorodstva.

Agnes Günther:

59

Dušica - Rožamarija

In že vstopi naš dolgi gospod.

»Tajni svetnik Schwarzen iz Giessena.«

»Gros Thorstein.«

Ko začuje tajni svetnik to ime, je ves presenečen. Brž vpraša:

»Grof Thorstein iz Rima? Via settimo settembre?«

»Da, sem pravkar dospel iz Rima.«

Zdajci se približa zdravnik s hudo naglico.

Brž zaprosi profesorja:

»Dragi gospod profesor! Bodite toli ljubeznivi — saj ste pustili voz čakati — oskrbite mi tole v apoteki! Ne morem vam se nič povedati. In tale dva brzojava. Enega za kneza v Braunecku, drugega za grofa Thoresteina v Rimu. Prinesite, prosim zdravila semkaj, kajti princesa želi nujno z vami govoriti.«

In že se obrne zdravnik ter z veliko naglico izgine v vili, ne da bi bil opazil v somraku drugega gospoda.

»Gospod tajni svetnik, brzojav... Oprostite, ališal sem svoje ime. Jaz sem edini grof Thorstein, kateremu bi mogla princesa brzojaviti. Lahko se izkažem.«

Brž potegne svojo listnico, iz katere izvzame naše naslovljena pisma in potni list.

Z besedami: »Oprostite, gospod grof, to je zaupna zadeva.« vzame profesor potni list, ga pri bližnjem svetilniku vestno pregleda in izroči nato brzojavo grofu Thoresteinu. Obenem ga obvesti, da je tudi pismo zanj že na poti v Rim. Brzojav obsega le nekaj besed:

»Dragi Harro, ko boš prečital moje pismo, stori mi to ljubav in govori z očetom! Rožamarija.«

»Depeša omenja neko pismo...«

»... katerega sem jaz izročil pošti.«

»Je princesa bolna?«

»Da, toda ne vemo še nič gotovega. Saj ste sami slišali. Poizkusite dobiti pismo, morebiti je še tu!«

»Vi ste preljubeznivi, gospod tajni svetnik. Kaj neda ste se malo pobrigali za princeso, ker je tako osamljena? Je princesa Helena se pri njej?«

»Zal vam ne morem dati nikakšnega pojasnila. Danes sem šele prvič govoril s princeso. Če bi mi hoteli malce pomagati, bi vas prosil, da mi oskrbite zdravila in brzojav... Gre hitreje!«

Gospoda sta vse oskrbela, toda pismo za Harra že potuje v Rim.

»Dovolite, gospod tajni svetnik, da vas spremim do vrtnega vhoda!«

Spotoma vpraša gospod profesor grofa, če bi ne hotel rajši kaj s njim vstopiti. Nakar mu grof Thorstein odgovori:

»To je nemogoče! Ze leta ne občujem z Brauneckom. Ne da bi se bil spri s knezom. Ta je bil z menoj vselej skrajno obziren in ljubezniv... Toda — če bi z vami šel gor — morebiti še to storim — imela bi prav gotovo najlepši spor. Cital sem recept. Zdravnik predpisuje kafrno injekcijo... Boji se najhujšega. — Moj Bog, tako grozno pa vendarle ne bodo trpinčili dušice! — Vse to poznam. Jaz vse skupaj nič ne pomagam! Samo podaljšuje življenje in muko. Gospod tajni svetnik, pomagajte ji vendar! Kdo za božjo voljo je pri njej?«

»Kolikor je meni znano, je to neka čemerna Anglezinja, katero sem nekega večera videl v stanju, ki ni ravno dostojno za princesino častno damo! To stanje nam iz akademičnega življenja ni neznanost.«

Harro zagodrnja: »Gospoda ima posebno smolo s temi Anglezinjami! Ne razumem... Ali je še kdo drug pri njej?«

»Neki rjav sluga in mlada, akromna gospodična, ki se mi dozdeva zelo zanesljiva. Seveda, ko sem privedel princeso domov, ni bilo blizu žive duše! Ali poznate princezo že dolgo?«

»Ko je bila še takole majhna.« Harro napravi kretnjo, ki bi naj izrazila tedanjo višino princeze.

»Bila je še neznan otrok. Nosil sem jo na rokah. Prosim vas, rotim vas, gospod tajni svetnik, če že res morate vbrizgati to kafrno raztopino, obvestite me predhodno...! V tem primeru bom prišel gor. To bo gotovo imelo isti učinek.«

»Gospod grof, v hišo, kjer sem sam vsiljenec, vas, žal, ne morem poklicati. Seveda bi vam tudi ne mogel zabraniti, če bi hoteli vstopiti.«

»Toda, lahko mi daste znamenje! — Ogledal sem si že to začarano hišo. Na verandi sedita dva marmorna leva. Postavite lučko mednju, ko bo skrajna sila. — V tem primeru bi celo knez sam erčno želel, da vstopim in bi vsi predpisi postali na mah neveljavni. Ako bi princesa padla v vodo, bi vendar smel imeti čast, da jo rešim smrti!«

»Čemu pa takoj ne vstopite, tega ne doumem. — Položaj je dovolj resen.«

»Moram še malce poskrbeti za Harra Thoresteina, e katerim sem še enkrat vezan za življenje in le v skrajni sili bom prestopil mejo, ki me loči od Braunecka.« S temi nekoliko zagonetnimi besedami je skočil grof Thorstein iz vozila, ki se je ustavilo pred vhodom.

»Svetilko bom opazil z ulice, gospod tajni svetnik. Če bi me pa le ne bilo, potem vas prosim, da me blagovolite osvoboditi iz rok domače policije, ki me bo morda zaprla radi pomočnega pohajkovanja. Znam eicer nekaj italijanskih kletvic...«

Gospod profesor sedi nasproti doktoru zdravniku, ki zre zaokrbnjeno predse.

»Bili bi smeli poklicati tudi doktorja Akvilija. — Ako pozovejo Nemca, store to le zato, da napiše recept... No, čemu pa miki suroveci... brezumni rezaki mrličev... En primer je donosejši od drugega... Zasluži se nekaj z gledanjem in opazovanjem.«

»Doktor, čemu obrekujete?«

Kar se prikaže Liza ter reče: »Gospod tajni svetnik, princesa prosi, če bi hoteli vstopiti.«

Brž se profesor prepriča o vsebini svojih žepov. K sreči ima še vse in ničesar ni izgubil. Nato sledi za deklko.

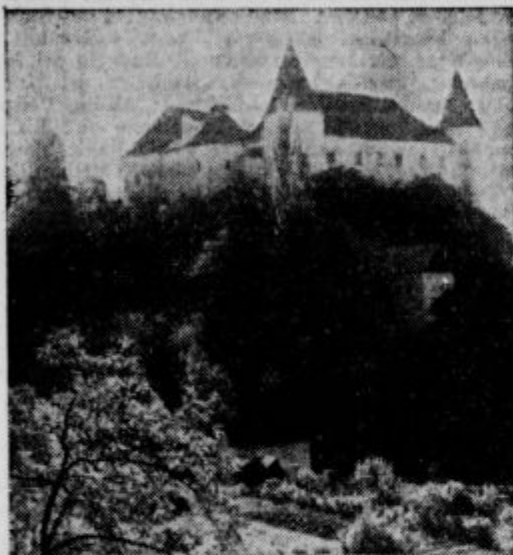
Lepote naše zemlje

Po Bizeljskem okrog

Malokdaj se splošno ališ kaj o Bizeljskem. Večini je ime znano le po izbornem bizeljskem vinu, ki je nekaterim prava redkost, pa vendar ne vedo, kje je tista trta rasta, ki je dala tako vino. Malokdo pač zaide v te obsele kraje, če že nima posebnega opravka tam.

Po velikem in rekel bi popolnoma nepotrebnem ovinku skozi Brežice prevozimo z avtobusom železniški tir proti Zagrebu (cesta od postaje do tu ob železnici bi bila za tri kilometre krajša), nato nekoliko in klanec in po ravnini in že nas obkrožuje tiha Dobra, gozd, ki nas spremlja 4 km daleč na obeh straneh ceste. Približno v sredini, pri »jagru« (lovska hiša), je cestno križišče: na levo kaže tabla v Globoko in na Videm, na desno se odcepi kolovoz v na lepem položnem griču ležeče Kapele. Naša pot gre naravnost proti severu. Dobro je konec, okrog nas so travniki in polja, od daleč že zelene vinogradi. Zupeljski klanec, navzdol radost, navzgor muka kolesarjem ter kobilici, ki nas mora vleči. Se malo, v Stari vasi smo, prva važna bizeljska vas. Ima svojo ljudsko šolo, menda štiri razredno.

Na levi strani ceste se vrstijo griči, na desni polje in travniki tja do Sotle in še čez na Hrvaško, zadaj zopet vrsta gričev. Vse se koplje v vročem

Bizeljski grad

poletnem soncu. Z gričev se belijo cerkvice, pod njimi se skrivajo v drevju vasice, med vasmi »kraljuje« Kraljevec.

Ze nas pozdravlja Sv. Lovrenc na Bizeljskem na griču, zadaj za njim na hribu Sv. Ana brez zvoničar. Zgornja Sušica in potem Spodnja Sušica, bizeljsko žarišče, sedež županstva; dalje so tu pošta, orožniška postaja, župnijska šola. Na vse strani se od banovinske ceste ločijo kolovozi in pota. Kam zdaj? Glavna cesta, ki vodi v St. Peter pod Sv. Gorami, se prične takoj za Sušico vzpenjati in doseže najvišjo točko 361 m. nato se v naglih ključih začne navzdol v St. Peter (213 m). Najvišja točka ceste je obenem važna križišče: tu se konča občinska cesta iz Klanja, prične se pa cesta na Sv. Gore.

Iz Sušice nas potegne kobilica mimo šole in pod gričem, na katerem stoji obdana z vinogradi in pokopališčem farna cerkev Sv. Lovrenca (201 m) do Gornjevasi. Tu se do zdaj še dokaj dobra cesta spremeni v slab kolovoz in zato zamenjamo voz z nogami, da se preveč ne pretresemo. Za vsakim ovinkom nov svet, povsod pa vinograd, v ravnini pa koruza. Na desni leno teče Sotla (tu ji pravijo »Sokla«), na levi v strmini vinograd. Čez Sotlo sem se eveti grad Novi dvori, višje gori čepi sredi vinogradov Klanjec, 100 m nad Sotlo, z velikim franciskanskim samostanom in Mihanovičevim spomenikom na trgu pred cerkvijo, kar sem seveda šele pozneje videl, ko sem si Klanjec pobliže ogledal. Levo od Klanja dolgi hrib Cesarsko brdo z razvalino Cesarskim gradom (462 m).

Na cilju smo. Orešje. Pravo Bizeljsko je šele bajte tukaj. Sv. Magdalena in nekaj hišic okrog, to je Orešje. Povsod orehova drevesa, polna orehov, po 6 in celo po 7 skupaj sem jih videl. Pa vinska

Pišce

trta, polna že zdaj težkih grozdov. Dosti bo dobrega vina, ako Bog da, da ne pride še kaj hudega. Povsod vinograd, do vrhov, v osonnih legah bukov gozd. Noben hrib ni 700 m visok, razgled pa povsod diven. Vsa Zagrebška gora (Sleme) leži pred teboj in do nje vrsta gričev za drugo, vse zeleno, se v soncu bleščeče.

Toda Orešje ni samo tista vasica s cerkvijo. Ne, domačije so raztresene po ravnini, po vrhovih, po pobočjih. Tu in tam privre na dan ledenomrzol studenec. Malo jih je in ženske morajo daleč nositi na glavi vodo.

Rejenih ljudi vidite tod prav malo, vse je do kraja izgarano. Ze otroci so vajeni trdo delati. Vinograd obdelovati ni šala, ako hočeš imeti res kaj od njega. Toda dobri so in prijazni, vsi ti ljudje. Vsi te pozdravijo, če hodiš po tej ali po oni strani Sotle. Vsi govorijo »slovensko-hrvatski« in »hrvatsko-slovenski«. Zato slišiš onstran Sotle poleg pozdrava »Dobro dan!« tudi »Falen luss«. Imajo pa tudi to važno skupnost, da so vsi zelo revni, Slovenec kot

Hrvat. Prav malo jih je, ki bi se lahko ponašali z gotovino. Saj kmet nima ničesar, kar bi mogel uspešno prodati, ko pa nima nobena stvar cene. Na hrvaški strani imajo vsaj avtobusni promet iz Zagreba čez Klanjec v Hrvatsko Zagorje, na naši strani pa vozi avtobus le do Sušice. Ob Sotli nimamo sploh nobene poštene ceste, niti mostu čez vodo, da bi lahko za silo uporabljali hrvaško cesto.

Kot že omenjeno, vodi iz hrvaškega Klanja čez Sotlo brez mostu občinska cesta do kote 361 m na cesti Sušica—St. Peter in sicer čez Orešje, mimo nove Slomškove dvorazredne šole, nato mimo dokaj zanemarjene pristave »Freihof« in mimo dobro ohranjenega bizeljskega gradu. Nekoliko nad gradom, pri napol razpadli kapelici, se cesta prevesi navzdol. Tu se nam vsili v oči kosmati Silovec ali Spiček (689 m), v čigar južnem vzhodju sloni vas Pišce, obdana od vinogradov. Tam izvira izpod Silovca močan vir, ki žene kar zaporedoma pet mlinov, drugega nad drugim, ker je med zgornjim in spodnjim delom vasi vsaj 50 m višinske razlike, in sicer v mali razdalji. Iz Sušice potrebujemo čez hribe mimo zaščitnika bizeljskih vinogradov, Sv. Vida, v Pišce dobro uro hoda.

Povrnimo se zopet na cesto skozi Orešje. Cesta teče pod pečini Kunšperškega hriba (598 m). Baj je na vrhu bil ribnik, zdaj pa je voda v hribu in napaja vse studence, ki privro spodaj na dan. Na strmo skalo, tako pravijo šaljivci, je nekoč neki prismojenec prignal kravo do roba prepada in ji od tam pokazal Brežice, češ: »Vidiš, tam so pa Brežice.« Baj je potem kravo komaj potegnili na varno. Razgled je od tod res zanimiv. Gorjanci od začeta do konca, vsa dolina Krke in Krško polje, v ozadiju še celo Kočevski Rog. Na drugi strani pa hrvaško gričevje z Zagrebško goro, na desni od nje ravnina proti Karlovcu.

Pot na Sv. Gore je za vsakogar lahka, ker je tako položna, da bodo vozili avtomobili prav do mežnarja, pet minut pod cerkvijo. V poletni vročini popotniku prav dobro dje senca bukovega gozda na obeh straneh te ceste, ki je obenem meja med brežjskim in šmarškim okrajem. Zelnemu pa ustreže izborna mrzla voda iz »Božje noge«, kapelice, v kateri je izvir. Voda je nekoč res pritekala izpod Kristusove noge na razpelo, pozneje pa so jo napeljali po cevi iz kapelice, da je bolj dostopna. Se nekoliko strmine in že smo pod veliko lipo.

Od mežnarje gremo nekaj minut naokrog po hribu, po lesenih stopnjah do velike romanske cerkve na Gorah. Poleg cerkve stoje še tri več ali manj zapuščene kapele.

Notranjščina cerkve je veličastna, zanimiv je oltarček na sredi s kipom Matere božje. V stranski ladiji vise številne zaoblubne in zahvalne slike. Če želiš, ti mežnar rade volje pokaže Tattenbachovo lobanjo za oltarjem, kjer je shranjena v preprosti omarici.

Od cerkve je razgled samo proti severu, severozapadu in severovzhodu, toda ta razgled mora vsakogar očarati. Vse bližnje in daljne gore lahko razločiš in spoznaš, če imaš s seboj specijalko. Bohor, najvišji vrh med Celjem in Brežicami, St. Vid pri Planini, Boč, Donačka gora, Pohorje v vsej svoji dolžini, celo Uršljogoro in Peco je mogoče

Sv. Magdalena v Orešju, zadaj bizeljski grad

videti, če ozračje ni megleno. Na severovzhodu se razprostira pred tvojimi očmi celo hrvaško Zagorje. Spodaj pa leži Sv. Peter, kamor spada romarska cerkev Sv. Gor kot podružnica. Ugibal sem, zakaj Sv. Gore, ne gora, ko je vendar samo na enem hribu cerkev. Imenuje se pa tudi sosednji višji hrib Rošče Sv. Gora, vendar se to ime ne uporablja več, na specijalki pa je še vedno Heiliger Berg tudi za vrh Rošče naveden.

Drug zanimiv izlet je v sotesko Zelenjak, dolgo kake 4 km. Prične se ta soteska pri vasi Suhidol pod Klanjem, konča pa pri vasi Kunšperk pri Sv. Petru. Krasna cesta vodi skozi sotesko, vsak ovinek nudi nove zanimivosti. Naenkrat zraste sredi doline strm hrib, na njem cerkva (Majka božja ričvica), cesta se razcepi, na levo pelje v Desinič, na desno v Tuhelj. Kmalu nato dospemo do lepega belega poslopja: Mlin. Daleč gori v hribu na štajerski strani moli proti nebu ogromna skala, kot drugi »Babji zob«. Še nekaj minut in hrib na desni, Cesarsko brdo, se je odmaknil, stopimo v ravnino. Na levi se ruši v nič na strmi skali razvalina Kunšperka, v ozadiju se zasveti s hriba rdeča streha cerkve na Sv. Gorah, v ravnini pod njo se prikaže vas Sv. Peter. Na desni polje, vinogradi, pa zopet vasi in cerkve na gričih: Sv. Rok v Kumrovcu, Sv. Križ i dr. Po slabi brvi gremo čez Sotlo v vas Kunšperk, ki pozimi dalj časa sploh nima sonca, od tod pa po višinski poti nad Zelenjakom nazaj proti Orešju. Krasen sprehod! Med potjo izvrsten studenec.

Med Orešjem in Klanjem so ob Sotli znamenita zgodovinska tla. Se pripovedujejo o nekem »Trojnem mestu« in se še zdaj najdejo razni ostanki ter napisi. Na malem griču nad Sotlo so bile »gavge«, kjer je bizeljska »odnija obešala hudo delce«. Tu so baje nedavno izkopali še železen korbac, ki je bil prav spretno spleten. Po teh poljih so pred 360 leti korakale armade kmetov v bojih za »Staro pravdo«.

(J. L.)

Od Skadrskega jezera v Dubrovnik

... Avto se je ustavil. Pred nami je ležalo Skadrsko jezero, ali kakor ga imenujejo domačini, »Blatoc«.

Zanimivo je to jezero, to »Blatoc«. Ali kaj bom govoril. Poslušajte, kako je opisal Skadrsko jezero, okoli, ribiče, Ceko Stefanovič, publicist. »... Ljudstvo pravi Skadrskemu jezeru, kakor ga imenujejo geografi in kakor je zapisano v zemljevidih, »Blatoc«.

Cudovito zanimiva je njegova panorama. V njegovi, kakor zrcalo gladki površini, se zrcalijo gore Vjeternik, Sutroman in Crničke planine. Površina jezera, ko je jezero mirno in ni povodnji, meri 360 kvadratnih kilometrov. Takšno je v juliju in avgustu. Površina »Blatac« je nestalna. Ko dežuje se izliva vsi hudourniki v jezero. Tedaj se voda naglo dviga in objame površino okoli 550 kvadratnih kilometrov. »Blatoc« postane tedaj morje.

Pod divjimi strminami, pri vodi, so naselbine delavcev-ribežev. Mnogo in naporno delajo ribiči za kruh. Ribolovstvo je kruh za mnoge, katerim je jezero požrlo zemljo. A to jezero preti vedno, kakor nenasiten zmaj, da še več požre.

Tu in tam stoje bajte kmetičev, osamljene in z zobom časa ogolane. A jezero kljubuje in se razliva od Crnojevič reke do Bojane reke in od divje planine Rumijske pa do Krajinskih gor. Zato so prebivalci v neposredni bližini Skadrskega jezera siromaki. Ribiči.

Voda jezera boža golo skalovje. Tu in tam je izjedla pečine.

Krasno je Skadrsko jezero. Pa tudi strašno. Ne pihlja po njem samo vetrič. Razjezi se včas kakor zmaj. Razbesni. Strašno je takrat kakor pošast.

Strašno je, ko vetrovi razburkajo valove. Nemogoče je vsako jadranje in lovenje rib, ko zapihla »južnjak« in razburi jezero. Še strašnejši je vihar, imenovan »uporc«. Neusmiljen je »severnjak«, ki pihla pozimi in to po deset dni brez

prestanka. Mrzel je, da vse zmrzuje in tudi Crnojevič reka.

Tam doli nekje, v nekem rokavu teče skozi strmi klanec ta Crnojevič reka. Blizu tam so znani ceklinski ribolovi. Od izvira reke in do Skadrskega jezera pripadajo ribolovi plemenu Ceklinskemu. Bogati in znani so ribolovi: Bazagur, Grab, Čurovo oko in Ran. V te ribolove privablja v jeseni in pozimi veliko množino rib toplina izvirajoče vode.

Neizmerno je bogastvo, ki ga nudi ribolov. Dober del tega bogastva pripada plemenu Ceklinskemu. Vendar so Ceklinci sami veliki siromaki.

Vsako sezono dajejo ribolovi na milijone dohodkov. Vsako sezono ostajajo ribiči v dolgovih. Nekoč so se ribe dobro prodajale. Pred nekoliko leti so prišli na Rijeku tuji. Hoteli so delati biser iz ribjih lusk. Da utrudljivo in znojno polno delo ribičev spremene v sijajna zrna, ki bodo krasila lepe čope. Da od truda in znoja prepolne ribje luske spremene v bisere.

Tvrdka je nosila zveneče ime. Ime je vlivalo vtis solidnosti. Moralo je naravnost vzdobujati. Bila je nekakšen dokaz finanjske moči.

Ali v resnici je bila tvrdka hazard. Z očarljivo vero: »Miza, pogumni selc! S to vero je operirala. Hotela se je realizirati z mastnimi dividendami. Tvrdka je ribje luske, znoj jezera in ribičev, spreminjala v cenen nakit za lepote vseh kontinentov. A ribiči od tega niso imeli nič.

Na jezeru je ribolov preprost. Enako kakor na Ohridskem jezeru. V zimski in jesenski sezoni se lovi mala riba. Tedaj je ribolov obilen. V začetku jeseni in v pomladi se lovi velika riba. V jezeru je najboljši plodonosen lov na ukleje. Čez 500.000 kg nalovijo teh rib, ki dajejo, ko so konservirane, okrog 250.000 kg in prinesejo blizu tri milijone dinarjev.

Poleg tega se je biserna ribja luska izvažala v inozemstvo, največ v Pariz. Do 300 dinar-

jev je stal kilogram ribjih lusk. Samo ceklinski ribolovi so dajali do 5000 kg lusk.

Pa ne samo ukleje, temveč tudi skobne, jegulje, mladice, karpe, klene, svrge lovijo v jezeru. Za lov pa je neobhodno potrebno orodje. A orodje je neuresničen sen ribičev.

Ali čim bolj smo se bližali Dubrovniku, tem več ravnine je bilo. Več polja, žito, ječmen, oljke, gaji oljk... fige, češnje in višnje, alive... in vinogradi. Pravkar so jih škropili.

»Peronospora« preganjajo kakor pri nas v Pekrah, je rekla gospa Marija. Nato pa dodala z začudenjem: »Dosedaj sem si predstavljala vinograde na gričih, kakor so pač Pekre, Kozjak, Haloze, Jeruzalem itd. Tu pa so na ravnini, takorekoč na polju, kakor pri nas pšenica in krompir.«

Matevž pa je poučil gospo Marijo:

»Na gričih raste v Dalmaciji kamenje. Pri nas ga pa zopet moramo kopati iz zemlje.«

»To bi morali imeti mi,« je kimala gospa Marija.

»Znali bi ga porabiti.«

»Tudi tu ga znajo,« je pripomnil Zdravko.

»Prodajajo ga, kakor pri nas les. In to leto za letom več.«

»Kdo ga pa kupuje,« je vprašala gospa Marija.

»Amerikanci.«

Gospa Marija ni vedela, ali naj veruje ali ne.

Ali šofer ji je potrdil...

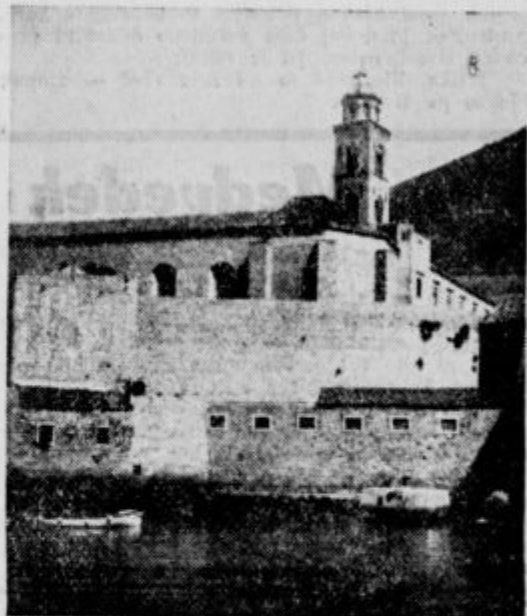
Ze takorekoč pred vrati Dubrovnika smo zagledali nenavadne brzojavne drogove, kakor se je izrazil Zdravko.

»Agave so to,« je pojasnil šofer. »Stoletne rože, kakor pravijo, ker cvetejo menda vsakih sto let.«

Gledali smo grmičje z velikim mesnatim listjem, zobčastim, ki je kipele kvišku. Iz sredine pa je poganjalo debelo, visoko kakšnih tri, štiri ali celo več metrov. Na vrhu debela so bili cveti, podobni porcelanastim kavljem, kakršni so na brzojavnih drogovih.

»Resnično,« je kimal Zdravko z glavo. »Kakor da so živi brzojavni drogovi. Cvetje, kakor prsti roke. Samo žico jim je treba dati, pa so brzojavni drogovi.«

»A tam,« je kazal z roko Matevž, »kakor da so naši fantje nam v čast postavili mlaje.«

Dominikanski samostan v Dubrovniku

In res so se pred nami in ob cesti dvigale visoke, ravne, vitke palme, kakor da stoje sveče ali pravi mlaji, le na vrhu pa palme z značilnim listjem obdane. Samo kakšno darilo je treba obesiti tam gori in plezalec lahko poskuša svojo plezalno umetnost.

Lepo je gledati take palme. Saj tako velikih še nismo videli. V parku v Ljubljani ali v Mariboru tudi rastejo, a so tako okrnjene, kakor v gozdu praprot ali na travniku preslica, nekdanja, v predpotopni dobi, ogromna drevesa. Tako velikih, veličastnih pa še nismo videli. Bile so kakor smreke v naših gozdovih.

Avto je zavil v ulico. Bila je vsa v skalo vsekana, nekakšen globok klanec. Zakaj, stene ulice, iz žive skale, so se vzpenjale visoko, gotovo osem metrov in na njih je počivalo zidovje trdnjave. Divje romantična, kakor na slikah v razbojniških romanih, se mi je zdela ta ulica s trdnjavske obzidje.

Se nekaj minut in pred nami se ulica mahoma razširi in obstali smo na trgu sredi Dubrovnika.

Večerja se je. Pod palmami so se sprehajali Dubrovničani in Dubrovničanke, pa tudi mnogo letoviščarjev z raznih strani. Morje je tiho šumelo. Na vrhu je igrala godba arije iz opere Traviata. Nežni, ljubeci glasovi valčka so se spajali s šelestenjem palmovih listov in šumenjem morja. Vse je bilo živo brezskrbno... Svetlike so poljubljale s svojo svetlobo lepe obraze Dubrovničank, elegantne toalete in spremljale gibčno lahko hodo lepih nožic. Zarki svetlobe so se odbijali od listov palm in se hiteli kopat v moreke valove ter so jih srebrili.

Morje je tukaj polno zlata in srebra, kakor da se mesečina svetloba spreminja v morju v te dragocene žlahtne kovine. Zlata in srebrna barva prehajata druga v drugo brez odmora in ustvarjata blesk, kakor ga pripovedujejo samo pravilice o začaranih deželah. Nebo je videti tako blizu, tako polno zvezd, tako gosto, a v tem soju docela južno, da se zdi, da bi ga prijel z roko in se naslajal z vonjem rastlin, s katerim se zdi, da je prepojeno. V resnici pa ima nebo sijaj ledeniške zime, samo da je tako mlačno, tako mehko, tako nepoznano sladko, kakor je pač le nebo v Dubrovniku...

(Ivan Vuk)

Kovčeg iz krokodilovega usnja

MLADI SLOVENE

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev uganke: Kdo je tat?

Tat je bil tretji potepuh.

Čeprav uganke ni bila tako lahka, kakor bi si kdo mislil v prvem hipu, je Kotičkov striček vendar prejel mnogo pravih rešitev, nekaj pa seveda tudi takšnih, ki so s pravilno rešitvijo skregane.

Za nagrado sta bili izžrebani:

Marijanca Feldin, dijakinja v Mariboru, Ve-trinjska ul. 11 in **Marija Brenčič**, Podlipa pri Vrhniki.

Marijanca Feldinova je svoji rešitvi priložila srčkano risbo, rešitev pa je napisala v verzih:

Jutro se je prebudilo,
z žarki je gospo obilo.
Brž pokonec je skočila,
se oblekla in umila,
potlej stekla je na cesto,
to na trg mahnila v mesto.
A na trgu — čajton kuzma! —
tat denarce ji pouzma.
Hrabri policaj Košir
je ujel lopove štir'
in uganil: »Primojduh,
tat je tretji potepuh!«

Razen teh dveh so uganke pravilno rešili: **Stefka Malnar**, učenka V. razr. v Kokre pri Kranju; **Avguština Zaje**, dijakinja v Ljubljani; **Ivko Pešec**, učenec IV. razr. v Notranjih Gorah; **Roža Zabret**, učenka III. razr. v Britofu pri Kranju; **Ivi Anžur**, učenec pri Ljubljani; **Poldi Veber**, dijak I. razr. gimn. v Drvarju v Bosni; **Nada Setina**, učenka III. razr. mešč. šole v Mostah pri Ljubljani; **Roska Mavrič**, učenka II. razr. za Bežigradom, Ljubljana; **Mimi Rudolf**, Velike Bloke; **Josko Keršmanec**, učenec II. razr. v Kamniku; **Olga Krnc**, učenka V. razr. v St. Rupertu pri Mokronogu; **Stanka Erjavšek**, Stahovica pri Kamniku; **Stanko Ponikvar**, Ljubljana; **Albina Pečkar** in **Janex Smrtnik**, uč. v Smartnem pri Litiji; **Anda Ovsce**, učenka ? razr. v Ljubljani; **Slavko Rojček**, učenec pri Ljubljani; **Joko Vidrih**, dijak v Domžalah; **Drago Blatnik**, dijak real. gimn. v Ljubljani; **Anton Zupančič**, učenec IV. razr. v n. 8. v Mostah pri Ljubljani; **Rajko Perovšek**, učenec II. razr. v Ljubljani; **Gabrijela Bračič**, učenka VI. razr. v Medvečah, Majšperk; **Ivan Merhar**, učenec II. razr. real. gimn. v Rakitnici pri Dolenji vasi; **Vanjo Zigon**, učenec III. razr. na Vrtači v Ljubljani; **Janex Kranjec** v Tomišlju; **Irena Flis**, Rajhenburg ob Savi; **Alfonz Dankovec**, učenec ? razr. na Polzeli.

Muhe na pleši.

Odnekod je prifrčala gospa muha s svojo ličerkico in se začela sprehajati po pleši Kotičkovega strička.

»Jej, jej, jej,« je zabrenčala, »kako se časi spreminjajo! Ko sem bila še tako mlada, kot si zdaj ti, je bila tukajle samo ozka stezala!«

Stric in Tonček

Tonček vpraša strica Remžarja: »Stric, kaj pa se to pravi: kozla je ustrelil?«

»Veš, to je tako,« mu učeno pojasnjuje stric, ki je sam navdušen lovec. »Če lovec strelja v kozla, pa ga ne zadene... pravimo, da je kozla ustrelil!«

Skrivnostni pes

Je prava mešanica pasjih ras. Majhen, dolgodlak, črn, z divjo brado in smešnimi krivimi nožicami. Še najbolj je bil podoben škotskemu psu, toda mlahava ušesa in košate obrvi so to zaničale. Lep res ni bil. Na prvi pogled pa se je prikupil človeku s svojimi čudovitimi rjavimi očmi, ki so nekam žalostno strmele v svet.

Moj prijatelj ga ni imel preveč rad.

»Še piškavega oreha ni vreden,« je dejal. »Niti podgan ne zna loviti. Pošteno so me ogo-ljufali, ko sem ga kupil.«

Njegova žena je psička branila. Njegova ganljiva ljubezen do otroka mu je priborila prostorček v maternem sreću.

»Naj bo!« se je udal prijatelj. »Hudega res se ni nikomur napravil. Toda kašen pes je to, prosim vas?« je rekel in se obrnil k meni. »Ves dan polegava in še bevske no. Ne reči, ne prosjači za hrano, za nič se ne zanima. Priden je, to je vse! Pes brez značaja! Takih psov ne maram!«

Puffi, zviti v klopčič na stolu, nas je žalostno pogledal s svojimi rjavimi očmi.

»Ve, da govorimo o njem!« sem pripomnil.

Prijatelj je zamahnil z roko:

»Pes razume samo obrežno malajščino. Mogoče tudi javanščino ali še kak drugi domačinski jezik. Ne vem, ker jih sam ne znam. Malajščino razumem in kadar hočem psu kaj zapovedati, moram govoriti s njim v tem jeziku.«

Prijatelj je začel pripovedovati, kako je kupil psa. Nekaj mesecev pred rojstvom male Anice se je klatil po Magelangu potujoči čarodej. Tak prebrisani ljudje izrabljajo lahkovernost domačinov in si na lahek način služijo denar. Bil je zelo star mož in je bil Puffi njegova last. Res se še malo ni zmenil za čarodejeve predstave, ampak se je kratkoma vlegel k njegovim nogam in se še takrat ni zganil, ko je starček pobiral denar od ljudi. Prijatelj ga je kupil, kar je bil njegovi ženi všeč. Meni se zdi, da se je tudi prijatelj z ženo zagledala v njegove globoke rjave oči.

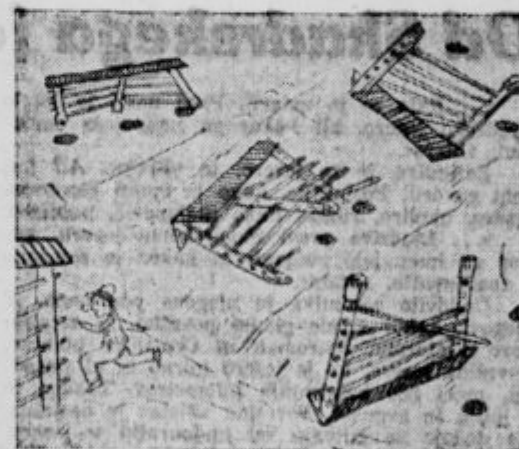
»Čarodej se je delal, kakor bi mu bilo hudo žal za Puffijem,« je nadaljeval moj prijatelj. »Najbrž samo za to, da bi dobil več denarja zanj. Ko bi ga samo slišal, kako je vzdihoval. Da bo kmalu umrl, je dejal, in pes mora priti v dobre roke. Beli gospod je dober človek — in tako dalje. Potem je začel šepetati o neki skrivnosti, ki je v zvezi s psom. Še poslušal ga nisem. Puffi in skrivnost! Ha, ha, ha! Samo pogledj ga, kako se steguje! Nič drugega kakor zanikna in lena kopica dlak!«

Nisem mu pritrldil. Morebiti je le kaj na tej skrivnosti. Stvar me je začela zanimati. Hotel sem zvedeti od prijatelja kaj več.

Prijatelj je bil nejevoljen:

»Ampak, ljubi moj, ne beli si glave s takimi neumnostmi. Može je rekel samo, da bom že sam odkril Puffijevo skrivnost. Prazno mlatenje slame! Pes nima nobenih izrednih lastnosti, lahko mi verjameš. Do danes nisimo opazili nobene skrivnosti na njem.« (Konec prihodnjije.)

Kako pravimo in kako bi bilo v resnici

„Kozolce je preobračal...“

Sosedom Janex je zadel v loteriji milijon din. Ko je izvedel za svojo srečo, je od veselja kozolce preobračal (to se pravi, da se je postavljaj na glavo in se prekopicaval).

Kako bi bilo, če bi sosedom Janex v resnici kozolce preobračal, nam kaže slika, ki jo je narisal Zvonc Žitnik, dijak III. razr. gimnazije v Ljubljani.

„Zdaj smo pa na palici!“

Ziveli so trije bratje, ki niso mogli videti praznega kozarca pred seboj. Nazadnje so zapili še hišo. Tistega dne je rekel najstarejši brat: »Zdaj smo pa na palici!« (Hotel je reči, da jim ne kaže drugega, kakor vzeti popotno palico v roke in oditi s trebuhom za kruhom po svetu.)

Kako smešen prizorček bi bil, če bi bili v resnici na palici, nam kaže slika Zvoneta Žitnika, dijaka II. razr. gimn. v Ljubljani.

Kokun:

Naša Metka

Naša Metka je učena, črke tri že dobro zna: a—e—i... že tedne tri jih glasev v božji dan brblja.

Pa še nekaj naša Metka dobro zna: z nožicami brcati, objemati mamico z ročicami...

Kokun:

Modri muc

Spričevalo imenitno je dobil naš Janeček; takšnega še svet ni videl: cvek na cvek, cvek na cvek... Ko ga očka je prečital, je ves žalosten in mrk šibo vzel in z njo izprašil sinku hlače: švrk, švrk, švrk! Janeček je tulil, jokaj, ko da se podira svet in še mama je jokala in še ded je bil ves bled. Muc pa za pečko je dremal in takole modroval: »Prav ti je, lenuh nemarni, pa bi se učil, mijsav!«

V živalskem vrtu

Oče vzame Andrejčka prvič s seboj v živalski vrt. Krmila sta labode, ogledovala medvede, ki so nerodno stopicali po kletki in opice, ki so se prekopicavale, da je bilo veselje. Nazadnje sta obstala pred kletko, v kateri so se zvijale kače. Andrejček je nekaj časa začuden opazoval prečudne živali, potem pa je rekel: »Očka, tle repi so mi zelo všeč — ampak kje so pa živali?«

Medvedek gre v Afriko

(Nadaljevanje.)

Majda se je zatekla k svojim punčkam. Pravila jim je o medvedku, toda čudno — punčke so naenkrat postale neprijazne in žalostne. Nič več smeja ni bilo v njihovem kotu. Prej je bilo vse drugače. Takrat je bil v njihovi družbi še medvedek. Venomer ga je v svoji nerodnosti in ob-jestnosti kaj polomil, čemur so se punčke od srca smejale ali ga pa zmerjale, kakor je že bilo.

Čemu ga je pustila po svetu, si je začela oči-tati Majda. Ubogi medvedek je komaj štiri leta star in se mora strahovito dolgočasiti. Teta Meta menda res nima časa, da bi se z njim pogovarjala ali celo igrala. Majdi je bilo hudo za svojim medvedkom. Majda je bila žalostna.

Oh, saj res! Mamico bo prosila, naj piše teti Meti. Medvedek se mora takoj vrniti domov, bo pisala. Kaj pa, če bo teta huda? Mamica se bo tudi jezila, saj ji je že takrat rekla, da ji bo za medvedkom že žal. Toda Majda mamice takrat ni hotela poslušati. Dokazati je hotela, da lahko prenese še tako dolgo ločitev. Za medvedka je tudi dobro, si je mislila, če mora za nekaj časa sam po svetu; morda se bo le poboljšal in ne bo več tako poreden.

Majda je bila tako žalostna, da bi najraje zbolela. Zmerom si je želela, da bi bila bolna namesto svojih sošolk. Če je človek bolan, je tako prijetno, je tako lepo! Vse, kar si srce poželi, dobiš. Vsak želi se ti izpolni. Če bi bila zdaj bolna, bi si želela, naj se vrne medvedek Onga domov. In žela bi se ji gotovo izpolnila.

Majda je sklenila, da bo zbolela. Šla je k svoji prijateljici Anici, čeprav so jim v šoli to strogo prepovedali. Anca je imela namreč ošpice. Nalezla bom ošpice, si je mislila Majda med potjo, in zbolela bom. Potem se bo vrnil medvedek Onga domov.

Majdi je šlo vse narobe. Aničina mati je ni hotela pustiti k prijateljici. Žalostna se je Majda vrnila domov. Res hudi časi so nastopili — je bila Majda ušla — človek niti bolan ne sme biti več!

Doma jo je čakala še hujša novica. Mamica ji je povedala, da se jutri odpelje teta Meta z ladjo v Afriko. Se tega je manjkalo! In mamica se je celo smejala in ji nagajala: »Ali ti ni nič žal, Majda? Medvedek bo jutri v Afriki in bo videl toliko novega. In še štiri leta ni star. Ti imaš pa že šest let in še tega ne veš, kje je ta dežela.«

STRIČKOV KOTIČEK

Dragi Kotičkov striček! — Jaz sem na planini pod Stolom. Tam ima moja mama kočjo in botra z Griča, ki pravi, da jo Ti, striček, poznaš. Imam tudi mladega mucka, ki mu je ime Makedonec. Muc je pri meni velik siromak. Okoli kočje pa se pase krava Mula. Kadar jo Ančka molze, se jaz zraven učim. Zadnjič je padla v jamo, ker nisem pazila nanjo. Naš sosed je g. župnik Finžgar. Vsak dan hodim k njemu k sv. maši. Imam mnogo murk in planink, ki sem jih sama nabrala v čereh na Stolu. Če boš priden in boš pismo objavil v svojem kotičku, Ti jih bom nekaj poslala, da se boš v Ljubljani postavil z njimi. Potem veseljna Ljubljana ne bo imela tako brhkega fantja, kot boš Ti.

Lepo Te pozdravlja — Marija Pišek, učenka III. razreda v Kranju (zdaj v Ravnici na Zabreški planini).

Draga Marija! — Blagor Tebi, ki Ti ni treba čepeti v zaduhlem mestnem zraku, kot moram čepeti jaz in še marsikdo! Če bi imel jaz takole kočjo pod Stolom, kot jo ima Tvoja mama in botra z Griča, bi bil najraje človek na svetu. Pri prijeli bi pokazal zaduhli Ljubljani hrbet in jo na vso sapo ucvrl tja. In bi živel kot ptiček na veji in bi od jutra do večera vriskal in pel. In še kakšno okroglo in poskočno bi na orglice zasviral, tako okroglo in poskočno, da bi samega očaka Stola zasrbeli podplati in bi veselo zaplesal: hopsa, hopsa, hopsa! Tako pa moram s čemernim obrazom čepeti pod tujo streho — čeprav sem tudi sam večkratni hišni posestnik. Pa so moje hiše tako čudno zidane, da ne morem stanovati v nobeni. Dve hiši, dve prelepi hiši mi je podarila neka deklica iz Višnje gore: prva je poslikana s

V gostilni »Pri belem volku« je sedela večja družba. Govorili so vse vprek, glavno besedo pa je imel stari pomorščak Tevž. Dovolj morij je že prebrodil in marsikaj veselega in žalostnega je doživel na svojih polovanjih po svetu, zato ni čuda, če je zgodbe kar iz rokava stresal. Tistega večera je beseda nanesla na pes. Naš Tevž je nekaj časa poslušal, kako so se pivski tovariši bahali s svojimi lovskimi in pasjimi dogodivščinami. Ko pa jim je nazadnje začelo štrene zmanjkovati in niti lažljivih zgodbic niso več vedeli, je naš Tevž počasi vzel pipo iz ust, krepko pljunil in tako-le zamodroval:

»Kar je res, je res! Psi so hudo pametne živali. Poznal sem psa, ki ni bil ne lep ne čiste pasme. Grdo ačene! bi rekel, kdor bi ga videl. In vendar je bil pes od fare, da malo takih.

Tistega leta je plula naša ladja v Avstralijo. Ustavili smo se v pristanišču Djokjakarti na južni obali otoka Jave. Iz Trsta so nam brzojavili, naj počakamo mesec dni na Javi. Ne vem, zakaj so tako naročili, toda pomorščaki smo bili veseli. Smo si lahko vsaj temeljito ogledali otok. Spomnil sem se, da živi v Magelangu moj prijatelj, ki se je tam stalno naselil. Prosil sem kapitana za dopust in dobil sem ga. Odpeljal sem se s prvim parnikom proti severu v Magelang.

Prijateljeva družina me je pristrčno sprejela. Zvečer smo sedeli na prostorni verandi in kramljali. Če govorim o družini, ne smemo misliti, da so bili zbrani okrog mize dedi in babice, tete in strici, bratanci in sestrične, nečaki in nečakinje, vnuki in vnučkinje in ne vem, kaj še vse. Bog ne daj! Da povem po pravici, bilo nas je samo pet. To se pravi: moj prijatelj, njegova žena, ki sem jo prvič videl, njuna hčerka Anica, Puffi in jaz. Puffi prav za prav ni znil nobene, toda bil je povsed, kjer je bila njegova varovanka Anica, ki je komaj leto dni gledala božji dan.

Kdo pa je bil prav za prav Puffi? Pes. Toda ne sprašuj me, za božjo voljo, kašen pes. Še sam bi te s težavo ugotovil svoje pokolenje. Bil

Majda je bila užaljena. Šla je v kot k svojim punčkam in ves dan ni spregovorila besedice. Matere so pač čudne in ne razumejo nas, otrok!

Drugega jutra jo je mamica že navsezgodaj zbudila in vihtela v roki kos papirja. Stresla jo je za rame in ji zavpila v uho:

»Hej, zaspanka, vstani! Pismo si dobila od tete!«

Majdo je kar vrglo iz postelje. Pismo! Prvo v njenem življenju! Sree ji je razbijalo kakor kovaško kladivo, ko ga je vzela v roke. Kaj neki se je zgodilo? Moj Bog, pa vendar ni medvedek... Majda ni upala domisliti do konca. Le čemu neki ga je pustila v to prisojeno (tako je rekla Majda, prosim vas) Afriko? Toda kaj bi se razburjala! Najprej je treba pismo prebrati.

Začela je črkovati, toda šlo je prepočasno. Tako ne pride nikamor naprej. Morala je priti mamica in ji pomagati. Z združenimi močmi sta prebrali to-le pismo:

Ljuba Majda!

Onga se izvrsno počuti. Seznanil se je z neko medvedko. Rad jo ima in sta se poročila. Rad bi ti jo pokazal. Zato sta sklenila, da ne gresta z menoj v Afriko, ampak se vrneva k tebi domov. (Majda je prišla od veselja plesati divji indijanski ples.) Še danes bosta odpotovala. Glej, da ju lepo sprejmeš. Punčkam povej, naj bodo prijazne tudi z Ongo. Zeno. Malo hudo mi je, da Onga noče z menoj v Afriko. Pa nič ne de! Me boste pa vsi trije, ti, Onga in njegova žena, prišli enkrat obiskat v Afriko. Pozdravi mamico in pridna bodi!

Tvoja teta Meta.

»Nikoli! Nikoli!« je prišla rjuti Majda, ko sta z mamico pismo prebrali do konca.

»Kaj nikoli?« se je začudila mamica.

»Nikoli ne pojdemo v Afriko!« je odločno rekla Majda in objela mamico okrog vratu.

»Ah, mamica!« je vzdihnila in prišla bridko plakati, tako plakati, kakor bi bila še prav majhna punčka in ne šestletno odraslo dekle. Pa ne smete misliti, da je jokala od žalosti, kaj še. Od veselja je jokala, od veselja, da bo spet videla svojega ljubega medvedka.

In medvedek? Majda ga je tako navdušeno objemala in stiskala, ko ga je spet zagledala, da mu je iztrgala še drugo rjavo oko.

(Konec.)

srebrno barvo, druga pa z zlato. Kakšno so te hiše, si gotovo že uganila sama: vrli stric polž je nekoč prebival v njih! Potem imam pa še nekaj gradov, nekaj prekrasnih gradov, a tudi v njih ne morem stanovati, ker so zidani — v oblakih.

»Botro z Griča« res poznam in gospoda župnika Finžgarja tudi. Oba imam zapisana v seznamu tistih slovenskih ljudi, ki jih na vso moč spoštujem in cenim.

Muca Makedonca pa — žal — še nisem imel časti spoznati. Daj, daj, reci mu, naj me pride kdaj obiskat! Postregel mu bom z najboljšo toisto miško, ki jo bom v kleti ujel. Potlej mu bom pa razkazal belo Ljubljano in še v tisto gostilno, ki se imenuje »Pri Mačku, svetovno znamenitem, tam za vodo,« ga bom povabil na kozarec sladkega mleka. Vrli gospod Maček bo svojega srčkanega sorodnika izpod Stola gotovo na vso moč vesel in mu bo še sam postregel s kakšno mastno kračo. Saj je dober mož in ima vse goste enako rad: tiste, ki so jim najbolj pri sreću tri velike črke iz abecede: JNS, in tiste, ki so jim najbolj pri sreću kakšne druge črke. Pili bomo sladko mleko in še kakšno modro bomo med seboj rekli in dejali, nazadnje pa bomo nemara tudi kakšno zapeli, u. pr. tisto večno lepo in milo:

Pastirica kravec pase,
ona ima svoje špase.
Pastire pa prav: Juh, juh,
na planinah lušno je!

Razen muca Makedonca bi povabil v Ljubljano tudi kravo Mulo, pa se bojim, da bom imel z njo prevelike sitnosti. Ni namreč izključeno, da ljubljanska gospoda — tista gospoda, ki zaničljivo viha nos, kadar zagleda kakšnega kmeta — krave še nikoli v svojem življenju ni videla. Zato bi se

utegnilo zgoditi, da bi kravo Mulo zamenjala s kakšno pošastjo in bi od strahu izgubila živce. Kako hudo je, kako strašno je, če kdo živce izgubi, marsikateri ljubljanski mešan že dobro ve. Saj nekateri izgubijo živce že ob pogledu na nedolžno rečko marelo, ki se prikaže na cesti... Torej zaenkrat naj pride samo muc Makedonec, kadar pa se bodo vrli ljubljanski mešanom živci nekoliko pomirili, bom povabil še kravo Mulo.

Odgovoril sem Ti, zdaj pa le drži besedo in mi pošli obljubljene rože planike. Planink pa mi ni treba poslati, kajti se tako imenujejo dekleta, ki hodijo po planinah... Ah zdaj vidiš, kakšna veličanska razlika je med planikami in planinkami?

Prisrčen pozdrav! — Kotičkov striček.

Dragi Kotičkov striček! — Najprej sprejmi lepe pozdrave iz ljubljanske bolnišnice, iz oddelka št. 5. Pozdravljamo Te čez hribe in doline, čez krtove udrine.

Tudi jaz Te prav lepo prosim, da me daš v kotiček. Neka deklica me je naučila čarati. Zato le pazi, da ne naredim iz Tebe Požgančevega očeta!

Tudi prleška deklina je tukaj. Ima solzno vrečico na ušesu, zato dobro ne sliši. In tudi Kobalova iz Ljubljane je tukaj. Prav lepo Te prosim, pogledj na zemljevid, kje leži ta kraj, ker se meni zdi, da ga sploh ni v Evropi.

Zdajle Ti pa moram povedati svojo nesrečo. Igrali smo se v gozdu, pa mi je neki deček ustrelil puščico v oko. In še mnogo drugega bi Ti imel povedati, pa se bojim, da me potem ne bi dal v kotiček.

Te prav lepo pozdravlja Stanka Vrhovec, učenec II. razreda drž. realne gimnazije v Ljubljani.

Dragi Stanko! — Če znaš čarati, me začaraj v milijonarja. Pa ne v takšnega, veš, ki ima samo denarja zvrhan kup, v prsih pa namesto srca — mrzel kamen. V takšnega milijonarja me začaraj, da bom imel oboje: srce in denar. Potlej bi se začel za reveže zlati časi. Pomagal bi tod, pomagal tam, kajti predobro vem, da svojega bogastva nihče ne more odnesti s seboj v grob. Tudi drugi milijonarji to dobro vedo, pa kljub temu sedijo na svojem bogastvu kot kokoši na jajcih. Svetopisemski izrek: »Lažje je priti kameli skozi šivankino uho kot bogatino skozi nebeška vrata« — jim je španska vas. Hej, če bi imel jaz moč in oblast! Mesec dni bi pustil bogataše živeti ob samem kruhu in vodi, spati pod milim nebom na trdih tleh, zmruzovali v tenkih oblekah brez suknje in še armado sten bi poslal nad nje, da bi vsaj enkrat na svoji koži občutili, koliko morajo reveži vse svoje življenje. Daj, daj, začaraj me v milijonarja!

V bolnišnici si in prleška deklina je tudi tam, je črno na belem napisano v Tvojem pismu. Ali je ta prleška deklina tako znamenita oseba, da jo mora poznati vsak zemljan? Jaz si zamen belim glavo, kdaj bi bil že kaj slišal o njej. Pa naj bo že kdorkoli — ljubo zdravje ji želim prav tako kot Tebi in Kobalovi iz Ljubljane in vsem drugim, ki ste morali že tako mladi spoznati, kako hudo je, če je človek bolan. Upam, da vida zaradi tiste nesreče s puščico ne bo izgubil. Bolj nesrečne osebe na svetu si sploh ne morem misliti, kot je slepec.

Torej le kmalu se pozdravi in še kaj mi piši!

Kotičkov striček.

Razvednost.

Očka, kako je mogoče, da se na svetu ravno toliko zgodi, kolikor je natiskano v časopisu?

DRUŽINA

Služkinje in gospodinje

Če pomislimo, kakšnih poklicev si želi ženska mladina v poslednjih desetih letih, moramo reči, da je poklic služkinje kaj malo priljubljen. Dekleta gredo raje v trgovino, celo v trgovice v službo ko k družinam za pomoč gospodinjam. Če vprašamo, kaj je vzrok mržnji za ta prabistveni ženski poklic, dobimo odgovor: da je premalo prostosti. Delavka, trgovka, uslužbenka, vsaka more razpolagati s svojim večerom, svojo nedeljo; po osemurnem delavniku more uživati prostost. — Gospodinjstvo pa ne pozna osemurnega delavnika in ga z najboljšo voljo tudi ne more doseči. Sicer je urejena prostost tudi pri služkinji, toda ona se v primeri z drugimi ženskimi poklici razdi vedno zapostavljena. »Prostost«, ki jo druge uživajo, je oni veliki plus, ki zasenči vse vrline gospodinjske domačnosti in obžari vse slabe strani drugih poklicev. Zato je prav za prav vedno bolj občutiti, da ni več dobrih, pristnih služkinj. Dokler je le kje kak kotiček v drugih poklicih, se nobena ne priglasi za domača dela. Druga slaba plat poklica služkinje je, pravijo, tudi ta, ker v tej službi ni moči nič napredovati. Napredovanje pa po drugih službah (razen šolanih) tudi ni večje in mimo tega je služkinja plačana po tem, kolikor zna in si sama voli, koliko hoče zaslužiti: čim več je zmožna in »perfektna«, tem več dobi plače.

Nezadovoljstvo, ki je lastno temu poklicu, pa izhaja tudi od tuda, ker je velik del služkinj brez oziroma željo ali darovitost za ta poklic od mater določen za tako službovanje. Vedno je bilo tako, da so dekleta iz hiš, kjer je bilo veliko otrok, šla v mesto služiti. Poklic gospodinje in služkinje pa tudi ni prirojen poklic; mimo tega, da je treba kaj znati, in je treba znati tudi misliti, preudariti, štediti in imeti smisel za praktičnost. To so zdaj sprevideli in se trudijo, da bi se služkinje morale tudi šolati. Res je, če dekle tega poklica ne izvaja z veseljem, ljubeznijo in znanjem, ji bo vse življenje v breme in suženjstvo (kar velja splošno za vse poklice).

Da bi ne bilo treba živeti v suženjstvu, pa si skoraj vse služkinje, ko so malo čez trideset, poiščejo službe postrežnice. In čeprav se s tem zaslužkom komaj komaj preživljajo, jim prosti čas, ki ga imajo samo zase, odtehta vsakršno pomanjkanje. Zatorej je že kar izjema, če hoče biti kaka služkinja tudi ob nedeljah popoldne in zvečer doma, postrežnice pa sploh nečejo nič elisati o tem.

Čeprav je to jako razumljivo in človeško glede na služkinje, je pa to spet težava zadeva za gospodinje. Nedelja je edini dan, ko je zbrana vsa družina doma. Čez teden se še da urediti kuha in pospravljanje, ker so člani družine po službah ali v šolah, a nedelja zahteva natančen red. Pomoč domačih je v praksi le »pobožna želja«. Konec koncev mora le gospodinja vse sama narediti, pospravljati in kuhati, čeprav si nekaj stvari že v soboto pripravi. Na drugo plat mora in bi morala pa tudi gospodinja imeti svoj prosti dan in bi morala pa naj bi se to zgodilo, ko pa ob nedeljah ni nikogar za pomoč? Da bi šla vsa družina jest v gostilno — kdo pa to zmore?

Kako je družini z več otroki dobiti primerno služkinjo in sploh služkinjo? Različni so ugovori pri nastopu službe: da je predelec na trgu, da je previsoko stanovanje, da je preveč otrok. Redke so že ponudbe: »grem tudi k otrokom.« Tako se ni čuditi, da je toliko gospodinj, ki bi rade dale zaslužka dekletom, pa navzlic brezposelnosti, le ne dobijo posla v hišo. Večina več članskih družin je brez gospodinjske pomočnice. Zalostno je, da se vprav ženska mladina odtuja ženekemu delu in delu pri otrokih, pripravi in najboljši soli na lastno gospodinjstvo in materinstvo. Dekleta (ki se ne šolajo) bi si morala zapisati v dušo: da je službo gospodinjske pomočnice njih najbolj naravna služba in da si po družinah morejo pridobiti največ izkušenj in znanja za življenje, ki mora biti njih pravo življenje in ki ga bodo slednjič tudi same živele.

Otrok je bolan

Po temni bolniški sobi se je prilajeno razlegalo ječanje in dolgi, zamolkli vzdihli trpljenja. V kotu, nad majhno posteljico se je sklanjala bela postava in božajoča roka usmiljene sestre je tolažilo drsela preko prepotenih las malega bolnika. In zdlo se je, da mu je nekoliko odleglo. Ustnice, prej spakene v bolečini, so dobile svojo prejšnjo obliko, in mala, od trpljenja skrivljena ročica, je zdaj mirno počivala na odeji. Oči malega bolnika pa so zaupno iskale v temo. Velika so bila ta uboga, v zaupanju žareča očesa! V njih je gorelo eno samo veliko vprašanje, da je usmiljenko rezalo v srce, ko je odgovarjala: »Pride, Andrejček, pride tvoja mamica! Samo potrpi malo. Zdaj je še tema. Ko pa bo dan, saj veš, takrat, ko bo zasijalo sonce, takrat Andrejček, bo prišla tudi tvoja mamica.« Ob misli na mamo so se skrivile otrokove ustnice v rahel, blažen smehljaj. Mama! Tako dolgo Andrejček že ni videl mame! Ob spominu nanjo, kako se je jokala nad svojim fantkom, so se Andrejčku orosile oči. »Fantek hoče spet svojo mamico, da ga bo objela in božala! Andrejček ji bo sedel na kolena in mamica ga bo ujkala. In ubogi mali bolnik ji bo v naročju lepo zaspal in mama ga bo mehko položila v posteljico, da se mu bodo sanjale same lepe stvari. O konjičku, ki se guga, o svetli sabljici in o lepem okroglem, rdečim pobarvanem bobenuku, ki bo pel tra-ra, tra-ra-ra... Mama bo sedela zraven posteljice in bo položila roko na Andrejkovo glavičico in Andrejček bo spet zdrav. Kajne Andrejček?»

Sestra se je sklonila, da bi videla, ali fantek spi. Njegove široko odprte oči so jo prepračale, da jo še vedno zvesto posluša. In usmiljenka je pripovedovala dalje. »Hodil boš z mamo na sprehode, na sonček in se boš vozil v svojem avtomobilu kakor velik gospod. Ali pa boš doma jahal na konjičku, ves, na tistem, ki ti ga je mama pred tednom kupila, da bi bil prej zdrav. Poleti pa boš šel z atkom in mamico na morje, vozil se boš s čolnom, z velikim, velikim čolnom, in boš gledal zlate in srebrne ribice in lepe bele ptičke, ki bodo letale nad morjem. Ti pa jim boš metal drobtinice. To bo lepo, kajne Andrejček?« Sestra je slonela nad posteljico in je govorila otroku o lepih svetlih sanjah, ki jih je videl sam globoko v svoji duši. In pripovedovala je še in še in vedno so strmele vanjo otrokove velike zaupljive oči. Globoko v srcu usmiljenke pa je kijuvala težka in grenka zavest — nikoli več. Ugasnile bodo te mlade, življenja in pisane barve željne oči. In se ji je zdelo, da je trudno zasopla zemlja in je zadržela v predsmrti muki in je vsa velika ljubezen zemlje splahnila ob neizprosni veličini bližajoče se smrti.

(Sešek Milka.)

Moderni ovratniki, pasovi in samoveznice, ki jih moreš narediti doma

Poseben rekord

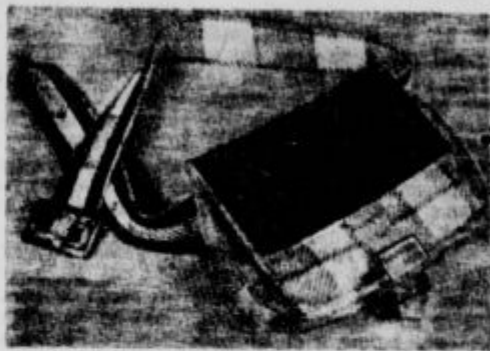
Na Poljskem je neki poročni par dosegel pač svojevrstni rekord. Nevesta in ženin sta stara 204 leta in sicer ima nevesta 107 let, ženin pa 97 let. Izjavila sta, da sta popolnoma zdrava in sveža in da se poročita iz ljubezni.

Opoldanski odmor gospodinje

Vprav utrujena gospodinja si mora po kosilu privoščiti vsaj pol ure odmora. Tega kosčka časa pa ne sme uporabiti za to, da bi šla na sprehod, marveč mora zares počivati. Kako se to zgodi? Počitek po kosilu, čeprav le pol ure, dela čudeže. Kako je gospodinja po kosilu potrebna počitka, pa vidimo, ko po jedi kar za mizo zadremlje. Ker nismo vsi ljudje enaki, zato ni moči slehernemu svetovati, da naj po kosilu zaspi. Nervozni ljudje ne bodo mogli zaspati ali pa prespijo kar vse popoldne, kar gre pa potem na račun nočnega spanja. Vsak človek se mora že toliko poznati, da ve, kako mu je treba počivati, ali da le leži z zaprtimi očmi ali da za pol ure zaspi. So pa tudi ljudje, ki težko zaspijo. Tem bo bolj koristilo, če miže ležijo, medtem ko bo kdo drugi takoj zaspal in bo čez pet minut ves poživljen odšel spet na delo. Gospodinja se naj ravna po tem, kakor ji bolj prija. Če koj zaspi, si naj postavi k sebi budilko, saj sicer iz same skrbi, da ne bo predolgo spala, niti zaspati ne bo mogla. Če je pa take vrste človek, da je po spanju ko razbita in še bolj utrujena, naj pa nikar ne zaspi in naj samo leži, a pri tem ne sme na ničesar misliti.

Lepo in pravilno bi bilo, če bi se gospodinja toliko ojuvala, da bi si zares privoščila te pol ure. Naj nikar ne misli, da je to »lukusa«, ki si ga ne sme privoščiti! Za družino in hišo stori gospodinja največ s tem, da si ohrani zdravje, da si privoščiti počitek in izpreže voz gospodinjstva vsaj za pol ure po kosilu!

Torbica, ki je ne moreš zgubiti

Takšno torbico vidiš na sliki. Nikoli je ne boš kam založila, saj jo nosiš kar na pasu. Še bolj uporabna je za potovanje, ko imaš itak dovolj dela z drugo prtljago. Pas moreš imeti pa tudi zase in torbico zase, ker ima torbica na hrbtu dva prišita trakova, da vtakneš pas skozi ali pa ga snameš ven.

»Ali ste že bili pri kakšnih boljših ljudeh v službi?«
»Seveda — že pri dosti boljših.«

„Doba kislih kumaric“

Vložene kumarice v kislo.

Majhne trde kumarice operemo, osnažimo in obrišemo s čisto krpo. Denemo jih v porcelanasto ali v glinasto posodo, nekoliko jih potresemo s soljo in pustimo vsaj 10 ur na hladnem prostoru. Zelo važen je pri vlaganju koper (po domače »dileček«), ki ga dobimo na trgu. Pripravimo si dober kis za vlaganje, če je premočan, denemo na en liter kisa četrt litra vode. Dobro ga prevremo in denemo na en liter kisa 1 žlico soli, 1 žličko celega popra ter ga kuhamo 10 minut. Kumarice denemo v veliko, široko steklenico, in sicer tako, da so tesno druga poleg druge. Zložimo jih 5 cm visoko, na nje položimo za 1 cm svežega, zelenega kopra, (dilečka), in nekoliko olupljenih šalotk. Lovorjevega lista ne smemo dati vmes, ker bi pokvaril dober okus. Tako vrstimo, dokler ni steklenica do $\frac{3}{4}$ napolnjena, na to vlijemo na kumarice prekuhani, ohlajeni kis in tako napolnimo steklenico. Da ostanejo kumarice na dnu, položimo nanje navzkriž 3 cm širok, upogljiv les. Les mora biti tenek in ga prekuhamo v slani vodi. Končno nalijemo za 2 cm visoko finega olja, zavežemo steklenico s pergamentom, ki smo ga pustili nekoliko časa v vreli vodi. Kumarice hranimo na temnem, zračnem in hladnem prostoru.

Kumarice vložene v slani vodi.

Te so še bolj okusne kakor v kislu, toda ne vzdržijo toliko časa, kakor kumarice, vložene v kislu. Vlagamo jih v čist vinski sodček, ki ga dobro poribamo v več vodah (pri ribanju ne smemo rabiti mila!). Dno sodčka pokrijemo s listom vinske trte. Majhne, trde kumarice operemo, osnažimo in obrišemo, nekoliko potresemo s soljo, in jih polagamo na dno sodčka tesno drugo poleg druge; najprej položimo 8 cm visoko kumarice, potem polagamo nanje 2 cm visoko zelen, svež koper (dileček). Tako vrstimo, dokler sodček ni do $\frac{3}{4}$ napolnjen. Nato skuhamo slano vodo. Na 1 liter vode vzamemo žličko soli, pridenemo nekoliko celega popra in pustimo raztopino 15 minut vreti. Ko je solna voda že ohlajena, polijemo z njo kumarice v sodčku, tako da jih presega. Pripravimo si okroglo desčico iz trdega lesa, čedno jo oribamo, posušimo na soncu ter z njo pokrijemo kumarice. Desčico obtožimo s kamni, katere dobro operemo, da bi pritiskali kumarice na dno. Sodček dobro podložimo, ker je v kleti na tleh vlažno. Namesto v sodček, lahko vložimo kumarice v velik porcelanast ali glinast lonec, ki mora biti zelo čist.

Kruh-mozaiik

Majhno belo štruco kruha počez razpolovi in jo do konca izdolbi. V izdolbino daš tale nadev: 150 g presnega masla, ki ga mešaš, da se peni. Dalje rumenjaki v trdo skuhanega jajca, ki ga skozi tanko sito prefiltriraš in beljak razrežeš na majhne kocke. Dalje 125 g kuhane gnjati, 100 g bohinskega sira, 2 majhni kisi kumarici in pol žlice kopra. Vse to zmešamo še z gorčico in natlačimo v kruh in damo na hladno. Čim bolj je ta kruh na hladnem, tem lepše se da potem rezati!

Pletene športne rokavice

Rokavice, ki jih vidiš na pričujoči sliki, so nekaj posebnega, ker so lepe in trpežne.

Potrebujes: 2 štrni bombaža, 4 pletilke od nogavic in še 4 tanjši pletilke.

Delo ni težko. Hrbtišče zaplesti, rok in prstov pletiš 1 levo in 1 obrnjeno desno. Notranji del roke (dlan) in spodnji del prstov pletiš kar gladko.

Za zapestje (manjšeto) nasnuješ 60 pentelj in napleteš 7 cm; v poslednji vrsti pletiš 10-krat po 2 pentlji skupaj na notranji strani zapestja, tako da ti ostane še 50 pentelj. Zdaj pa napleteš s tanjšimi pletilkami progo 2 cm, nakar preideš na hrbtišče (nart) roke, ko pletiš dalje 27 pentelj v vzorcu zapestja, medtem ko slednjih 23 pentelj pletiš desno.

Kozico proti palcu desnice pletiš takole: v 7. vrsti pletiš v prvi in četrti pentlji 2 pentlji desno. V 12. vrsti storiš isto v prvi in šesti pentlji. Isto se ponavlja v 17. vrsti v prvi in osmi pentlji; v 22. vrsti pa v prvi in deseti pentlji.

Kozico proti palcu leve pletiš v dotičnih poslednjih pentljah gladko, torej v 7. vrsti v četrti pred poslednjo pentljo in v poslednji pentlji itd.

Pri tem doseješ do 58 pentelj in s temi pletiš dalje, dokler ni delo 7 cm dolgo od spodnjega roba zapestja. Zdaj nabereš 10 pentelj na zaklopno iglo (Sicherheitsnadel), zato pa nasnuješ v prihodnji vrsti prav nad odloženimi 10. pentljami še 10 novih. V naslednji vrsti spletaš na vsaki strani palčeve odprtine po 2 pentlji skupaj. Pri naslednjih dveh vrstah spletaš še vselej 2 pentlji prav nad palčevo odprtino skupaj. Zdaj imaš 27 gladko pletenih pentelj in 27 pentelj od vzorca in pletiš dalje s temi pentljami za podlago, dokler ne prideš do prstov — torej 5 cm.

Prsti.
Vse pentlje nabereš na nitko. Za kazalec vzameš 8 pentelj z dlani roke in 8 od hrbtišča, nakar vmes nalahno dojemaj 4 pentlje. Potem pletiš dalje,

dokler ne doseže prst nekako sredine nohtla. Potem zmanjšujemo, kakor sledi:

Poslednjo vzorčasto in prvo gladko pentljo pletemo skupaj, kakor tudi obe naslednji pentlji. Potem pletemo spet 6 pentelj, nakar spet pletemo dvakrat po 2 pentlji skupno. Tako zmanjšujemo dalje, da zmeraj 2 pentlji manj snemamo, dokler nimamo le še 8 pentelj, ki skozi nje potegnemo nit, ki jo znotraj prišijemo. Prav tako pletemo vse druge prste. Za sredinec potrebujes prav tako 20 pentelj, namreč 7 od dlani, 3 pa od 4 že nasnutih pentelj. Tudi prstanec pletiš z 20 pentljami, torej 7—3—7—3 pentelj. Za mezinec pa potrebujes samo 5 pentelj od dlani in razen tega še 4 nove pentlje. Palec pletiš z 10 pentljami z zaklopne igle in z 10 nanovo nasnutimi pentljami skupno, z 2 pentljami, ki ju v vmesnih prostorih nasnujemo. Skupaj potrebujes torej za palec 22 pentelj.

Bluza iz organdija.

Nova bluza more vso obleko preroditi. Prav zares bo tale mladostna bluza iz organdija, ki ima uvezene popke vrtnice, poživila obleko.

Spodnja obleka iz trikotina

ima jako raztezne naramnice, kar povzroči, da se obleka raztegne in gleda izpod vrhne obleke. Najbolje storiš, če naramnice precej nadomestiš s evlensimi trakovi. To navadno zadošča, da ima spodnja obleka svojo prvotno dolžino. — Spodnja obleka iz trikotina (pletanine) naj bo vedno za eno številko večja kot je potrebno, ker se potem dalj obdrži.

Zelenjava, sadje, sočivje

Kadar kuhaš sočivje, je vedno dobro, da daš v vodo malo sode za kuho, ker se potem ohrani zelena barva.

Zelenjava in sočivje je boljšega okusa, če do daš vodi malo sladkorja.

Vodo od kuhe sočivja je treba vedno uporabiti, ker vsebuje dragocene snovi, posebno ima dosti dišečih olj.

Če kuhaš juho iz graha, naj bi luščine posebej skuhal in dodal potem to vodo grahu, da je boljši okus.

Zelenjava ne sme dolgo stati v mrzli vodi, ker izgubi okur

NAJNOVEJŠE
MODNE
TKANINE

Souvan
MANUFATURA

Pravni nasveti

Železničar bi bil rad. B. A. — Vprašate, ali bi lahko po odslužitvi vojaškega roka prišli v službo k železnici: kakšno vrsto službe bi lahko dobili, kako je s prošnjo itd. — Že v eni zadnjih števil našega lista smo povedali, da vsebuje vse predpise glede železniške službe zakon o prometnem osebju, ki je izšel v Službenem listu I. 1931. Preobširni bi bili, če bi vam hoteli na vsa vaša vprašanja glede raznih železniških strokov odgovorjati. To je tudi nepotrebno, ker dobite vse v navedenem zakonu. Pripominjamo samo, da z vašo šolsko izobrazbo ne boste mogli postati prometnik. Šola za prometnike je v Beogradu. Vanjo se sprejemajo vsako jesen samo abiturienti srednjih šol. — Kar se pa tiče predčasnega vpoklica v vojaško službovanje, pa dobite pri svojem županstvu vse potrebne informacije. Prošnjo boste morali sami vložiti in jo po predpisih kolkovati; priporočil in odpošilje pa jo lahko na poveljstvo Vojnega okrožja občinska uprava, vendar ne poštino prosto.

Občinska babica. B. M. B. — Po zakonu o občini in po uredbi o občinskih uslužbenih ni ovire. **Pristojbine iz l. 1934** so oproščeni oskrbnih stroškov v drž. bolnišnicah (izvzemši bolnišnice za duševne bolezni) davčni zavezanci z letnim neposrednim davkom, izvzemši davek na hišo, ki v njej stanujejo, a od nje nimajo nobenega dohodka, do višine 100 din, a ne 200 din. To velja samo za III. razred.

Vpoklice dijakov vojaških novincev. X. Y. Z. — Dijaki novinci, ki žele v določeni letu stopiti v vojaško službo, morajo vložiti prošnjo pri pristojni vojski okrožju do 1. avgusta vsakega leta. Prošnjo mora biti priloženo izpolnjevalno o visjem tečajnem izpitu ali o končani šoli.

Priglasovanje tujcev pri župnih uradih. St. V. n. Lj. — Ko sem se priselil v občino in se prijavil pri županstvu, so me opozorili, da se moram prijaviti tudi pri župnem uradu. Vprašate, ali je ta prijava potrebna. — Župni uradi vodijo krsne matice in izdajajo razne uradne listine, kakor krsni list, samski list, poročni list itd. Zato je potrebno, da imajo natančen pregled onih, ki se naseljujejo v župniji in je županstvo popolnoma prav ravno, ko vas je napotilo v župni urad.

Drž. in banovinske takse na prošnjah. Mbr. — Za vloge, ki so zavezane taksi, se plača vedno samo po ena taksa, in sicer ali samo državna ali pa samo banovinska taksa. Zato se za vloge in prošnje kakor tudi za priloge v poslanih banovinskega področja plača samo banovinska taksa. To velja tudi za vloge, ki se tičejo banovinskih zavodov in ustanov, kakor gre to v vašem primeru. Nobene razlike ni, če se take vloge pošljejo ban. upravi ali kateremkoli drugemu uradu. Od vseh drugih vlog, ki se ne nanašajo na posle iz samoupravnega banovinskega področja, se mora zahtevati državna taksa, in sicer samo ta, brez ozira da-li je vloga namenjena banki upravi ali kateremu drugemu oblastvu. Prav tako se plača za pismene rešitve, odločbe in obvestila in za vse pritožbe proti odločbam nižjih upravnih oblastev v zadevah samoupravnega banovinskega delokroga in banovinskih ustanov samo banovinska taksa; za vse druge odločbe in pritožbe pa državna taksa.

Narotilo razstreliva. S. M. — Pri občini ste zaprosili, da za vas naroči večjo količino razstreliva, potrebnega za razstreljevanje kamenja. Občina je posredovanje pri naročilu odklonila. Kam bi se bilo treba obrniti? — Prošnjo za dobavo razstreliva morate vložiti pri krajnem načelniku. Kolikova mora biti s kolkom za 10 din. — Kolikor nam je znano, vam bo okrajno glavarstvo dovolilo največ do 3 kg razstreliva.

Detektiv. H. A. M. — Preskrbite si uradna potrdila in priporočila o svojem dosedanjem uspešnem sodelovanju s policijo ter prosite za sprejem v državno službo, saj za to niste še prestari.

Razpisana ustanova. T. K. T. Ce vam na vašo prošnjo v letu 1935 ni bila podeljena ustanova, je to verjetno dobil kak drug prosilec. Ko bo zopet razpisana, prosite!

Srečke na obroke. T. K. T. — Ce na priporočeno pismo ne dobite odgovora in vam ne pošljejo plačanih srečk in ne vrnejo denar, vam svetujemo, da zadevo ovadite policiji zaradi goljufije. Potem bo ta družba že morala povedati, zakaj vam plačanih srečk ne more izročiti. Če imate številke kupljenih srečk zapisane, lahko pri vsaki banki poiščete, če je bila vaša številka izrečena ali ne.

Slabo napravljen pohištvo. P. M. Z. — Pri mizarju ste naročili sobno opravo in napravili pismeno pogodbo za ceno 5000 din, niste pa pri pogodbi zahtevali nobene garancije, ker ste se pač zanesli na obrtnika kot domačina. Pohištvo je bilo v dogovorjenem roku dobavljeno in ste ga tudi prevzeli in takoj plačali, ker je bilo navidezno prav dobro izvršeno. Po treh mesecih ste zapazili, da se delajo madeži na površini in tudi so se nekateri kosi precej zvili, tako da se n. pr. vrata omari ne daje zaklepali. Pisali ste o teh napakah mizarju, on se pa za to ne zmeni. — Tudi če ni bilo posebej dogovorjeno jamstvo za kakovost pohištva, vam mizar po postavi jamči skozi 6 mesecev za kakovost pohištva za svoj izdelek. V roku 6 mesecev od dneva izročitve lahko od mizarja zahtevate, da vam na pohištvo nastale hibe popravi, ako se pa ne dajo popraviti, lahko zahtevate, da mizar primerno zniža kupnino, oziroma, če so hibe take, da branijo redno rabo, lahko zahtevate popolno razveljavitev pogodbe. Če se mizar vašemu priporočnemu opominu ne odzove, ga morate pač tožiti. Paziti morate, da ne zamudite 6 mesečnega roka.

Ker ni bilo ženitne pogodbe. F. K. — Poročili ste se z vdovo, ki je imela po prvem možu posestvo, vendar je morala to posestvo po svoji smrti zapustiti sinu edincu iz prvega zakona. Zena je sedaj umrla. Vprašate, ali lahko zahtevate od dediča, kar ste v roku časa založili za ženinovo posestvo, oziroma, kar ste plačali njenih dolgov. — Mož je dolžan, da preživlja ženo. Kar ste v roku zakona plačali za ženo, se smatra, da ste pač njej darovali. Vrnitev posejila od zapuščine pokojne žene odnosno od dedičev bi mogli le tedaj uspešno zahtevati, če bi z ženo napravila tozadevno zadolžnico odnosno izjavo o priznanju dolga pred notarjem v obliki notarskega zapisa.

Dedovanje. Z. I. — Ženska sama, neporočena, brez otrok, ima posestvo in denar. Vprašate, če je dolžna to v oporoki zapustiti na sorodnikom, oziroma, če imajo pravico sorodniki to oporoko ovreči, če zapusti denar komu drugemu ali da v

dobrodelne namene. — Ker nima lastnih otrok, je dolžna zapustiti nujni delež le svojim staršem, če so živi. Če so pa starši že pomrli, lahko ta samska ženska razpolaga v oporoki s svojim premoženjem, kakor sama hoče. Seveda, če bi umrla brez oporoke, bodo zakoniti dediči njeni najbližji sorodniki.

Izročitev posestva. I. Č. L. — Oče, ki je radi pijančenja preklekan, bi rad izročil posestvo hčerki, vendar se temu upirata sinova, ki jima oče ne zaupa. Vprašate, kako naj bi se izročitev posestva izvršila, da bi bila pravična in da bi bili vsi štirje zadovoljni. — Če je oče poklican, mora imeti pomočnika pri upravljanju svoje imovine. Ta bo že vedel presoditi, kdo izmed otrok bi bil najbolj sposoben in zanesljiv, da bi po prevzemu posestva očetu dajal prevzitek ter ostala dva otroka pravično izplačala. Temu otroku naj oče izroči posestvo, sebi pa naj izgovori zmogljiv prevzitek, a ostalim otrokom pravično odpravnino iz posestva.

Vojaško sodišče. L. F. T. Za kazniva dejanja, ki so jih zagrešili vojaki na področju naše banovine, je pristojno vojaško sodišče dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Tatvina 500 din. F. P. B. — Pred enim letom vam je bilo ukradenih 500 din. Sumili ste 15 let staro dekle. Sedaj ste zvedeli, da je res tista dekle ukradla denar. Ker dotična služi, vprašate, če lahko zahtevate, da vam odplačuje škodo v mesečnih obrokih. — Svetujemo vam, da date povabiti k sodišču dotično dekle in njenega zakonitega zastopnika (očeta, mater ali varuha), da se zadeva uredi. Če bo dekle priznalo tatvino, potem lahko takoj napišete izvršljivo poravnavo, s katero se bo zavezala mesečno odplačevati škodo. S tako poravnavo boste lahko tudi z izvršbo zasegli njeno mesečno plačo. Če pa dekle ne bi hotelo priznati tatvine, jo boste morali tožiti na povračilo zneska 500 din. Lahko ga tudi ovadite radi tatvine in se kazenskim postopku pridružite kot zasebni udeleženec. Ko bo sodba pravomočna boste smeli na temelju take sodbe zarubiti mesečno plačo dekletu.

Preložena cesta. F. M. L. — Če bo ostala vaša kovačnica radi preložene ceste brez dovoza na javno cesto in vam sosed noče odstopiti potreben svet za tak dovoz, potem boste morali zaprositi pri krajnem sodišču, da uvede postopek radi določitve nove poti od vaše kovačnice na javno cesto.

Hinavec. J. M. G. — Kot priča ste bili zaslišani na sodišču in ste med pričanjem rekli toženi stranki, da je hinavec. Za to besedo vas je potem tožila. Pri razpravi je razložil, zakaj ste rekli, da je hinavec, vendar ste bili kljub temu obsojeni. Vprašate, kje je pravica. — Beseda »hinavec« je žaljivka kakor n. pr. beseda »lažnivec«. Radi take žalitve bi mogli biti oproščeni le tedaj, če bi sodišču dokazali, da je dotični res hinavec oziroma lažnivec. To se vam pa ne bo posrečilo s tem, da dokažete n. pr. da se je dotični enkrat zlagal, ampak morate dokazati, da se dotični tolikokrat zlagal, da ga radi teh laži vsi, ki ga poznajo, smatrajo za lažnivca. Taki dokazi se pa težko doprinejo. Ker se vam ni posrečilo dokazati, da je

nasprotnik res hinavec, znan kot tak na splošno, ste ga pač z besedo »hinavec« razžalili in ste morali biti obsojeni.

Opuštena previdnost pri nakupu parcele. V. A. M. — Na javni dražbi ste kupili parcelo. Mnenja ste bili, da je po mapi imela večji obseg, kakor pa sedaj bivši lastnik v naravi kaže njene meje. Vprašate, kako bi ugotovili prave meje. — Sporazumite se z vsemi mejski glede meje. Če vam mejaši ne bi hoteli priznati take meje, kakor jo je užival vaš prednik, potem zaprosite pri sodišču za novo zamejšanje. Ne morete pa zahtevati, da se meja odmeri po mapi, čeprav ste parcelo kupili na dražbi z določeno površino m². Saj je v dražbenih pogojih bilo navedeno, da se za površino prodanih parcel ne jamči. Pred dražbo bi si morali ogledati, kakšna je v resnici parcela, ki vam je bila všeč.

Srečke. J. L. K. — Pri bankah imajo na razpolago časopis, ki vodi točen pogled o izrečanju vseh srečk, ki so bile še predvotno v naših krajih v prometu. Tam boste zvedeli tudi za usodo vaših srečk.

Škoda na poslopih vsled rudnika. T. L. P. T. — Škoda, ki jo povzročajo opušteni rovi rudnika pod vašo hišo, znaša gotovo več kot 12.000 din. Zato vam svetujemo, da si preskrbite potrdilo o imovinskem stanju in zaprosite pri sodišču za pravico revnih in za postavitev odvlednika kot zastopnika revnih. S tožbo boste lahko dosegli od sedanjega lastnika rudnika, da vam povrne vso škodo, ki jo trpite na svojih zgradbah radi sesedanja starih rovov. Če so razpoke na zgradbah posledica sesedanja opuščenih rovov, bodo pač morali ugotoviti zvedenci.

Rodbinska pokojnina. K. D. Vpokojenec se namerava poročiti in vpraša, ali bo imela njegova rodbina pravico do rodbinske pokojnine za primer njegove smrti. — Ker je vpokojenec očitno že pet let plačeval v uradniški pokojninski sklad, bo imela rodbina pravico do rodbinske pokojnine.

Vaški oskrbnik. F. P. od leta 1921 dalje ste »vaški oskrbnik«, stari ste 70 let in že bolehniti ter bi se radi te dolžnosti odpovedali. To ste hoteli že večkrat storiti, a so vas znova izvolili. Kaj vam je storiti? — Vaše dolgoletno delovanje na čelu vaškega odbora dokazuje, da vam ljudstvo zaupa. Sicer se tej službi lahko odpoveste iz tehničnih razlogov, kakršni se gotovo vaša visoka starost in z njo zvezana bolehnost, vendar bi vam svetovali, ker vas imajo ljudje radi, da si poiščete med mlajšimi gospodari sposobnega in poštenega naslednika, ki ga priporočite volilcem. Po zakonu mora imeti krajevni starešina iste pogoje, kakršne se zahtevajo za župana.

Obrestovanje vlog mladoletnih otrok. U. A. L. Za obrestovanje denarja mladoletnih otrok ne veljajo nobeni posebni predpisi, kakor vi mislite. Po uredbi o maksimiranju obresti, odnosno po uredbi o izpremembi navedene uredbe obrestna mera za vloge na vložne knjižice, tekoče račune in zapise pri denarnih zavodih in bančnih obratih ne sme biti večja od 4%, za vloge na vložne knjižice, tekoče račune in zapise, ki so vezane najmanj za 3 mesece, pa ne sme biti večja od 5%. Ta predpis velja od 1. februarja 1935 dalje.

Prošnja za poštnega služitelja. J. G. S. P. Pred 14 meseci ste vložili na pošto ministarstvo prošnjo za poštnega služitelja. Ker tako dolgo ni rešitve,

Naš domači zdravnik

I. K. — R. Revma ali Bazelov, gnojno izpiranje krvi ali golšavica (po golši epremenjeno potekanje življenja), je poglavito vprašanje vašega dolgega opisa bolezenskih občutkov in zdravljenega prizadevanja premožnih zdravnikov doma, v mestu in zdravilišču. Ker nimam ne volje, ne časa in tudi ne prostora, da bi pisal obsežne zdravstvene razprave, vam odgovarjam kratko: Katera izmed opisanih bolezni je v ospredju in katero zdravljenje je najbolj priporočljivo in najprej potrebno, res ne morem vedeti. Očitno, hodište preveč okoli zdravnikov, tako n. pr. k trem različnim za isto stroko, a od vsakega sprejemate samo one nasvete, ki so všeč vam. Ždi se tudi, da se je pri vas močno razvilo in utrđilo stvojtvo, ki mu pravimo mehkužnost, telesna in duševna, razvidna iz prekomerne občutljivosti za najmanjšo škodljivost in prenapete pozornosti za vsako spremembo. Tolike zaverovanosti oziroma zatelebanosti v svojo bolezen nisem še opazil pri nikomeli in moj nasvet? Če ne ubogate zdravnika, ki vam svetuje podnebno zdravljenje, ne onega, ki je za zdravljenje golše z nožem, potem se oglašite pred koncem prihodnje zime, ker moj zdravilni načrt se razteza na poletne mesece, ko je paša. Za letoš je prekasno.

A. K. — Z. Oslovski kašelj je poletni lažji in krajši kakor pozimi, ker je bolnik lahko vedno na dobrem zraku, ki je najboljše zdravilo za to bolezen. Pospešiti se da zdravljenje z mnogimi pripomočki. n. pr. vročim mlekom in medom ali slatino, raznimi čaji (planinski mah, vijolica, navadni slez, šipki [plodovi divje rože], soevce, črna meta, sporis, velikonočnica), posebno cenjen je čaj vrtno matere dušice ali timijana in okroglostne roske. V hujših primerih oslovskega kašlja se treba za teči k zdravniku, da zapiše še kakšno močnejše sredstvo za omiljenje oziroma skrajšanje bolezni. Vsekakor naj deček odzdravi pred začetkom šole.

V. G. — P. Srčna napaka po pljučnici je mnogovrstna, ozdravljiva ali neozdravljiva, kakor je primer. Vašega primera ne poznam. Utrjevanje z vodo ne more škodovati.

J. J. — V. Jecljanje triletnega otroka premine tem prej, čim manj se vzemirja ta pri tem. Otroku lepo pomagajte pri izgovorjavi, kažite mu, kako naj si napolni pljuča z zrakom pred govorjenjem in kako naj začne govoriti polagoma, brez sile. Smešenje ali karanje otroku radi govorne napake samo škoduje.

A. L. — C. Šumenje in zvonenje v ušesih vas muči ponoči navzlic zdravnikovim pripomočkom? Poskusite s čebulovim sokom, nekaj kapljic soka iztisnite na kosmičeve pavle in si z njo zataknete gluhovod. Za spremembo si napravite časih zvečer toplo kopel za noge z mrzlim oblivom na koncu. Drugekrat pijte hladen čaj šipkovih korenin in melisnega lista.

Ista. Naval krvi v glavo nekaj let po prestali meni? Pomenite se s svojim zdravnikom, kako je pri vas e krvnim pritiskom. Poleg premembe v hrani pride v poštev pušanje krvi ali nastavljenje pijavk, kar vpliva časih ugodno tudi na usesne motnje.

Ista. Proti trdovratni zapeki (ali zaprtosti) treba preurediti prehrano, poletni uživajte mlado (dane skisano) kisl mleko, pozim kisl zelje z zeljnico, oboje jutraj na teče. Prava čistila naj se rabijo bolj izjemoma. Redna vsakdanja hoja dela časih čuda.

Ista. O nočnem potenju je bilo pisano pred nedavnim časom.

E. S. — M. O škodljivosti samoskrunjenja naj vam pišem? Kateraga pijanca spreobrne govor ali epis o škodljivosti opojnin? Morda vam bolj za leže opazovanje brezumnih živalic v opičnjaku, mežnarje ali živalskega vrta, kjer se lahko osledate v pristnem zrcalu.

J. M. — T. Trda in premakljiva grča pod kožo na členku (»morska koš«) izgine časih za vselej, ako se pretisne, da počti, ker je navadno mehurjasta, a ne vselej, zato je najbolje, da jo izreže zdravnik.

D. J. — C. Debelost in neredna čišča, pojavivši se po porodu, sta brzkonve v vročni zvezi z motnjami v notranjem izločanju, morda tudi omočitost in boleča bedra, morda celo vaša živčna razdražljivost. Katera izmed zlez z notranjim izločanjem je kriva takih motenj, ni lahko uganiti, spolna že ni vedno, rajši katera oddaljena (večkrat možganski podvesek). Enaki in časih še boljši uspehi kakor z živalskimi notranjimi izločki se dajo doseči z rastlinskimi dopolnili (vitamini). Najdražje ni vselej najboljši. Vaš primer je zanimiv za zdravnika, ki vas osebno pozna in nadzoruje stanje.

M. D. — M. Premočno izpadanje las kako naj se omejuje pri mladem človeku? Najprej treba ugotoviti, koliko las resnično izpada, kakaj izpadanje kakšnih 120—150 las na dan spada k rednemu obnavljanju. Če vam jih izpada več kot toliko, treba pregledati, kaj bi utegnili tičati za tem, morda kakšna splošna bolezen ali pa sprememba kože. Kolikor vidim, bo mnogo mladcev zgodaj plešastih, ker si nečimerno negejuje lase, zanemarjajo pa lasišče. Iz tega je razvidno, kako ravnejte!

A. R. — C. Mnogotera otroplost je zares huda živčna bolezen, ki ji do povojne dobe nismo vedeli pomoči, zdaj pa poskušajo razne načine zdravljenja, časih z znatnim, časih celo s popolnim uspehom, ni pa načina, ki bi se obnesel enako v vseh primerih. Po mnogoterm zdravljenju z zdravili z vzbiranjem in jemanjem je priporočljivo zdravljenje v toplicah z radijskim puhom, kakršnih je več v neposredni bližini vašega domovanja. Če bi se vam stanje izprva poslabšalo, je dobro znamenje, da bo kaj uspeha; zato vztrajajte vsaj kakke tri tedne.

N. N. — N. Zdravniška molčečnost je kočljiva zadeva. Zdravnik sme in časih mora razodeti svoje poklicne ugotovitve, tajnosti otrok in nedoletnih ljudi staršem ali njihovim postavnim namestnikom, kadar je to v prilog njegovim zdravljencem. Ni pa poklicna dolžnost niti hotena previdnost, da bi izdajal »tajne bolezni« enega zakonca drugemu, izvzemši v primerih, da bi imel zdravljence dejansko korist od takšne zanj nesškodljive »izjave«. O, kolikim posameznikom in družinam eem se za vedno zameril, ker nisem hotel povedati, kar sem zvedel kot zdravnik.

L. L. — Lj. Krvna gobica, ki naglo raste, naj še čim prej izreže, ker se kasneje najmanj pozna, ali z elektriko zamori, kar ima za nasledek brazgotino. Z mažami ni nič!

J. Č. — S. Oglušenje kako preprečiti? Vaš oče je na starost popolnoma oglušel, vi in vaši starejši bratje ste že polgluhi, kako odvnete usodno dediščino od svojih odrasčajočih otrok, ki imajo vsi sluh še prav dober? Zdravljenje tega stanja, ki je počasno utrpevanje ušes, je precej nehalčno, o preprečevanju pa ne vem nič zanesljivega. V homeopatskih knjigah se omenja fosfor kot sredstvo zoper oglušenje. Tu in tam se bere o živalskih pobudilih (hormonih) in rastlinskih dopolnilih (vitaminih), ki da zaočastvajo oziroma odpravljajo ostarevanje, kamor spada vsekakor tudi tovrstno oglušenje. Morda se najde rešitna zveza?

Nekaterim spravevalcem, ki se pritožujejo, da ne dobivajo odgovora, bodi povedano: Poleg izkazila (izreza na tej strani) ali opravičila, naj se vsakdo podpisje (s pravim ali izmišljenim imenom), navede naj starost, stan, poklic in druge okoliščine, ki so važne za presojo bolezenske motnje. Otroško slepomišenje ne spada vendar v resno pomenkovalnico.

Julij—avgust

70—dinarjev

dneoni penzion z vsemi kopališkimi taksami.

Direkten vagon iz Ljubljane ob 8'00 zjutraj pride v kopališče ob 14'18 popoldne.

Zahtevajte obširne prospekte od uprave Radenskega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru)

bi radi vprašali ministrstvo, kaj je s prošnjo. Ali je treba vlogo kolkovati? — Vsako vlogo na državno ali samoupravno oblastvo je treba kolkovati s kolkom za 10 din. Čuditi pa se ne smete, če še dosedaj niste dobili odgovora na svojo prošnjo, ker je v ministarstvu takih prošenj na stotine.

Odpovedni rok za privatno uradnico. I. M. Lj. Pri trgovskem podjetju ste nameščeni 17 let. Vprašate, kdaj se vam služba odpove, oziroma kdaj jo vi sami lahko odpoveste, kakšen je odpovedni rok za eno ali drugo stranko in kako je z odpravnino. — Po 15 letih službe znaša odpovedni rok za nameščence 4 mesece ter mora končati zadnjega dne koledarskega meseca. Če nameščenec sam odpove službo ali če je bil iz opravičenih razlogov odpuščen, nima pravice do odpravnine. Nadalje nima nameščenec pravice do odpravnine, če ima pravico do pokojnine, ali če podjetje popolnoma ali samo delno likvidira, ali če se je položaj podjetja tako poslabšal, da ne more izplačati odpravnine. V času gospodarske krize se odpravnina lahko zniža za polovico. Drugače pa znaša odpravnina za nameščence, ki mu je poverjeno opravljanje višjih trgovskih in višjih tehničnih poslov ob prestatku službe po nepretrganem službenem razmerju najmanj 10 let toliko, kolikor znaša štirikratna mesečna plača; po 15 letih mu pripada odpravnina v višini šestkratne mesečne plače; po 20 letih v višini devetkratne plače; po 25 letih pa dvajsetkratne plače.

Zaščita dolga pri prenosu posestva. I. S. Odgovorili smo vam že, da ob prenosu imovine ali dela imovine osebe, ki je kmet po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov, na drugo osebo, uživa novi lastnik zaščito glede prevzetega dolga samo tedaj, če se je izvršil prenos po dedovanju in če je novi lastnik kmet po uredbi. Če je prevzemnik posestvo kupil in s kupno pogodbo prevzel dolgove, ne uživa zaščite. Kaj drugače je seveda, če je postal on dolžnik, pa magari tudi vedel prevzema dolga na podlagi kupne pogodbe pred 20. aprilom 1932. Tedaj velja zaščita tudi zanj.

Nasledstvene pogodbe. I. S. Vprašate, kaj pomeni »obveznosti iz nasledstvenih pogodb«. Ko hišni gospodar ostari, si navadno izbere naslednika na svojem posestvu. Njemu izroči posestvo, a mu obenem naloži tudi več ali manj obveznosti, kakor n. pr. da gotove zneske izplača onim, ki bi predvidoma prišli v poštev kot zakoniti dediči. Takšna izročitev posestva se izvrši v obliki pogodbe, ki je lahko izročilna pogodba, darilna pogodba itd. Takšne pogodbe imenujemo nasledstvene pogodbe, bremena pa, ki jih takšne pogodbe nalagajo prevzemniku, so »obveznosti iz nasledstvenih pogodb«.

Imenovalna pristojbina. P. A. Vprašate, ali ste dolžni plačati »imenovalno« pristojbino, ki jo je davčna uprava naložila nekaterim mestnim pogodbenim uslužbenecem. — Po pristojbinskem zakonu iz l. 1850 za Slovenijo in Dalmacijo so odplatne pogodbe o službovanju zavezane taksi. Ta taksa velja tudi za pogodbe o službah pri občinah, kakor tudi pri podeljevanju nadarbin itd. Država ima pravico do takse v tistih primerih, pri katerih obstoji kakšna listina o službeni pogodbi. Če ni listine, tudi ni takse. Pritožba ne bo pomagala, pač pa lahko vložite prošnjo za povračilo že plačane takse, če mislite, da se vam je pomotoma naložila. O tem bo pač odločala finančna oblast. Podrobne predpise o tej taksi najdete v razpisu finančnega ministarstva, ki je objavljen v 76. številki Službenega lista iz leta 1933.

Rentnina. K. A. Rentnina je davščina, ki se odmerja zlasti od obresti in rente obveznic države, samoupravnih edinic, fondov, denarnih zavodov in slično; dalje od obresti od posojil in terjatev, od obresti od hranilnih vlog itd. Če je na posestvu vknjižen dedni delež, ki ga je prevzemnik posestva dolžan svojemu bratu in če so vknjižene tudi obresti od tega deleža, mora plačevati rentnino posestnikov brat-upnik, ki ima pravico do obresti, ne glede na to ali obresti od posestnika izterja ali ne.

Davek od hiše. H. A. Hišo bi radi kupili in jo dali v najem. Vprašate, ali se mora plačevati od najemnine tudi kakšen davek in kako bi napravili najemno pogodbo, da ne bo sporov. — Vsaka hiša je zavezana davku na zgradbe — v kolikor po zakonu ni oproščena — če je namenjena za prebivanje. Zato gotovo še sedaj plačuje njen lastnik zgradbino in jo boste plačevali tudi vi, ne glede ali boste v njej stanovali sami ali pa če jo boste dali v najem. V najemni pogodbi pa se natančno dogovorite z najemnikom o njegovih dolžnostih in pravicah. Če sami v tem niste vešč, se posvetujte s pravnim zastopnikom v vašem domačem kraju.

Vzdrževanje očeta. H. A. Po zakonu so otroci dolžni vzdrževati onemoglo starše. Če je pa oče posestvo izročil enemu izmed sinov in mu naložil dolžnost, da ga preživlja, je razumljivo, da mora ta sin skrbeti za očeta. Če bi pa ta sin več ne mogel, pa morajo očetu vsi otroci pomagati, kar je že njihova moralna dolžnost.

Dnevničarji v državni službi. K. M. Dnevničarji se sprejemajo za dela v službi države z odločbo pristojnega ministarstva ali bana, ki smeta prenesti to pravico na svoje podrejene organe. Nikakor pa ne verjamemo, da bi v uradu, ki ga imate v mislih, pisarniški ravnatelj imel pooblastilo, nastavljal dnevničarje. Sicer se pa obrnite na dotični urad!

Občinska pot. Č. A. Zg. S. Neki občestni posestnik je tako postavil ograjo ob cesti, da ovira promet, zlasti s kmečkimi vozovi. Kako bi se dalo to odpraviti? — Če je pot uvrščena med občinske ceste I. ali II. reda, se obrnite na občino, ki je dolžna vzdrževati občinske ceste in skrbeti za neoviran promet na njih. Občina bo lahko prisilila posestnika, da ograjo postavi v takšni razdalji, da ne bo ovirala prometa. — Če voznik poškoduje ograjo ali hišo, ki stoji ob cesti, bi v primeru odškodninske tožbe imelo presoditi sodišče, v koliko je to storil iz ne previdnosti ali malomarnosti in bi bila od tega tudi odvisna določitev odškodnine. Ni, kakor vam ne svetujemo voziti tako, da bi poškodovali ograjo, čeprav ista stoji po vašem mnenju preblizu ceste.

Otroški vozički naj-novejših modelov. Dvokolesa, motorji, tricikli. Štivalni stroji pogrešljivi. Po zelo nizki ceni! Ceniki franco! "TRUBUNA" F. BAYZEL, LJUBLJANA, Kartovačka 4 Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

ODREZITE

„SLOVENC SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

„Slovenec“, 8. avgusta 1937

Očetje vseh dečkov v vasi so se bili že zdavnaj vrnili iz vojne ali pa so bila njih imena na spomeniku padlim vojakom, ko je bil slednjič prišel domov Vence Urban, ruski legionar. Iz Vladivostoka, preko morja, je bil prišel. Spočetka se je Andrejček bal starega, tujega vojaka, ki je kuhinjo vso zakadil z dimom iz pipe in ki ni bil niti malo podoben strmečemu mlademu človeku v črnem suknu. Z visokim ovratnikom na mali fotografiji nad zlatim iz povojenega platna. Tako se je bal biti pri njem in skoraj si je želel, da bi sploh ne bil prišel nazaj in bi bilo ostalo vse pri starem. Toda še bolj čudno je bilo to, da je tudi ta vojak, ki se ni bal ne Nemcev in prav tako ne boljševikov in sploh nobenega ne na svetu, občutil neko bojazen vprico fanta. Tedaj, ko je bil odšel v vojno, je bil mali sinček zabel šele čebeljati. Nič ništa poznala drug drugega. Oče se je bil povrnil, se ulegel in spal ves dan in vso noč in je prespal hud vihar z nevihti vred. Toča je padala, poedina zrna so bila debela ko kurja jajca, eno je tehtalo pol funta, mati ga je bila nalašč stehala z decimalno tehtnico. Ko je oče vstal, se je bilo že zvedrilo, sonce je zahajalo, svet je bil ves v neredu, a zaeno nov ko po vesoljnem potopu. Kad pod kapom je bila tako polna, da je šlo čez, cesta je bila vsa zagravena z vozovi. V jarku za hišo je v potokih lila voda. Oče je rekel Andrejčku, naj mu prinese dve desčici in žebje in poleto; čemu vse to, mu ni povedal, vzel je kladivo in sta odšla za hišo. Čez

proti vaškemu ovinku, kjer so se že večkrat vse drugačni ljudje prevrnili; še nedavno se je bil prevrnil mesarjev avto, komaj štirinajst dni je bilo od tlej Andrejček se je obupno oziral na izginjajočo vas. Zadaj je videl nekaj moških, ki so teli za vozom. Oče je vse prehitel in med tekom je kazal otrokom, pritiskajoč roke k sebi, kaj naj storijo. A bili so tako zmešani, da ga niso razumeli. Potem se je približal očetu jezni, od silnega teka zaripil obraz. Andrejček je slišal, kako je oče glasno lovil sapo. Urban je zgrabil konja za uздо, silovito potegnil nazaj; konja sta divje odeskočila v stran in voz je butnil očetu ob kolke. Zaklel je, a ni izpuštil, dirkal je z njima, napol je že drsel po tleh, z rokami se je obešal na uздо, jermena so ga rezala v roke in uspelo mu je, da je ustavil konja še pred ovinkom. Tedaj, ljudje božji, je bil Andrejček na višku!

In ta zaščitnik, ta vojak, ki se je šest let vojskoval v vojni in ki so mu krogle prizanesle; mož, ki je objadral skoraj pol sveta in se je prikazal iz dalje, ko je prišel njegov otrok do pameti in se ga je bolj oklenil, kakor bi se ga bil iz navade že iz detinskih let — zdaj je ležal tu v vzvišenem miru mrlja in človeška bolečina ni mogla nič več do njega! Srce, so dejali, ali pa žile. Vojaki svetovne vojne se hitro starajo.

»Rajši bi se sploh ne bil vrnil,« je stekala mati. »Vajeni smo že bili brez njega. Samo umreti je prišel domov.« Mati je tudi bolečino tehtala z decimalno tehtnico.

Nekakšna jezna zvestoba nasproti mrtvecu je zakrknila Andrejčka, da se mu je upiralo kramarstvo žensk, matere in tete, ki sta v besedah o očetu rekli vedno Vence — samo še rajni, kar se mu

je zdelo ko psotka. Zdelo se mu je tudi, da sta mati in teta kar izdali očeta, ko sta se tako hitro sprijaznili z njegovim smrtno. Komaj je bila padla poslednja kepica prsti na kresto, sta se že začeli brigati za oporoko, za notarja, najemnino, knjige in kaj naj počne s pernicami in kaj s to omaro in z onim sodom.

»Pa Harik?« je deček prestrašen vprašal. »No, ga boš pa prišel sennkaj kdaj obiskat,« ga je potolažila teta, ki je bila prav za prav zadovoljna, saj je zdaj kar sama gospodarila v hišici.

»V Pragi je stari oče,« ga je tolažila Roza. »Kaj ga Roza brigat! Dela se, ko da je velika. In ponaša se s tem, da je njen oče umrl, da ima novo črno obleko, da se bo preselila v mesto. Roza je bila že od nekdaj hinavka, že takrat, ko so se igrali skrivalice.

Mar mu je starega očeta! Saj ga še ne pozna ne! Toda Harika, pes, tega ima rad. Harik ves prevzet stoji in čaka, ko mu da kosček sladkorja na smrček; uhija in vlažni gobček se mu od poželenja kar tresejo in z očmi prosi, a se vendar ne zgrane in šele na povelejš poskoči, strese sladkor s smrkca in hlastne po njem Da, Harik je njegov, ta mu je pokoren!

Črna žalost je naredila hišo sivo od skrbi. Mati je zdaj in zdaj nahrulila otroke, povsod je bil preprič. Nikoli ni bil Andrejček tako trmoglav in nikdar ni bil toliko tepen, ko po očetovi smrti, ko je bila mati tako zbegana in sama ni vedela, kaj prav za prav hoče.

»V mestu boste vsaj laže na vse pozabili,« so ji prigovarjali sorodniki. »S solzami ne boste nikamor prišli. Z jokom tudi njega ne boste obudili.« Vsi varajo očeta. To je bil kar naskok samega izdajstva!

Andrejček je zabadal z nožem v drevesa, divjal s svojim pesom po njah, nasproti vetru in je bežal pred največjim spoznanjem življenja — pred smrtjo. (Češko: Marija Pujmanova.)

Njena šola

»Nerada pustim Ru-lan od sebec, je rekla gospa Stanleyeva svojemu možu. »Ne verjamem, da je že česa zmožna; kar ni ni zrela za moštve.« Moli Stanleyeva je prišla z vrta s polnim naročjem močnega dehtedih vrtnic kitajskega mija. William Stanley se je emehljaje se zasal vanjo. Kakor vedno, ga je tudi zdaj očarala njena ljubkost, da mu je srce do vratu utripalo. Že pet let je bil oženjen z Moli, pa se je še vedno ni privadil. Dotaknila se je s licem njegovega lica in užaljeno rekla: »Zdi se mi, da nisi niti besedice razumel, kar sem ti prej povedala.« Prijel jo je za roko, ki jo je poljubil in si pritiskal njeno glavo na prsi. Oba sta pozabila na deklico Ru-lan. Zašlišala sta lahek vzklit in oba sta planila pokoncu. Starejši misijonarji so večkrat opominjali: »Kitajci ne morejo videti javnega ljubkovanja. Pravijo, da je to grdo.« Pogledala sta k vratom. Ondi je stala deklica Ru-lan, uboga tlapasta stvarca, ki je radi nje hotela gospa Stanleyeva govoriti s svojim možem Njen oče je bil prišel, da bi jo vzel domov radi poroke in zdaj je bila pripravljena na pot.

»Pojdi sem,« je prijazno dejala Moli in je položila vrtnice na pisalnik. Prijela je deklico za okorno roko.

»Zalostna sem, ker moraš iti,« ji je rekla po kitajsko. »A tvoj oče ne dovoli, da bi še dalj ostala pri nas. Sedi, otrok moj, in dajva se malo pomeniti!«

Dekle se je poslušno usedlo in molčalo. Z njegovega obraza kar ni izginil neki čudni emehljaj, strmel je v moža in ženo in je pazila na vse, kar sta storila.

Moli je to videla in je bila kar brez moči. Kolikokrat jo je v šolekem razredu spravil v obup ta emehljaj, ki se je zdelo, da se ji roga in ta bebasto brezbrzičnost! »Saj veš, da se boš zdaj poročila?« je Moli prijazno vprašala. »Skušaj se zmeraj spomniti na to, kar si se pri nas naučila. Glej, da boš imela vse anažno, pomni, da so moški ti duha posebej nevarni majhnim otrokom. Ne pozabi tega! In, dragi moj otrok, bodi čista in dobra!«

»Da, učiteljica,« je odvrnila deklica. Nepremišljeno je strmel na poročni prstan gospe.

»Spremlj bom Ru-lan ven,« je rekel William Stanley. V šoleki veži je bil oče. Ni bil revež, to mu je bilo videti po obleki in vedenju.

»Prav za prav,« je rekel oče, »sem mislil pustiti dekleta tukaj. Lahko bi vam bila kaj pomagala v šoli. Pa sem jo bil že zgodaj zaročil s sinom svojega najboljšega prijatelja in družina me tako priganja, naj bi bila brž poroka.« William se je priklonil in Ru-lan je odšla.

Ru-lan je sedela na široki zakonski postelji, ki je bila polna elik otrok in granatnih jabolk in drugih znakov srečnega zakona, in je čakala svojega moža. Najbolj koprni del svatbe je minil in zdaj je prišel tisti del na vrsto, ki je bil njena lastna zadeva. Ru-lan si je mislila, zroč na svoj pajčolan, ki ji je visel čez obraz, da je zdaj že tisti čas, ko se mora bati zakona. Saj ni bilo kar nič razveseljivo, kar je bila doslej videla med moškimi in ženskami. Toda, bila je pri tujcih v šoli in tam je bilo drugače. Prva leta, ki jih je ond prebela, so bila brez haska zanj. Ni mogla razumeti, kakšno koriet naj bi imele zanj čitanke. Te knjige so bile čisto nerazumljive. Resnično, ničesar se ni bila naučila do tistega dne, ko je videla, kako je mož — Stanley objel svojo ženo — Stanley. Spočetka je vsa osupla mislila, da so to brezbožni in nesposobni ljudje. A glej, Bog ju ni kaznoval, imela sta dva krepka sinova. Očelet je že vedno opazovala, ne da bi bila onadva vedela za to. Zvečer se je splazila na šoleki vrt in je skoki zavese opazovala in je videla, da je mogoča ljubezen in prijateljstvo med dvema zakoncema. In zato se zdaj ni prav nič bala. Sedela je na postelji in pričakovala Yung-ena in je držala roke v naročju obleke iz rdečega satina.

Vrata so zakrkapala v lesenih točajih. Prišel je; bil je še v svatbeni obleki. Usedel se je k mizi in je začel hrustati melonine peške. Vstala je in mu nalila skodelico čaja. Pokimal ji je in potem se je spet usedla. Ni bila nestrpna; vedela je, da ne bo večno hrustal peške. Mahoma je dvignil oči

in jo je od strani pogledal. Ne da bi se sčillla, mu je ko odgovorila s prisrčnim nasmehom. Strmel je vanjo in zakašljaj, potem mu je bilo sitno, zardel je in se spet lotil pešk. Tedaj se ji je nenadoma posvetilo: Boji se me! — »Pa zakaj se me bojiš?« je mehko vprašala, tako mehko, kakor je večkrat slišala glasa učiteljice Stanley. Povesil je glavo in se je šo bolj urno začel ukvarjati s peškami.

»Tako nezobrazen sem,« je stednjš dejal, »semela se mi boš.« Kaj bi storila učiteljica Stanley, če bi njen mož tako govoril? Nekoč je bil mož Stanley jokaje naslonil glavo na ramo žene-Stanley in ona se ni emejala. Ru-lan sicer ni bila razumela besed gospe, a razumela je njen glas in njeno pot. Zato je pomirno pogledala na svoje roke in je nežno rekla: »Nekaj ti moram zaupati. Glej, dolgo sem bila v tisti šoli, pa se nisem ničesar naučila. Zatorej se moram dosi od tebe naučiti.« — »Ali se nisi naučila brati?« jo je vprašal on. »Le prav malo.« — »Ali nisi tistih štirih knjig prebrala do konca?« jo je vprašal on. »Nikoli nisem brala teh knjig.« — »Kaj si pa potem delala ves čas v tej šoli?« je začudeno vprašal. »Povedali so mi nekaj o Bogu in svetih duhovih in o majhnih žuželkah, ki povzročajo bolezen. Saj mi ne jemo nobenih žuželk! Prav ničesar se nisem naučila.« — »Ničesar?« je ostro vprašal. »Prav ničesar,« je žalostno odvrnila. Molčal je in si jo ogledoval.

»Le nekaj sem se naučila,« je rekla čez čas. Sklonila se je k njemu in ga pogledala in on jo je pogledal. »Kakšna stvar pa je to?« je vprašal. »Ondi je bivala bela žena,« je rekla, »ki je imela belega moža in sta bila jako srečna. Veliko sem se naučila od njiju. Imela sta dvoje lepih sinov.« »Česa si se naučila od njiju?« je vprašal. »To še, da sta dva lepa sinova velika sreča. — A ne samo to. Naučila sem se, da je to sreča, če mož in žena odkrito govorita drug s drugim in smeraj s prijaznim glasom.« — »Misliš reči, da sta se vedno vse porazgovorila?« — »Da, to je bilo.« Pozorno jo je pogledal. »In potem?« — »In potem, da je zelo lepo, če mož ženi pomaga. Mož-Stanley je pomagat svoji ženi celo kosaro nosti, če ni bilo nobene služinčadi pri rokah.« — »Kaj pa si je pridobil a tem?« je vprašal on. »Priateljstva sta ostala in sta vedla druga z drugim.« Je ona odvrnila. »In česa si se naučila?« jo je spet vprašal. »Tega ne morem povedati, to so stvari, ki se ne dajo povedati.« — On dolgo ni ničesar odvrnil. Potem je rekel: »Potem jih pa stori! Kaj si se naučila?« — Počasi se je dvignila in je šla k njemu. Pokleknila je predenj, kakor je to tolikokrat storila Stanleyeva gospa. A kar je nato sledilo, tega ni mogla storiti. Zdal bi mu morala položiti glavo na kolena in ga objeti krog pasu. Tega še ni zmogla, za to je bila preveč plaha. Tako lahko se je zdelo, ko je to storila gospa Stanley! »Ne morem še,« je rekla prav tibo. »Rajši me primi za roko.« Tibo je sedel, potem jo je plaho prijel za roko. In pretakalo se je iz njene roke v njegovo roko in nenadoma ji je začelo burno utripati srce. Ali je srce gospe Stanleyeve tudi tako utripalo ko njeno? Kaj se je le zgodilo? »In česa si se potem naučila?« jo je spet vprašal. Ni mu mogla odgovoriti. Morala bi bila vprašati gospo, kaj pomeni to utripajoče srce.

»Dvigni glavo in odstrani pajčolan, da te bom mogel videti.« Kako mu je bil glas nežen, tako nežen ko glas moža-Stanleya! In ko je odstranila tančico, je spet spregovoril s tistim dobrotljivim glasom: »Ali si se pa tudi naučila, da je to sreča za moža, če mu je všeč žena, ki si jo je izbral?« Dotaknila se je s licem njegovega lica, kakor se je bila naučila.

V prihodnjih letih je Ru-lan rodila tri krepke sinove in še hčerko. Ni je bilo strah kakor je drugih kitajskih žen, zakaj njen mož si ni potekal nobenih drugih žensk. Mar ni poznala in razumela njegovega srca? To je bilo tisto, kar se je naučila. (Pearl S. Buck.)

Ljubezen na Irskem

Prav na zahodu Evrope, na široki obali Kerry je majhno otočje Blasket, ki ga že stoletja leto in dan pretrosajo viharji razburkanega morja. Strmo se dviga največji otok izmed njih, edini, ki prebivajo ljudje na njem. Strahovite, gole pečine padajo v morje, na vrhu pa je mah ko zametasta preproga. Na najvzhodnejšem obronku Velikega Blasketa čepi v zatišju gricka majcen vasica, ki je bila še pred štirimi leti kraljestvo kralja Kaneja. Pred štirimi leti je umrl poslednji vladar otočja Blasket, ki je bil navaden ribič kot vsi drugi, a ker je znal po angleško pisati in brati, so ga izvolili za pismo-vošo in za kralja. Sicer govorijo vsi po ireško, Angleški jezik jim je potreben le tedaj, če potujejo v Ameriko, ali če nočejo plačati davkov.

Ribiči na Blasketih so revni. In zato, če pride kdo kdaj do denarja, je to tak čudovit dogodek, da je vse otočje polno govorice. Če pa kdo denar zapravija in razmetava, tedaj nastanejo kar legende in pravljice o njem. In nekoč je kralj Kane pri povedoval, kako je na Blasketih nekoč prišel do denarja in do žene:

»Pata poznate vsi in veste, da ni bil nikoli kaj brijten. A ko je po stricu iz Amerike podedoval 30.000 dolarjev, tedaj se je izkazalo, da je bil resnično trapast. Da bi brž kaj pričel z denarjem, si je dal svojo bajto povisati za dve nadstropji. Take hiše ni še nihče videl na Velikem Blasketu. Kaj bi nam nadstropja, ko pa pozimi nimamo dovolj sote, da bi jih segreli! Ko je bila nova Patova hiša narajena, pa se dozidava ni nič kaj ujemala s spodnjo bajto. Ali naj bi stari del bajte povisal za eno nadstropje ali naj bi novi znižal za enega? Pat si ni bil na jasem in morda se spominjate, kako je hodil od hiše do hiše in se posvetoval, pa slednjič je ni vedel, kaj bi. Kolikor glav, toliko misli! Slednjič je dal naj prvim nadstropjem napraviti streho, drugo nadstropje pa je nepokrito štrlelo v zrak. S takimi in enakimi budalostmi mu je kopnel denar. Ves otok je vnaprej videl konec tega bogastva, ki ni nikomur koristilo. Treba ga je bilo oženiti; o tem bi se spametoval, smo vsi dejali. Vdova O'Sullivan je pa zvedela, da namerjamo Pata oženiti. Saj veste, kako smo se te ženske radi njenega hudobnega jezika vsi bali. Imela je kramarjio in Pat je hodil k njej po tobak. Neke nedelje sem šel tudi jaz tja.

Kdo ti je sedel pri ognjišču in pil čaj pri tej ženski? Naš Pat, ki mu je bilo videti, da mu je ond prav všeč! Vdova se me je skušala kmalu iznebiti in je bila prav hladna in osorna z menoj. Zmeraj pa je izpraševala Pata:

»Bi še čakico čaja, gospod Pat? Bi še malo žganjčka, gospod? Le malo bliže se primaknite, gospod Pat!« Ubogi Pat ni vedel, kako mu je, ko je bil kar dalje in dalje le gospod in gospod. Meni se je pa naglo posvetilo. Le čakaj, sem si mislil, ne boš ga ujela, ne — in sem povabil Pata, naj gre z menoj. Spotoma je Pat obstal, vzel pipo iz ust — v znak, da bo nekaj brihtnega povedal — in mi dejal:

»Ves, oženiti se bom moral.« »In katero kaniš vzeti? Zdi se mi, da se nekaj vrtiš krog Brieneve Marije?« Pat se je obotavljal, a je le rekel: »Hm saj bi se bila napačna Brieneva. Kako se ti zdi pa Nora Dejičeva?«

Prav sem se razvesetil, torej na vdovo niti ne misli ne! Kmalu mi je uspelo, da sem pripravil Pata, da je šel k Norinim staršem. Kolena so se mu šibila in v sihi zadregi je naglo vtaknil pipo v hlačni žep in se usedel zraven Nore na klop. Nenadoma pa je boječ ženin planil kviškn in tekal okrog ko stekel pes in se bomo udarjal po levi zadnji plati.

»Zgorel bom, zgorel bom! Nora, brž, malo moke, Nora, za vse življenje sem uničen! In debele solze so mu tekale po licih.

Seveda — gorečo pipo je bil vtaknil v hlačni žep in hlače so mu pregorele, še preden se je opekel! Naglo nm je dala Nora par očetovih hlač, a ko je stal Pat pred njo v prekratkih hlačnicah, se je začela tako smejati, da so ji solze zalile oči. Pat se je strahovito razjezil in začel preklinjati. Ko besen je planil iz hiše.

»No, si imel srečo, Pat?« sem ga vprašal znanaj, ko sem čakal nanj.

»Srečo?« je pilhal in pljunil. »Ali more imeti pošten človek srečo s tako deklico, ko ji ne roji drugega po glavi ko same norčije? Jaz bi bom že pokazal, da ni samo ona na svetu! Prineslo, prvo bom zasnužil, ki jo zdajle srečam na cestih!«

In že je odvihral naprej. Ali ti ne pride vdova O'Sullivan in me prav slodno vpraša, ali sem videl gospoda Pata? Brž sem ji povedal, da se ženi. Pa še preden sem ji dopovedal, je šinila ko blisk čez polje, da prestreže Pata.

Za Kriščevo voljo — obstal sem, kot bi treščilo vame! Da bi je le ne srečal Pat! In stekel sem za njim, da bi ga rešil. Pa — kdo ti pride lepo po cesti prav pred Pata? Brieneva Marija! In že jo je vodil Pat pod pazduho in vdova in jaz eva ju gledala. Drugo jutro se je napolil Pat k Brienevim, da vse uredi s starši dedne žentive z Marijo. Spotoma je hotel Nori vrniti očetove hlače in tudi kako zabrusiti zaradi njenega smeha. Toda — beseda dala besedo — žganje, ki mu ga je natočil Norin oče, je tudi nekaj zalogo — in Pat si je mimo tega mislil, da mu Brienevi itak ne bi dali Marije, — in se je z Noro dogovoril in odšel iz hiše kot Norin ženin. Oglasiti se je hotel še pri Brienovih, da jim razloži, kako in kaj je zdaj z njegovo žentivjo... Toda — srce se mu je ekrcilo, ko so ga Marijini starši ganljivo sprejeli kot — snubca. Kaj mu je bilo storiti? Ko sem to zvedel, mi res ni bilo do smeha. Precej časa sem preudarjal, kako bi se dala ta reč urediti. Ko je Pat videl, da ga ne morem rešiti, se je ves zagrizen obrnil, rekoč:

»Grem še k vdovi — ta bo morda vedela kaj pametnega!«

Čez nekaj dni sta vsa razsrdjena prišla k meni Norin in Marij oče. Da naj uredim to zadevo, ki da je bridko resna. Da bi se bolje pomenili, smo odšli v kramarjo na kozarček žganja. In — koga zagledamo? Pata in — vdovo! Pat je prebledel, vdova pa je v črni evlenci obleki planila k nam in silnila:

»Če ste prišli po kako odškodnino, ste prišli prepozno! On in jaz eva mož in žena od danes opoldnela!«

In iz globine svojega obširnega krita je potegnila list papirja:

»Tu je pogodba. Saj kralj lahko bere. Tu je črno na belem, da je vse moje.«

In se je porogljivo zasmejala.

Brien pa naju je prijel za rame in potegnil ven, rekoč:

»Pojdimo. Ubogi revež je dovolj kaznovan za vse življenje!«

(A. Sieger.)

Zahtevajte povsod naš list!

Frtaučku Gusl ma beseda

Seveda mam jest
dons pravica pridet
pu šternajsteh dne
spet enkrat do besede,
ke sma se tku
zmenil. Ampak upra-
šajne je sam, če se
men sploh še isplača
prjet za kašna beseda,
ke je zadne čase
tku huda konkurenca.
Kene, sej vam je
znan, kulk sa jih je
nesarsak nacjonalen za-
stopnik zdej, ke se
je šlu za konkordat,
skp naklubašal. Slu-
venci jih boma mel

za one par let kar zadost. De b se pa nazadne
je jest u take reči utekvou, m pa prou res na
kaže, ke nistem tku štederan, koker je ta gospoda.
Pa tku špasne reči men tud u glava na padeja.

Men gre zdej zadne čase sam iblansk kulu-
dvor pu glau. Se u sajnah se m večkrat prkaže,
udkar sem brau, de je mesten puglavarstu sklicu
u magistratna dvurana ena velika anketa sam za-
vile iblanskega kuludvora. Sevede, kuk bo zdej
ta reč vn izpadla, se pa še n prou ne ve. Ud
iblanskega kuludvora se je u zdejšem stuletje
že strašen velik govori, pisal pa še več. Naš ku-
ludvor pa še zmeri tku stuji, koker je stavu. Se-
vede, tku lep ni več, koker je biu tekat, ke sa ga
sezidal. Ud tega je pa že skori stu let. U stu
leteh se pa usaka reč ubnuca, pa se na bo en
kuludvor. Men sa ena ubleka, ke sem ja lansk let
uzeu pr žnidari na ubroke, že čez ena sama zima
moli čist pužrl. Kuludvora seer moli tud u stu
leteh na morja pužrt, ke nimaja tku močneh zob.
Zatu ga pa čas pužre. Čas pa nuben reč na pr-
znanša.

Noja, pa s kuludvoram b že šlouk putrpou, če
že ni drgač, ke kuludvoru šlouk tku na nuca, če
gre na rajža, koker sem že enkrat puvedu. Sej sa
soje čase, ke se idem ud kuludvoru še sajnai ni,
tud živel, pa še bi brez skrbí, koker živeja don-
dons. Tekat se ni blu treba nubenmu bat, de ga

bo ulak puvozu. Kene, nasreča ja nekol na pučiva.
S tistem šrangam, ke sa jih naredi na cestah, de
jih lohka zapreja, keder gre ulak mem, se pa ide
kar na morja sprjazent, če prou sa glih za var-
stvo ldi narjene. Pa tu ni prou n čudenga. Ceste
dja met ide holt frej, de lohka bodja pu nb, keder
dja in pa kamer dja. Tiste šrange sa pa sam za na-
poto. Če se enmu kam prou medi, pa na more
nekamer, keder je šrange zaprta.

Glih zavle teh šrang se je pa šlu zadenč na
tist anket. Sej tu je res prenaumen. Kene, ceste
kuštaja je gnar in lde na pubiraja gnarja pu
tleh, de b ga pol za ceste preč metal, pu nh b pa
na mogel in tud na smel hodei, keder b tli, ke
jim jih je železnica zaprla. Tu ni pravica. Ceste sa
ble ja že velik preh na svet, koker pa železnica.
Zatu tud železnica nima pravice, de b ceste kar
men n teb n zapirala. Železnice nej epoleja pu
luft, koker eroplane, al nej jih speleja pa pud
zemlja. Ceste morja holt ostat frej, pa je fertik.

Sej zadenč na tist anket jih je železnica zavle
tega dubila fajm pud nus. Gospode generalnu de-
rehtari železnice sa stupile lase kar pukonc, ke je
mogu tu poselušat. Seveda pa on tud na more pu-
magat, poseben zdej še ne, ke tist načrt nisa še
duzurel. Keder boja enkrat duzurel in če jih na
bo preh toča pubila, koker je zdej duzenjekem
kmetem prdelke, se bo dal pa že kej naredit. Če
se tud pol na bo mogel n nardit, se boja pa saj
zahteve Sluvenije pu možnost uvažvale. Tu je pa
tud neki, če prou ne velik.

Ke sa bli gospodi anketari glih tist dan ne-
kam hedu nataknen in jih tista ubluba, de se
boja zahteve Sluvenije pu možnost uvažvale, nisa
mogle u dobra vola spraut, se jim je pa še ublebil,
da se boja za ta čas, de boja načerti voreng du-
zurel, na našem kuludvore use pajčune omedle in
če bo zadost kreditu, se ga bo pustl pa še frišen
pubelt in tku xrlitat, de boma lohka iblančani pu-
nosnen naj. Ke sa bli udeleženci te ankete s tem
zaduven in sa sam še tu sklenil, de bo šla ena
deputacija u Belgrad in se zahvalila za ubluba,
de se boja zahteve Sluvenije pu možnost uvažvale.
No, pol je blu pa ankete konc. Za zment se tku
nisa mel n družga. Keder bo potrebna spet kašna

taka anketa, boja pa že merodajnem gospudem
pismen spuročel in jih najna puvalil.

Jest mislem, de b ble treba u Iblan večkrat
kašne takele ankete, če ne boja dol na juže še
puzabil, de je Iblana tud u Jugoslavi ujedinjena.
Edin naše davkarje še skrbeja, de nas na pu-
zabja. Puseben z našem železnecam mama večen
kifret. Če b gospodi, ke sa bli na te anket, vedel,
kašne narodnost prideja zavle našeh železnice use
naprej, b še drgač nastupil na te anket. Se ni
dohu ud tega, ke m je ena ženica dol iz Rudenka
prpoudvala en štikelc, ke je ureden, de ga tiela
puvem, ke utegne tud gospudem anketarjem ker-
kat prou pridet, de ga boja lohka, keder bo spet
kašna anketa zavle našeh železnice, naprej pr-
necel. Ta ženica m je praula, de je mela hmal pu
tistem, ke sa dolejnska železnica naredel, enga
utroka. Ta utrok ji je pa, ke še ni biu prou en let
star, tku hedu zbolu, de ja ni drugza kakaj, koker
de ga je nesla u Iblana h enmu dohtari, ke mu
že nubena dumateh rož ni več pumagala. Enga
leppa jutra ga pupoka, pa ga nese preke Iblan.
Ke prikrela pu Dulejnsk cest du tiste železnike

šrange, ja najde pa zaprta. Reuca je bla seveda
trudna, ke je pršla taka dala, zatu se je usedla
ke ub cest u trava in čakala, de boja tista šrange
udpri. Kulk časa je tku ub cest mogla čakati, de
sa šrange udpri, m ni glih mogla puvedat, ke je
že pozabila. Tulk se je pa še spounla, de sa utrok
med tem časom že mestafe zrastle. De je pol
utrok kar sam ustou, pa stopu ke du ta narbli-
ženga pulberarja, de ga je pulberu. Jest na vem,
če je tu res. Verjeten pa je, ke jest sem tud že
večkrat čakou dol na tist dulejnsk šrang, ke sem
tou jit h Jelatine na en ferkelek, de b tud men
ta čas prou gvišen mestafe zrastle, če b jih že
preh ne mou.

Asten, zdej je za enkrat ta reč z naša žele-
znica že u vorenga djana. Zdej nam je treba sam
tulk še pučakat, de se boja nam zahteve pu
možnost uvažvale. Noja, pa tu morma tud gledat,
de boja načrti kulker mugoke hmal duzurel. Se-
vede jih bo treba pridren zalivat. Sam jest na
vem, če bo voda iblanskega vodovoda kej zallega.

F. G.

Kaj pravi tehnika

Stoletnica brzjava

Oni teden — 25. julija — je bilo 100 let, odkar
je bila dovršena prva brzjavna proga sveta.

V 17. in 18. stoletju so v Nemčiji uvedli tako
zvane optične brzjavne napeljave. To so bili »d-
jalci znakov«, ki so bili nameščeni na visokih
stavbah ali na gorehkih vrhovih v posebnih raz-
daljah (kakor časih grmade na vrhovih v opozorilo
za prihod Turkov). Seleta leta 1876 je Seb. Jakob
Reiser skušal napraviti prvi električni brzjav.
Ta naprava je sestojala iz veliko žic, ki so bile na
sprejemniku v stiku z majhnimi ploščicami. To,
da je bila potrebna za veako črko posebna ploščica,
je seveda zahtevalo velikonaravno napravo. V oddalje-
nem aparatu je bilo napajališče elektrike, tako je
bil v ustrezajoči žici in v povratnem vodu sklenjen
obtok toka. Opazovalec je mogel v temi, pri pre-
skakanju isker med poedinimi štaniolovimi plo-
ščicami videti zaželeno črko.

Francoski mehanik Lomond je ta aparat po-
pravil, a se zato ni še nič razširil. Seleta čez nekaj
let, leta 1809, je nemški znanstvenik Sömmering
uspešno opopolnil ta aparat. Opazovalec je mogel
zdaj tudi podnevi videti črke. Ko sta Oerstedt in
Ampère leta 1819 spoznala vpliv elektro-magne-
tizma, se je Sömmeringov aparat še bolj opopolnil.
A tudi ta je bil radi mnogih magnetnih igel in žic
preveč zveržen in praktično neuporabljen. To je
aparat šele dosegel, ko se je baron Schillingu pl.
Cannstattu (iz Rusije) posrečilo, da je število ma-
gnetnih igel zmanjšal na 6 in s spretno kombina-
cijo premikanja igel dosegel sestavljanje abecede.

Po smrti iznajditelja pa se je ustavil razvoj
brzjavov na igle. Anglež William Fortherrill
Cooke se je oprijel spet zamisli praktične uporabe

tega aparata in je spet zmanjšal število magnetnih
igel. Cooke je v zvezi s sotrudnikom Wheatstoneom
priredil

prvo brzjavno zvezo na svetu.

Prav pred 100 leti, 25. julija 1837, je dobil svet
na 30 milj dolgi progi med postajama Camdben
Town in Enston Squareom prvi brzjav.

Ob istem času sta Nemca Gauss in Weber spo-
polnili svoje poskuse za brzjavne zveze. Njun
aparat je imel elektromagnetno vretence, ki je
potom elektrike udarjalo na desno in levo. Abe-
cedo je bilo moči tvoriti s tozadavnimi kombina-
cijami. Prvo poskusno zvezo so uvedli med Leipzi-
gom in Dresdenom, a stroški so bili previsoki, da
bi jo trajno namestili.

Leto 1837 je bilo pa tudi drugače važno za
razvoj brzjava.

Finley Breese Morse,

ki se je bil v Ameriki že dalj časa bavil s sestavo
uporabljivega brzjava, je tega leta

dosegel praktični uspeh.

Njegov aparat je sestojal iz papirnatega valja,
ki ga je poganjal kolesje ure. Na valju je bil
žebliček, ki ga je elektromagnet poganjal navzgor
in navzdol, tako da so se posebni znaki poznali na
papirju. Praktično uporaben je bil ta aparat šele
tedaj, ko je dobil zraven še poseben aparat — ti-
palnik — kot oddajni aparat. Nato pa se je brz-
jav hitro razvijal, tako da je dandanes, po 100
letih, že kar zastaran, saj nam omogoča sporaz-
umevanje že brezžični brzjav.

Šah

Za šahovsko olimpiado v Stockholmu, ki je
sedaj v toku, se je prijavilo letos 23 držav, kar
je rekordno število. Po redu je to osma šahovska
olimpiada, že šestoletno samo olimpiade medna-
rodne šahovske zveze. Prva olimpiada je bila
leta 1924. v Parizu, kjer pa države še niso bile
zastopane s štiričlanskimi moštvi. Tako je tam
Jugoslavija, ki jo je zastopal samo zagrebški ša-
hist Rožić, dosegla od 18 udeležencev zadnje me-
sto. Druga olimpiada je bila 1927. v Londonu,
katere se je udeležilo 16 držav s štiričlanskimi
moštvi. Jugoslavijo so zastopali Kostić, prof. Asta-
loš, Vuković in Kalabar in je dosegla 9. mesto. Na-
slednjih dveh olimpiad, v Haagu 1938 in v Ham-
burgu 1939, ki sta imeli prva 17 in druga 18 ude-
ležencev, se Jugoslavija ni udeležila. Najlepši do-
sedanji uspeh je imela Jugoslavija pri peti šahov-
ski olimpiadi, ki je bila l. 1931. v Pragi. Jugosla-
vijo so zastopali prof. Vidmar, Kostić, prof. Asta-
loš, Pirc in König. V jugoslovanskem moštvu sta
se takrat posebno odlikovala Pirc in König in je
bila Jugoslavija četrta kljub temu, da je bila ta
olimpiada po moči udeležencev mnogo pred vsemi
prejšnjimi. Naslednje olimpiade leta 1933. v
Folkestone-u, kjer je igralo 15 držav, se Jugo-
slavija ni udeležila, pač pa je zopet igrala l. 1935.
v Varšavi, kjer je dosegla 6. mesto. V Varšavi
je igralo 20 držav. Isto število udeležencev ima
tudi letošnja olimpiada v Stockholmu, ker so
Avstrija, Chile in Francija odpovedale udeležbo.
Romunija udeležbe ni odpovedala, pač pa ni pri-
šla. Igrajo letos sledeče države po vrstnem redu,
ki ga je določil žreb: Jugoslavija, Madžarska, Ar-
gentina, USA, Finska, Belgija, Češkoslovaška,
Poljska, Danska, Holandska, Letonska, Estonka,
Anglija, Italija, Irladska, Škotska, Litva, Švedska,
Norveška in Romunija. Jugoslavija letos nima
posebno lepših izgledov na dober placement, pri-
čakovati je pa kljub temu, da bo med prvimi de-
setimi. Najmočnejša je zopet USA, ki je bila na
zadnjih treh olimpiadah prva. Zastopajo jo Re-
ševski, Fine, Kashdan, Marshall in Harovitz, to-
re štirje vedomojstri in odlični mojster. Močnejše
od Jugoslavije so še Češkoslovaška, Madžarska,
Poljska in Švedska, nevarne pa Estonka, Leton-
ska in Litva. Istočasno z olimpiado igrajo šahi-
stinje turnir za svetovno damsko prvenstvo. Ti
turnirji so se pričeli na olimpiadi v Pragi l. 1931
in so bili potem na vsaki olimpiadi. Število udele-
ženek na teh turnirjih vsako leto raste. V Pragi
jih je bilo 5. v Folkestone-u 7. v Varšavi 10 in
v Stockholmu jih je pa že 26 iz skupno 17 držav.
Jugoslavija do sedaj še nima zastopnice za te tur-
nirje. Zmagala je do sedaj še vedno gđ. Vera
Menšik in bo seveda tudi letos, ker še vedno
nima enakovredne nasprotnice.

Velemojsterski četveromatch v Nemčiji je
končal z zmago dr. Etlweja, ki je dosegel 4 točke
pred Aljehinom in Bogoljubovom 3 in pol in Sa-
mischem 1. Na turnirju v Pärnu je pa presenetil
z zmago Keresov rojak Schmidt, ki je dosegel 5 in
pol točke pred Flohrom, Keresom in Stahlbergom
4 in pol, Tartakoverjem 4 itd.

Iz turnirja v Kemeru prinašamo danes še na-
slednjo izredno zanimivo partijo.

Feigis — Flohr

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. e2—c4, g7—g6; 3. Sb1—
—c3, d7—d5 (zopet Grünfeldova obramba, s ka-
tero je odigral Aljehin v matchu z Euwejem več
zelo divjih partij. Flohr pride v tej partiji uspešno
na dan z Vukovičevim teoretično novostjo); 4.
Dd1—b3 (to potezo so izanalizirali ruzki mojstri,
in jo je uporabljal tudi Euwe), d5×c4; 5. Db3×
×c4, Lc8—b6; 6. Dc4—b5+ (to je že skoraj pred
dvema leti označil za slabo zagrebški mojster Vu-
kovič, ki je dober analitik in čigar analize neka-
terih otvoritev so prvorazredne. Vukovič pripo-
roča mesto igrane poteze v svojih analizah v ša-
hovskem glasniku letnik 8 št. 10 Dc4—d3 in daje
beli igri prednost.) Sb8—c6 (brani indirektno pe-
šca b7, ker je napadel pešca d4.); 7. Sg1—f3, Sf6—

Zlogovna križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22								
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	
65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	
93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105		
106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	
120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	
134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	
148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	
162		163		164		165		166		167		168		

V vsak prostorček vstavi po en zlog. Besede
se začno pri številkah, nehalo pri debelih črtah ter
pomenijo:

Vodoravno: 1. del noge, 4. kuhinjska priprava,
6. gorska soteska, 8. domača žival, 10. kraj pri Be-
gunjah, 12. otok v Sredozemskem morju, 14. kmeč-
ko orodje, 16. kraj nad Savo Bohinjko, 17. vrh v
Karavankah, 18. tomboleski dobiček, 19. živalca
noga, 20. cilj pri atreljanju, 21. plesnoba na vinu,
22. južnoazijski otok, 23. začetek vsake stvari, 25.
šolska potrebščina, 27. kraj pri Ložu, 29. hrvaški
kraj, 31. neprestano premikanje, 33. kraj pri Polj-
čanah, 35. planinska staja, 37. italijanski ognjenik,
39. tujka za aredišče, 41. ruski pisatelj, 43. tujka za
plačo, 45. ptica pevka, 47. vojaški izraz, 49. pre-
vleka iz blaga, 51. vrsta ptic, 53. žensko ime, 55.
tla iz lesenih desčic, 57. vrsta zdravnik, 59. slab
tek, 61. istrski kraj, 63. vereska ločina, 65. fran-
coski pisatelj fantastičnih romanov, 67. izraz za
urjenje, 69. kraj na Primorskem, 71. moški glas,
73. mestna gospa, 75. vrsta zdravila, 77. gospodarska
prilika, 79. zagrebško pokopališče, 81. izraz
za drobnjav, 83. živalski lasje, 85. zagrinjalo za
obraz, 87. rimski naslov, 89. nevestina oprema, 91.
kraj pri Zagorju ob Savi, 92. rimski cesar, 94.
Slomškov slovenski sodolavec, 96. mlečni izdelek,
98. izraz za zgradbo, 100. turški menih, 102. izumi-
rajoča divja žival, 104. svetopisemsko mesto, 106.
kraj na Stajerskem, 108. majhen otrok, 110. čebe-
larski izdelek, 112. kemična anov, 114. poljska re-
ka, 116. izraz za gladije, 121. del večje stavbe,
120. praška na trdi snovi, 122. italijanski otok, 124.
svetopisemska ooba, 126. kraj nad Čedadom, 128.
kožna bolezen, 130. mišljena žival iz slovenske fol-
klora, 132. slovenski pisatelj, 134. italijansko me-
sto, 136. javen urad, 138. dalmatinski kraj, 140.
slovenski pisatelj, 142. del telesa, 144. tujka za
kratko rečnico, 146. velik kamen, 148. vrsta pokri-
vala, 150. ima krava, 152. živalca krava, 154. glas-
beni izraz, 156. lesena obutev, 158. vrsta pletenice,
160. vas nad Kranjem, 162. pred kratkim ubiti slo-
venski akademik, 163. preludno delo, 164. grški bog
vetrov, 165. pred kratkim pogorela vas pri Stra-
njah, 166. štajerska reka, 167. del glave, 168. meh-
ka anov.

Navpično: 1. telovadna vaja, 2. kraj na Stajer-
skem, 3. kraj pri Trbovljah, 4. kmečko orodje, 5.
tujka za prtiličje, 6. špansko mesto, 7. turški na-
slov, 8. kopaško orodje, 9. slovenski znanstvenik,
10. kraj na Stajerskem, 11. lesena posoda, 12. kre-
silna priprava, 13. utrjen kraj, 14. potopljeno le-
gendarno mesto v Ballekem morju, 15. moško ime,
23. tujka za pesnika, 24. izraz za lok, 26. izraz za
dobrijo, 28. izraz za gojenje, 30. prevozno sred-

stvo, 32. kraj na Dolenjskem, 34. vojaška skupina,
36. svetopisemsko mesto, 38. izraz za ploho, 40. tuj-
ka za določen čas, 42. vrsta umetnikov, 44. gli-
nasta posoda, 46. slaven naravoslovec, 48. sloven-
ski književnik, 50. drobno kamenje, 51. nebesna
stran, 52. hranilna pijača, 54. prekmorska brzjav-
na žica, 56. slovenski pesnik, 58. ekotična dišava,
60. športni izraz, 62. slovenski književnik, 64. vo-
jaški ujetnik, 66. rimski cesar, 68. del jadrnice, 70.
lesen atrešnik, 72. tujka za pravilo, 74. poganski
bog, 76. obvodna žival, 78. francoski romanopisec,
79. škofovska kapa, 80. moško ime, 82. drugi zakra-
mat, 84. kraj v Primorju, 86. albansko mesto, 88.
koe kake razbiti stvari, 90. lovilna priprava, 91a.
letni čas, 93. moško ime, 95. antično azijsko mesto,
97. izraz za ločitev, 99. pogosta ruda, 101. kraj v
Suhi krajini, 103. palica za pohabljenca, 106. izraz
za prihod, 108. žensko ime, 107. del cerkve, 109.
domača žival, 111. tujka za ošek, 113. pripadnik
Slovanov, 115. slovenski časopis, 117. vas na Sor-
škem polju, 119. jugoslovansko mesto, 121. madžar-
ska reka, 123. jedilno orodje, 125. alkoholna pijača,
127. del ženske obleke, 129. žensko ime, 131. kemi-
na anov, 133. gozdno grmovje, 134. naslov japo-
nskega cesarja, 135. izraz za čenikarja, 137. vrsta
zabele, 139. izraz za galico, 141. kraj na Gorenj-
skem, 143. izraz iz poetike, 145. oseba iz raške zgo-
dovine, 147. huda nadloga, 149. nekdanji indijski
jezik, 151. štitična priprava, 153. svetopisemsko
oseba, 155. zaničevalna beseda, 157. tujka za sku-
pino, 159. velika kača, 161. nočna ptica.

Rešitev križanice

z dne 1. avgusta

Vodoravno: 1. Krevs, 6. Ligur, 11. Adiza, 16.
Rove, 17. kozorog, 18. odev, 19. iva, 20. katoličan,
21. Ala, 22. lat, 24. zlo, 25. vid, 27. ave, 29. eol, 30.
omela, 32. repek, 35. Atika, 37. Tah, 38. polotok,
40. obol, 42. oje, 43. top, 44. eho, 45. Dol, 46. ime,
47. Neri, 48. potomec, 49. Irak, 50. Grant, 52. Todor,
53. ujeđa, 55. Lin, 59. Kir, 61. Oka, 62. ein, 64. ara,
66. rokavičar, 70. Ela, 71. vaba, 72. jatagan, 73. edil,
74. anoda, 75. tarok, 76. Azori.

Navpično: 1. krilo, 2. Rova, 3. Eva, 4. vek, 5.
ekala, 6. Loto, 7. Izo, 8. goli, 9. Uri, 10. roča, 11.
agava, 12. Don, 13. Ida, 14. želo, 15. Avala, 23. Te-
heran, 24. zlitina, 25. velelok, 26. delomir, 28. Eto-
lija, 29. Sibirec, 31. Majer, 32. ropot, 33. pobod, 34.
koder, 36. komad, 37. ton, 38. pop, 39. Koc, 41. lek,
50. glava, 51. Troja, 53. ukana, 54. anai, 56. Iran,
58. ekat, 60. Ivar, 61. očaj, 63. Ilir, 65. Abo, 66. Rad,
67. ata, 68. igo, 69. rez, 70. Edo,

Razvezano snopje

Kako je živel naše ljudstvo
pred 100 leti

Krog leta 1800 je bil pogled na naše zanemar-
jeno ljudstvo jako žalosten, kajti nemirna doba je
zahtevala prevelikih žrtv in naš kmet ni mogel
gospodarsko napredovati. Številke dokazujejo, da
so plačevali slovenski kraji izmed vseh alpskih de-
žel razmeroma največ davka in da je bila v dvo-
jezičnih deželah, kakor na Koroskem in Stajerskem,
davčna mera v slovenskem delu dosti neugodnejša
ko v bogatejših nemških krajih. In ko je morala radi
splošne gospodarske stiske vlada znižati zemljišni
davek, ga je znižala, kakor poroča statistika, samo
nemškimi deželami, dotični primanjkljaj pa si po-
ravnavala v slovenskih deželah, ki jim je ob istem
času zemljišni davek vsrvala.

Tlaka je zahtevala vedno enake žrtve. Sloven-
ski kmet je imel še zmeraj povprečno okrog 200
dni tlake na leto, in sicer razmeroma na Kranjskem
največ, a tudi štajerski in koroski slovenski podlož-
nik je hodil povprečno večkrat na tlako kot nemški
oseed. Razen osebine in vprežne tlake, ki jo cenimo
pri slovenskih podložnikih v tej dobi vsako leto
akupno na 2 milijona dni, so dajali naši kmetje še
desetino v gotovini in velike pristojbine za spre-
membe v posesti. Če preračunamo vse davščine slo-
venskih podložnikov na denarno vrednost, dobimo
velikansko vsoto, ki so jo plačevali leto za letom,
ne da bi prejimali za to kakih kulturnih ali go-
spodarskih koristi. Slovenski narod je kraval iz
te rane, zakaj, dokler si ni opomogel kmetijski stan,
tudi ni mogel ozdraviti narodni organizem.

K naredbi o minimalnih mezdah

Iz delavskih vrst smo prejeli:

Končno je izšla tudi v dravski banovini uredba o minimalnih mezdah.

Ta uredba je sicer nekoliko boljša, kakor so alične uredbе v drugih banovinah. Vendar nam prinašajo tarifne postavke te uredbе precejšnja razočaranja.

To tudi za tiste, ki so pričakovali od te uredbе samo to, kar se lahko od nje v današnjih prilikah pričakuje.

Uredba je dobila predvsem drugačno obliko, kakor so to delavске strokovne organizacije želele. Vse delavске strokovne organizacije so podale na zadnji anketi soglasno mnenje, da bi bilo treba uredbо poenostaviti in razlikovati tarifne postavke le po skupinah za ne kvalificirane, kvalificirane in priložne delavce ter zasebne nameštence. V ostalem naj bi se naslonila uredba na kolektivne pogodbe. Predstavniki industrije in obrti so na to najprej pristali, ko pa so videli, da v tem primeru ne bo mogoče iti preko tega, da bodo minimalne postavke kvalificiranih in priložnih delavcev vsaj za 50 par od ure višje od mezd ne kvalificiranih delavcev — ker odgovarja to dejanskemu medznanemu stanju, so svoje stališče spremenili in se zavzeli za prvotni načrt banске uprave. To pa zato, ker je imel ta načrt veliko hibo, da je sicer na eni strani poudarjal, da noče regulirati minimalnih mezd za kvalificirane delavce, a je navajal na drugi strani tarifne postavke tudi za stroke, ki zaposlujejo pretežno ali izključno obrtne pomočnike — s čimer so se odpirala napačna tolmačenja in zlorabe na široko vrata.

Na vsak način moti, da se govori o mizarjih, končarjih, kiparjih itd., in se na drugi strani predvideva, da vsa ta za one delojemalce teh strokov, ki niso obrtni pomočniki. Takih je vsekakor malo.

Zato je obžalovati, da se je vzel za podlago uredbе v zadnjem trenutku prvoten načrt banске uprave in da se je še ta načrt v naglici popeljal v smislu delodajalskih predlogov, ne pa izboljšal v smislu zgoraj označenega glavnega spreminjalnega predloga z delavске strani.

Tako smo dobili uredbо, ki registrira kolikor mogoče verno obtožbo mezdno mizerijo, pripušča jo le tu pa tam skoraj izjemoma kako izboljšanje.

Pri tem položaju je treba postaviti od strani delavstva takoj na dnevni red zahtevo, da se mora ta uredba izboljšati.

To pa pred 6 meseci ne bo dosegljivo. S postavljeno to zahtevo pa to ne more biti izčrpana vsa aktivnost delavstva in delavskih organizacij v zvezi s novo uredbо.

Važnejše in trenutno še aktualnejše je zadržanje delavstva v pogledu izvajanja uredbе. Naši napori morajo biti napravljeni v tej smeri, da preprečimo, da bi se skušale uveljaviti tarifne postavke te uredbе za obrtne pomočnike in priložne delavce na ta način, da bi se jim skušale znižati obtožbe mezd.

Uredba sicer za to ne daje opravičila. Ona ne zavrača dovolj jasno podobnih neupravičenih stremiljenj. Ako bi od takih poskusov le prišlo, naj obveste o tem prizadeti nemudoma svoje strokovne organizacije, ki bodo podvzele s sindikalnimi sredstvi obrambne korake. Njim bo služil tak material tudi v borbi za izboljšanje besedila uredbе. Četudi smo rekli, da registrira uredba v glavnem le obtožbo mezdno mizerijo, pa moramo na drugi strani vendarle opozoriti, da to stodoletno vendarle ni tako in da bi do nekaterih mezdnih izboljšanj moglo priti, če bi se uredba v celoti izvajala.

Gledati bi treba, da uredba ne bo ostala prav v teh točkah samo na papirju.

Pri vseh podružnicah strokovnih organizacij bo na razpolago delavstvu po en izvod uredbе. Tu bo lahko vsak videl, kje je tista meja nizdol, pod katero meza za njegovo stroko ne sme pasti.

Ako pregledamo že naše kolektivne pogodbe, bomo našli v marsikateri kako tarifno postavko, ki je še nižja, kakor je tarifna postavka, ki je predvidena za določeno stroko po uredbi. Te tarifne postavke niso več veljavne.

Se več nedopustnih mezd bo v podjetjih, v katerih ni kolektivnih pogodb.

Naj opozorimo tozadevno na nekatere stvari! Delavci, vključeni v naših bratovskih skladnicah — to so rudarji in delavci težke kovinske industrije — so plačani v glavnem vsekakor visoko nad predvidenimi minimalnimi mezdami. To je tudi naravno. Za rudarje v jami te meze sploh ne velja, ker je delo v jami kvalificirano delo. Isto velja za priložne kovinarje.

Za nekatere manjše rudnike s skupno okrog 500 delavci pa obstojajo kolektivne pogodbe, ki predvidevajo gospodke dneve po 20 in 22 dni na dan. To so sicer tudi tu izjemni zaslužki. So pa le dnevni zaslužki, na katere vendar neletavamo. V bodoče ne bo noben delavec v rudniku polno plačan, ako ne dobi vsaj 24 dni na dan.

Poglejmo si sedaj po vrsti poedine skupine delavcev in delavk, zavarovanih pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev:

Ta pregled nam bo pokazal, da bi utegnile pridobiti po uredbi zlasti ženske in vsled tega one kategorije, v katerih je dosti žensk. Poleg tega pa delavstvo v podeželskih krajih, zlasti v Prekmurju in obmejnih krajih proti Hrvaški (Ljutomer, Ptuj, Dolenjska). Opekarne niso uvrščene po naredbi tako, kakor bi po znatno težkega in sezonskega dela morale biti. Vendar so sedanje meze v tej stroki tako nizke, da se morajo v teh strokah po naredbi nekatere meze dvigniti. Slednje velja tudi za kamnolome, drobljenje peska, za dosedaj zelo slabo plačana pomožna dela v steklarnah.

Tudi ženske meze v nekaterih strokah lahke železne industrije (Titan, Saturnus, Westen — Celje) bi utegnile biti v poedinih primerih nižje, kakor je to po naredbi predpisano.

Kemična industrija bo morala dvigniti nekaj ženskih mezd v Hrastniku.

Za veliko skupino tekstilne industrije (nad 15 tisoč delavcev) je predvidena minimalna meza sicer le tako, kakor je predvidena že po veljavni kolektivni pogodbi za ne kvalificirane delavstvo.

Delavci in delavke na strojih, zlasti velika skupina tkalč, bi morali zaslužiti po kolektivni pogodbi od 3 dni navzgor. Vendar je pri akordnem delu nenormalno nizka storitev manj izvežbanih razlog za nižjo mezo.

Tarifne postavke naredbe o minimalnih mezdah pa se morajo brezpogojno plačati in tu sklicevanje na podnormalno nizko storitev ni dopustno.

Zato bi začetnikom na strojih minimalne meze morda tudi v tekstilni industriji koristile.

Zaslužki pod 22 dni na dan so v bodoče v predilnicah in tkalnicah platna pod vsakim pogojem nedopustni.

Pri izdelovanju pletenin, čipk, vezenin, vrvarnah, tvojnicah perila pada najnižji dopusten zaslužek na 20 dni.

Po novi kolektivni pogodbi za tekstilno delavstvo bi takih nizkih zaslužkov v glavnem še itak ne smelo biti. Pred nje uveljavljenjem pa smo našli izjemoma tudi na take in še nižje zaslužke.

Ne mogli bi reči, ali je bil napravljen v tem pogledu še s kolektivno pogodbo red ali ne.

Za stavbinsko, žagarsko in godno delo so odmerjene meze — tudi če imamo pred očmi le ne kvalificirane delavce — v glavnem prenizke.

Vendar naj bi obrnile te stroke pažno na dejanske meze pomožnih delavcev v Prekmurju, v vseh krajih na Hrvaškem in na Dolenjskem.

V usnjarnah, tovarnah čevljev, v pivovarstvih se mogoča malenkostna izboljšanja ženskih mezd. Meze po 2 din, odnosno 1.80 din na uro bi morale iz naredbe v celoti izpasti.

Člen 3 naredbe našteva verno primere, v katerih se plačujejo dosedaj neverjetno nizke meze, ki padajo včasih še pod tam navedeno višino 18, odnošen 14.40 din na dan (obratno izdelovanje pletenin, lesna galanterija, upojeno pohištvo, dežniki).

Zahtevati moramo, da se prosperiteta teh industrij točno prouči in da se take meze po 6 mesecih iz naredbe brišejo.

Če bi se pa zgodilo, da bi kdo v teh šestih mesecih niti teh mezd ne plačeval, je treba uporabiti od strani oblasti najstrožja sredstva, ki so mogoča.

Bil bi neodpustljiv greh, če reklamira kdo zase pravico do takih mezd in če pri tem bogati — ali če razpiša denar za prekomerno obrestno obremenitev. Radi ilustracije položaja na anketi naj omenimo, da je bila postavljena od delodajalske strani zahteva, naj se določijo take minimalne meze za vso obrt in trgovino!

Posebno je posevčati primerom delnega plačevanja meze v naturi. Na deželi in malih mestih, kjer imajo pomočniki pri svojem gospodarstvu hrano in stanovanje in kjer se dela po 10 ur na dan, mora znati v denarju izplačani mesečni zaslužek nad 18 let starega delavca vsaj 265 do 285 din na mesec, razlikovaje po stroki. V večjih mestih velja približno isto že za 9 urni delavnik.

Nastane sedaj vprašanje, kaj naj se ukrene, da se izšli vsaj spoštovanje in izvajanje sedanje naredbe?

Samoobsebi je umerno, da delavstvo upravičeno pričakuje, da bo pokazala oblast napram delodajalskim vplivom vsaj pri nadzorstvu nad izvajanjem vsa energijo.

Izkušnje, ki jih imamo z ostalo socialno zaščito — n. pr. z zaščito vajencev, prepovedjo nočnega dela v pekarnah, — nas navdajajo z bojznijo, da upravne in socialno-politične oblasti tudi v tem primeru ne bodo mogle in znale uveljaviti z zadostno energijo veljavnega zakona tudi napram gospodarstvarjem.

Jasja bi mogla biti zaščita rednih sodišč.

Tu pa so tožbe žal istovetne z izgubo služb.

Delavstvo pa si je v borbi proti nadurnemu delu že dobilo nekaj prakse, kako je treba v takih primerih postopati. Morda bodo skušnje na tej strani za delodajalski svet še najresnejši opomin, da se lahko pride do zelo neprijetnih situacij, ako bi se ne spoštoval po obliki tako jasen in kategoričen zakon, kakor ga predstavlja ta naredba.

Kot samo ob sebi umerno smatramo končno, da delavsko zavarovanje v bodoče ne bo sprejemalo več prijav v tako nizkih mezdnih razredih, ki so od sedaj že po zakonu nemogoči. S tem bo vsaj nekoliko omejeno prilašanje delavstva pri socialnem zavarovanju v prenizkih mezdnih razredih, ki postaja vse bolj pogosto.

Nova naredba daje delavstvu malo. To pa naj ne bo razlog, da bi delavstvo še tega ne izkoristilo. Nasprotno. Zabeti se mora živa akcija, da se izkoristi vsaj to. Ta akcija pa bo le takrat uspešna, če jo bodo nosili tisoči in desetisoči. Ona naj doseže, da vsaj to malo, kar naredba daje, ne bo ostalo na papirju.

Dobro izvajanje je v stanu najslabši zakon izboljšati. Pri slabem izvajanju pa je najboljši socialni zakon le prevara in takozvana Polemkinova vas.

Socialne zaščite na potrpežljivem in lažnem papirju je pri nas dosti, preveč. Ako bi se nam posrečilo, da bi odvzeli tej novi naredbi vsaj ta značaj, bi bila vredna, že po tem kar materialno daje, še večje pažnje, kot so ji je posvečala.

Poleg tega pa se ne sme pozabiti, da je naredba prvi poskus urejanja mezdnih odnosov z novimi sredstvi. Bila bi velika škoda, če bi izgubilo delavstvo vsako vero v ta sredstva, ki sicer v sedanjih okoliščinah ne morejo nadomestiti niti od daleč akcij samopomoči, ki pa morajo pridobivati v bodočnosti stalno na svojem pomenu.

Težave našega turizma

Vprašanje turističnega plačilnega prometa s klirinskimi državami.

Ze v začetku letošnje sezone so turistični krogi opozorili na potrebo ureditve turističnega plačilnega prometa za turiste iz Nemčije, Češkoslovaške, Avstrije in Madžarske, s katerimi državami imamo klirinske dogovore, ker da bo sicer trpel turistični promet in bo prizadejana našemu gospodarstvu velika škoda.

Vendar pa se želje in pričakovanja naših turističnih krogov niso izpolnili. Do ureditve teh vprašanj ni prišlo in rezultat je, da je velik del države občutno prizadet zaradi izostanka predvsem nemških, potem pa tudi češkoslovaških in avstrijskih, v manjši meri tudi madžarskih turistov, za katere je ali zmanjkalo deviz ali pa so se pojavile druge težave, ki niso bile že pred začetkom sezone zadovoljivo rešene.

Najvažnejše je vprašanje nemških turistov. Ze pred letošnjo sezono je bil mesečni znesek za nemške turiste znižan od 500.000 na 400.000 Rm. Istočasno smo slišali izjavo, da bo ta kvota mogla biti povečana samo v slučaju, če bo naša država pristala na kakšen izreden uvoz iz Nemčije. V tem pričakovanju pa bi mogla naša turistična sezona popolnoma propasti ne samo z letošnjo, ampak tudi za nadaljnja leta, ker taka neizpolnjenost v pogledu preskrbe z devizami zelo nepovoljno vpliva na vsakega, ki ima namen obiskati našo državo. Za nekatere naše turistične kraje, kot Slovenijo, Goriški kotar, Hrvaško Primorje, potem Dalmacijo, Crno goro in Južno Srbijo bi mogel imeti izostanek Nemcev težke posledice.

Vprašanje preskrbe deviz za nemške turiste je odvisen od našega uvoza iz Nemčije. Ker pa ta uvoz narašča, ne bi bilo treba, da pride v plačilnem prometu z Nemčijo do težav, zaradi katerih gubi naš turizem velike milijone. Pri naraščanju našega uvoza iz Nemčije ni bilo potrebno, da se je mesečna kvota znižala na 400.000 Rm in s tem okodoval naš turizem. To vprašanje je moralo biti čimprej rešeno v tem smislu, da se določi znesek 500.000 Rm, kakor je bil že določen na konferenci v Dresdenu meseca oktobra lanskega leta. Razen tega bi se moralo tudi določiti, da se mesečni znesek za november in december tekočega leta uporabijo za avgust in september, da tako vsaj delno moremo popraviti sezono v pogledu prihoda nemških turistov. O tem vprašanju razpravljajo že tedne, a neizpolnjenost v takih vprašanjih je največji sovražnik turizma.

V interesu našega turizma bi bilo tudi, da bi se takoj odredilo, naj se ostanki od posameznih

turistov le delno izrabljenih mesečnih kvot nemudoma obračunajo in se za toliko povečajo mesečno določene kvote.

Mogoče je sicer, da turisti iz nekiriških držav deloma nadomestijo nemški obisk, v celoti pa ga ne morejo. Zaradi tega se nujno mora čimprej rešiti vprašanje preskrbe deviz za nemške turiste, ker bi neizpolnjenost v tem pogledu imela posledice tudi v bodoče. Rešitev tega vprašanja je toliko nujnejša, ker moramo računati z okolnostjo, da tudi Celji, Avstriji in Madžari v vedno manjšem številu obiskujejo našo državo, ker je zanje bivanje v naši državi vsaj za 17 do 20 odstotkov dražje kot na pr. v Italiji, kjer je poleg tega tudi udobnost v hotelih neprimerno večja kot pri nas. Upoštevati je treba, da se cene bivanja v Italiji vkljub devalvaciji ne dvigajo, kar je za naš tujski promet toliko slabše.

V zvezi s tem, da je bivanje v Italiji v primeri z našimi razmerami tako poceni, bi morali tudi pri nas pokreniti vprašanje pocenitve naših hotelov. Naši hotelirji so svoj čas mogli ugoditi pozivu oblasti le v toliko, da niso dvignili cen kljub temu, da so cene življenjskih potrebščin narasle.

Z ozirom na vse to bi bilo v interesu letošnje turistične sezone, da se reši vprašanje ureditve plačilnega prometa z Nemčijo na način, kot smo ga zgoraj predlagali, Češkoslovaškom in Avstrijcem pa bi morali omogočiti nabavo turističnega dinarja po tečaju, ki bi jim dovolil bivanje v naši državi pod istimi pogoji kot lanske leto, oziroma za Avstrije podaljšati možnost nabave dinarjev po tečaju 9.25 brez kakšne omejitve na gotov znesek.

Splošno jugoslovensko bančno društvo, d. d. je imelo 31. julija t. l. svoj redni občni zbor. Dobiček v letu 1936 je znašal 3.825.251.69 din, prenos dobička iz prejšnjih let pa 817.114.74 din, tako da je celokupni dobiček znašal 4.642.366.43 din. Od tega zneska je bilo uporabljeno 3.419.618.45 din za odpise raznih neizterljivih terjatev, ostanek din 1.222.747.98 pa je bil prenešen na nov račun. Na občnem zboru je bil tudi sprejet sklep, v smislu katerega bo v namen konsolidacije zavoda stvarjena nova specialna rezerva v znesku 27 milj. z vplačili, ki so že zagotovljeni od skupine glavnih bančnih delničarjev.

Nove zadruge. V zadrzni register so bile vpisane sledeče nove zadruge: »Angora«, registrirana zadruga z o. z., Ljutomer (namen je reja angorskih kuncev), »Slovenski tiak« v Mariboru, registrirana zadruga z o. z., Strojna zadruga v Olševku r. z. z o. z., Strojna zadruga v Trzinu, r. z. z o. z., Zivnoorejska električska zadruga v Založu pri Komendi r. z. z o. z.

Odobrena poravnava. Okrožno sodišče je potrdilo poravnavo, ki jo je sklenil s svojimi upniki Podlogar Alojzij, trgovec v Dol. Logatcu, na poravnalnem naroku dne 22. julija 1937.

Občni zbor tovarne sukna »Tekstilana« d. d. v Kočevju bo 30. avgusta 1937 v posvetovalnici Zadrzne gospodarske banke.

Borza

Dne 8. avgusta 1937.

Denar

Devizni promet je znašal v preteklem tednu na ljubljanski borzi 6.634 milj. din proti 6.696, 9.643, 8.342 in 5.733 milj. din v prejšnjih tednih. Curih: Belgrad 10, Pariz 16.3325, London 21.208, Newyork 435.25, Bruselj 73.2875, Milan 22.9.

Sport

Maribor v znamenju belega športa

Maribor, 6. avgusta.

Narodno prvenstvo Slovenije, mednarodno prvenstvo Maribora, medconski finale državnega prvenstva moštev!

V okvirju VI. mariborskega tedno so danes na prekrasnih teniških igriščih ISSK Maribor in SK Rapid pričela tekmovanja za nacionalno prvenstvo Slovenije in internacionalno prvenstvo Maribora. Za oba tekmovanja so se prijavili izredno številni igralci iz Graza, Dunaja, Belgrada, Zagreba, Sombora, Ljubljane, Celja, Ptuja, Majšperga, Murske Sobote in seveda polnoštevilno člani vseh mariborskih klubov.

Ze prve igre so prinale zelo dober šport. Borbe so bile lepe in napete. Prekrasna lega in odlična kakovost igrišč je navdušila vse udeležence turnirja.

Rezultati prvega dne: Juniorji: prvo kolo: Blanke O. (Rapid):Cepuder (Maribor) 6:0, 6:0; Drnovšek (Mbr):Pogačnik (Mbr) 6:0, 6:0; Smerdu (Ilirija):Kobi (Mbr) 6:0, 6:0; drugo kolo: Blanke O. (R):Drnovšek (Mbr) 6:0, 6:1; Mally (Mbr):Sotilešek (I) 6:3, 6:3; Smerdu (I):Puppi (Mbr) 6:1, 6:2.

Dame single, za nacionalno prvenstvo Slovenije: Prvo kolo: Runa (R):Ausch (Mbr) 6:1, 6:2; Thalman (R):Plof (Mbr) 6:2, 6:4; drugo kolo: Cutić (R):Thalman (R) 6:3, 6:4; tretje kolo: Voglar (Mbr):Cutić (R) 7:5, 8:6; ga. Voglarjeva, ki je bila tokrat zelo dobro razpoložena, se je s to zmago kvalificirala že za finale.

Nacionalno prvenstvo Slovenije, gospodje posameznici: Prvo kolo: Smerdu (I):Bergant (Mbr) 6:4, 6:3; Skoberne (Celje):Mally (Mbr) 6:3, 6:1; Drnovšek (Mbr):Sotilešek (I) 4:6, 6:2, 6:2; Holzinger (R):Wijele (Majšperk) 6:1, 6:1; Gogala (I):Pavlin (Mbr) 6:2, 7:5; Albanež (Mbr):Banja (I) 6:1, 6:1; Leyrer (R):Naraz (Majšp.) 6:4, 6:2; Blanke (R):Nemec (Murska Sobota) 6:0, 6:1.

Dame single za mednarodno prvenstvo Maribora: Bačkor (Zagreb):Ausch (Maribor) 6:0, 6:2.

Gospodej single za mednarodno prvenstvo Maribora: Radovanović (BTK):Pavlin (Mbr) 6:1, 6:0; Komanudi (BTK):Gogala (I) 6:0,6:1; Mogin (Z):Bitterl (R) 6:4, 6:2; Skoberne (C):Bergant (Mbr) 6:0, 6:1.

Double gospodje za mednarodno prvenstvo Maribora: Mally-Dernovšek (Mbr):Naraz (Majšp.):Gogala (I) 6:3, 8:5; Komanudi-Berta (BTK):Blanke-Valušnik (R) 6:3, 6:1; Bitterl-Schmiederer (R): Bergant (Mbr)-Massi (Zel.) 6:1, 6:0.

Mixed-double za mednarodno prvenstvo Maribora: Runa-Valušnik (R):Boric-Albanež (Mbr) 6:8, 6:1, 7:5.

Obisk občinstva je bil zelo slab. Izgleda, da širši krogi Maribora še ne znajo ceniti truda in velike materialne žrtve mariborskih klubov, ki bi radi izboljšali kvaliteto tenisa v Mariboru. Organizacija turnirja ni bila najboljša, precej krivde na tem pa imajo nekateri nedisciplinirani igralci, ki se posebno branjajo sojenja.

Turnir se nadaljuje v soboto in nedeljo ves dan! V okvirju tega turnirja so se odigrale tudi dve prve igre medconskega finala za državno prvenstvo moštev med Belgrajskim tenis klubom in Sportnim klubom Rapidom.

Akademski kulturno-socialni teden v Bohinju

Rok za priprave udeležbe na akad. kulturno-socialnem tednu v Bohinju je potekel. Ker se je prijavilo nepričakovano veliko udeležencev iz vseh krajev Slovenije, nadaljnjih prijav ne moremo več sprejemati. Udeležence prosimo, da se natančno drže navodil, ki jih daje organizacijski odbor.

Iz Ljubljane odidemo v torek 10. t. m. skupno z vlakom ob 11.48. Do 11 morajo biti vsi prijavljeni na gl. kolodvoru. Zberemo se v levem (novem) delu avle, kjer naj vsak odda vodji ekskurzije (z belim trakom okrog rokava) listič s svojim imenom in kovanec za 10 din za vožnjo do Bohinja in za prevoz priloge s postaje k Sv. Duhu. Na prilogi naj ima vsak svoje ime! One, ki bodo že prej v Ljubljani, prosimo, da to store že dopolne v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5. Kdor bo vstopil lele med potjo, pa hoče četrtinsko vožnjo iz Ljubljane, naj pravočasno javi, da mu kupimo listek ali pa naj si sam kupi polovični vozni listek. Kakor smo že poročali, je za vse udeležence akademskega tedna dovoljena polovična voznina, ki velja od 7. do 18. t. m. Na postaji kupi celo karto in legitimacijo K 13 (za 2 din), ki velja tudi za nazaj, če je potrjena udeležba na akademskem tednu. S Ptuja vodi udeležence g. prof. S. Cajnkari, iz Celja g. dr. Hanželič, iz Novega mesta gosp. Merhar Miro. Pri teh naj se udeleženci zglase vsaj pol ure pred odhodom vlaka na postaji.

Prinesite s seboj ferialne legitimacije, dežne plače ali kaj podobnega, ker v Bohinju plohe niso redke! Akademiki in abiturienti ne pozabite na odejo! Odejo prinesite tudi deklet! Kdor ima kolo, zelo priporočamo, da ga vzame s seboj. Isto velja za glasbene instrumente.

V Ljubljano se vrnemo v dveh partijah. Prva odide iz Bohinja takoj po zaključku v nedeljo zjutraj, druga (oni, ki pojdejo v planine) pa po dogovoru par dni pozneje. Po zaključku (v nedeljo zjutraj) preneha tudi skupna oskrba.

Za nepripravljene ne bomo preskrbeli ne hrane in ne stanovanj!

Ves čas so udeleženci dolžni točno se držati navodil organizacijskega odbora. Dnevni red: ob 6 vetanemo, ev. masa pri Sv. Duhu in pri Sv. Janezu, po masi kratko berilo iz sv. piama in nekaj minut meditacije; zajutrek, dopoldne eno ali dve predavanji z debato, kosilo, prosti čas. Popoldne predavanje, večerja, razgovori o aktualnih vprašanjih, nato skupna večerna molitev in počitek.

Vsi, ki so se tudi po terminu prijavili, lahko pridejo!

Slov. kat. akad. društva Danica, Zarja in Savica.

Amsterdam 240, Berlin 175.10, Dunaj 81.70 (82.05), Stockholm 111.90, Oslo 109.075, Kopenhagen 96.90, Praga 15.79, Varšava 82.70, Budimpešta 86.25, Ate-ne 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.58, Buenos-Aires 131.75.

Zivina

Na svinjski sejem dne 6. avgusta 1937 je bilo pripeljanih 296 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prešči 5—6 tednov stari kos din 115—140, 7—9 tednov stari kos 110—145, 3—4 mesece stari kos 180—195, 5—7 mesecev 250—360, 8—10 mesecev 390—500, 1 leto stari 710—800, 1 kg žive teže 6—7.50, 1 kg mrtve teže 9—11. Prodanih je bilo 105 svinj.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 8. avgusta: 8 Vesel nedeljski posprav — 9 Cas, poročila, spored — 9.15 Koncert na vrtiljskih orglah (plošče) — 9.45 Verski govor (p. dr. Roman Tominec) — 10 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11 Drobil za drobil (plošče) — 11.50 Otroška ura: Trije godei — 12 Koncert oddelka godbe »Sloga« — 13 Cas, poročila, spored, obvestila — 13.15 Radijski orkester — 17 Kmet, ura: Sotiranje sadja (g. Karel Vrisk) — 17.30 Koncert pevskega društva »Sloga« iz Kranja — 18.30 Vesele zgodbe — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae, ura: Naš tisk na pariški mednarodni razstavi (Vinaver) — 19.50 Radijski orkester — 21 Koncert pevskega zbora »Drbovelski slavček« (prenos s Bleda). Dirigent: g. Avgust Šuligoj, sopran solo: Renka Koritnikova, pri klavirju: g. dr. Danilo Svara, dirigent ljubljanske opere — v odmoru: čas, vreme, poročila, spored — 22.30 Za ples (plošče).

Ponedeljek, 9. avgusta: 12 Uvertura (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13 Cas, spored, obvestila — 13.15 Pesmi in plesi iz Španije (plošče) — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae, ura: Lik pokojnega nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča (Josip Jagodica, ravnatelj škofijskega ordinariata) — 19.50 Zanimivosti — 20 Lahka glasba na dveh klavirjih (plošče) — 20.15 Letošnja knjižna izdaja Slov. šolske mladi (g. prof. Eibin Boje) — 20.30 Remo simfoničnega koncerta iz Dobruše (dirigent A. Nefzai) — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Ura lahke glasbe (šramel Kolibevo).

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 8. avgusta: Belgrad: 20 Ljudski večer,

Najstrašnejša armada sveta najokrutnejša vojska

Ni tako strašno kot je pohod armade mravelj. Nikoli nisem mogel dognati (pripoveduje svoje doživljanje raziskovalec južnoameriških pokrajin), kaj prišli te živalice na potovanje. Mogoče lakota, mogoče pa vsebujejo kak nagon za vdranje, ki jih podzvestno prišili, da prehodijo neznansko dolga pota in da na svojem pohodu prav vse uničijo? Leta 1933 sem sledil pohodu mravljinčje armade 507 kilometrov daleč. Če bi jih ne bili požgali, bi bile mravlje napravile še kakih 500 km. Najhujše stvari pa sem doživel z mravljami decembra meseca 1934 ob gorenjem teke reke Pará. Malo prej nam je bil neki stari Indijanez pripovedoval zgodbo svojega plemena. Po tej pripovedki bodo nekoč prišle neznanske armade mravelj iz pragozda in bodo ljudi kar poteptale in uničile. Tedaj smo se porogljivo posmehovali tej storiji...

Hujše ko divje zveri!

Prejšnji dan smo zagledali gauča, ki je jahal vsega izmučenega konja. Priedel je k nam in nekaj zaužil in je hotel iti kar dalje. Svetovali smo mu, naj vendar prenoči pri nas, kar je pa prestrašeno zavrnil: »Trdo sem se moral boriti, preden sem prijahal do vas,« je skrivnostno odvrnil, »in moj konj bi ne mogel še enkrat kaj sličnega prestati. Ali veste, da sem akoraj štiri ure nenehoma v najhujšem diru jahal, da me živali niso požrle?«

»Saj tu ni divjih zveri,« smo začudeno vzkliknili.

Jezdec se je zasmel. »Ni divjih zveri,« se je rogal, »seveda jih ni! A tu je nekaj hujšega — mravlje!«

Mislili smo, da se mu meša, kar se tem ljudem večkrat pripeti, in nič več mu nismo branili, ko je čez uro nato zajahal konja in zdrvel v noč.

Nato smo se ulegli. Med nami in gozdom je tekel širok, za meter globok potok. Med prerijo in nami pa je bilo močvirje. Nalašč smo se bili tu utaborili, da nam ni bilo treba stražiti, saj se Indijanci kaj radi prithotapijo in krajejo. In prav tu, na tem kraju smo se vojskovali v bitki z mravljami.

Najstrašnejša, najokrutnejša, najdrznejša armada sveta.

Ta bitka je trajala brez preledka dobrih 18 ur! Ob 3 ponoči so nas prebudili vreščeti kriki Indijancev. Planili smo kvišku in takoj prižgali karbidove svetilke, a sploščka nismo mogli ničesar zaznati.

»Kaj pa je?« smo narahili Indijance, ki so s tresočimi se rokami kazali na potok. Res, nekaj ni bilo v redu — a videli smo le begajočo senco, ki so se venomer premikale — in takoj smo vedeli vse. Ta temna, neskončna, premikajoča se gmoja, ki se je venomer porivala naprej — to so bile

mravlje!

Milijarde samih mravelj, velike armade, ki so se pripravljale, da nas napadejo; ki so se hotele vreči na nas, ki so bile pripravljene na juriš! Kar koj smo bili vsi nared. Konji so bili ko pobesneli in smo jih komaj zmogli. Pri so cvlili in tulili, Indijanci so molili in preklinjali.

Sovražnik ureja svoje vrste.

Najprej smo dali svojih sedem karbidovih svetilk na breg potoka. Na oni strani so se zgoščale armade mravelj. Stale so druga vrh druge, kakor je njih navada pri napadu. Potem je moj tovariš vzel poveljstvo v roke in ga je obdržal do konca bitke. Najprej je skušal sovražnik potieniti v vodo ogromne množice svojih in videli smo da

nareja iz mrtvih most

toda voda je odnesla prve množice. Dvakrat so mravlje to poskušale, a jim ni uspelo. Sovražnik se je prirnil bliže k potoku in je obstal. Tedaj je vzšlo sonce in videli smo, da je bila vsa jasa tja do gozda, kamor je eeglo oko — vse pokrito z mravljami, ob potoku navzgor in navzdol. In tej orjaški armadi nasproti je stala naša četa: 18 mož, dva tovorna avta in deset konj. Saj bi bili morali prav za prav zbežati, toda 7 km vzhodno od tu je bila naša preiskovalna postaja z več ko sedemdesetimi živalmi; ondi so bile naše štiri hiše, v njih pa sedem žensk in štiri otroci. Če bi zbežali, bi bilo vse izgubljeno in bi bilo uničeno delo petih dolgih let!

Strah in stud ob pogledu na armade

sta nam prešinjala telo, ko smo v dnevni luči gledali na neizmerno mravljinčje armade, a premagali smo stud in se pripravili na bitko. Ob štirihi je naš poveljnik poslal dva Indijanca k našim hišam in sosodnjim farmerjem po pomoč. Ob šestih je bil

prvi veliki naskok. Zivi tanki.

Več desetisoč mravelj je na oni strani tvorilo črno kroglo, ki se je počasi kotnila v vodo. Sploščka nismo vedeli, kaj pomenijo te krogle, dokler se ni prva razletela na našem bregu in se je iz nje izlila kar povenjen samih mravelj.

Promenadna nat čez Veliki Klek gradit

Spoznali smo nevarno taktiko. In že je plavalo več ko 30 krogel po vodi in tolkli smo z gorjanci po njih in smo razbili te žive tanke. A vedno in vedno so se kotilile nove krogle in vedeli smo, da tega boja ne bomo mogli dolgo vzdržati.

»Pozor, zdaj bomo napadli mit!« je poveljnik iznenada zaklical. »Bencina sem!« Deset mož je zgrabilo vsak za eno posodo, stopilo v vodo, izpraznilo posode in se vrnilo. Nato je sfrčala goreča cunja tjakaj in hipno je bil drugi breg v plamenih. Strašno je zasmrdelo. Toda — mravlje se niso umaknile!

Do devetih je trajal mir.

Ko so mravlje sprevideli, da s čelnim napadom ničesar ne opravijo, so se razpršile v dve bočni vreti. Zadaj za gorečimi in sežganimi mravljami so stale pač še nebrojne čete, a razločno smo videli, kako se je val mravelj razdelil na levo in desno stran.

Naš poveljnik dr. Weininger je ostal v sredi, jaz s tremi možmi sem stopil na levo, botanik dr. Quiquerez s štirimi možmi pa na desno. Vsak je imel sedem posod bencina in dve posodi petroleja. Sploščka so mravlje poskušale napredovati s svojimi živimi tanki, ki smo jih pa mi spet in spet razbili. Potem pa je prišlo nekaj novega, barbarekega!

Na tisoče in tisoče mravelj tvorijo cevi za prehod armade čez vodo!

Cevi so imele premer 2 cm in skozi se je izlivala povenjen samih bojovnic. Vse se je tako naglo vršilo, da smo ta način bojevanja spoznali šele, ko so se prve gručice besno zagnale na nas. Zakričal sem svojim ljudem, naj se nanažejo z bencinom, kar je za čas zaleglo. In potem smo spet udrihali na neštivilne mostove iz mrav-

ljinih cevi in smo jih pobijali. Naredili smo ozek pas iz samega petroleja in besni napad se je spet ustavil. Da bi prostor očistili mravelj, sem dal izprazniti dve posodi bencina in ga zažgati. Toda mravlje so šle dalje na levo: takoj so ugovile, da smo prelahotni, da bi mogli biti povenjeni in so nas hotele obkoliti. Dokler bi ne bili dobili pomoči, bi že vztrajali, a tedaj

so mravlje predrele našo bojno črto

in so dr. Quiquerez napodile proti močvirju in naše središče je bilo pretrgano! Več ko dva milijona mravelj je zagrmelo na napad. Konji so nam ušli, dr. Weininger je začel kričati na pomoč. Bilo je enajst dopoldne. K sreči je okrog močvirja zadrževalo mravlje, zlasti še ker smo bliskoma izkopali jarke, ki so se koj napolnili z vodo. A zdaj smo bili s treh strani obdani z mravljami in bilo je še vprašanje časa, kdaj nas napadejo še s četrte strani! Posvetovali smo se že, ali bi ne zbežali, tedaj

je pridrvlo trideset konjenikov.

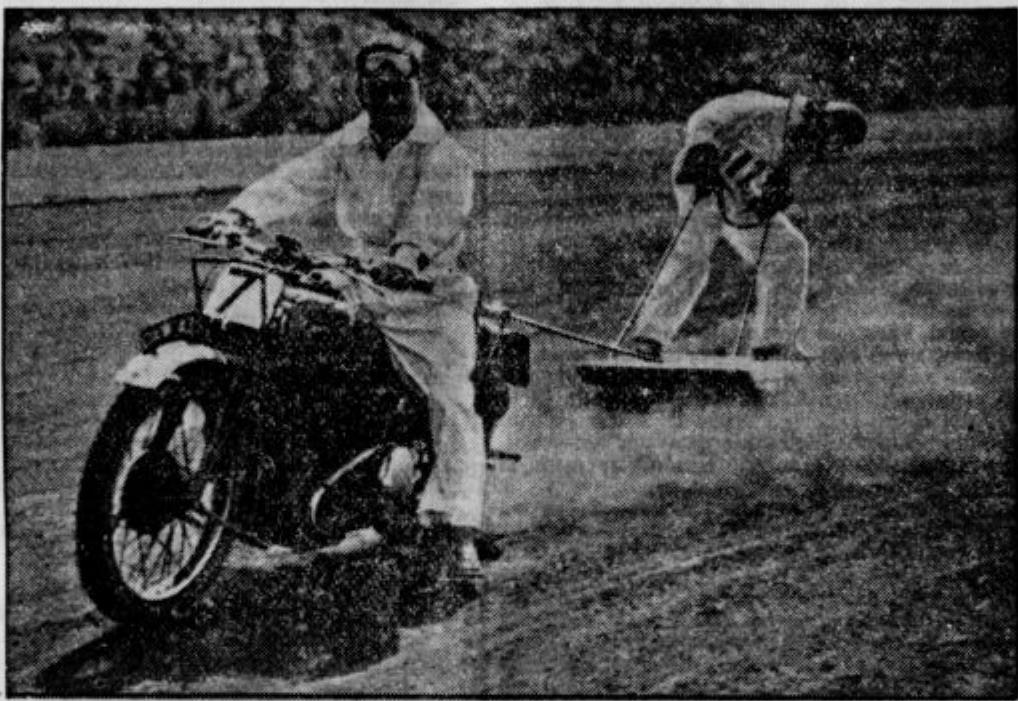
Za njimi štiri avtomobili z bencinom.

Pomoč je prišla še o pravem času. Mravlje so se pahljačasto razpršile, kar je bila njih guba. Jezdci so izšli nanje

več ko sto posod bencina

in ga zažgali. Zaeno je druga skupina zažgala suho travo. A še skozi plamene so brzele mravlje v napad in spet in spet smo se morali boriti z njimi. Šele proti večeru je pojenjala divjost mravelj; poslednji ostanki so se razšli proti gozdu.

To je bila velika mravljinčja bitka ob reki Pará, ki je svoj čas ves svet pisal o njej.

Na dirkah s motornimi kolesi v Londonu je neki drzni jezdec na valovih pokazal, kako zna krmariti tudi po pesku in ne samo

Pismo skrbne gospodinje

Soproga nekega trgovca, ki je moral večkrat kam odpotovati, se je dobro oborožila zoper vlomilce in je dala na stanovanjska vrata pritrditi štiri različne varnostne ključavnice. Zatorej se hišniku tudi ni prav nič čudno zdelo, ne vedoč, da je odšla gospa na počitnice, — ko sta zadnjič prišla dva moška v modri delavski obleki, rekoč, da morata napraviti čez vrata železno rešetko zoper vlomilce. Hišnik je nekaj časa gledal, kako sta lepo izžagala stanovanjska vrata, a se je nato odstranil in je v mislih pohvalil skrbno gospo, ki je z vaemi sredstvi varovala last svojega moža.

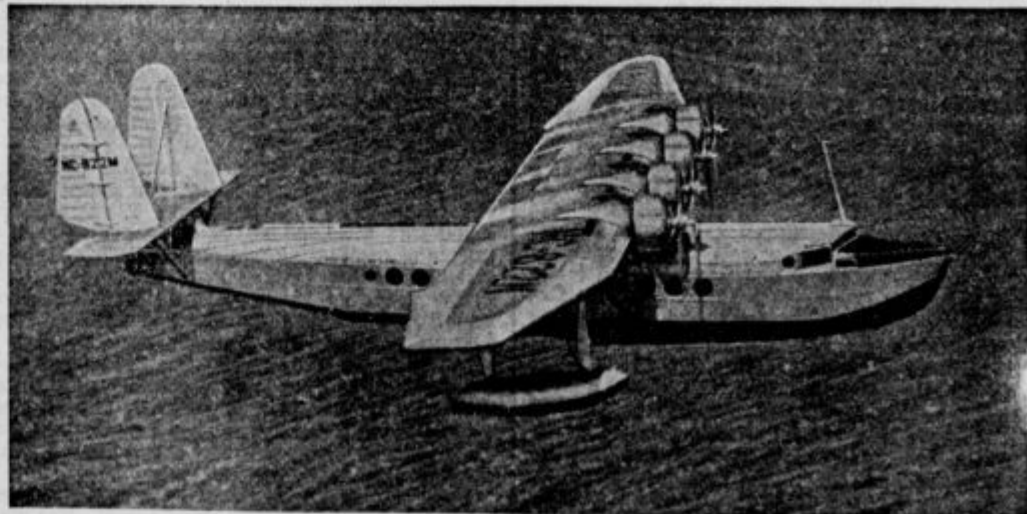
Čez četrt ure je bila pa še zmeraj odprta v vratih; hišniku se je to zadelo sumljivo in je brž poklical stražnika, češ, mogoče so pa tatovi v stanovanju in ju bo stražnik še pri delu zalotil. Resnično — vse omare v stanovanju se bile prazne!

Neki listek je pa kmalu rešil uganko, kako je bilo moči v tem rekordnem času tako do dna vse izprazniti. Listek je ležal na nočni omari in tam je bilo napisano: »Ljubi mož, v škafli za pisma boš našel pobotnice o obrestih, luči, telefonu itd. Ker pa vem, da prideš domov navadno brez denarja, imam v mali železni blagajni, ki je v levem, seveda zaklenjenem predalu pisalnika (ključ pisalnika), v drugem predalu omare za perilo, a ne brekaj nič po omari, denar v posebni

kuverti pripravljen, zraven je še 420 šilingov, ki jih je plačal gospod B. Ključ od blagajne sem tudi dobro spravila, dobiš ga v zeleni cigaretni škafli med šivanjem. Zlato zapestnico babice in mojo zapestnico nesi popraviti. Oboje je zavito v svilen papir v zgornjem predalu toaletne mizice. Če si boš kaj skuhal, ne vzemi srebrnega pribora, ki je spodaj v kredenci, ampak vzemi navadnega iz kuhinje. Vse dobro zakleni, zgoraj in spodaj, obriši si dobro čevlje in daj popraviti pipo v kopalnici, ki pušča vodo, preden prideš na počitnice. Tvoja ljubeča žena.«

Seveda sta se vlomilca do pičice okoristila s pismom te skrbne gospodinje in v nekaj minutah vse izpraznila. V hvalo jima je šteti, da sta s krepkim prijemom popravila tudi pipo v kopalnici, ki ni več puščala...

Vsa ta zgodba pa — žal in v škodo te skrbne gospodinje — ni izmišljena...

Ponesrečilo se je letalo Pan-American-Clipper. Te prometno letalo, ki je vozilo na progi Miami-Buenos Aires v Ameriki, je strmoglavilo s 14 potniki v globino. Z letali, podmorncami in ladjami so iskali ponesrečeno letalo in so ga slednjič našli blizu panamskega mesta Colona. Vsi potniki so mrtvi, letalo pa v ruševinah. Na sliki je to letalo, ko je vprav vzletelo iz San Christobala.

Na zemljevidu je kraj nesreče, Colon v Panami, kjer se je ponesrečilo potniško letalo Pan-American-Clipper s 14 potniki.

Dobra kupčija: »Najboljšo kupčijo sem napravil takrat, ko sem dal hčer v pevsko šolo.«
»Zakaj pa?«
»Obe sosednji hiši sem zdaj lahko dobil za polovično ceno.«

Kje je morje najgloblje?

Doslej je bilo znano, da je merila največja morska globina in sicer v Tihem oceanu — 10.790 in 10.830 m. Zda pa je nizozemska ekspedicijska »Siellius« na istem kraju dognala drugo številko in sicer 10.860 m. Kraj, kjer je ta največja morská globina, je med 9° 42' severne širine in 126° 52' vzhodne dolžine v Tihem oceanu. Merili so globino s pomočjo glasu in odmevov. Glede na tako merjenje pa znanstveniki močno zdvajajo, češ, da poedini časi med odmevi mogoče morejo biti tudi poševni preseledki med odmevi, ki so pa precej večji kot globine tistega dela morja.

Od povsod

Otroka so ukradli spet v Ameriki. Iz Čikaga poročajo, da sta dve in polletnega sinčka nekega hotelirja ob belem dnevu blizu domače hiše pograbila dva moška in ga z avtom odpeljala. Čez nekaj ur nato je dobil oče anonimno pismo, naj plača 5000 dolarjev, pa dobi otroka nazaj. To zločin je po vsem mestu silno razburil ljudi.

Vojna ladja z mrežo zoper komarje. — Prvičkrat se te dni vozi velika bojna ladja po reki Amazonki navzgor. To je angleška oklopna križarka »Apolac«. Ker je v teh krajih neizmerno dosti komarjev, da ljudem brez mreže ni moči živeti, so čez vso velikansko križarko razprostrli tanko mrežo zoper moskiti, kar daje ladji čuden, prav nič vojaški videz. Od daleč je videti ko zelena ruša mahu na reki. A mornarji vsaj ne bodo zboleli radi komarjev.

Stoletnico obhaja mesteca Berlin v ameriški državi Pensilvaniji. Ta ameriški Berlin ima le 1500 prebivalcev in so ga l. 1774 ustanovili nemški priselenci, a pred 100 leti je mesteca dobilo naziv mesto.

Najmočnejši otrok sveta je umrl. Iz Londona poročajo, da je ondi za angino umrl najmočnejši otrok sveta, ki mu je bilo tri leta, a je bil že 125 cm visok, tehtal je 35 kg in je mogel z eno roko dvigniti 25 kg. Ze njegov oče in tudi stari oče sta bila izredno močna človeka. Njegov oče je izlaha upognil kako železno palico. Mali orjak je prav zato umrl, ker je prehitro rasel in zato ni imel dovolj odporne sile zoper bolezen.

»Poglejte, otroci, tu je bilo pred 1000 leti še morje.«
»Saj res; tale kamen je še zdaj ves vlažen.«

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka polna vrstica po Din 250. Za pisarne odgovore glede malih oglašev treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Učiteljska abiturientka
Zeli službo vzgojiteljice, sprejme tudi drugo, nje primerno mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Marjiva« 12344.

Mlinar
Išče mesta do 1. IX. t. l. v 18 tonskem mlinu na vodni ali električni pogon. Vsame samostojno v najem 2 tonski mlin. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor št. 1332.

Trgovski pomočnik
mlad, vešč telegrafice in trgovine s mešaním blagom, išče primerno službo v ali izven trgovine. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor, pod štev. 12339/12394. (a)

Mlad fant
Zeli kakršnokoli službo v trgovini ali hotelu. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor, št. 1343. (a)

Služkinja
za vsa, srodnih let, poštena in pridna, išče zaposlitve s 1. sept. pri manjši družini. Cenj. ponudbe poslati na naslov: Marija Tomatič, Stolina št. 12, Maribor. (a)

Trgovsko naobrazen
s dolgoletno prakso, prosi za kakršnokoli zaposlitve. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Zvest« št. 12385. (a)

Absolvent
meščanske šole, želi namočniti kot vajenec v večji manufakturni trgovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12371.

Dekle
stara 20, izučena šivilja, išče mesta sobarice ali kaj sličnega pri boljši manjši družini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12374. (a)

1500 Din nagrade
dam onemu, ki mi preskrbi stalno službo v tovarni, skladišču ali slično. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna« št. 12194. (a)

Dekle
bros staršev, išče službo za vsa hišna dela. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor, pod »Dekle« št. 1235.

Mlad strojnik in kurjač
s večletno prakso išče stalno službo v večjem obratu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mlad strojnik« 12329. (a)

Prodajalka
skromna, išče službo v trgovini, mlekarni ali pekarni. Gre kamorkoli. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Hvaležna« 12444. a

32 letni samec
izobražen in marljiv, želi kakršnokoli službo, samo pri konjih na. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12425. (a)

Dimnikar
vaje vseh mestnih del, vojaščin prost, s močnimi stroji, izpitom — išče službo. Nastopi 1. sept. Andrej Rihar, pri gosp. Udoviču, Krakovska 9 v Ljubljani. (a)

Organist
s dobrim spretnostjo išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12419. a

Trgovski sotrudič
manufakturnist-galanterist želi menjati mesto takoj ali pozneje. Zdrav, močan, tizen, nekadičec, s dobrimi referencami. Pisemne ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobro prodajalec« št. 12375. (a)

Tehnik mizarske stroje
išče zaposlitve kot vodja v mizarskem ali risar v gradbenem podjetju. Delo sprejme tudi na dom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12487. (a)

Bolniška strežnica
26 let stara, vajena vseh hišnih del, išče službo — najraje pri bolnišnici. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12491. (a)

Drž. staroupokojene
50-letni, zdrav, krepak in neomadeževane preteklosti v vsakem pogledu vreden, zanesljiv, pošten, se želi zaposlitve pri večjem podjetju kot skladiščnik, inkasant ali kaj podobnega. Na zahtevo nudi jamstvo neobremenjeno nepremičnino v vrednosti 50.000 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12494.

Gospodična
s manjšim nemščino in francoščino, želi službo k otrokom ali kjerkoli. Ponudbe upravi »Slov.« pod »V Ljubljani« 12512. (a)

Mlinar
želi spremeniti službo v kmečkem mlinu takoj ali 1. sept. Vzame tudi na polovico zaslužka ali v najem. Tizen in pošten ter zmožen vseh popravil. Ponudbe poslati upr. »Slov.« pod »Konkurenčni mlinar« 12506.

Šivilje
ki so se delale v krznarski stroki, sprejme Rot. L., Mestni trg. (b)

Hlapci
srednjih let, samostojni, vajeni opravljanja živine in kmečkih del ter hmelja, se sprejme takoj ali pozneje. Pisemne ponudbe poslati: Petrovče 4.

Tapetniški pomočnik
dobra moč, mlad, marljiv, išče delo. Zahtevki niski. Kampen Anton, Delavski dom. (a)

Službo dobe

Tesači
10—15, za trame, izurjen, sprejme pri dobrem zaslužku do pozne jeseni za takojšnji nastop Lesna industrija Viktor Glasar, Ruše nad Mariborom.

Pisarniško moč
veščo slovensko, nemško in hrvaško korespondence ter drugih pisarniških del za industrijsko podjetje. Lastnoročne ponudbe s navedbo mesta dosežanje zaposlitve ter zahtevo plače je poslati na upravo »Slovenca« pod »našček« št. 12174.

Korespondentinja
Tekstilna tovarna v okolici Ljubljane sprejme korespondentinjo s večletno prakso, perfektno v slovenski, srbo-hrvaščini, nemščini, stenografiji in strojeplaju, nadalje gospodilno s znanjem jezikov, stenografije, strojeplaja, hitro računalnica, za takoj ali 1. oktobra. Pisemne ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Tekstilna« št. 11828. (b)

Šivilje
ki so se delale v krznarski stroki, sprejme Rot. L., Mestni trg. (b)

Hlapci
srednjih let, samostojni, vajeni opravljanja živine in kmečkih del ter hmelja, se sprejme takoj ali pozneje. Pisemne ponudbe poslati: Petrovče 4.

TEL. 21-24 MATICA
Velike filmske dele
Kreutzerjeva sonata
Lili Dagover, Peter Petersen
Glasba: L. van Beethoven, Čaikovski in Chopin
Predstave danes ob 17, 19 in 21. uri

Usnjarske pomočnike
iščemo s plačo 6.50 din za stroju, ostale kožarje pa falcorje in blansirerje na 6 din na uro. Pisemne ponudbe je s točnimi podatki poslati na naslov: Osejčka tvernica koža d. d., Ostiok III.

Kuharica
pridna in poštena, 30 do 40 let stara, s večletnimi spretnostmi, tudi s dežele, se sprejme v večji trgovski hiši. Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor, pod »Dobra in stalna služba«.

Hlapca
za vsa kmečka dela takoj sprejme. Ivan Brecljnik, Dravice 46, Ljubljana. (b)

Pekovskega pomočnika
mlajšega, ki je dobro izučen sprejme: Pekarna Logar, Golnik. (b)

Mizarskega pomočnika
za furnirano pohištvo — sprejme Trebar Anton, mizarstvo, Zadruga 5, p. Križe, Gorenjako. (b)

Čevljarskega pomočnika
mlajšega, za fina zbita dela takoj sprejme. Sushadolnik Leopold, Para. p. Nova vas. (b)

Pomočnica
za trgovino s mešaním blagom, zmožna voditi tudi gospodinjstvo, ne premlada, s primerno kaveljjo, dobi takoj mesto na deželi. Ponudbe s navedbo plače upravi »Slovenca« pod »Samostojna moč« 12348. (1)

Mlinar
vsostranski izvežban v vsakovrstni mlitvi v mlinu in hidraulični oljarni, posebno v predelavi rjasa in vsakovrstnih oljnatih semen, zmožen kavelje, dobi takoj stalno službo. Kocberk Alojz, mlin in oljarna — Sv. Jurij ob Ščavnici. (b)

Pošteno zastopnike
za svetovno znane radio aparate iščemo v vseh krajih dravske banovine. Pogoji zelo ugodni. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiv« 11.962. b

Sedlarskega pomočnika
ki je izvežban vozilčarstva, sprejmem. Stanovanje in hrana v hiši. — Iv. Erhardt, Šostanj. (b)

Prodajalka
dobro izurjena v trgovini mešanega blaga, posebno manufakture, dobi takoj stalno mesto v večji trgovini na deželi v letovškem kraju. Ponudbe s zahtevki in podatki dosežanje službovanja na upravo »Slovenca« pod »Veselo do dela« 12455.

Izurjena pletilja
za nogavice se sprejme takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12463. b

Dekle
za vsa dela, s znanjem nemščine in kuharja, od 30—40 let, se sprejme na deželi. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod 12477. b

V stalno službo
vzamem mehanika ali kijučavničarja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalna služba« 12532. b

Dekle
zmožno kuhe in vseh hišnih del se išče do 1. sept. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Letna spridevala« 12599, Ljubljana.

Kuharico
ki bi opravljala vsa hišna dela sprejmem takoj ali pozneje. Ponudbe na upr. »Slovenca«, Celje. (p)

Pošteno dekle
kmetijskih staršev, zdravo in pridno, vajeno molže in kuhanja, sprejme gostina v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« 12582.

Sprejem
več krojaških pomočnikov za konfekcijo. Stefan Cencič, Kranj na Skali 2.

Mladenika
poštenega, zdravega in močnega sprejmem v stalno službo za razvažanje in prodajo sadja. Resljeva 4.

Dekle
močno in pridno sprejme perutinarstvo »Niko« — Poljane, št. Vid n. Lj.

Pomočnica
poštena in natančna — iščem za modni atelje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12545. (b)

Kleparja
mlajšo moč, sprejmem v službo. Avgust Sever, kleparski mojster, Kamnik.

Pletilje
s vso oskrbo sprejme — »Zigona«, Škofja Loka — Prednost onim, ki znajo pletiti rokavice in nogavice.

Hlapca
močnega, tizenega, nekadičec sprejme za kmečka in domača dela trgovce v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Stalna služba« 12592.

Pletilja za rokavice
dobi delo in stroj na dom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 12455. b

Krojaškega pomočnika
pridnega, za male kose, sprejme Odar Jos. Ljubljana VII., Janševa 7. b

Spretno modistinjo
prvovrstno moč, sprejmem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 12526. b

Pomočnica in učenka
sprejme salon damskih klobukov »Nivea«, Knafeljeva ulica 4. (b)

Modistinja
se sprejme. Pisemne ponudbe upravi »Slovenca« pod »1000« št. 12524. (b)

Čevljarski pomočnik
pomočnik se sprejme. — se sprejme. — Šmid Jože, Slovenski Javornik. (1)

Mlinarski pomočnik
samski, pošten in znanljiv, do 35 let, dobi službo pri Karl Goldschmidt, umetni mlin, Fram. Po možnosti naj se predstavi. Ostalo po dogovoru.

Gospodična
ki govori perfektno nemško in zna samostojno vzgajati, se sprejme k 1 in 6 letnim dečkoma. Začetnice izključene. Prednost: znanje domačega šivanja. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12571. (b)

Hiša
pripravna za obrtnika — napredaj sredi mesta. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9915. (p)

Napredaj
iz proste roke zelo rentabilne stavbene parcele, na katerih so postavljena dvostanovanjska poslopja. Nahajajo se v bližini blive jahalnice v Trnovem. — Prodajo se skupno ali posamezno. — Več se poizve pri notarju Uslakarju, Kralja Petra trg št. 8. (p)

Kuharico
ki bi opravljala vsa hišna dela sprejmem takoj ali pozneje. Ponudbe na upr. »Slovenca«, Celje. (p)

Več stavbnih parcel
na jako prometnem kraju, v bližini kolodvora Vizmarje — napredaj Pojanenla istotam št. 59. V najem se oddajo kletni skladiščni prostori. (p)

V Brežicah
in okolici so napredaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposstva. — Pojasnila pri inš. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Žaga
s vodnim pravom, turbinski pogon, v gozdnem kraju pri Rajhenburgu napredaj žagarju ali kmetu s nekaj kapitala. Hosta in semijaše za malo kmetije skupaj okrog 45 oralov. Informacije pri: Martin Kozole, žaga, Rajhenburg. (p)

Lepa stavbna parcela
napredaj. Polovce se pri Slavko Omejec, št. Vid 78, končna postaja tramvaja. (p)

Trgovska hiša
enonadstropna, dobičkar, nosna, centum Celja, zelo ugodno napredaj. Cena 275.000. Naslov v upr. »Slov.« Celje. (p)

Majhno posestvo
v lepem kraju, pol ure od Celja, hiša gospodarsko poslopje, vrt, njiva, travdaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12404. (p)

(DVOKOLESA) Miele-Merkur, Brennabor s prostim tekom in zavoro, moška, ženska in dirkalna, kompletna din 750.—

ŠIVALNI
STROJE: »VERITAS«, »TITAN«, »VIKTORIA« s okroglim žolnikom, šiva in vaze naprej in nazaj, cena s glave navigor din 1.500.—, kabinet din 1.750.—.

PISALNI
STROJI, maslini, prenosljivi, v elegantnem kovčegu, s 80 znaki črk v cirilici ali latinici, cena din 1.350.—.

RADIO
APARATE: »NORDMARK« eleganten za vse valovne dolžine, cena din 2.500.—.

Možno tudi na obroke. Naplailo din 100.— se ima poslati obenem s naročilom. Mesečni odplačevalni obroki za radio, pisalne stroje in dvokolesa din 100.—, za šivalne stroje din 150.—. Za blago, ki vas zanima, zahtevajte ilustriran cenik.

Vse blago je porekla znamenitih nemških tovarn, kupljeno in plačano (v kirilingu) v zameno na naše jugoslovanske prideleke, zato je tako poceni. Zahtevajte zastopnike in posredovalce!

„MERKUR-ZAVOD“
Beograd, Pašičeva 2, pošt. pret. 800, telef. 28-021. Račun pri Poštni hranilnici, Beograd br. 57693.

Posestva

Termalno kopališče
in letovišče v Sloveniji, 6 zgradb, 7 oraloj zemljišča, 25 urejenih sob, elektrificirana razsvetljava, pritlikline, velika restavracija, 2 odprta termalna bazena itd., iz proste roke zelo ugodno napredaj. — Obrniti se na Vrtnšek, Medijske Toplice via Zagorje ob Savi.

Hiša
pripravna za obrtnika — napredaj sredi mesta. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9915. (p)

Napredaj
iz proste roke zelo rentabilne stavbene parcele, na katerih so postavljena dvostanovanjska poslopja. Nahajajo se v bližini blive jahalnice v Trnovem. — Prodajo se skupno ali posamezno. — Več se poizve pri notarju Uslakarju, Kralja Petra trg št. 8. (p)

Kuharico
ki bi opravljala vsa hišna dela sprejmem takoj ali pozneje. Ponudbe na upr. »Slovenca«, Celje. (p)

Dvostanovanjsko hišo
prodajam v okolici Celja. Naslov v podružnici »Slovenca«, Celje. (p)

Visokoprtilično hišo
s trgovskim lokalom in vrtom, prodaj. Čisti letni donos 12.000 din. Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor, št. 1347. (p)

Posestvo
v bližini postaje in cerkve, v hiši 4 sobe, vsa zemlja pri hiši, pripravno za upokojence ali stranko, ki ljubi mir — napredaj. Naslov v upr. »Slovenca«, Maribor pod št. 1345. (p)

Žaga, mlin
in dobro idoča trgovina s posestvom blizu Ljubljane, ob glavni cesti in postaji — napredaj. Naslov pove uprava »Slovenca« po št. 12384. (p)

Lepa stavbna parcela
napredaj na Ježici. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12345. (p)

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Zrebanje srečk V. glavnega in poslednjega razreda
tekočega 34. kola se vrši po rešenju gospoda ministra za poljedelstvo št. 42793/1 od 11. junija t. l., v času

od 17. do vključno 13. septembra t. l. in to:

V Beogradu: 17., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 26. in 27. avgusta t. l.

V Zagrebu: 30. in 31. avgusta in 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11. in 13. septembra t. l.

Pri tem zrebanju bo izžrebanih pet premij in to:

11. septembra po 300.000 in 400.000 Din,
13. septembra po 500.000, 1.000.000 in 2.000.000 Din.

Poleg teh premij bo izžrebano veliko število dobitkov po 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 Din in drugi manjši dobitki.

Skupni znesek dobitkov v tem zrebanju znaša

Din 56,000.000—
ki se izplačuje brez odbitka.

V najsrečnejšem slučaju v zvezi s premijo in dobitkom se lahko pri tem zrebanju dobi na eno srečko

Din 3,700.000—

Za izplačilo dobitkov jamči država Kraljevine Jugoslavije.

Osebe, ki so udeležene pri igri 34. kola, morejo svoje srečke IV. razreda zamenjati za srečke V. razreda najdalje do 12. avgusta t. l.

Oni pa, ki nimajo srečk a se želijo udeležiti igre pri V. glavnem razredu, si morejo iste nabaviti pri pooblaščenih prodajalcih in njih podprodajalcih, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu, po doplačilni ceni in to:

za celo srečko Din 1000—, za polovico srečke Din 500—, za četrtino srečke Din 250—.

Natančnejša pojasnila s loterijskim načrtom in splošnimi pravili se dobijo na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Radio postaja v Beogradu bo med dnevnimi vestmi vsakega dneva zrebanja, obveščala rezultat izžrebanih dobitkov od Din 5000— višje.

S kupovanjem srečk državne razredne loterije pomaga vsak poedinec poleg osebne koristi, ki jo lahko ima, obenem tudi narodnemu gospodarstvu, znanosti, industriji in vojnim invalidom, ker je čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno razdeljen v zgoraj omenjene svrhe.

Za vlaganje kis, špirit, žganje, rum pri
Jakob Perhavec
MARIBOR, Gosposka ulica 9
Telefon 25-80

Radi velike zaloge
poletnega blaga
dajemo od 15. ju-
lija t. l. naprej

10% popusta

na vse poletno, svileni,
bombažasto in volneno
blago za moške in žen-
ske obleke, — — dalje

20%-30% popusta

na vso konfekcijo, in
sicer velja popust na
vse reklamne cene kot
so označene v izločbah.

Velika zaloga ostankov
svile, krepov, delenov
kakor tudi štof za mo-
ške in ženske obleke

30%-50% popustom

Izkoristite takoj ugodno priliko!

F. I. GORIČAR, Ljubljana, sv. Petra cesta 29

Prodaj parcelo
na Kodeljevem. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 12350. (p)

Stanovanjska hišica
s nekoliko zemljišča, če-
rti ure od lga - ugodno
napredaj. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 12384. (p)

Gostilno
s nekaj posestvom kupim
(do 90.000 din) na deželi.
Polovico plačam v goto-
vini, ostalo s knjigo do-
brega zavoda. - Prevza-
nem tudi prevzitarja. -
Ponudbo pošiljate na upr.
»Slovenca« pod št. 12325. (p)

Zidana hiša
v Skočjanu pri Mokrono-
gu, s gospodarskim po-
slojem, moderno urejena
stanjarna za izdelavo tu-
di krom umlja, nekaj ro-
dovine zemlje ter hra-
stov gozd, zrel za sečnjo
— napredaj. Cena se po-
stavi pri lastniku: Banu
Francu, Skočjan 17 pri
Mokronogu. (p)

Hiša z vrtom
v Mariboru kupim. Vse
pogoje nasloviti: Josko
Veber, Podčetrtak 87. (p)

Novozidana vila
napredaj za 35.000 din.
Vprašati v gostilni Zo-
her, Tržaška c. 3, Mari-
bor. (p)

Enonadstropno hišo
popolnoma novo, lep lo-
kal, dvoje stanovanj, tik
Maribora, pripravno za
agilnega trgovca, poceni
prodajam tudi za knjižice.
Pojasnila: Stadler, Ma-
ribor, Magdalenska 32/I. (p)

Posestvo
hiša, gospodarsko poslop-
je vinograd, njive, trav-
niki, sadonosniki, gozd -
napredaj. Cena primerna.
Nekaj hipoteke. Pojasnila
daje Welsch Fric, trgo-
vec, Loče pri Poljčanah. (p)

Novo hišo
z zraven spadajočim zem-
ljiščem, pripravno za
obrtnika, zaradi selitve
prodajam po zelo ugodni
ceni v Britofu pri Kra-
nju. - Poizve se: Britof
št. 62. (p)

Enonadstropno hišo
pripravno za gostilno ali
kako drugo obrt, v kateri
je že bila nekdanja gostil-
na, v prometnem kraju
Štajerske, s gospodarski-
mi posloji, 2 kletmi, le-
denik, velikim vrtom in
6 oranž. zemljiščem, prodam.
Cena primerna. Nekaj hi-
poteke. - Pojasnila daje
Welsch Fric, trgovec -
Loče pri Poljčanah. (p)

Stavbno parcelo
na solnčni legi kupim v
predmestju Celja. Ponud-
bo pod »Vrtič« 12.283 po-
družnici »Slovenca« v Celju. (p)

Pozor, stavbeniki!
Na javni dražbi pri okr.
sodišču v Ljubljani bo 19.
avgusta ob 10. uri
napredaj velika gramoz-
na jama 8449 m³ ob po-
daljšku Ljubljanske ulice
in Krožni cesti. (p)

Enonadstropno hišo
prodajam tik tramvaja v
Zg. Šiški. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 12.443. p

Novo hišo
s njivo ob državni cesti
v bližini Ptuj prodajam
za 25.000 din. — Ptuj,
Skorba 37. (p)

Parcela
800 m², tik Kodeljevega,
po ugodni ceni napredaj.
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.464. (p)

Štiristanovanjsko hišo
in nekoliko zemlje prodam.
Rožna dolina, c. X.
št. 28. (p)

Stavbišče in sadni vrt
1000 kv. m po 105 Din v
Sp. Šiški ob ulici, vodo-
vod elektrika, suha, mir-
na lega — prodam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.494. (p)

Hišo

s velikim gospodarskim
poslojem in 1500 m²
sveta, pripravno kot skla-
dišče, za vsako obrt ali
manjšo industrijo, blizu
centra ugodno prodam. -
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 12.467. — (p)

Novo hišo

enodružinsko, prodam. -
Podklanec 123, št. Vid n.
Ljubljano. (p)

Tristanovanjsko hišo

s gospodar. poslojem in
njivo ca. 4000 m², prodam.
— Nekaj hipoteke, drugo
gotovino. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 12.482. (p)

Novozgrajena hiša

še neometana, poleg far-
ne cerkve, s elektriko in
vodo, ugodno, napredaj na
Gorenjskem za 30.000 di-
narjev. Naslov v upr.
»Slovenca« pod št. 12.417. p

Novo hišo

štiristanovanjsko, prodam
ali zamenjam pri novi
gimnaziji. Beogradska 6,
Gjura. (p)

Nova hiša

s vrtom in njivo, v lepem
kraju na Dolenjskem, pri
fari, pripravna za obrt-
nika ali upokojenca, s
vodo in elektriko, takoj
ugodno napredaj. Naslov
v upr. »Slovenca« No-
vo mesto pod št. 12.472. (p)

Hiša z gostilno

napredaj pri farni cerkvi,
1 ure iz mesta, bres kon-
kurence, s trgovino in trafik-
o. Pri hiši je večinoma novo
gospodarsko poslopje s ko-
solom. Posedava je okoli 1
orolov, t. j. 2 krasna sade-
nosnika, njive travnik in
gozd, vse v bližini hiše. Ce-
na din 200.000. — Kos Franc,
Sv. Vencel, Slov. Bistrica. (p)

Travnik

v Trnovcu, okraj ob Ljub-
ljani, 3000 m², pripraven
za športnike, prodaj Pavla,
Jeranova 4. (p)

Veliko posestvo

v vrednosti D. 300.000, ugo-
dno napredaj v Toplicah pri
Novem mestu. Zelo pripr-
vno za gostilniško ali trgo-
vsko obrt. Sestoji iz 2 stano-
vanj, gospodarske poslopja,
14 tukajš. sob, 3 kuhinj,
vrt, gozda in 7 njiv. Naj-
nižja cena din 100.000. — Rok
do 16. avgusta. Informacije
in ogled pri Minki Sitar,
Toplice št. 55. (p)

Krasna stavbna parcela

vogalna, se ugodno proda.
— Ogleda in poizve se pri
Rahnetu, gostilničarju, Mo-
sta. (p)

Stanovanjsko hišo

s velikim zelenjavn. vrtom
prodajam v Ljubljani. Cesta
na Loko 25. (p)

Enodružinsko hišo

s lepim vrtom, proti pri-
merni odkupnini in obro-
nemu odplačevanju prodam.
Maribor, Delavska ul. 65. (p)

Krasna vila

v Celju, nova, enonadstrop-
na, 2-stanovanjska, komfort,
elektrika, vodo, parketi,
kuhinja, kopalnice, strani-
šča obložena s belimi plo-
ščami, balkoni, terasa, lep
vrt, 10 let davka presta, se
po nizki ceni proda. Vpra-
šati: Doberšek, Krekova c.
št. 16, Celje. (p)

Srednje posestvo

bliži trga in železnice ugo-
dno prodam. Naslov v vseh
poslovaln. »Slovenca« pod
št. 12562. (p)

Hišo vili s' tleno

prodam. Cesta VII, št. 31,
Podrožnik, Ljubljana. (p)

Štiristanovanjska hiša

s sadnim vrtom, 10 minut od
Kranja, napredaj radi pre-
selitve v tujino za 100.000 D.
Poizve se: Primskovo 161. (p)

Štiristanovanjska hiša

s velikim vrtom se proda v
Kranju za 90.000 din; mese-
čni donos 320 din. Pojasnila
daje Jakopin, Kranj, Pre-
šernova 18. (p)

Dobro urejen umetni mlín
na stalni vodi, železnica v
bližini, pripravno za tovar-
niško podjetje, poceni na-
prodaj. Ponudbe v upravo
»Slovenca« pod Rentabilno
12413. (p)

Prodajmo

Stanovski premog
dostavljamo na dom po
32 din 100 kv. Polne vo-
zove iz vagona ceneseje
prodaja le sastopnik
Maribor, Kopališka 10. (p)

Mizarji!

Stavbno in pohištveno
okovje si nabavite naj-
ugodnejše tudi na knjižice
Ljubljanskih zavodov pri
»J E K O«
Stari trg

Modroce

posteljne mreže, železne
složljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetinske
izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik, Mestni trg 18.
Ugoden nakup morske
trave, šime, cvilha sa
modroce in blaga za pre-
vleke pohištva.

Napredaj

po neverjetno nizki ceni
avto Chevrolet limuzina,
malo rabljen, tovarni av-
to Steyr, 1½ tonski, Amli-
car, najnovejši model,
dvoosedeln, prevoznik tri-
ciklji, več rabljenih ko-
leov, Ljubljana, Karlovska
cesta 4. (1)

Vino

ručeče in belo, dobre
kvalitete (tudi slivovke)
ugodno proda I. Veho-
var, Koprivnica pri Raj-
henburgu. (1)

Štajerska jaja

in piščanci vedno v sa-
logi pri Baloh, Kolo-
dvorska 18, dvorišče. (1)

Koroške brusnice

(PREISELBER) dnev-
no sveže - razpoložljiva od
5 kg naprej Zechner Hen-
rik, Libelče, Koroško. (1)

VINA

Vam nudi
Centralna vinarna
v Ljubljani

v svoji posodi najugodnej
TELEFON ŠTEV. 25-73.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan — se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLO,
Ljubljana, nasproti »Ne-
botičniku«. (1)

Spalnice

od 1800 din naprej; ku-
hinje od 800 din naprej,
vam nudi mizarstvo Jo-
sef Goljar, Florjanska 1. (1)

Novosti

perila, obleke, pumparice
ltd nudi ceneno Presker,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Poročnic prstane,

ure, verižice, uhane, ka-
kor tudi očala, kupite
najbolj ugodno pri Josipu
Janko, urarju v Kam-
niku, Šutna, naspr. farne
cerkve. (1)

Šivalni stroj

pogrezljiv, nemški izde-
lek, s okroglim čolnic-
kom, ki tudi šitka, po-
ceni napredaj. — Nova
trgovina, Tyrševa 36. (1)

Zarezane strešne opeke

rabljene, večje količino -
prodaja tovarna olja Hro-
vat & Komp., Ljubljana,
Tyrševa c. 1a. (1)

Dve ročni črpalki

stabilni, bencin motor 1
HP, in daljnogled, prodaj
Habicht, Ljubljana, Ta-
bor 5. (1)

Nemško doko

(pelco) črno, dve leti sta-
ro, odlikovano, s rodov-
nikom, prodam ali zame-
njam s drugo pasmo ena-
ke vrednosti. Vprašati v
upravi pod značko »Ro-
dovnika« št. 12364. (1)

Restavracijski inventar

ugodno napredaj. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 12349. (1)

Čistilnik za žito

(pakfel) prodam. Toma-
šev 17, Moste pri Ljub-
ljani. (1)

Pletilni stroj

dobro ohranjen, prodam.
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 12311. (1)

Dobrodoča pekarna

na prometnem kraju bli-
zu Maribora napredaj. -
Naslov v upravi »Slovenca«
Maribor, št. 1239. (1)

Poceni prodajmo

skoraj nov

pločevinast dimnik

ca. 24 m visok, debelina
pločevine 6 mm, premer
500 mm, vključno vrvi za
pričvrščanje.

Ornik & Mitrovič
Dravograd-Meja. (1)

Priporočam se

prosvetnim in
dramatskim društvom
za slikanje kulis.

Oglejte si moj oder na
obrtni razstavi v St. Vidu
nad Ljubljano, soba št. 1. (1)

Križnar Ciril

dekoracijski slikar
št. Vid nad Ljubljano. (1)

Boljši gostilniški

in hotelski inventar ka-
kor tudi malo rabljeno
pohištvo, primerno sla-
sti za novoporočence, ugo-
dno prodam. — Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Inventar« 12.450. (1)

Prav dober klavir

je napredaj za ugodno
ceno. Kje, pove uprava
»Slovenca« pod 12.425. -
Ogled od 14. do 17. ure. (1)

Ugoden nakup

umetnostnih slik pri tv.
Ivan Mathian, Ljubljana,
Tyrševa c. 13, dvorišče.
Velika odprodaja starih
in novih umetnin. (1)

Prodaj

več novih Cyklostil ra-
znoštevalec ali zame-
njam za druge predmete.
Viršek, Novo mesto. (1)

Figje za žganjkuho

dobavi ugodno »Zaloga
južnega sadja«, Ljubljana,
Tyrševa 48. (1)

Dva brusna kamna

170x30, prodaj Figar -
Vošnjakova 6. (1)

Kolesa in šivalne stroje

prodajam najcenejše trgo-
vina »Triglav«, Resljeva
c. 16. — Stara kolesa in
stroje vzamem v račun. (1)

Za vsak denar

prodaj gramofon, radio,
petrolejsko peč, piščje klet-
ke in razno, Vidovdanska 16. (1)

Emajliran štedilnik

dobro ohranjen, se proda.
Poljanski nasip št. 34. (1)

Šiv. stroji

skoraj novi, pogrezljivi,
po neverjetno nizki ce-
ni napredaj edino pri
»PROMET«
(nasproti križanske cer-
kve). (1)

Novo hišo

enonadstropno, poceni pro-
dam zaradi pomanjkanja
kapitala. 30 let stara dav-
ka. Jenko, Zg. Šiška, pri
novi šoli. (p)

Mayerjev leksikon

21 knjig, zelo ugodno na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 11958. (1)

Otroški voziček

globok, prodam. Dunajska
c. 132 (Štožice). (1)

Narodne noše

kompletne in posamezni
deli ugodno napredaj »Pri
Makedoncu«, Ljubljana,
Kolođvorska ulica 30. (1)

Šivalni stroj

moderen, pogrezljiv, po-
ceni napredaj. Podsmre-
ka, Dobrava 32 — vulgo
Šimljevi. (1)

Vreče

bombaj za ogije, moko,
otrobe itd. nudim.

Podbevšek Filip

Celovška 287, skladišče:
Vodnikova 1. (1)

Registrirna blagajna

na tiste, beleži 999,99, brez-
hibna, še pod pismen. jam-
stvom, poceni napredaj. Na-
slov pri upravi »Slovenca«
pod št. 12365. (1)

Kupimo

aluminij, baker, svinec,
cink, medenino in cin. —
»Gruđnik«, Ljubljana,
Dravice. (1)

Cunje

krojaške odrezke, star-
papi, tekstilne odpadke,
ovčjo volno, govejo dlako
(aravco) — kupi vsako
množino

ARBEITER - MARIBOR

Dravska 15

Staro železo

aluminij, baker, cink, me-
denino, svinec in druge
kovine kupuje stalno po
najvišji dnevni ceni Av-
gust Stražisar, železnica,
Ljubljana, Vošnjakova 4. (1)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Pisalni stroj

kupim. Debelak, poste re-
stanta, Celje. (1)

Kupujem maline

Ponudbe upravi »Slovenca«
pod »Rdeče maline« 12387. (1)

Ročni voziček

na starih kolesih kupim.
Gmeiner, Ježica 107. (1)

Tehtnico »Berke«

kupim. Ponudbe na trg.
Anton Merhar, Ljubljana,
Sv. Petra c. št. 22. (1)

Zasluzek

Stanovanja

ODDAJO:

Stanovanje

z vso oskrbo dam enemu ali dvema drž. vpokojencema na Gorenjskem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12193. (6)

Dvosobno stanovanje

oddam v Črnučah št. 88 (pri postaji). (6)

Enosobno stanovanje

samsko, s posebnim toaletnim oddelkom, v visokem pritličju, oddam 1. novembra. Reeljeva c. 6. Vprašati pri hišniku. (6)

Stanovanje

v visokem pritličju, sestoji iz 3 sob, kabine, kopalnice, naprave za vodo in ostalih pritlikin; posebne priprave za udobno oddam 1. novembra. Reeljeva c. 6. Vprašati pri hišniku. (6)

Trisobno stanovanje

lepo, sončno, oddam novembra, po dogovoru tu di preja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12321. (6)

Dvosobno stanovanje

v Kavčkovih ul. 24, oddam s septembrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12323. (6)

Dvosobno stanovanje

soba, oddam mirni stranki 3 minute od tramvajске postaje. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12346. (6)

Dvosobno stanovanje

s kabineto, komfortno, oddam na Mirju. Ponudbe na Aloma Company d. s. a. s., Ljubljana, pod št. 1. novembra. (6)

V Savinjski dolini

sejem s 18. IX. ali 1. X. 3-4 sobne moderne stanovanje, če mogoče s kopalnico, v vili ali novih hiš. Pogoj elektrika in voda. Ponudbe s navodbo same pod »Upokojenec« na poslovalnici »Slovenca« v Celju. (6)

Dvosobno stanovanje

v I. nadst. oddam takoj ali pozneje v Sp. Šiški. Podjunska 27. (6)

Dvosobno stanovanje

oddam mirni stranki. — Beljaška ulica 22. (6)

Dvosobno stanovanje

s vsemi pritlikinami, oddam s 1. septembrom. — Dotalova 8, Moste. (6)

Sobe in kuhinje

smatno, svetlo, tudi manjše, isčeta dve sotri gradnici. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Točni« št. 12.452. (6)

Trisobno stanovanje

s kopalnico in plinom, v visokem pritličju, oddam v novembrom. Bohoričeva 20/1. (6)

Enosobno stanovanje

s pritlikinami takoj oddam. Ob Zelci jami 17. (6)

Trisobno stanovanje

na takoj odda. Sv. Jakoba trg 8/II. (6)

Dvo- in trisobno

stanovanje oddam na Gospodarski cesti 10. — Informacije daje hišnica. (6)

Enosobno stanovanje

in dvosobno manjše oddam mirni stranki s septembrom. Aleševčeva cesta 29. (6)

Trisobno stanovanje

s kopalnico, se odda v vili sredi Ljubljane. Zarnikova ul. 9. (6)

Dvosobno stanovanje

v I. nadstropju oddam v Posavskega ul. 13 pri Stadionu. (6)

Stanovanje

soba in kuhinjo oddam s septembrom manjši družini. Zg. Šiška, Vodnikova c. 184. (6)

Štirisobno stanovanje

s pritlikinami, v sredini mesta, se odda s 1. novembrom. Naslov pri upravi lista pod št. 12314. (6)

Trisobno stanovanje

s kopalnico oddam. Vprašati kavarna »Prešerna«, Ljubljana. (6)

Enosobno stanovanje

s pritlikinami oddam na septembrom. Tovarniška ulica 22, Moste. (6)

Dvosobno stanovanje

oddam v bližini magistrata. Pripravne za obrtnika (co). Mesečno 300 din. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 12334. (6)

Samsko sobo s kopalnico in dvosobno stanovanje

s vsem komfortom takoj oddam v Gajevi ulici. — Podrobnejše informacije v Gajevi ulici 5/II. soba 228, med 11. in 12. uro. (6)

Trisobno stanovanje

lepo, sončno, oddam novembra, po dogovoru tu di preja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12321. (6)

Dvosobno stanovanje

v Kavčkovih ul. 24, oddam s septembrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12323. (6)

Dvosobno stanovanje

soba, oddam mirni stranki 3 minute od tramvajске postaje. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12346. (6)

Dvosobno stanovanje

s kabineto, komfortno, oddam na Mirju. Ponudbe na Aloma Company d. s. a. s., Ljubljana, pod št. 1. novembra. (6)

V Savinjski dolini

sejem s 18. IX. ali 1. X. 3-4 sobne moderne stanovanje, če mogoče s kopalnico, v vili ali novih hiš. Pogoj elektrika in voda. Ponudbe s navodbo same pod »Upokojenec« na poslovalnici »Slovenca« v Celju. (6)

Dvosobno stanovanje

v I. nadst. oddam takoj ali pozneje v Sp. Šiški. Podjunska 27. (6)

Dvosobno stanovanje

oddam mirni stranki. — Beljaška ulica 22. (6)

Dvosobno stanovanje

s vsemi pritlikinami, oddam s 1. septembrom. — Dotalova 8, Moste. (6)

Sobe in kuhinje

smatno, svetlo, tudi manjše, isčeta dve sotri gradnici. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Točni« št. 12.452. (6)

Trisobno stanovanje

s kopalnico in plinom, v visokem pritličju, oddam v novembrom. Bohoričeva 20/1. (6)

Enosobno stanovanje

s pritlikinami takoj oddam. Ob Zelci jami 17. (6)

Trisobno stanovanje

na takoj odda. Sv. Jakoba trg 8/II. (6)

Dvo- in trisobno

stanovanje oddam na Gospodarski cesti 10. — Informacije daje hišnica. (6)

Enosobno stanovanje

in dvosobno manjše oddam mirni stranki s septembrom. Aleševčeva cesta 29. (6)

Trisobno stanovanje

s kopalnico, se odda v vili sredi Ljubljane. Zarnikova ul. 9. (6)

Dvosobno stanovanje

v I. nadstropju oddam v Posavskega ul. 13 pri Stadionu. (6)

Stanovanje

soba in kuhinjo oddam s septembrom manjši družini. Zg. Šiška, Vodnikova c. 184. (6)

Pekarno

oddam v našem na prometnem kraju. Ponudbe upravi »Slovenca«, Maribor pod »Takoj 12344«. (6)

Gostilno in trgovino

Ortnak št. 19 (v neposredni bližini postaje Ortnak) oddam v našem s 15. oktobrom. Ponudbe na upravo graščine Ortnak. (n)

Trgovino

mešanega blaga, v zelo prometnem kraju, s stanovanjem in skladiščem, oddam tako v našem. Za odkup saloge potrebne 50.000 din. ostanek po dogovoru. Poleg velika industrija. Velik promet s desetinimi pridelki. Agilnemu in zmogljivemu se nudi dobra eksistenca. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zelo ugodno 50.« št. 12.423. (n)

Košnjo etavo

oddam Iskra Franc, Ljubljana, Vito 14. (n)

Delavnica

se poceni odda solidnemu obrtniku. Mestni trg št. 9. (n)

Lep lokal

nov, prostoren oddam v našem v Trzinu, Cerkvena ul. 6; eventualno tudi s stanovanjem. — Podrobne informacije se dobijo pri lastniku Zapolnik Francu, Kriza, Gorenjska. (n)

ODDAJO:

Velik lokal

sredi Ljubljane isčemo za razpečevanje koles, katere je sedaj v Zagrebu. Pojasnila daje Lojze Zajc, Zgorajski Kastej 165, p. D. M. v Polju. (m)

Delavnice

primerno za mizarstvo, obrt, ali se vpeljuje manjšo mizarstvo vzamem v našem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Suh prostor« 12501. (m)

V Bohinju

blizu hotela »Zlatorog« pri Jeseru oddam v našem za mesec avgust-sept. kobe s kuhinjo in kuhinjsko posodo. Prostor za 5 do 10 oseb. Cena primerna. — Pri Stari Fužini v Bohinju pa oddam takoj poceni stanovanja. — Dopisni na upravo »Slovenca« pod št. 12538. (n)

Dijaki

Na stanovanje k dobrim in mirnim ljudem sprejemem dijaka srednješolske. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12323. (D)

Dijakinji

sprejemem v vso oskrbo. Svetla sončna soba. Cena zmerna. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12490. D

Dijake

sprejme na stanovanje s vso oskrbo v centru bivši profesor. Pomoč pri učenju. Prijave upravi »Slovenca« pod »Skrbna vsvoja«. (D)

Tekstilna tkalnica v Sloveniji

manjšega obsega, prepoznavna — zaradi boleznih solastnika

naprodaj

Možnost razvika poljubna. V poštev pridejo samo resni kupci. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Tkalnica«. (n)

Vnajem

Poslovne prostore

lepe in velike, pripravne za banko ali večje trgovsko podjetje, za daljšo dobo oddam ugodno v našem na Miklošičevi cesti v Ljubljani. Pojasnila daje g. Uslakar Ivan, javni notar v Ljubljani — Kralja Petra trg št. 8. (n)

Hišo v Ljubljani

s dobro vpeljano gostilno oddam v našem ali prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12390. (n)

Lokal

v sredini mesta se odda takoj. Naslov v upravi lista pod št. 12316. (n)

Kovačnica

s vsem orodjem dam v našem. — Kozjek Anton, Zg. Duplje. (n)

Dijakinjo

sprejemem v vso oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor, št. 1355 D

Soba

mirno in sončno, s hrano (do 500 din) ali brez nje, lače pri dobri krščanski družini osmošolec. — Ceneno sobo (do 100 din) pa lače sestoselec. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dijaka« 12679. (D)

Ženitbe

Inženjer

38 let star, poroči takoj gospodično s ca 500.000 din gotovine. Ponudbe s sliko in curriculum vitae, pošljite na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod »Tovarna«. (2)

20-letno dekle

mirnega značaja, s nekaj gotovine, želi poročiti starejšega gospoda. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Mirna«, št. 12340. (2)

Inteligenten obrtnik

hišni posestnik, poroči čedno, pošteno, do 30 let staro gospodično šiviljo ali trgovko s primerno doto. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Simpatija« 12.125. (2)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Miček, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Bokal Anton

maročni sprejema v Kolnikovi 14

Parkete

dobro in pošteno domače-slavonske

Za kopiranje

amaterskih slik, pokrajinski, razglednice nudim službo — osamoosvojitelj. Potrebno 3 tisoč din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Amater«. 12592

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

Manufakturo

tudi za hranilne knjižice članice Zadrutne zveze se vedno dobite pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa c. 29, hiša Gospodarske zveze

MIZARJI

Z uporabo »POLINIT« politure pristočno na času in na denarju. — Z 1 kg »POLINIT« politure napravite 6 do 8 litrov najfinejša politura, katera vas stane le 14-16 din liter. Dobite jo pri trvdki

Barve-laki:

Rudolf Hafner, Ljubljana Miklošičeva c. 26 (v bližini kolodvora). (D)

Kameninaste cevi

Betonske cevi

Terrazzo material

Brusilne kamne

ima veliko zalogo

Jos. Cihlar

Ljubljana

Razno

Prevzajem

razne vrste selitve, prevoz drv in prometa ter vsakovrstne vožnje s konji. Postrežba solidna — cene nizke. Se priporoča Belčič K., Vidovdanska c. št. 4, Ljubljana. (r)

SIVILJRI

Krojni tečaj

za damsko oblačila se vrši od 16. avgusta do 4. sept. Priglasitve sprejemam od 9. avg. dalje.

TEODOR KUNC

lastnik krojne sole

Ljubljana

Otroka

dobrim ljudem v popolno dva meseca starega, dam oskrbo in hrano na deželo. Vprašati: Studenci, Radvanjka c. 6, Maribor.

9-letnega fanta

dam za svojega — ali v brezplačno hrano dobri družini. Naslov v upravi »Slovenca«, Maribor. r

Katera

starejša vdova ali dekle kupi hišo ter poroči sedanjega lastnika, krepkega vdovca-obrtnika. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobro kup« 12373. Tajnost najamčena. (2)

Restavracija

gorenjski kolodvor, toči s današnjim dnevom pristnih dalmatinska vina, — na dolenski, stajerski Dobra kuhinja.

250 din nagrade

dam enemu, ki dobi kupca za moj kamufon. — Cesta v Rožno dolino 9.

Dobre domače hrane

nudim takoj v centru mesta gospodini in damam. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 12595. (r)

Modni atelje

Pavločič B., Gledališka 4/II — se priporoča. Cene zmerno — postrežba solidna. (r)

Objave

Naznanilo

Svoje cenjene odjemalce medicinskih izdelkov obveščam, da nadaljujem svoje obratovanje v Kolodvorski ulici 25 ter se priporočam. Z odličnim spoštovanjem B. Grah, medicinar v Ljubljani. (o)

Kupujte pri naših inserentih

Dunajski sejem

DRAŽBA LESA

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani proda na javni dražbi:

A. Dne 9. septembra 1937 v Dravogradu iz gozdov svoje Šumske uprave v Crni pri Prevaljah v režiji 1937 izdelanih ca. 2800 m³ smrekove in ca. 325 m³ borove hlodovine.

B. Dne 10. septembra 1937 v Sv. Lovrencu iz svojih gozdov na Plešću pri Sv. Lovrencu na Pohorju v režiji 1937 izdelanih ca. 3000 m³ smrekove hlodovine in ca. 1300 m³ bukovih drv.

Pojasnili, pogoji in tiskovine so na razpolago pri Začasni državni upravi razlaščenih gozdov, Ljubljana, Cesta 29. oktobra št. 24, kakor tudi pri Šumski upravi razlaščenih gozdov v Crni ter ad B. tudi pri revirnem gozdarju v Sv. Lovrencu.

Pohišstvo

ERNEST ZELENKA
trgovina pohištva
Maribor
Ulica X. oktobra št. 5

V plačilo sprejemamo tudi vršne knjižice. Dajemo tudi na obroke — brez povišanja cen!

Čeprav so se cene surovin močno dvignile, Vam nudimo pohištvo še po starih cenah. V zalogi imamo spalnice, jedilnice, moderne kuhinje, najlepše kauče

Podpisana sem se prepričala o vestnem poslovanju

„JEDNOTE“

Gospodarske zadruge s. o. j. v Zagrebu in vsled tega lahko vsakomur najtopleje priporočim, da pristopi v to občestno ustanovo. Ljubljana, 25. julija 1937.

PUTUH JERA.

Javna zahvala

Narodni poslanec gospod **RUDOLF PEVEC** iz Ormoža je v neki moji rodbinski zadevi na pristojnem mestu v Beogradu radevolje in nepristransko posredoval in dosegel najpovoljnejši uspeh.

Kot zvestemu tovarišu iz šolskih in vojaških let ter nesebičnemu soborcu na narodnem torišču v predvojni dobi, se prijatelju Pevec za izredno pomoč javno zahvaljujem!

Teharje, dne 7. avgusta 1937.

RADO VIVOD
davčni nadupravitelj v p.

Potrebujemo smuči, stremene in čevlje

več sto parov. Delavnice, katere izdelujejo, naj pošljejo svoje ponudbe upravi lista pod šifro »1938/12457«.

Stara, dobro vpeljana

konfekcijska trgovina v Ljubljani

se proda ali da v zakup. — Naslov pove
ALOMA COMPANY d. o. z.
LJUBLJANA

Naznanilo.

Velečenjenim odjemalcem in občinstvu vljudno naznanjam

preselitev trgovine

iz Vegove ulice 12

v mestno hišo ob Ljubljani, Nabrežje 20. septembra ob frančiškanskem tromostovju (Kresija).

Zagotavljam, da bodem tudi v svoji novi trgovini vedno postregel z veliko izbiro vankovrstnega svežega manufakturnega in modnega blaga po najnižjih cenah. Postrežba strogo poštna.

Za obilen obisk se najvljudneje priporočam

F. Ostreljč

Ljubljana, Nabrežje 20. septembra št. 2.

Veliko tekstilno podjetje v Vojvodini išče za takojšnji nastop

tkalce in tkalke

z večletno prakso in dobrimi izkuštv. Stanovanja so na razpolago, potni stroški se povrnejo. Ponudbe pod »Tkalce« št. 12.305 na upravo lista.

Odpri sva novo

trgovino z manufakturnim blagom

Vse, kar prodajava, je najnovejšo in nimava niti metra starega blaga. — Tvornice, ki so najini dobavitelji, so znane kot producenti dobrega, kvalitetnega blaga. — Lahko se prepričate o najinih cenah, presenetile Vas bodo! — Pridite, izberite in kupite! — Lahko pa si tudi samo ogledate. — Pričakujeva Vas

BRATA VLAJ, manufakturna trgovina
LJUBLJANA, Wolfova ulica 5

Ukinjamo

banovinsko
trošarino

letni obuvtvi

45301-4804

Obutev za vsako priliko in vsak žep. Za delo na polju in doma, za peš hojo, služile Vam bodo skozi celo leto, najbolje in najceneje. Cena 15—29 dinarjev.

4975-36547

Močni a lahki trotter čevlji iz boksa z usnjenimi podplati, nizko peto in špango. Stanejo sama 69— dinarjev.

3385-15165

K lahki letni obleki za sprehod in za plažo, odprte čevlje iz finega belega nabuk usnja z usnatimi podplati in nizkimi petami. Stanejo samo 79— dinarjev.

43271-1108

Lepi čevlji iz finega belega platna z elastičnimi podplati in špango. Cena po velikosti od 19—29 dinarjev.

2875-96567

Elegantni čevlji iz finega laka za sprehod in večer k vsaki obleki; imamo jih v modri, zeleni in rdeči barvi. Stanejo samo 99— dinarjev.

2875-96583

Za elegantno damo čevlje k vsaki obleki, iz finega laka s srednjo peto; imamo jih v zeleni, modri in rdeči barvi. Stanejo samo 99— dinarjev.

2967-44801

Najprimernejša letna obutev za gospode, izdelana iz močnega usnja z usnjenimi podplati. Gumijasti podpetniki olajšujejo hojo. Stanejo samo 69— dinarjev.

2927-44872

Za vsako letno obleko lahke perforirane čevlje z usnjenimi podplati v drap barvi. Dinarjev 89—.

Rata

Zahvala

Vsem, ki so ob težki in bridki izgubi preljubega soproga, strica in svaika, gospoda

drja. Alojzija Bratkoviča

odvetnika, bivšega mestnega župana, banovinskega svetnika, predsednika krajevnega šolskega odbora, načelnika sreskega cestnega odbora, tajnika gasilske župe, odlikovanega z jugoslovansko krono V. stopnje itd.

izkazali in izrekli iskreno sočutje in sožalje, se najlepše zahvaljujem.

Posebno se zahvaljujem častiti duhovščini, zlasti msgr. gospodu Ksaveriju Mešku za pretresljive in pristranske poslovilne besede na grobu, in preč. gosp. svetniku in mestnemu župniku Jakobu Sokliču za vse, kar je storil v času boleznj za preljubega rajnega. Enaka zahvala za ganljiv poslovilni govor gospodu mestnemu županu drju Radšelnu za vso njegovo požrtvovalnost, posebno pa dolgujem zahvalo gospodu primariju drju Strnadu za vso njegovo požrtvovalno skrb in tolažbo, ki jo je izkazal v poslednjih težkih trenutkih. Tako se zahvaljujem preč. sestram in gasilski župi in četi za častno spremstvo.

Iskrena zahvala vsem, ki so predraga rajnega počastili na zadnji poti s svojo udeležbo in vsem darovalcem vencev in cvetja.

Slovenjgradec, dne 6. avgusta 1937.

Marija Bratkovič — in ostali.

Podpisana MILKA TRILAR se zahvaljujem zadrugi

„JEDNOTA“

Gospodarska zadruga s. o. j. v Zagrebu za točno izplačilo pogrebne.

Kranj, dne 27. julija 1937.

TRILAR MILKA.

Dobro, poceni in solidno
Vam postrežejo
naši inserenti!

Najlepšo razstavo

z resnično najlepšimi modeli ima najceneje

Klasične mobilije

Za mal dnarja doš muzke!

Ploče, gramofone, radio gramofone, radice aparate itd. prodajamo po ugodnih cenah tudi na obroke.

elektrotón
DASAZA NEBOJČNIK